

การจัดการคอลเล็กชันข้อมูลท้องถิ่นของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยี

สารสนเทศมหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ

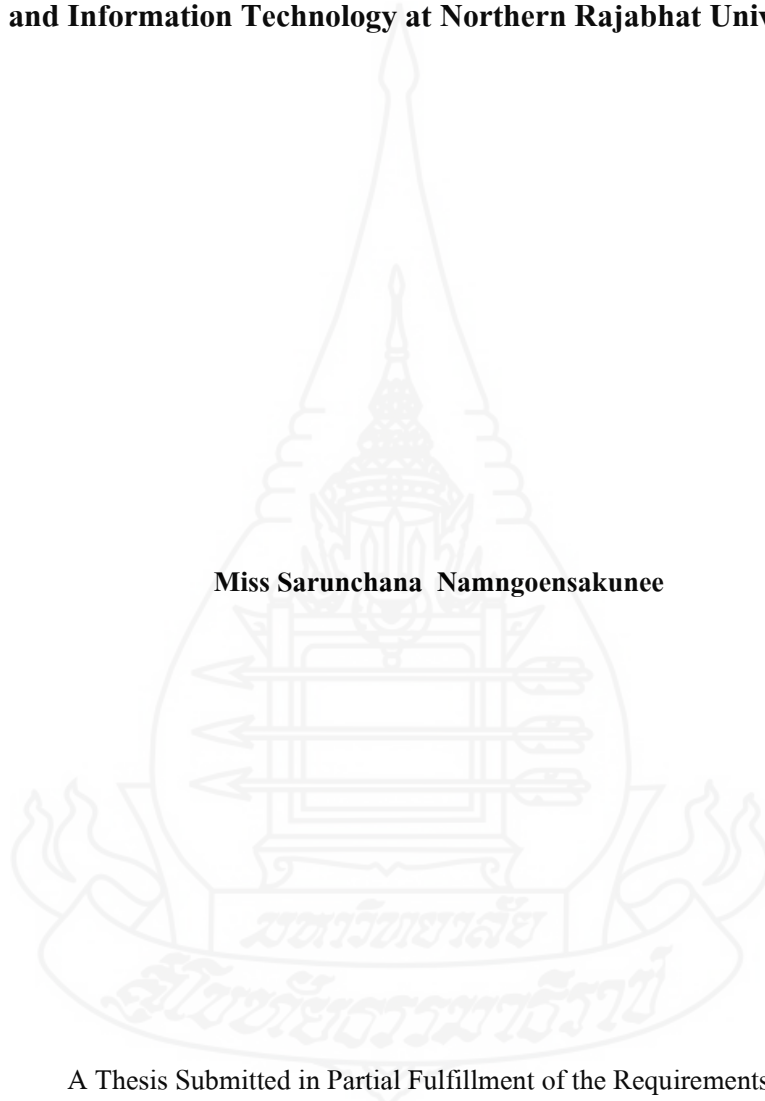
นางสาวสรลชนา นำเงินสกุลณี

วิทยานิพนธ์เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์ สาขาวิชาศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

พ.ศ. 2561

**Local Information Collection Management by the Office of Academic Resources
and Information Technology at Northern Rajabhat Universities**

Miss Sarunchana Namngoensakunee

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Arts in Information Science

School of Liberal Arts

Sukhothai Thammathirat Open University

2018

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การจัดการคอลเล็กชันข้อมูลท้องถิ่นของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยี
สารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ
ชื่อและนามสกุล นางสาวสรลชนา น้าเงินสกุลณี
แขนงวิชา สารสนเทศศาสตร์
สาขาวิชา ศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
อาจารย์ที่ปรึกษา 1. รองศาสตราจารย์ ดร.น้ำทิพย์ วิภาวิน
2. รองศาสตราจารย์อรุณลักษณ์ รัตนพันธุ์

วิทยานิพนธ์นี้ ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 17 ธันวาคม 2561

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ประธานกรรมการ

(อาจารย์ ดร.สุมรรษตรา แสนวา)

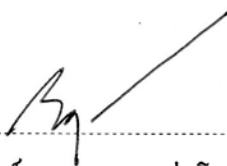
กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.น้ำทิพย์ วิภาวิน)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์อรุณลักษณ์ รัตนพันธุ์)

ประธานกรรมการบัณฑิตศึกษา

(รองศาสตราจารย์ ดร.กฤษณา รุ่งโรจน์วิชย์)

ชื่อวิทยานิพนธ์ การจัดการคอลเล็กชันข้อมูลท้องถิ่นของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ
มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ

ผู้วิจัย นางสาวสรลักษณ์ น้าเงินสกุลิ รหัสนักศึกษ 2571000229 **ปริญญา** ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
(สารสนเทศศาสตร์) **อาจารย์ที่ปรึกษา** (1) รองศาสตราจารย์ ดร.น้ำทิพย์ วิภาวิน
(2) รองศาสตราจารย์อรุณลักษณ์ รัตนพันธุ์ **ปีการศึกษา** 2561

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) สภาพการจัดการคอลเล็กชันข้อมูลท้องถิ่นของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ 2) ปัญหาการจัดการคอลเล็กชันข้อมูลท้องถิ่นของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ และ 3) แนวทางการพัฒนาการจัดการคอลเล็กชันข้อมูลท้องถิ่นของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ วิธีการวิจัยเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือ ผู้อำนวยการ และบรรณารักษ์ที่รับผิดชอบงานข้อมูลท้องถิ่นจาก 8 แห่งๆ ละ 2 คน จำนวน 16 คน และตัวแทนผู้ใช้ข้อมูลท้องถิ่นจาก 8 แห่งๆ ละ 5 คน จำนวน 40 คน โดยเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสัมภาษณ์เชิงลึก วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์เชิงพรรณนา

ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการจัดการคอลเล็กชันข้อมูลท้องถิ่นของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ เป็นข้อมูลท้องถิ่นที่มีการดำเนินการอยู่ในคอลเล็กชันทรัพยากรสารสนเทศห้องสมุด มีการจัดหมวดหมู่ตามระบบทศนิยมดิวอี้ ส่วนใหญ่อยู่ในรูปหนังสือที่มีเนื้อหาด้านหัตถกรรมและแพทย์แผนไทย โดยมอบหมายบรรณารักษ์รับผิดชอบ 2) ปัญหาการจัดการคอลเล็กชันข้อมูลท้องถิ่นของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ ส่วนใหญ่ประสบปัญหาการจัดการ คอลเล็กชันข้อมูลท้องถิ่นด้านการขาดนโยบายและแผนงานที่เป็นลายลักษณ์อักษร ด้านความไม่หลากหลายใน การจัดหาข้อมูลท้องถิ่น และไม่คัดแยกข้อมูลท้องถิ่นที่ปนกันออกจากคอลเล็กชันทรัพยากรสารสนเทศ 3) แนวทางการพัฒนาการจัดการคอลเล็กชันข้อมูลท้องถิ่นของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ ได้แก่ การกำหนดนโยบายและแผนงานของข้อมูลท้องถิ่นให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัยตามพันธกิจเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น การแยกคอลเล็กชันข้อมูลท้องถิ่นให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้ และการสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัยกลุ่มภาคเหนือเพื่อพัฒนาการบริการสารสนเทศที่ใช้ข้อมูลท้องถิ่นร่วมกันผ่านฐานข้อมูลท้องถิ่น

คำสำคัญ การจัดการข้อมูลท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ

Thesis title: Local Information Collection Management by the Office of Academic Resources and Information Technology at Northern Rajabhat Universities

Research: Miss Sarunchana Namngoensakee **ID:** 257100229 **Degree:** Master of Arts (Information Science) **Thesis advisors:** (1) Dr.Namtip Wipawin, Associate Professor (2) Arunluck Rattanapan, Associate Professor **Academic year:** 2018

Abstract

The objectives of this research are 1) to study the local information collection management by the Office of Academic Resources and Information Technology at Northern Rajabhat Universities 2) to study the problems of local information collection management. And 3) to develop the guidelines on local information collection management by the Office of Academic Resources and Information Technology at Northern Rajabhat Universities. This research was a qualitative study and the population consisted work of 16 library directors and librarians who are responsible for local information and 40 library users from 8 universities. The tool used for collecting data was an in-depth interview, and they were analyzed using a descriptive method.

The research findings can be summarized as follows: 1) Regarding the status of local information collection management by the Office of Academic Resources and Information Technology at Northern Rajabhat Universities, the local information is included and processed in the library information resource collection by the assigned librarians. The information is then categorized, using the Dewey decimal system, and it is mostly in the form of books containing handicraft and traditional medicine related contents. 2) The problems of local information collection management by the Office of Academic Resources and Information Technology at Northern Rajabhat Universities are mostly related to lack of written policies and plans, lack of a variety of local information obtained and inseparable local information from the library information resource collection. 3) To develop the guidelines on local information collection management by the Office of Academic Resources and Information Technology at Northern Rajabhat Universities, there are several needs for formulating policies and plans of local data to be in line with the university's strategy, which is in accordance with the mission for local development, separating the local information collection to meet the needs of users and creating a collaborative network among Northern Rajabhat Universities so as to develop information services based on shared local information via local information databases.

Keywords: Local Information collection management, Northern Rajabhat Universities

กิตติกรรมประกาศ

การทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาเป็นอย่างยิ่งจากรองศาสตราจารย์ ดร.น้ำทิพย์ วิภาวิน สาขาวิชาศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช และรองศาสตราจารย์ อรุณลักษณ์ รัตนพันธุ์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ และติดตามการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้อย่างใกล้ชิดตลอดมา นับตั้งแต่เริ่มต้นจนกระทั่งสำเร็จเรียบร้อยสมบูรณ์ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งใจในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์และทางด้านภูมิสารสนเทศ ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ หัวหน้าฝ่าย/งาน บรรณารักษ์ และผู้ใช้ห้องสมุดมหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือทุกท่าน ที่ได้เสียสละเวลาและให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ขอขอบพระคุณคณาจารย์แขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์ สาขาวิชาศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช เพื่อนักศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ทุกท่าน ที่ได้กรุณาให้การสนับสนุน ช่วยเหลือ และให้กำลังใจตลอดมา

ขอขอบคุณสำนักบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ที่สนับสนุนให้การทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้

ท้ายสุดขอขอบคุณครอบครัวอันเป็นที่รัก ที่ให้การสนับสนุนและเป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัยมาโดยตลอด

สร้อยชนา น้าเงินสกุณี

ธันวาคม 2561

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
กรอบแนวคิดการวิจัย.....	4
ขอบเขตการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	7
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	8
แนวความคิดเกี่ยวกับข้อมูลท้องถิ่น.....	9
แนวความคิดเกี่ยวกับการจัดการข้อมูลท้องถิ่น.....	14
นโยบายและแผนงานในการจัดการข้อมูลท้องถิ่นของสำนักวิทยบริการและฯ.....	41
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	49
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	62
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	62
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	63
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	64
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	65
การนำเสนอข้อมูล.....	65

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	66
ตอนที่ 1 สภาพการจัดการคอลเล็กชันข้อมูลท้องถิ่น.....	66
ตอนที่ 2 ปัญหาการจัดการคอลเล็กชันข้อมูลท้องถิ่น.....	74
ตอนที่ 3 การใช้ข้อมูลท้องถิ่นของผู้ใช้บริการ.....	76
ตอนที่ 4 แนวทางการพัฒนาการจัดการคอลเล็กชันข้อมูลท้องถิ่น.....	77
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	83
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	83
วิธีดำเนินการวิจัย.....	83
สรุปการวิจัย.....	86
อภิปรายผล.....	89
ข้อเสนอแนะ.....	92
บรรณานุกรม.....	94
ภาคผนวก.....	105
ก ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือ.....	106
ข ผู้ทรงคุณวุฒิตอบเครื่องมือ.....	108
ค ค่าความตรงตามเนื้อหาของแบบบันทึก (CVI).....	111
ง ผลการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ.....	113
จ ภาพประกอบการจัดการคอลเล็กชันข้อมูลท้องถิ่น.....	125
ฉ แบบสัมภาษณ์.....	132
ช หนังสือขอความอนุเคราะห์.....	146
ประวัติผู้วิจัย.....	149

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 3.1 ประชากร.....	62
ตารางที่ 4.1 จำนวนข้อมูลท้องถิ่นของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ.....	67
ตารางที่ 4.2 จำนวนกลุ่มเนื้อหาข้อมูลท้องถิ่นของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ.....	68

ญ

สารบัญภาพ

ภาพที่ 1.1	กรอบแนวคิดการวิจัย.....	หน้า
		4

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ข้อมูลท้องถิ่นหรือสารสนเทศท้องถิ่น (Local Information) มีความหมายใกล้เคียงกับคำว่า ความรู้ท้องถิ่นหรือความรู้ดั้งเดิม (Local Knowledge, Traditional Knowledge) และภูมิปัญญาท้องถิ่นหรือภูมิปัญญาชาวบ้านหรือภูมิปัญญาพื้นบ้าน (Local Wisdom) หมายถึง ข้อมูลที่มีในอดีตที่มีความสำคัญ ที่บันทึกองค์ความรู้จากภูมิปัญญาของแต่ละท้องถิ่นที่ควรรู้ โดยเป็นข้อมูลเพื่อประกอบอาชีพ ข้อมูลการประชาสัมพันธ์ และนำไปใช้แก้ไขปัญหาและพัฒนาวิถีชีวิตของในแต่ละท้องถิ่น เช่น ข้อมูลทางสังคมและเศรษฐกิจของแต่ละจังหวัด วัฒนธรรม การท่องเที่ยว ประเพณี เป็นต้น ซึ่งมุ่งเน้นความรู้ในเชิงวัฒนธรรม เน้นภูมิปัญญาที่สะสมมาจากการปฏิบัติจริงและถ่ายทอดกันมาเป็นเวลาช้านาน โดยนำข้อมูลที่ได้มาเรียบเรียงไว้อย่างเป็นระบบเพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องในอันที่จะนำไปพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และการศึกษาเพื่อให้สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่นและวิถีชีวิตท้องถิ่น เพื่อให้สอดคล้องตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 มาตรา 57 รัฐบาลต้อง “อนุรักษ์ฟื้นฟูและส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปะ วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมและจารีตประเพณีอันดีงามของท้องถิ่นและของชาติและจัดให้มีพื้นที่สาธารณะสำหรับกิจกรรมที่เกี่ยวข้องรวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชน ชุมชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้ใช้สิทธิ อนุรักษ์คุ้มครองบำรุงรักษาฟื้นฟูบริหารจัดการและใช้หรือจัดให้มีการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อมและความหลากหลายทางชีวภาพให้เกิดประโยชน์” (ฉวีลักษณ์ บุญยะกาญจน, 2554, น. 3; เจียมจิต บวชไธสง, 2556, น. 25-26; ฉวีลักษณ์ บุญยะกาญจน และน้ำทิพย์ วิภาวิน, 2556, น. 5-7; วนิดา นเรศวรณ, 2558, น. 3-4; สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ, 2560, น. 15)

แผนกลยุทธ์สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏ ได้ให้ความสำคัญกับข้อมูลท้องถิ่นเพื่อสนับสนุนการพัฒนาท้องถิ่นที่เสริมพลังปัญญาของแผ่นดิน ฟื้นฟูพลังการเรียนรู้ เชิดชูภูมิปัญญาของท้องถิ่น สร้างสรรค์ศิลปวิทยาเพื่อความเจริญก้าวหน้าอย่างมั่นคงและยั่งยืนของปวงชน ทั้งนี้ตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. 2547 มาตรา 7 กำหนดให้ “มหาวิทยาลัยราชภัฏเป็นสถาบันอุดมศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นที่เสริมพลังปัญญาของแผ่นดิน

ฟื้นฟูพลังการเรียนรู้ เชิดชูภูมิปัญญาของท้องถิ่น สร้างสรรค์ศิลปวิทยาเพื่อความเจริญก้าวหน้าอย่างมั่นคงและยั่งยืนของปวงชน” และในมาตรา 8 ได้กำหนดแนว “การดำเนินงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์โดยกำหนดภาระหน้าที่ของมหาวิทยาลัยให้มีหน้าที่ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตในชุมชนเพื่อช่วยให้นักในท้องถิ่นรู้เท่าทัน ความร่วมมือและช่วยเหลือเกื้อกูลกันระหว่างมหาวิทยาลัย ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและองค์กรอื่นเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ศึกษาและแสวงหาแนวทางพัฒนาเทคโนโลยีพื้นบ้านและเทคโนโลยีสมัยใหม่ให้เหมาะสมกับการดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพของคนในท้องถิ่น รวมถึงการศึกษาวิจัยส่งเสริมและสืบสาน โครงการอันเนื่องมาจากแนวพระราชดำริในการปฏิบัติการกิจของมหาวิทยาลัยเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น” (สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, 2547, น. 2)

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ เป็นแหล่งการเรียนรู้และให้บริการทรัพยากรสารสนเทศ นอกจากนี้ยังมีพันธกิจ วิสัยทัศน์ และแผนกลยุทธ์ที่มีความสอดคล้องกับแผนกลยุทธ์มหาวิทยาลัยราชภัฏ ซึ่งสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศจึงจำเป็นต้องมีส่วนร่วมในกระบวนการจัดการข้อมูลท้องถิ่น โดยการจัดการ การวิเคราะห์หมวดหมู่ การจัดเก็บ การรวบรวม การเผยแพร่ และให้บริการความรู้ท้องถิ่นหรือความรู้ดั้งเดิมเพื่ออนุรักษ์ให้อนุชนรุ่นหลังได้ศึกษาและภูมิใจในบรรพบุรุษที่ได้สั่งสมความรู้และถ่ายทอดสืบต่อมาจนถึงปัจจุบัน จึงได้มีการจัดการคอลเล็กชันข้อมูลท้องถิ่นเป็นแหล่งข้อมูลท้องถิ่นที่สำคัญเพื่อต้องการให้เข้าถึงข้อมูล องค์ความรู้ที่มีประสิทธิภาพ และเป็นประโยชน์ต่อการเรียนรู้โดยสร้างองค์ความรู้เพิ่มขึ้นในแหล่งการเรียนรู้ที่สามารถนำความรู้นั้นไปต่อยอดความรู้เดิมหรือไปสร้างองค์ความรู้ใหม่ที่เท่าทันความเป็นจริงเพื่อแก้ไขปัญหา ดังนั้นการจัดการคอลเล็กชันข้อมูลท้องถิ่นของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศได้สนับสนุนมหาวิทยาลัยราชภัฏทางด้าน การผลิตบัณฑิต ส่งเสริมการวิจัย ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมและการให้บริการด้านวิชาการ และสร้างความโดดเด่นเฉพาะตัวได้เหนือกว่ามหาวิทยาลัยอื่นๆ ด้วยการดำรงรักษาความเป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏท้องถิ่นเพื่อคนในท้องถิ่นที่ตอบสนองทางการเรียน การสอน และการวิจัยต่อไป จากงานวิจัย เรื่อง การจัดการสารสนเทศท้องถิ่นพบว่า สารสนเทศท้องถิ่นเกิดจากวิถีชีวิตสืบทอดกันมา โดยใช้แนวทางการจัดการด้วยการจัดเก็บ การวิเคราะห์ การอนุรักษ์และสงวนรักษาโดยใช้เทคโนโลยีและการสื่อสารมาช่วยในการจัดการสารสนเทศท้องถิ่นอยู่ในฐานข้อมูล และพระราชดำรัสสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณบดินทรเทพยวรางกูร ทรงพระราชทานพระราชวโรกาสให้กับมหาวิทยาลัยราชภัฏว่า “มหาวิทยาลัยราชภัฏของเรา เป็นประโยชน์กับประชาชน เป็นประโยชน์ต่อภูมิภาคและท้องถิ่น ในเรื่องการดำรงชีวิต ในเรื่องความรู้ทั่วไป และข้อสำคัญคือผลิตคนดี ผลิตคนดีที่เห็นประโยชน์ต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และสังคม มหาวิทยาลัยราชภัฏเป็น

สถาบันที่เป็นประโยชน์ และเป็นกลไกที่พัฒนาประเทศได้อย่างยิ่ง” (สำนักงานคณะกรรมการ
กฤษฎีกา, 2547, น. 2; มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร, 2560, น. 1)

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ เป็น
แหล่งเรียนรู้และให้บริการทรัพยากรสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนและการวิจัย โดยมี
พันธกิจ วิสัยทัศน์ และแผนกลยุทธ์ที่มีความสอดคล้องกับแผนกลยุทธ์มหาวิทยาลัยราชภัฏ ซึ่ง
สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศจึงมีพันธกิจในกระบวนการจัดการข้อมูลท้องถิ่น โดย
การจัดการ การวิเคราะห์หมวดหมู่ การจัดเก็บ การรวบรวม การเผยแพร่ และให้บริการข้อมูลท้องถิ่น
เพื่ออนุรักษ์ให้อนุชนรุ่นหลังได้ศึกษาและภูมิใจในบรรพบุรุษที่ได้สั่งสมความรู้และถ่ายทอดสืบ
ต่อมาจนถึงปัจจุบัน จึงได้มีการจัดการคอลเล็กชันข้อมูลท้องถิ่นเป็นแหล่งเรียนรู้ที่สำคัญเพื่อให้
เข้าถึงข้อมูลองค์ความรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสร้างองค์ความรู้เพิ่มขึ้นให้สามารถนำความรู้
นั้นไปต่อยอดความรู้หรือสร้างองค์ความรู้ใหม่ได้ ดังนั้นการจัดการคอลเล็กชันข้อมูลท้องถิ่นของ
สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศจะช่วยให้ดำรงรักษาความเป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ
ท้องถิ่นเพื่อคนในท้องถิ่นที่ตอบสนองทางการเรียน การสอน และการวิจัย

จากการศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องในการจัดการสารสนเทศท้องถิ่นพบว่า
สารสนเทศท้องถิ่นเกิดจากวิถีชีวิตสืบทอดกันมา โดยใช้แนวทางการจัดการด้วยการจัดเก็บ การ
วิเคราะห์ การอนุรักษ์และสงวนรักษาโดยใช้เทคโนโลยีและการสื่อสารมาช่วยในการจัดการ
สารสนเทศท้องถิ่นอยู่ในฐานข้อมูล และการศึกษาในการดำเนินงานสารสนเทศภูมิปัญญาท้องถิ่น
ของห้องสมุดมหาวิทยาลัยราชภัฏในประเทศไทย พบว่า ปัญหาของห้องสมุดมหาวิทยาลัยราชภัฏใน
การดำเนินงานเกี่ยวกับสารสนเทศภูมิปัญญาท้องถิ่นคือปัญหาด้านการให้บริการ รองลงมาคือด้าน
การจัดการ การจัดหมวดหมู่และการทำรายการ การจัดเก็บ และด้านการบริหารจัดการและห้องสมุด
มหาวิทยาลัยราชภัฏ (ฉวีลักษณ์ บุญยะกาญจน, 2557, น. 5; เข็มจิต บวชไธสง, 2556, น. 83-88)
เนื่องจากการจัดคอลเล็กชันข้อมูลท้องถิ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏอยู่ในระยะเริ่มต้นที่ต้องการพัฒนา
ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการจัดการคอลเล็กชันข้อมูลท้องถิ่นของสำนักวิทยบริการและ
เทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ เพื่อนำผลวิจัยไปเป็นแนวทางการปฏิบัติ
ร่วมกันในการจัดการคอลเล็กชันข้อมูลท้องถิ่นของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ
มหาวิทยาลัยราชภัฏ อันจะเป็นประโยชน์ต่อการเรียน การสอน การวิจัย และดำรงรักษาความเป็น
มหาวิทยาลัยราชภัฏท้องถิ่นเพื่อคนในท้องถิ่นสืบไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาสภาพการจัดการคอลเล็กชันข้อมูลท้องถิ่นของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ

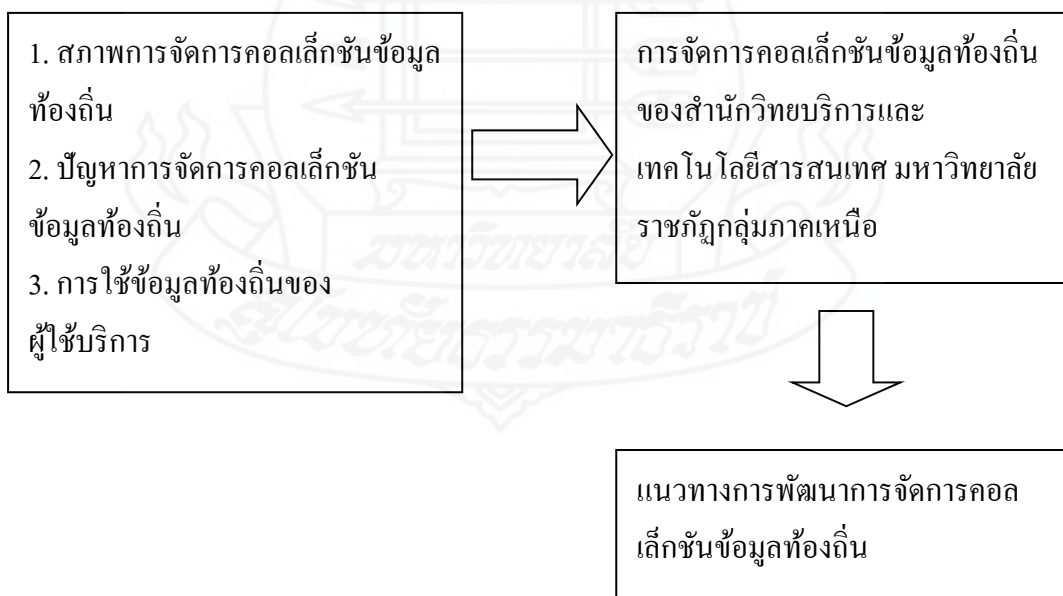
2.2 เพื่อศึกษาปัญหาการจัดการคอลเล็กชันข้อมูลท้องถิ่นของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ

2.3 เพื่อศึกษาการใช้ข้อมูลท้องถิ่นของผู้ใช้บริการสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ

2.4 เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการจัดการคอลเล็กชันข้อมูลท้องถิ่นของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ

3. กรอบแนวคิดการวิจัย

การจัดการคอลเล็กชันข้อมูลท้องถิ่นของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ มีกรอบแนวคิดการวิจัย ดังภาพ

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

4. ขอบเขตการวิจัย

4.1 ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ โดยใช้ประชากรทั้งหมดรวมทั้งสิ้นจำนวน 56 คน และแบ่งประชากรเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่

4.1.1 ประชากรที่ศึกษาเป็นผู้อำนวยการ และบรรณารักษ์ที่เป็นรับผิดชอบคอลเล็กชันข้อมูลท้องถิ่นของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ จำนวน 8 แห่งๆ ละ 2 คน รวมจำนวน 16 คน ได้แก่ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ และมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

4.1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาเป็นตัวแทนผู้ใช้บริการแบบเฉพาะเจาะจงของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ จำนวน 8 แห่งๆ ละ 5 คน รวมจำนวน 40 คน ได้แก่ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ และมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

4.2 ตัวแปรที่ศึกษา

4.2.1 สภาพการจัดการคอลเล็กชันข้อมูลท้องถิ่นของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ

4.2.2 ปัญหาการจัดการคอลเล็กชันข้อมูลท้องถิ่นของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ

4.2.3 การใช้ข้อมูลท้องถิ่นของผู้ใช้บริการสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ

4.2.4 แนวทางการพัฒนาการจัดการคอลเล็กชันข้อมูลท้องถิ่นของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ

5. นิยามศัพท์เฉพาะ

5.1 ข้อมูลท้องถิ่น หมายถึง เอกสารและสื่อที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับท้องถิ่นที่มีอยู่ในรูปสื่อสิ่งพิมพ์ สื่อโสตทัศน์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ สื่อบุคคล สื่อพื้นบ้าน วัสดุจริงที่จัดเก็บและให้บริการในห้องสมุดมหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ

5.2 การจัดการคอลเล็กชันข้อมูลท้องถิ่น หมายถึง การจัดการข้อมูลท้องถิ่นตามกระบวนการขั้นตอนการดำเนินงานที่กำหนดในนโยบายและแผนงาน โดยเริ่มจากการจัดการรวบรวม การวิเคราะห์ข้อมูล การจัดระบบข้อมูล การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ การบริการและเผยแพร่ เพื่อความสะดวกและนำมาใช้ประโยชน์จึงมีกระบวนการทำงาน ได้แก่ การจัดหา การจัดหมวดหมู่ การสงวนรักษาและการอนุรักษ์ การบริการและเผยแพร่ นโยบายและแผนงาน โครงสร้างการบริหารจัดการ บุคลากร งบประมาณ ความร่วมมือและเครือข่าย เทคโนโลยีกับการพัฒนาระบบในห้องสมุดมหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ

5.3 สภาพการจัดการคอลเล็กชันข้อมูลท้องถิ่น หมายถึง สภาพหรือลักษณะการดำเนินงานที่เป็นจริงตามกระบวนการขั้นตอนการดำเนินงานที่กำหนดไว้ ได้แก่ การจัดหา การจัดหมวดหมู่ การสงวนรักษาและการอนุรักษ์ การบริการและเผยแพร่ นโยบายและแผนงาน โครงสร้างการบริหารจัดการ บุคลากร งบประมาณ ความร่วมมือและเครือข่าย เทคโนโลยีกับการพัฒนาระบบในห้องสมุดมหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ

5.4 ปัญหาการจัดการคอลเล็กชันข้อมูลท้องถิ่น หมายถึง อุปสรรคหรือข้อขัดข้องต่างๆ ที่ทำให้ไม่ถึงจุดหมายในการดำเนินงานตามกระบวนการขั้นตอนการดำเนินงานที่กำหนดไว้ ได้แก่ การจัดหา การจัดหมวดหมู่ การสงวนรักษาและการอนุรักษ์ การบริการและเผยแพร่ นโยบายและแผนงาน โครงสร้างการบริหารจัดการ บุคลากร งบประมาณ ความร่วมมือและเครือข่าย เทคโนโลยีกับการพัฒนาระบบ ในห้องสมุดมหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ

5.5 การใช้คอลเล็กชันข้อมูลท้องถิ่น หมายถึง การศึกษาความนิยมหรือพฤติกรรมการใช้คอลเล็กชันข้อมูลท้องถิ่นของผู้ใช้ในห้องสมุดมหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ

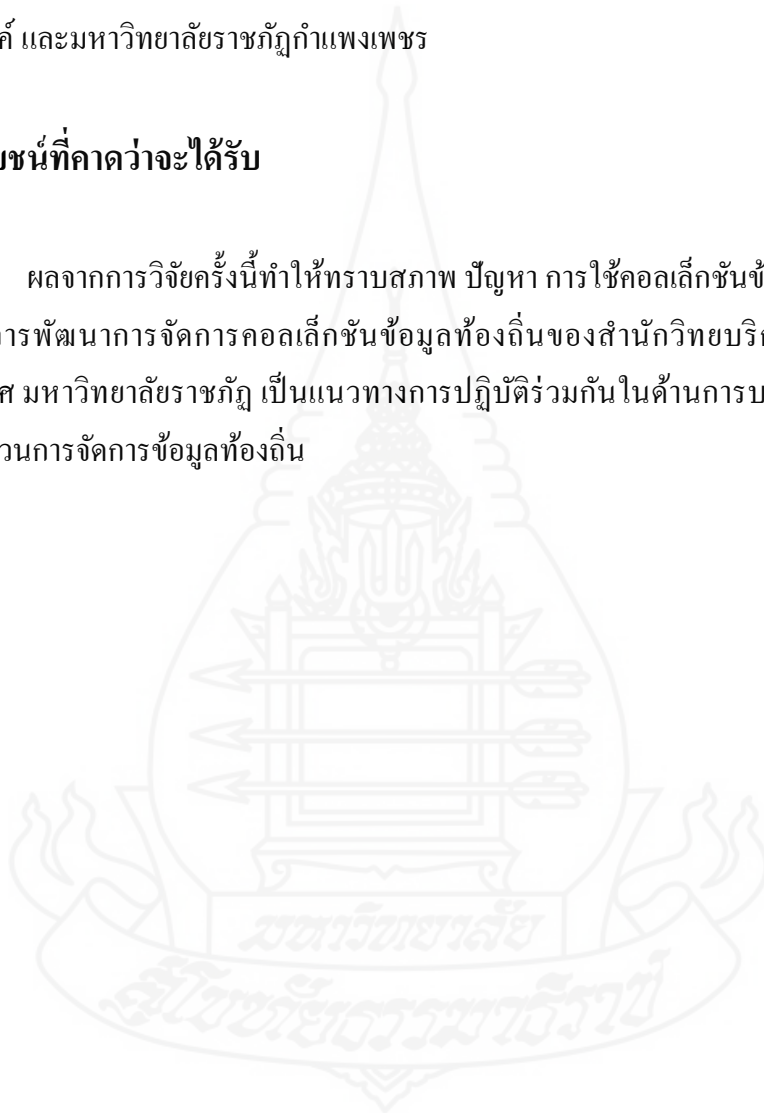
5.6 แนวทางการพัฒนาการจัดการคอลเล็กชันข้อมูลท้องถิ่น หมายถึง วิธีการหรือแนวปฏิบัติที่เกิดความสำเร็จของการดำเนินงานที่เป็นทิศทางหรือแนวเดียวกันในห้องสมุดมหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ

5.7 สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ หมายถึง ห้องสมุดมหาวิทยาลัยราชภัฏในมหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ

5.8 มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ หมายถึง สถาบันอุดมศึกษาที่พัฒนามาจากโรงเรียนฝึกหัดอาจารย์ต่อมาเป็นวิทยาลัยครู แล้วได้รับพระราชทานนามเป็นราชภัฏ และเป็นมหาวิทยาลัยของรัฐที่เปิดสอนระดับปริญญาตรีขึ้นไปในกลุ่มภาคเหนือ 8 แห่ง ได้แก่ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพินุลสงคราม มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ และมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผลจากการวิจัยครั้งนี้ทำให้ทราบสภาพ ปัญหา การใช้คอลเล็กชันข้อมูลท้องถิ่น รวมทั้งแนวทางการพัฒนาการจัดการคอลเล็กชันข้อมูลท้องถิ่นของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏ เป็นแนวทางการปฏิบัติร่วมกันในด้านการบริหารข้อมูลท้องถิ่น ด้านกระบวนการจัดการข้อมูลท้องถิ่น

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การวิจัย เรื่อง การจัดการคอลเล็กชันข้อมูลท้องถิ่นของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ โดยผู้วิจัยได้ศึกษาทบทวนแนวคิด ทฤษฎีจากเอกสาร ตำรา เว็บไซต์ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องได้ดังต่อไปนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับข้อมูลท้องถิ่น
 - 1.1 ความหมายของข้อมูลท้องถิ่น
 - 1.2 ประเภทของข้อมูลท้องถิ่น
2. แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการข้อมูลท้องถิ่น
 - 2.1 การบริหารข้อมูลท้องถิ่น
 - 2.1.1 นโยบายและแผนงาน
 - 2.1.2 โครงสร้างการบริหารจัดการ
 - 2.1.3 บุคลากร
 - 2.1.4 งบประมาณ
 - 2.2 กระบวนการจัดการข้อมูลท้องถิ่น
 - 2.2.1 การจัดหา
 - 2.2.2 การจัดหมวดหมู่
 - 2.2.3 การบริการและเผยแพร่
 - 2.2.4 การสงวนรักษาและการอนุรักษ์
 - 2.2.5 ความร่วมมือและเครือข่าย
 - 2.2.6 เทคโนโลยีกับการพัฒนาระบบ
 - 2.3 การศึกษาผู้ใช้ข้อมูลท้องถิ่น
 - 2.3.1 การศึกษาผู้ใช้
 - 2.3.2 ผู้ใช้
 - 2.3.3 การใช้ข้อมูล

3. นโยบายและแผนงานในการจัดการข้อมูลท้องถิ่นของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ

- 3.1 มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
- 3.2 มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
- 3.3 มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
- 3.4 มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์
- 3.5 มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์
- 3.6 มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
- 3.7 มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
- 3.8 มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 4.1 งานวิจัยในประเทศไทย
 - 4.2 งานวิจัยในต่างประเทศ

1. แนวคิดเกี่ยวกับข้อมูลท้องถิ่น

1.1 ความหมายของข้อมูลท้องถิ่น

ข้อมูลท้องถิ่นหรือสารสนเทศท้องถิ่นมีคำหลายคำที่ความหมาย ความสัมพันธ์ และความใกล้เคียงกัน ซึ่งข้อมูลท้องถิ่น หมายถึง ข้อมูลสำคัญจากภูมิปัญญาของแต่ละท้องถิ่นที่คนควรรู้ เป็นข้อมูลเพื่อประกอบอาชีพ การประชาสัมพันธ์ และข้อมูลที่นำไปใช้แก้ไขปัญหาและพัฒนาวิถีชีวิตในแต่ละท้องถิ่น (Surithong Srisa-ard, 2002, น. 3-4; อัจฉรา รัถยุดิธรรม, 2550, น. 9-10; นิยม เขยถิวงษ์, 2552, น. 3; กฤษณา ศรีธรรมมา, 2554, น. 4; ปาณทิพย์ เปลี่ยนโมฬี, 2555, น. 4; นววิไลกษณ์ บุญยะกาญจน และน้ำทิพย์ วิภาวิน, 2556, น. 5-7; นววิไลกษณ์ บุญยะกาญจน, 2557, น. 2; วนิตา นเรชรัตน์, 2558, น. 3-4) โดยมีความหมายที่แตกต่างกัน ดังนี้

ข้อมูลท้องถิ่น (Local Information) หมายถึง เรื่องราว ข่าวสาร ความรู้ต่างๆ ข้อเท็จจริงที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับท้องถิ่นมีการประมวลผลแล้วจัดบันทึกไว้ในรูปแบบต่างๆ ทั้งวัสดุตีพิมพ์และไม่ตีพิมพ์ที่เผยแพร่เพื่อถ่ายทอดความรู้ ข้อมูลไปยังบุคคลอื่นนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ด้านการศึกษาหรือทางอื่น

สารสนเทศท้องถิ่น (Local Information) หมายถึง ข้อมูล สื่อหรือวัสดุบันทึกที่เป็นองค์ความรู้ ภูมิปัญญา อาชีพ สังคม เศรษฐกิจ การท่องเที่ยว เป็นต้น หรือแหล่งสารสนเทศท้องถิ่น แหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น กระบวนการจัดการสารสนเทศท้องถิ่น ตลอดจนการบริการและการเผยแพร่

สารสนเทศท้องถิ่น เพื่อเห็นความสำคัญในการใช้สารสนเทศแก้ปัญหาค่าเงินชีวิตของคนในท้องถิ่นได้เหมาะสมให้สอดคล้องกับสภาพบริบทสังคมในแต่ละยุคสมัย

ความรู้ท้องถิ่น (Local Knowledge) หรือความรู้ดั้งเดิม (Traditional Knowledge) หมายถึง ความรู้ในอดีตที่มีการถ่ายทอดความรู้ภายในท้องถิ่นผ่านทางรูปแบบที่แตกต่างกันไป เช่น เรื่องเล่า ตำนานท้องถิ่น พิธีกรรม และเพลงพื้นบ้าน ความรู้ท้องถิ่นนี้ยังเป็นวิธีการแก้ไขปัญหาได้

ภูมิปัญญาไทย (Thai Wisdom) หมายถึง องค์ความรู้ด้านต่างๆ ความสามารถทักษะของคนไทยอันเกิดจากการสั่งสมประสบการณ์ทั้งทางตรงและทางอ้อมที่ผ่านกระบวนการเลือกสรร เรียนรู้ ปรุงแต่ง พัฒนาและถ่ายทอดสืบต่อกันมา เพื่อแก้ปัญหาในการดำรงชีวิตและพัฒนาวิถีชีวิตของคนไทยให้นำไปปฏิบัติกันอย่างแพร่หลายในท้องถิ่น

ภูมิปัญญาท้องถิ่น (Local Wisdom) หรือภูมิปัญญาชาวบ้าน (Popular Wisdom) หรือ ภูมิปัญญาพื้นบ้าน (Folk Wisdom) หมายถึง ความรอบรู้ ความคิด ความเชื่อ และผลผลิตทางปัญญาที่เกิดสะสมการเรียนรู้ของคนในแต่ละท้องถิ่นภายใต้บริบททางสังคม วัฒนธรรม และธรรมชาติ

ทรัพยากรสารสนเทศท้องถิ่น (Local Information Resources) หมายถึง สื่อหรือวัสดุที่บันทึกองค์ความรู้ของท้องถิ่นไว้ในรูปแบบต่างๆ เพื่อถ่ายทอดความรู้และเผยแพร่ความรู้แก่คนในท้องถิ่น มีความสำคัญต่อการพัฒนาท้องถิ่น

ศิลปะชาวบ้าน (Local Arts) หมายถึง ผลงานสร้างสรรค์แต่ละท้องถิ่นที่มีลักษณะความงดงามทางวัฒนธรรม โดยชาวบ้านหรือประชาชนที่เป็นศิลปินได้รับแรงบันดาลใจมาจากวัฒนธรรมที่สืบต่อกันมาแต่โบราณจนเป็นงานศิลปะที่เฉพาะหรือความเรียบง่าย

ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น (Local History) หมายถึง ประวัติศาสตร์วัฒนธรรมและสังคมที่เกี่ยวกับความเป็นมาของคนในท้องถิ่นที่อาศัยและที่อยู่พักพิงสืบต่อกันมา โดยมีตำนานเป็นตัวเชื่อมประวัติศาสตร์วัฒนธรรมและสังคม

อุตสาหกรรมเชิงวัฒนธรรม (Cultural Industry) หมายถึง กระบวนการผลิต การสร้างมูลค่าที่เกิดจากความคิดสร้างสรรค์ นำไปใช้ประโยชน์การสร้างความมั่นคงและสร้างงานได้อย่างเป็นระบบจนกลายเป็นอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ส่งผ่านจากรุ่นเก่าสู่รุ่นใหม่ด้วยความคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา จึงมีผลทำให้เกิดการบริโภคที่เหมือนกัน

สารสนเทศชุมชน (Community Information) หมายถึง ข่าวสารที่สนองตอบต่อความต้องการของมนุษย์ที่อาศัยในท้องถิ่นหนึ่ง ซึ่งเป็นข่าวสารช่วยให้เกิดการใช้สารสนเทศท้องถิ่นเพื่อการดำเนินชีวิตและแก้ปัญหา โดยจะยกระดับคุณภาพชีวิตของมนุษย์ให้ดีขึ้น เช่น เด็ก วัยรุ่น ผู้สูงอายุ การเงิน การศึกษา เป็นต้น

ปราชญ์ชาวบ้าน (Philosopher) หมายถึง บุคคลในท้องถิ่นที่เป็นเจ้าของภูมิปัญญา ชาวและนำภูมิปัญญาไปใช้ประโยชน์ในการประกอบอาชีพจนสำเร็จ และสามารถถ่ายทอดเชื่อมโยงองค์ความรู้ในอดีตสู่ปัจจุบันโดยได้รับการยอมรับเป็นอย่างดี

โดยสรุป ข้อมูลท้องถิ่น หมายถึง ข้อมูลสำคัญจากภูมิปัญญาของแต่ละท้องถิ่นที่ คนควรรู้ และเป็นข้อมูลที่นำไปใช้แก้ไขปัญหาและพัฒนาวิถีชีวิตในแต่ละท้องถิ่น เช่น ข้อมูลทาง สังคมและเศรษฐกิจของแต่ละจังหวัด วัฒนธรรม ข้อมูลทางการท่องเที่ยว ประเพณี เป็นต้น ซึ่ง มุ่งเน้นความรู้ในเชิงวัฒนธรรม เน้นภูมิปัญญาที่สะสมจากการปฏิบัติจริง โดยเป็นสื่อที่จดบันทึก จัดพิมพ์หรือเผยแพร่ในรูปแบบต่างๆ เช่น หนังสือ วารสาร รายงานการประชุม สัมมนา หนังสือพิมพ์ เอกสารค้นฉบับ โสตทัศนวัสดุ เป็นต้น ทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการให้ ถ่ายทอดไปยังบุคคลอื่นเพื่อใช้เป็นประโยชน์

1.2 ประเภทของข้อมูลท้องถิ่น

ประเภทของข้อมูลท้องถิ่น สามารถจำแนกตามเกณฑ์ได้เป็น 3 เกณฑ์ โดยจำแนก ตามลักษณะของสื่อ ได้แก่ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อโสตทัศน สื่อดิจิทัล และสื่อบุคคล จำแนกตามเนื้อหา ได้แก่ สาขาศิลปกรรมวัฒนธรรมพื้นบ้าน สาขาอาหาร สาขาการแพทย์แผนไทย สาขาเกษตร และ จำแนกตามแหล่งข้อมูล เช่น แหล่งข้อมูลท้องถิ่นประเภทสถาบัน แหล่งข้อมูลท้องถิ่นประเภท บุคคล แหล่งข้อมูลท้องถิ่นประเภทบนอินเทอร์เน็ต (เยี่ยมจิต บวชไชสง, 2556, น. 18-22; จวีลักษณ์ บุญชะกาญจน และน้ำทิพย์ วิภาวิน, 2556, น. 14-18; วนิตา นเรศธน์, 2558, น. 10-15) ดังนี้

1.2.1 ประเภทที่จำแนกตามลักษณะสื่อ ได้แก่

1) สื่อสิ่งพิมพ์ เป็นข้อมูลท้องถิ่นที่อยู่รูปของสิ่งพิมพ์ขึ้นเป็นกระดาษหรือ วัตถุใดด้วยวิธีการต่างๆ ได้แก่ หนังสือ วารสาร นิตยสาร จดหมายข่าว วิทยานิพนธ์ แผ่นปลิว เป็นต้น

2) สื่อโสตทัศน เป็นข้อมูลท้องถิ่นที่อยู่รูปของวัสดุที่สื่อสาร โดยผ่าน ประสาทหูและตา ได้แก่ ซีดีรอม แผ่นที่ ลูกโลก เป็นต้น

3) สื่อดิจิทัล เป็นข้อมูลท้องถิ่นที่อยู่รูปของสื่ออิเล็กทรอนิกส์หรือนวัตกรรม ที่สร้างขึ้นมาทดแทน ได้แก่ ไฟล์อิเล็กทรอนิกส์ เว็บไซต์ ฐานข้อมูล เป็นต้น

4) สื่อบุคคล เป็นข้อมูลท้องถิ่นที่อยู่รูปของการสนทนา อภิปราย บรรยาย สาธิต ประชุม คำพูด ได้แก่ บุคคล เช่น ปราชญ์ชาวบ้าน พระ และบุคคลที่ได้รับการยอมรับ เป็นต้น

5) สื่อพื้นบ้าน เป็นข้อมูลท้องถิ่นที่อยู่รูปของสื่อมีชีวิตมีการสื่อสารโดยผ่าน ทาง การแสดง คำบอกเล่า ได้แก่ การละเล่น บทเพลง คนตรี หัตถกรรม สถาปัตยกรรม ภาพวาด เป็นต้น

6) วัสดุจริง ข้อมูลท้องถิ่นที่อยู่รูปสิ่งของหรือวัตถุใดด้วยวิธีการต่างๆ ที่ไม่ใช่ของปลอมและสัมผัสได้ ได้แก่ เหยี่ยว เครื่องมือ เครื่องปั้นดินเผา เครื่องเคลือบ แก้ว ดิบุก เหล็ก เป็นต้น

1.2.2 ประเภทที่จำแนกตามเนื้อหา มีการจำแนกเนื้อหาของข้อมูลท้องถิ่นหลายองค์การสารสนเทศและหลายรูปแบบ ในที่นี้ได้กำหนดขอบเขตของเนื้อหาข้อมูลท้องถิ่นสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรีได้แบ่งเป็น 10 สาขา เพื่อให้ครอบคลุมเนื้อหาสาระในการจัดการศึกษา ได้แก่

1) สาขาเกษตรกรรม ข้อมูลท้องถิ่นที่เป็นการผสมผสานองค์ความรู้ ทักษะ และเทคนิคเกษตรกับเทคโนโลยี เช่น การแก้ไขโรคและแมลง การจับสัตว์น้ำ การทำนา การเกษตรแบบผสมผสาน การแก้ปัญหาด้านการผลิต เป็นต้น

2) สาขาอุตสาหกรรมและหัตถกรรม ข้อมูลท้องถิ่นที่เป็นการรู้จักประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ในการแปรรูปผลิต เช่น กลุ่มโรงสี กลุ่มหัตถกรรม กลุ่มโรงงาน กลุ่มทอผ้า เป็นต้น

3) สาขาแพทย์แผนไทย ข้อมูลท้องถิ่นที่เป็นการจัดการป้องกันและรักษาสุขภาพของมนุษย์ เช่น ยาสมุนไพร การนวด การอบ การประคบ การบำรุงแม่และทารก เป็นต้น

4) สาขาการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ข้อมูลท้องถิ่นที่เป็นการอนุรักษ์โดยใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างคุ้มค่า เช่น การเคารพแม่น้ำ การบวชป่า การสืบชะตาแม่น้ำ การทำแนวปะการังเทียม การอนุรักษ์ป่าชายเลน เป็นต้น

5) สาขากองทุนและธุรกิจชุมชน ข้อมูลท้องถิ่นที่เป็นการสะสมและบริหารกองทุนและธุรกิจชุมชนอาจเป็นเงินตราและโภคทรัพย์ เช่น กองทุนสหกรณ์ออมทรัพย์ กองทุนชุมชน สหกรณ์ชุมชน เป็นต้น

6) สาขาสวัสดิการ ข้อมูลท้องถิ่นที่เป็นการจัดการสวัสดิการในการประกันคุณภาพชีวิตของมนุษย์ เช่น กองทุนสวัสดิการรักษายาบาล กองทุนสวัสดิการชุมชน สวัสดิการสุขภาพชุมชน เป็นต้น

7) สาขาศิลปกรรม ข้อมูลท้องถิ่นที่เป็นการผลิตผลงานหรือชิ้นงานทางศิลปะ เช่น การหล่อ การแกะสลัก จิตรกรรม นาฏศิลป์ ดนตรี การละเล่นพื้นบ้าน เป็นต้น

8) สาขาภาษาและวรรณกรรม ข้อมูลท้องถิ่นที่เป็นการสร้างผลงานทางด้านภาษาและวรรณกรรม ทั้งภาษาโบราณ ภาษาไทย และการใช้ภาษา เช่น คำประพันธ์ประเภทร้อยแก้วและร้อยกรอง กลอนพื้นบ้าน กวีนิพนธ์พื้นบ้าน ปริศนาพื้นบ้าน เป็นต้น

9) สาขาศาสนาและประเพณี ข้อมูลท้องถิ่นที่เป็นการประยุกต์ และการปรับใช้หลักธรรมคำสอนทางศาสนา ความเชื่อ และประเพณีให้เกิดผลดีต่อบุคคลและสิ่งแวดล้อม เช่น พิธีกรรม พิธีสู่ขวัญข้าว คำสอน การบวชป่า การบวช ประเพณี งานบุญ เป็นต้น

10) สาขาโภชนาการ ข้อมูลท้องถิ่นที่เป็นการเลือก การผลิต และการปรุงแต่งให้เหมาะสมกับความต้องการของมนุษย์ เช่น อาหารพื้นบ้าน อาหารท้องถิ่น เครื่องดื่มสมุนไพร อาหารพื้นเมือง เป็นต้น

1.2.3 ประเภทที่จำแนกตามแหล่งข้อมูล เช่น แหล่งข้อมูลประเภทสถาบัน แหล่งข้อมูลประเภทบุคคล และแหล่งข้อมูลประเภทบนอินเทอร์เน็ต ดังนี้

1) แหล่งข้อมูลประเภทสถาบัน ประกอบด้วย ห้องสมุด พิพิธภัณฑ์ สถานศึกษา ศาสนสถาน ศูนย์วัฒนธรรม ศูนย์กีฬาและนันทนาการ ศูนย์ศึกษาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ศูนย์ศึกษาการเกษตร และสถานที่สำคัญในท้องถิ่น ได้แก่

(1) ห้องสมุด ศูนย์ข้อมูลท้องถิ่น ศูนย์การเรียนรู้ ได้แก่ สื่อการเรียนรู้ที่อยู่ในรูปสื่อสิ่งพิมพ์ สื่อโสตทัศน์ และสื่อดิจิทัล

(2) ศูนย์วัฒนธรรม พิพิธภัณฑ์ เช่น โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ ปุชนียสถาน โบราณสถาน เป็นต้น

(3) ศูนย์ข้อมูลเฉพาะด้านในสื่อมวลชน และท้องถิ่น ได้แก่ รายการโทรทัศน์ วิทยุ การจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวของท้องถิ่น การถ่ายทอดวัฒนธรรมท้องถิ่น เป็นต้น

2) แหล่งข้อมูลประเภทบุคคล ได้แก่ ผู้รู้ ผู้เชี่ยวชาญ นักวิชาการท้องถิ่น รวมถึงบุคคลที่เป็นผู้นำท้องถิ่น ครู พระ ปราชญ์ชาวบ้าน ศิลปินแห่งชาติ และผู้บริหารการปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นการนำศักยภาพของคนในท้องถิ่นเพื่อนำไปสู่การอนุรักษ์ พัฒนาคนให้สืบทอดและต่อยอดองค์ความรู้

3) แหล่งข้อมูลประเภทบนอินเทอร์เน็ต ได้แก่ ฐานข้อมูลท้องถิ่นและเว็บไซต์ข้อมูลท้องถิ่น เป็นการจัดทำในระดับหน่วยงานและใช้ร่วมกันในลักษณะเครือข่าย เช่น ระดับภูมิภาค ระดับจังหวัด ระดับประเทศ และระดับนานาชาติ

โดยสรุป ประเภทของข้อมูลท้องถิ่นที่จำแนกตามเกณฑ์จากสื่อได้ 6 ประเภท เช่น สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อโสตทัศน์ สื่อดิจิทัล สื่อบุคคล สื่อพื้นบ้าน วัสดุจริง จากเนื้อหาแบ่งเป็น 10 สาขา เช่น สาขาเกษตรกรรม สาขาอุตสาหกรรมและหัตถกรรม สาขาแพทย์แผนไทย สาขาการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สาขากองทุนและธุรกิจชุมชน สาขาสวัสดิการ สาขาศิลปกรรม สาขาภาษาและวรรณกรรม สาขาศาสนาและประเพณี และสาขาโภชนาการ และจากแหล่งข้อมูล ได้ 3 ประเภท เช่น สถาบัน บุคคล อินเทอร์เน็ต

2. แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการข้อมูลท้องถิ่น

2.1 การบริหารข้อมูลท้องถิ่น

การบริหารข้อมูลท้องถิ่น เป็นส่วนหนึ่งของการบริหารองค์การสารสนเทศที่มีการบริหารระหว่างส่วนงานต่างๆ ในองค์การสารสนเทศตามนโยบายและแผนงาน โครงสร้างการบริหารจัดการ บุคลากร งบประมาณ ความร่วมมือและเครือข่าย เทคโนโลยีกับการพัฒนาระบบและการศึกษาผู้ใช้ข้อมูลท้องถิ่น โดยต้องกำหนดภารกิจ อำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบให้ชัดเจน เพื่อให้การดำเนินงานขององค์การสารสนเทศให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ (น้ำทิพย์ วิภาวิน, 2554ก, น. 6-7; น้ำทิพย์ วิภาวิน, 2554ข, น. 5-6, 33-34, 6-7; ชุตินา สัจจนันท์ และสมสรวง พฤติกุล, 2554, น. 5-6) โดยมีดังนี้

2.1.1 นโยบายและแผนงาน

นโยบายและแผนงานในการจัดการข้อมูลท้องถิ่น เป็นคำจำกัดความที่แยกกันคือ นโยบาย และแผนงาน (น้ำทิพย์ วิภาวิน, 2554ข, น. 15-17; อร่าม ศิริพันธุ์, 2554, น. 4-7) ดังนี้

1. นโยบายข้อมูลท้องถิ่น เป็นการกำหนดหลักการซึ่งเป็นเครื่องชี้นำการวางแผนนโยบายขององค์การสารสนเทศที่จะเป็นแนวทางการดำเนินงานภายในขอบเขตที่กำหนดไว้ เพื่อให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์การกำหนดนโยบายต้องสัมพันธ์กับการกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายหลัก การกำหนดนโยบายมีความสำคัญต่อการจัดการองค์การสารสนเทศเพราะนโยบายเป็นจุดเริ่มแรกของการตัดสินใจและนำมาเป็นข้อความที่กำหนดขึ้นเป็นแนวทางกว้างๆ ที่ใช้เป็นเครื่องนำทางสำหรับการกระทำที่ส่งผลให้งานประสบความสำเร็จ นโยบายเป็นเครื่องชี้ให้เห็นถึงความตั้งใจของผู้บริหาร เป็นเครื่องมือกำกับทิศทางขององค์การ และเป็นแนวทางในการดำเนินงานที่เกิดขึ้นในองค์การ ในการบริหารจัดการองค์การสารสนเทศทั้งภาครัฐและภาคเอกชนผู้บริหารและบุคลากรทุกฝ่ายมีความคาดหวังให้ผลงานบรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ การวางแผนคิด ความต้องการเชิงวัตถุประสงค์เรียกว่า นโยบาย (Policy) นโยบายจึงเป็นการกำหนดแนวทางหรือทางเลือกของการตัดสินใจของบุคลากร โดยเฉพาะผู้บริหารล่วงหน้าเป็นการแสดงเจตจำนงหรือกรอบของกระทำโดยให้เสรีภาพในการดำเนินการต่างๆ อย่างมีอิสระภายในขอบเขตที่วางไว้ ดังนั้นนโยบายและวัตถุประสงค์ เป็นแนวทางที่นำแนวคิดต่างๆ บังคับภายในและบังคับภายนอกเข้ามาเกี่ยวข้องโดยกำหนดวิธีปฏิบัติงานที่มีจุดเน้นที่ต่างกัน เนื่องจากนโยบายเป็นหลักการที่องค์การสารสนเทศกำหนดขึ้นเป็นแนวทางกว้างๆ หรือเป็นแนวปฏิบัติเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามภารกิจหลักและวัตถุประสงค์ขององค์การสารสนเทศโดยรวมการกำหนดนโยบายจึงเป็นการจัดให้มีคู่ทาง

สำหรับใช้ในการตัดสินใจเพื่อให้บรรลุถึงวัตถุประสงค์ที่เป็นจุดหมายสุดท้ายของการวางแผน โดยเกณฑ์การกำหนดนโยบายจำแนกตามแหล่งที่มาได้ 3 ประเภท ดังนี้

1.1 นโยบายที่กำหนดจากวัตถุประสงค์ขององค์การ เรียกว่า นโยบายริเริ่ม (Original Policy) เป็นนโยบายที่สั่งจากผู้บริหารระดับสูงลงมา นโยบายประเภทนี้เกิดขึ้นจากแนวทางการดำเนินงานขององค์การสารสนเทศที่จัดทำขึ้นเพื่อช่วยการตัดสินใจในหน่วยงาน

1.2 นโยบายที่เกิดจากภายใน ได้แก่ นโยบายที่เกิดจากปัญหาในการปฏิบัติงานเรียกว่า นโยบายร้องเรียน (Appealed Policy) เป็นนโยบายที่เสนอให้ผู้บริหารตัดสินใจ เลือกรูปแบบปฏิบัติโดยการจัดทำเป็นลายลักษณ์อักษร นอกจากนี้ยังมีนโยบายที่เกิดจากการกระทำเป็นประจำในองค์การสารสนเทศเรียกว่า นโยบายเรี่ยกรอง (Implied Policy)

1.3 นโยบายที่เกิดจากภายนอก นโยบายประเภทนี้เกิดขึ้นได้หลายช่องทาง เช่น จากกฎหมายระดับท้องถิ่น ระดับจังหวัดหรือระดับประเทศ

2. แผนงานข้อมูลท้องถิ่น เป็นขั้นตอนสำคัญในการบริหารจัดการเพื่อให้เกิดการใช้อุปกรณ์ต่างๆ ที่องค์การแสวงหามาหรือที่องค์การมีอยู่แล้วให้ได้ประโยชน์สูงสุดและเป็นไปตามเป้าหมายหลักที่กำหนดไว้ในแผนงาน (Panning) ซึ่งได้จากการวางแผนของหน่วยงาน จึงเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ผู้บริหาร ผู้ปฏิบัติงาน ประชาชน ผู้รับบริการ ตลอดจนผู้บริหารที่เป็นผู้สนับสนุนกิจการขององค์การสามารถเข้าใจภาพของเป้าหมายและวิธีการไปสู่เป้าหมายขององค์การได้เด่นชัดขึ้น ดังนั้นการวางแผนเป็นการวางแผนเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ขององค์การ และสร้างยุทธศาสตร์โดยรวมในการที่จะบรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์เหล่านั้น รวมถึงสร้างแผนระดับต่างๆ เพื่อจะรวมและประสานกิจกรรมต่างๆ เข้าด้วยกัน ดังนั้นในการวางแผนจะต้องตระหนักทั้งในเรื่องของเป้าหมายหรือสิ่งที่ต้องทำเท่าๆ กับที่ต้องตระหนักถึงวิธีการหรือการทำงานให้ประสบผลสำเร็จ การวางแผนมีความเกี่ยวข้องกับการเลือกภารกิจและวัตถุประสงค์ตลอดจนกิจกรรมต่างๆ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ การวางแผนจึงเป็นเสมือนสะพานเชื่อมจุดที่องค์การสารสนเทศเป็นอยู่ในปัจจุบันกับจุดหมายที่องค์การสารสนเทศควรจะเป็นในอนาคต หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งว่าการวางแผนเป็นภารกิจที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดเป้าหมายในอนาคตขององค์การสารสนเทศแล้วตัดสินใจว่าจะต้องทำอะไรและต้องใช้ข้อมูลอะไรบ้างเพื่อให้ไปถึงเป้าหมายนั้น การวางแผนแบ่งได้เป็นการวางแผนแบบที่เป็นทางการ และการวางแผนแบบที่ไม่เป็นทางการ โดยผู้บริหารส่วนใหญ่จะวางแผนในลักษณะไม่เป็นทางการมากกว่า ซึ่งการวางแผนแบบไม่เป็นทางการนี้มักจะไม่มีเขียนเป็นลายลักษณ์อักษรและมุ่งไปในเรื่องที่ไม่เกี่ยวข้องกับหน่วยงานอื่นในองค์การมากเท่าใดนัก การวางแผนแบบนี้มักจะครึ่งๆ กลางๆ และขาดความต่อเนื่องในการบริหารมักจะมีการวางแผนที่เป็นทางการที่

ต้องกำหนดวัตถุประสงค์อย่างชัดเจนและเป็นแผนที่ครอบคลุมถึงกิจกรรมที่ต้องทำในระยะยาว ซึ่งความสำคัญของการวางแผน ดังนี้

2.1 แผนเป็นเครื่องมือในการประสานการทำงานของฝ่ายและแผนกต่างๆ เข้าด้วยกัน จะเห็นได้ว่าการบริหารจะเกิดขึ้นได้เพราะมีการประสานการทำงานของบุคคลและกลุ่ม ตลอดจนแผนกและฝ่ายต่างๆ เข้าด้วยกัน และแผนงานก็ถูกใช้ป็นเครื่องมือหรือวิธีการในทำให้ การประสานการทำงานของบุคคล กลุ่ม และหน่วยงาน

2.2 แผนเป็นเครื่องช่วยให้สามารถรับมือกับความเปลี่ยนแปลงได้ เป็นการศึกษาที่เข้าใจสถานการณ์เกี่ยวข้องกับการทำงานของหน่วยงาน แผนที่ดีมักจะมีหลายทางเลือกพร้อมข้อดี-ข้อเสียในการพิจารณา ดังนั้นเมื่อเกิดการเปลี่ยนแปลงสถานการณ์หรือสภาพแวดล้อมในการทำงานตามแผน ผู้บริหารสามารถทบทวนแผนโดยอาจหันไปหาทางเลือกอื่น หรือปรับแผนใหม่ตามข้อมูลพื้นฐานที่ใช้ในการจัดทำแผนเดิมนั่นเอง

2.3 แผนเป็นเครื่องช่วยในการเสริมมาตรฐานการปฏิบัติงาน แผนงานที่ดีจะต้องอาศัยวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์การเป็นพื้นฐานในการจัดทำ ซึ่งสาระในวัตถุประสงค์และเป้าหมายนั้นจะประกอบไปด้วยเครื่องกำหนด หรือตัวชี้วัดความสำเร็จในการปฏิบัติงาน

2.4 แผนช่วยในการพัฒนาการบริหาร เป็นที่ทราบกันดีว่ากระบวนการในการจัดทำแผนนั้นมีความรอบคอบและอาศัยข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการทำงานมากมาย ผู้บริหารที่เข้าไปร่วมลงมือในกระบวนการจึงต้องทำความเข้าใจเรื่องที่เป็นนามธรรม นักวางแผนถูกฝึกให้คิดอย่างเป็นระบบในเรื่องที่เกี่ยวข้องอนาคต และการดำเนินงานจากปัจจุบันเพื่อไปให้ถึงอนาคต

โดยสรุป นโยบายและแผนงานข้อมูลท้องถิ่น หมายถึง การกำหนดแนวทางหรือทางเลือกของการตัดสินใจของบุคลากร โดยเฉพาะผู้บริหารในการแสดงเจตจำนงหรือกรอบของกระทำโดยให้เสรีภาพในการดำเนินการต่างๆ อย่างมีอิสระภายในขอบเขตที่วางไว้ โดยนำแนวคิดปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกเข้ามาเกี่ยวข้องในการกำหนดวิธีปฏิบัติงานที่มีจุดเน้นที่ต่างกัน และเป็นขั้นตอนสำคัญในการบริหารจัดการเพื่อให้เกิดการใช้ข้อมูลต่างๆ ที่องค์การแสวงหามาหรือที่องค์การมีอยู่แล้วให้ได้ประโยชน์สูงสุดและเป็นไปตามเป้าหมายหลักที่กำหนดไว้ในแผนงานเพื่อเป็นเครื่องมือช่วยให้กับผู้บริหาร ผู้ปฏิบัติงาน และผู้รับบริการ

2.1.2 โครงสร้างการบริหารจัดการ

โครงสร้างการบริหารจัดการข้อมูลท้องถิ่น “องค์การ” และ “การบริหารจัดการ” จึงมีความเกี่ยวข้องกันเพราะองค์การจะดำรงอยู่และเกิดสัมฤทธิ์ผลตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้จำเป็นต้องมีโครงสร้างการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพผู้บริหารต้อง

รู้จักใช้ทฤษฎีด้านการบริหารกับการใช้กลยุทธ์การบริหาร เพื่อดำเนินกิจกรรมตามขั้นตอนที่สำคัญ โดยอาศัยความร่วมมือร่วมใจของบุคลากรทุกระดับ โดยตระหนักถึงความรู้ ความสามารถ ความถนัด ความต้องการ และความมุ่งมั่นด้านความเจริญก้าวหน้าในการปฏิบัติงานของบุคลากรในหน่วยงานควบคู่กันไป ทั้งนี้เพื่อให้องค์การสารสนเทศสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลบรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้และสามารถปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับความเจริญก้าวหน้าตามสภาพแวดล้อมและสังคมที่พัฒนาอย่างไม่หยุดยั้ง โดยมีกระบวนการบริหารจัดการเกี่ยวข้องกับ การวางแผน การจัดองค์การ การชี้นำ และการควบคุมและประเมินผล โครงสร้างการบริหารจัดการ (น้ำทิพย์ วิภาวิน, 2554ข, น. 35-36; มลิวัดย์ ประดิษฐ์ธีระ, 2556, น. 4; กาญจนา ใจกว้าง และสุชาวดี ผลาผล, 2554, น. 5-8) ดังนี้

1. การวางแผน เป็นการกำหนดเป้าหมาย วัตถุประสงค์ นโยบายและกลยุทธ์ขององค์การ และการกำหนดแผนปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมาย
2. การจัดองค์การ เป็นการระบุอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของแต่ละส่วนงาน เป็นการจัดกลุ่มของทรัพยากรและกิจกรรมการดำเนินงานให้บรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพ
3. การชี้นำ เป็นการทำให้บุคลากรในหน่วยงานทำงานด้วยความเต็มใจ โดยการจูงใจ การติดต่อ สื่อสาร การมีภาวะผู้นำ ความร่วมมือ การสร้างทีมงานและการประสานงาน
4. การควบคุมและประเมินผล เป็นการควบคุมการทำงานว่าได้ปฏิบัติจริง โดยมีการกำหนดมาตรฐาน การวัดผลการปฏิบัติงาน และการปรับปรุงแก้ไข

โดยสรุป โครงสร้างการบริหารจัดการข้อมูลท้องถิ่น เป็นกระบวนการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพผู้บริหารต้องรู้จักใช้ทฤษฎีด้านการบริหารกับการใช้กลยุทธ์การบริหารเพื่อดำเนินกิจกรรมตามขั้นตอนอาศัยความร่วมมือร่วมใจของบุคลากรให้บรรลุเป้าหมาย

2.1.3 บุคลากร

บุคลากรข้อมูลท้องถิ่น “การจัดการบุคลากรสารสนเทศ” จำกััดความที่ตรงกันเป็นกระบวนการเพื่อให้ได้มาซึ่งบุคลากรที่เหมาะสมที่สุดกับงาน และใช้บุคลากรนั้นให้ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุดตามเป้าหมายขององค์การ รวมถึงบำรุงรักษาไว้ซึ่งบุคลากรที่มีประสิทธิภาพ และการจัดการบุคลากรเป็นศาสตร์ที่เกี่ยวกับการจัดการบุคลากรผู้ปฏิบัติงานในองค์การเพื่อให้บรรลุผลตามเป้าหมายขององค์การอย่างมีประสิทธิภาพ หากขยายความการจัดการบุคลากรสารสนเทศยังเป็นกระบวนการที่ผู้บริหารหรือผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวกับงานบุคคลร่วมกันใช้ความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ในการสรรหา คัดเลือก และบรรจุบุคคลที่มีคุณสมบัติเหมาะสมให้เข้าปฏิบัติงานในองค์การสารสนเทศ พร้อมทั้งคอยดูแลและพัฒนาให้บุคลากรขององค์การสารสนเทศมีความพร้อมในการปฏิบัติงาน และมีคุณภาพชีวิตการทำงานที่เหมาะสม ตลอดจนการ

เสริมสร้างหลักประกันให้แก่บุคลากรที่ต้องพ้นจากการร่วมงานกับองค์กรให้สามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุขในอนาคต การจัดการบุคลากรต้องใช้กลยุทธ์เชิงรุกที่มีความสัมพันธ์กันอย่างต่อเนื่องทันต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วตามเวลาและสถานการณ์ การจัดการหรือการบริหารบุคลากรจึงต้องมีการพัฒนาและปรับปรุงตลอดเวลา การจัดการหรือการบริหารบุคลากรในองค์กรสารสนเทศแห่งยังต้องใช้ทั้งทฤษฎีในเชิงวิชาการและแบบแผนการปฏิบัติ จึงมีความสำคัญของการจัดการบุคลากร (ชุตินา สัจจันันท์ และสมสรวง พฤติกุล, 2554, น. 4-6; กาญจนา ใจกว้าง และสุชาวดี ผลาผล, 2554, น. 15-25) ดังนี้

1. เป็นเครื่องมือหนึ่งของการจัดการองค์กรสารสนเทศให้มีประสิทธิภาพ ตั้งแต่สรรหาบุคลากรเพื่อให้ได้บุคลากรที่มีคุณภาพ เหมาะสมกับความรู้และทักษะ/สมรรถนะที่ต้องการ และเป็นแนวทางในการกำหนดลักษณะและขอบข่ายงานให้เหมาะสมกับตำแหน่ง มีจำนวนเพียงพอตามความจำเป็นและทำงานในหน้าที่ต่างๆ อย่างต่อเนื่อง

2. เป็นช่องทางในการนำข้อมูลมาใช้ประโยชน์ในการสรรหา คัดเลือก และบรรจุแต่งตั้งบุคคลที่มีความรู้ความสามารถสอดคล้องกับความต้องการขององค์กร การจัดสวัสดิการและจัดสรรผลตอบแทน เช่น การให้รางวัล การจ่ายค่าตอบแทนพิเศษ เป็นต้น

3. สร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงาน ช่วยเชื่อมโยงบุคลากรทั้งหมดขององค์กรกับงานต่างๆ ขององค์กร ทำให้การทำงานประสานได้และสัมพันธ์กับทิศทางและแผนงานตลอดจนกิจกรรมขององค์กรทั้งในปัจจุบันและอนาคต

โดยสรุป บุคลากรข้อมูลท้องถิ่น เป็นกระบวนการเพื่อให้ได้มาซึ่งบุคลากรที่เหมาะสมที่สุดกับงาน และใช้บุคลากรนั้นให้ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุดตามเป้าหมายขององค์กร และมีการจัดการบุคลากรผู้ปฏิบัติงานในองค์กรเพื่อให้บรรลุผลตามเป้าหมายขององค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ

2.1.4 งบประมาณ

งบประมาณข้อมูลท้องถิ่น “การจัดการเงิน” เงินเป็นทรัพยากรทางการบริหารที่สำคัญขององค์กร พิจารณากว้างๆ การจัดการเงินขององค์กรทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ประกอบด้วย การจัด หาแหล่งเงินทุนและการจัดสรรเงิน การใช้จ่ายเงิน และการจัดทำบัญชีและรายงานการใช้จ่ายเงิน สำหรับการจัดการการเงินขององค์กรสารสนเทศจำเป็นต้องมีการดำเนินการอย่างเป็นระบบเดียวกัน กิจกรรมที่สำคัญของการจัดการเงินที่ส่วนใหญ่คุ้นเคยคือ งบประมาณ ส่วนการจัดหาแหล่งเงินทุนนั้นเป็นกิจกรรมที่อาจมีเฉพาะบางองค์กรสารสนเทศเท่านั้น คำว่า งบประมาณมีความหมายหลากหลาย ความหมายอย่างกว้างๆ งบประมาณ (Budgets) หมายถึงข้อความอธิบายในลักษณะของแผนรายรับและรายจ่ายที่ได้จัดทำขึ้น โดยจัดไว้เป็นหมวดหมู่สำหรับ

ช่วงเวลาหนึ่ง งบประมาณจึงเป็นการประมาณการเกี่ยวกับการใช้เงิน ช่วงเวลา บุคลากร อาคาร สถานที่ และเครื่องมือในอนาคต โดยที่แสดงออกในลักษณะของแผน วัตถุประสงค์ โครงการทั้งระยะสั้นและระยะยาวขององค์การตามลำดับเวลา การจัดการงบประมาณขององค์การสารสนเทศ (ชุตินา สัจจามันท์ และสมสรวง พฤติกุล, 2554, น. 8-9; สมสรวง พฤติกุล, 2554, น. 20-22; กาญจนา ใจกว้าง และสุชาวดี ผลาผล, 2554, น. 27-40) ดังนี้

1. การจัดทำงบประมาณ เป็นกิจกรรมที่สำคัญสำหรับองค์การสารสนเทศ ก่อน การจัดทำงบประมาณจำเป็นต้องทราบแหล่งเงินทุนที่องค์การจะต้องนำมาจัดสรรงบประมาณ แหล่งเงินทุนขององค์การสารสนเทศอาจมาจากหลายแหล่ง สำหรับส่วนราชการแหล่งเงินทุนส่วนใหญ่มาจากเงินงบประมาณแผ่นดินนอกจากงบประมาณแผ่นดินแล้วองค์การสารสนเทศอาจจัดหาเงินทุนจากแหล่งอื่นๆ ที่เป็นเงินนอกงบประมาณ อาทิ จากเงินรายได้ขององค์การ จากแหล่งเงินกู้ต่างๆ การจัดทำงบประมาณต้องจัดทำล่วงหน้าอย่างน้อย 1 ปี ก่อนดำเนินการตามแผนหรือโครงการ หากเป็นส่วนราชการต้องจัดทำงบประมาณตามกฎระเบียบและแบบแผนที่ราชการกำหนดไว้ตามหลักวิชาการการจัดทำแผนงบประมาณเชิงกลยุทธ์

2. การใช้จ่ายเงินงบประมาณ หลังจากที่ได้รับการจัดสรรเงินทุกหน่วยงาน ต้องใช้จ่ายเงินให้เกิดประโยชน์สูงสุด หากเป็นเงินงบประมาณแผ่นดินต้องใช้จ่ายเงินที่ได้รับจัดสรรอย่างถูกต้องตามแผนงบประมาณที่หน่วยงานได้รับการจัดสรร และเบิกจ่ายภายในเวลาที่กำหนด

3. การควบคุม การติดตาม และประเมินผลการใช้จ่ายเงิน ได้แก่

3.1 การจัดทำบัญชี เป็นการบันทึกรายการการเงินทั้งด้านรายรับและรายจ่าย สำหรับส่วนราชการในการทำบัญชีต้องดำเนินการภายในขอบเขตหลักการบัญชีที่รับรองเป็นสากล

3.2 การจัดทำรายงานการเงิน เป็นการนำเสนอข้อมูลการเงินเพื่อแสดงสถานะการเงินและผลการดำเนินงานขององค์การแก่หน่วยงานและบุคคลที่เกี่ยวข้อง สำหรับส่วนราชการต้องจัดทำรายงานการเงินตามมาตรฐานรายงานการเงินที่รัฐกำหนดไว้ และนำเสนอหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงบประมาณ กรมบัญชีกลาง และสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน

3.3 การติดตามเร่งรัดการใช้จ่ายเงินและการประเมินผลการใช้จ่ายเงิน เป็นการดำเนินการเพื่อให้ใช้จ่ายเงินงบประมาณตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ในแผน สำหรับการประเมินผลการใช้จ่ายเงินเป็นการเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายเกิดขึ้นจริงกับงบประมาณที่ได้รับจัดสรร เพื่อจะได้นำข้อมูลมาใช้ในการปรับปรุงการจัดสรรงบประมาณในปีต่อไป

3.4 การตรวจสอบจากหน่วยงานภายในและภายนอก เป็นกิจกรรมหนึ่งที่สำคัญของการจัดการด้านการเงิน เพื่อการควบคุมการใช้งบประมาณและปรับปรุงดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

โดยสรุป งบประมาณข้อมูลท้องถิ่น เป็นทรัพยากรทางการบริหารที่สำคัญขององค์กรมีพิชารณากว้างๆ การจัดการเงินขององค์กรทั้งภาครัฐและภาคเอกชน เพื่อเป็นข้อความอธิบายในลักษณะของแผนรายรับและรายจ่าย

2.2 กระบวนการจัดการข้อมูลท้องถิ่น

กระบวนการจัดการข้อมูลท้องถิ่นหรือการจัดการข้อมูลท้องถิ่น เป็นกระบวนการกำหนดขั้นตอนการดำเนินงานตามนโยบายเริ่มจากการจัดหา การรวบรวม การวิเคราะห์ข้อมูล การจัดระบบสารสนเทศ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ การบริการและเผยแพร่ เพื่อความสะดวกในการค้นหาและนำมาใช้ประโยชน์จึงได้มีกระบวนการทำงาน ได้แก่ การจัดหา การจัดหมวดหมู่ การอนุรักษ์ การบริการและเผยแพร่ (ประยงค์ศรี พัฒนกิจจำรูญ, 2554, น. 4-44; นวีลักษณ์ บุญยะกาญจน และน้ำทิพย์ วิภาวิน, 2556, น. 20-26; นวีลักษณ์ บุญยะกาญจน, 2557, น. 27-99; วนิดา นเรชฌน์, 2558, น. 57-74) โดยมีดังนี้

2.2.1 การจัดหา

การจัดหาข้อมูลท้องถิ่น เป็นกระบวนการวางแผน การคัดเลือก การประเมินคุณค่า และการรวบรวมข้อมูลท้องถิ่นด้วยการสั่งซื้อ ขอรับบริจาค แลกเปลี่ยน ทำสำเนา ผลิตเอง เพื่อให้ได้ข้อมูลท้องถิ่นที่สอดคล้องกับนโยบายการจัดการหาข้อมูลท้องถิ่น ซึ่งข้อมูลนั้นอาจเป็นสิ่งพิมพ์ สื่อโสตทัศน์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ โดยอาจมีการผลิตจากแหล่งผลิตในท้องถิ่นหรือแหล่งผลิตนอกท้องถิ่นทั้งที่เป็นภาครัฐและภาคเอกชน การจัดหาจึงเป็นกระบวนการที่ทำให้ได้มาซึ่งข้อมูลท้องถิ่นที่มีคุณค่า โดยข้อมูลเหล่านี้มีเนื้อหาสาระเกี่ยวกับท้องถิ่น เช่น บุคคลสำคัญ ชีวิตความเป็นอยู่ ภูมิปัญญา คติชาวบ้าน มรดกไทย ศิลปะการละเล่น การแสดงพื้นบ้าน ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น และสถานที่สำคัญ ตลอดจนเหตุการณ์สำคัญที่เกิดขึ้นในท้องถิ่นใดท้องถิ่นหนึ่งหรือสังคมใดสังคมหนึ่ง ซึ่งข้อมูลนั้นอาจเป็นสิ่งพิมพ์ และสื่อโสตทัศน์ จึงมีการจัดหาข้อมูลท้องถิ่นประเภทสื่อสิ่งพิมพ์ สื่อโสตทัศน์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (นภัสกรณ สาร์ภย์ และคณะ, 2549, น. 13-57; ศิริพร พูลสุวรรณ และสุรัชนี เปี่ยมญาติ, 2554, น. 15-16; ชุติมา สัจจามันท์, 2554, น. 22-34; ชุติมา สัจจามันท์ และสีปาน ทรัพย์ทอง, 2554, น. 8-13, 20-22; กาญจนา ใจกว้าง, 2554, น. 14-20; ศิริพร พูลสุวรรณ และสุรัชนี เปี่ยมญาติ, 2556, น. 5-6, 18-28; นวีลักษณ์ บุญยะกาญจน, 2557, น. 43-70; วนิดา นเรชฌน์, 2558, น. 62) ดังนี้

1. การจัดหาหนังสือ สามารถทำได้โดยการซื้อในกรณีที่มิงบประมาณการจัดหา การขอรับบริจาคใช้วิธีนี้กรณีที่หนังสือที่ต้องการมีการทำขึ้นเพื่อถนอมถนอมการเก็บรักษา การขอรับบริจาคใช้วิธีนี้กรณีที่หนังสือที่ต้องการมีการทำขึ้นเพื่อถนอมถนอมการเก็บรักษา การขอรับบริจาคใช้วิธีนี้กรณีที่หนังสือที่ต้องการมีการทำขึ้นเพื่อถนอมถนอมการเก็บรักษา

2. การจัดหาวารสาร เนื่องจากวารสารเป็นสิ่งสิ่งพิมพ์ที่ออกเผยแพร่เป็นวาระต่อเนื่องกัน การจัดหาวารสารจึงมักใช้วิธีการซื้อโดยการบอกรับเป็นสมาชิกอาจเป็นรายปี ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับนโยบายการจัดหาข้อมูลที่ทำไว้อย่างเป็นลายลักษณ์อักษร สำหรับวารสารที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับข้อมูลท้องถิ่นด้านใดด้านหนึ่งโดยเฉพาะทั้งเล่ม

3. การจัดหาหนังสือพิมพ์ ผู้รับผิดชอบงานข้อมูลท้องถิ่นต้องสำรวจเพื่อให้ทราบว่าท้องถิ่นใดมีการผลิตหนังสือพิมพ์ชื่อใดบ้าง มีผลิตเพื่อจำหน่าย หรือแจกจ่าย มีการกำหนดออกอย่างไร เพื่อมิให้พลาดโอกาสในการรวบรวมข้อมูลท้องถิ่นที่ต้องการวิธีที่ใช้ในการจัดหาหนังสือพิมพ์ทำได้โดยการซื้อฉบับปลีกหรือการเป็นสมาชิกทั้งที่เสียค่าสมาชิก และไม่เสียค่าสมาชิก

4. การจัดหาจุลสาร ส่วนใหญ่ในการจัดหาจุลสารพบปัญหาว่าจะไม่สามารถจัดซื้อจากแหล่งจำหน่าย เช่น ศูนย์หนังสือ บริษัท ห้างร้าน หรือตัวแทนจำหน่ายต่างๆ เนื่องจากแหล่งจำหน่ายดังกล่าวไม่นิยมผลิตออกจำหน่าย ดังนั้นจึงต้องใช้วิธีการติดต่อถนอมถนอมการจากองค์กร หน่วยงาน ห้างร้าน หรือตัวแทนจำหน่ายต่างๆ เนื่องจากแหล่งจำหน่ายดังกล่าวไม่นิยมผลิตออกจำหน่าย

5. การจัดหาคุณภาพ ควรมีการกำหนดเกณฑ์ในการคัดเลือกและจัดหารวบรวมข้อมูลที่จะนำมาทำคุณภาพ ทั้งนี้ควรมีการระบุประเภทหรือขอบเขตเนื้อหา เช่น เนื้อหาแบ่งตามเขต ภูมิศาสตร์ ได้แก่ ภาคกลาง ภาคอีสาน ภาคเหนือ ภาคใต้ ภาคตะวันออก เป็นต้น และลักษณะของข้อมูลที่จะจัดเก็บ เช่น ข่าว บทความภาพ และ เหตุการณ์ที่เกิดขึ้น โดยต้องมีการบันทึกเกณฑ์ไว้อย่างเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อเป็นกรอบหรือแนวทางในการดำเนินงาน

6. การจัดหาสื่อโสตทัศน ได้แก่

6.1 การจัดซื้อสื่อโสตทัศน เป็นการจัดหาข้อมูลเพื่อให้บริการในองค์กรสารสนเทศนั้นด้วยการซื้อ และการบอกรับ

6.2 การจัดหาสื่อโสตทัศนด้วยการเช่า เป็นการจัดหาโสตทัศนด้วยการเช่า โดยองค์กรสารสนเทศต้องการใช้งานข้อมูลท้องถิ่นแต่ไม่สามารถจัดหามาเป็นสมบัติขององค์กรสารสนเทศได้ เนื่องจากหายาก ราคาแพง ไม่มีจำหน่าย และไม่มีการผลิตใหม่ หากต้องการนำมาให้บริการในช่วงเวลาสั้นๆ หรือใช้ในกิจกรรมเฉพาะเท่านั้น

7. การจัดหาสื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือสื่อสิ่งพิมพ์อิเล็กทรอนิกส์ โดยองค์การสารสนเทศจัดหาด้วยการซื้อไว้ให้บริการเป็น 3 ประเภท ได้แก่

7.1 การซื้อวารสารอิเล็กทรอนิกส์ เป็นการบอกรับสมาชิกจากสำนักพิมพ์

7.2 การซื้อหนังสือพิมพ์อิเล็กทรอนิกส์ เป็นการซื้อผ่านสำนักพิมพ์หรือตัวแทนจำหน่าย

7.3 การซื้อฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ เป็นการซื้อผ่านสำนักพิมพ์หรือบริษัท

โดยสรุป การจัดหาข้อมูลท้องถิ่น หมายถึง กระบวนการวางแผนคัดเลือก ประเมินคุณค่า และการรวบรวมข้อมูลท้องถิ่นด้วยการสั่งซื้อ ขอรับบริจาค แลกเปลี่ยน ทำสำเนา และผลิตเอง เพื่อให้ได้ข้อมูลท้องถิ่นที่สอดคล้องกับนโยบายการจัดหาข้อมูลท้องถิ่น ซึ่งข้อมูลท้องถิ่นอาจประกอบด้วย สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อโสตทัศน์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์

2.2.2 การจัดหมวดหมู่

การหมวดหมู่ข้อมูลท้องถิ่น เป็นการพิจารณาแยกแยะเนื้อหาสาระของข้อมูลเพื่อให้ได้แนวคิดหลักของเนื้อหา นั้น แล้วนำแนวคิดดังกล่าวมาแปลความให้อยู่ในรูปลักษณะ ซึ่งเป็นสัญลักษณ์ที่มีการกำหนดแทนเนื้อหาไว้อย่างมีระบบ สัญลักษณ์อาจอยู่ในรูปรหัสที่เป็นตัวอักษร ตัวเลข ตัวอักษรผสมตัวเลข หรือเครื่องหมายอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือหลายอย่างรวมกัน ซึ่งลักษณะและวิธีการจัดหมวดหมู่ข้อมูลท้องถิ่น การจัดกลุ่มข้อมูลทำได้หลายวิธี โดยเฉพาะการจัดหมวดหมู่ข้อมูลในรูปแบบดั้งเดิมที่ส่วนใหญ่จัดทำตามเนื้อหาการแบ่งหมู่ความรู้ระบบสากล ซึ่งทำให้ข้อมูลที่มีเนื้อหาเดียวกันอยู่ด้วยกันและมีเนื้อหาใกล้เคียงกันอยู่ใกล้กัน เหมาะในการดูเนื้อหาที่กว้างไปยังเนื้อหาที่แคบลงตามลำดับวิธีการจัดกลุ่มวิธีอื่นที่มีใช้ในองค์การ เช่น จัดตามชื่อผู้แต่ง จัดตามพื้นที่ภูมิศาสตร์ จัดตามเหตุการณ์ หรือจัดตามแหล่งที่มาสำหรับเอกสารที่ได้รับมอบหมาย อาทิ คอลเล็กชันส่วนบุคคล ฯลฯ ทั้งนี้การจัดกลุ่มก็เพื่อการจัดเก็บตัวข้อมูลให้เป็นคอลเล็กชัน สำหรับข้อมูลดิจิทัลบนเว็บไม่นิยมใช้การจัดหมวดหมู่ตามระบบการแบ่งความรู้ที่ใช้ในองค์การสารสนเทศโดยทั่วไป เนื่องจากหมวดหมู่ตามระบบดังกล่าวระบุเนื้อหาหรือตำแหน่งที่อยู่ของข้อมูลได้เพียงเนื้อหาเดียวหรือตำแหน่งเดียว แม้ว่าเอกสารนั้นอาจมีหลายเนื้อหา ซึ่งไม่เหมาะสมกับข้อมูลที่ เป็นสหสาขาวิชาและการจัดหมวดหมู่ต้องอาศัยความรู้ความชำนาญและการปฏิบัติโดยมนุษย์ในการวิเคราะห์เนื้อหาและกำหนดหมวดหมู่ตามเงื่อนไขของระบบหมวดหมู่ นอกจากนี้การปรับปรุงเพิ่มเนื้อหาที่เกิดขึ้นใหม่สำหรับระบบหมวดหมู่มักล่าช้าไม่ทันการณ์ จึงไม่เหมาะสมกับข้อมูลบนเว็บที่มีปริมาณมากมายมหาศาลและเพิ่มขึ้นเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในบางเว็บไซต์ที่มีข้อมูลบนเว็บไม่

มากนักได้ใช้ระบบการจัดหมวดหมู่อัตโนมัติในการจัดกลุ่มข้อมูลบนเว็บ (นภัสกรณ์ สารักษ์ และคณะ, 2549ข, น. 64; Chowdhury, G.G.&Chowdhury, Sudatta, 2007, pp. 135; กมลารุ่งอุทัย, 2555, น. 5-10; ชุติมา สัจจามันท์, 2555, น. 6, 13-48; พวา พันธุ์เมฆา, 2555, น. 7-12; นันทพร ชนะกุลบริรักษ์, 2556, น. 13-19; ฉวีลักษณ์ บุญยะกาญจน, 2557, น. 70-80; วนิตา นเรชรัตน์, 2558, น. 63) ดังนี้

1. การจัดหมวดหมู่ตามเนื้อหา (Subject) มักจัดกลุ่มตามหมวดหมู่ความรู้ตามการแบ่งหมู่ความรู้ระบบสากล เช่น ระบบทศนิยมดิวอี้ ระบบหอสมุดรัฐสภาอเมริกัน เป็นต้น ซึ่งการจัดหมวดหมู่ความรู้ได้แนวคิดมาจากการจัดแบ่งหมวดหมู่ความรู้ที่มีอยู่ตามหลักปรัชญาและตรรกศาสตร์ คือ เริ่มด้วยความรู้ที่มีอยู่ทั้งหมดแบ่งย่อยออกเป็นลำดับชั้น เป็นหมวดหมู่ด้วยลักษณะพื้นฐานของแต่ละชั้น จำนวนชั้นหรือชั้นมาจากระดับความกว้างไปสู่เฉพาะเจาะจง จัดตามชั้นหรือโครงสร้างรูปต้นไม้ การแบ่งภายในหมวดใหญ่ไปเป็นหมวดย่อยและหมู่ย่อยพิจารณาจากธรรมชาติของเนื้อหา ซึ่งการจัดกลุ่มเข้าถึงตามเนื้อหาแบ่งออกได้เป็น 2 ลักษณะ ดังนี้

1.1 การจัดหมวดหมู่ตามระบบการจัดหมู่ความรู้ (Classification System) ระบบการจัดหมู่ความรู้เป็นระบบสัญลักษณ์หมวดหมู่แทนเนื้อหาที่อาจเป็นตัวเลข ตัวอักษร หรือเครื่องหมาย ในการใช้ระบบสัญลักษณ์หมวดหมู่แทนเนื้อหา มีลักษณะ ข้อจำกัด และมีตัวอย่างระบบการจัดหมู่ที่ใช้ระบบสัญลักษณ์

1.1.1 ลักษณะของสัญลักษณ์ที่ใช้ เป็นสัญลักษณ์ที่ใช้แทนเนื้อหาความรู้ในระบบการจัดหมู่ความรู้มีทั้งสัญลักษณ์ชนิดเดียว สัญลักษณ์ผสม และสัญลักษณ์ในลักษณะอื่น

1) สัญลักษณ์ชนิดเดียว เป็นการใช้สัญลักษณ์อย่างอย่างหนึ่งแทนหมวดหมู่หรือกลุ่มเนื้อหาวิชา เช่น ใช้สัญลักษณ์เป็นตัวเลขอารบิกทั้งหมด หรือเป็นตัวอักษรทั้งหมดระบบหมวดหมู่ที่ใช้สัญลักษณ์เป็นตัวเลขทั้งหมดคือ ระบบทศนิยมดิวอี้ ตัวอย่าง 615.321 เรื่อง การปรุงยาจีนจากพืช ยาสมุนไพร

2) สัญลักษณ์ผสม เป็นการใช้สัญลักษณ์มากกว่าหนึ่งประเภท เช่น ใช้สัญลักษณ์ตัวเลขผสมตัวอักษร หรือตัวเลขและเครื่องหมาย ระบบหมวดหมู่ที่ใช้สัญลักษณ์เป็นตัวอักษรผสมตัวเลข คือ ระบบหอสมุดรัฐสภาอเมริกัน ตัวอย่าง RM666.H33 เรื่อง ยาสมุนไพร

3) สัญลักษณ์ในลักษณะอื่น เป็นสัญลักษณ์ที่แสดงลำดับชั้นของเนื้อหา และเป็นสัญลักษณ์ที่แสดงลักษณะความสัมพันธ์เนื้อหา โดยระบบหมวดหมู่ที่ใช้สัญลักษณ์ลำดับชั้นของเนื้อหาผสมกับความสัมพันธ์ของเนื้อหา คือ ระบบทศนิยมสากล ตัวอย่าง

65 การจัด การ 651 การจัดการสำนักงาน 651 + 657 การจัดสำนักงานและวิชาบัญชี [เครื่องหมาย + แสดงความสัมพันธ์ในลักษณะเพิ่มหรือขยายเนื้อหา]

1.1.2 ระบบการจัดหมู่ความรู้ที่ควรรู้จัก ระบบการจัดหมวดหมู่วิชาความรู้มีหลายระบบแต่ละระบบใช้สัญลักษณ์แทนวิชาความรู้แตกต่างกันไป

1) ระบบทศนิยมดิวอี้ (Dewey Decimal Classification) หรือที่เรียกว่าระบบ DDC หรือ DC เป็นระบบการจัดหมู่หนังสือที่ใช้กันแพร่หลายในองค์การที่มีหนังสือทั่วไปหลายประเภท คือ การใช้ตัวเลขเป็นสัญลักษณ์ทำให้เข้าใจง่ายสามารถใช้ได้เป็นสากล แบ่งย่อยลงไปเป็นลำดับจนถึงเนื้อหาที่ละเอียดที่สุดของวิชานั้นในการแบ่งครั้งแรกของระบบทศนิยมดิวอี้แบ่งวิชาออกเป็น 10 หมวดใหญ่ ทั้ง 10 หมวดที่แบ่งครั้งแรกจะนำมาแบ่งครั้งที่ 2 โดยแบ่งแต่ละหมวดใหญ่ออกเป็น 10 หมวดย่อย ทำให้ได้รายละเอียดเพิ่มเป็น 100 หมวดย่อย และจาก 100 หมวดย่อย แบ่งครั้งที่ 3 เป็นหมวดย่อยละ 10 หมู่อย่อย รวมเป็น 1,000 หมู่อย่อย และแต่ละหมู่อย่อยเหล่านั้นแบ่งละเอียดออกไปเรื่อยๆ โดยใช้เลขทศนิยมเข้าช่วย ทำให้มีเลขหมู่หนังสือเป็นสัญลักษณ์แทนวิชาต่างๆ มากมาย จนต้องแยกรายละเอียดของการจัดหมู่หนังสือระบบทศนิยมดิวอี้ออกเป็น 2 ตอน คือ ตารางเลขหมู่ และครรชนีสัมพันธ์ ซึ่งตารางเลขหมู่หนังสือและครรชนีสัมพันธ์นี้เป็นเครื่องมือสำหรับอำนวยความสะดวก

2) ระบบหอสมุดรัฐสภาอเมริกัน (Library of Congress Classification) หรือทั่วไปเรียกว่า ระบบ LC เป็นระบบจัดหมู่ข้อมูลต่างๆ ไป ซึ่งเป็นที่นิยมใช้กันอย่างแพร่หลายในองค์การสารสนเทศของมหาวิทยาลัย วิทยาลัย และเฉพาะสาขาวิชาทั้งในสหรัฐอเมริกาและแคนาดา ทั้งนี้ก็เพราะระบบ LC นั้นเหมาะสำหรับองค์การขนาดใหญ่ที่มีข้อมูลวัสดุจำนวนมากเป็นแสนๆ ขึ้นไป หรือสำหรับองค์การเฉพาะในสาขาวิชาใดวิชาหนึ่งที่มีข้อมูลวัสดุเป็นจำนวนมาก ระบบ LC เป็นระบบที่มีขอบเขตกว้างขวางสามารถครอบคลุมเนื้อหาข้อมูลทุกหมวดหมู่วิชา การแบ่งหมวดหมู่ของระบบ LC เป็นไปตามหลักปฏิบัติงาน คือ เป็นระบบจัดหมู่ข้อมูลที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติจริงด้วยการกำหนดเลขหมู่ข้อมูลที่มีอยู่จริงๆ ในหอสมุดรัฐสภาอเมริกัน ดังนั้นการแบ่งหมวดหนังสือจากหมวดใหญ่ไปหมวดย่อยแต่ละหมวดจึงไม่เท่ากันเป็นการแบ่งหมวดหมู่ข้อมูลมากขึ้นตามความเหมาะสมของข้อมูลในแต่ละหมวดหมู่วิชา โดยใช้อักษรโรมันและตัวเลขเป็นสัญลักษณ์แบ่งสรรวิชาการออกเป็น 20 หมวดใหญ่

3) ระบบทศนิยมสากล (Universal Decimal Classification) หรือที่เรียกว่า ระบบ UDC เป็นระบบจัดหมู่ที่จัดทำขึ้นโดยดัดแปลงมาจากระบบทศนิยมดิวอี้ฉบับพิมพ์ครั้งที่ 5 แบ่งเนื้อหาความรู้ออกเป็น 10 หมวด คล้ายการแบ่งหมวดหมู่ของระบบทศนิยมดิวอี้และใช้ตัวเลขอารบิกตั้งแต่ 0-9 เป็นสัญลักษณ์แทนเนื้อหาความรู้ โดยใช้ตัวเลขตำแหน่งเดียวแทนเนื้อหา

หมวดใหญ่ ตัวเลข 2 ตำแหน่งแทนเนื้อหาหมวดย่อยและในหมวดย่อยก็สามารถแบ่งเนื้อหาได้อีก จนถึงแขนงวิชาที่ละเอียด โดยการเติมตัวเลขให้ครบ 3 ตำแหน่ง แล้วเติมเลขทศนิยม ระบบทศนิยมสากลแบ่งเนื้อหาความรู้เป็น 10 หมวดใหญ่ ระบบทศนิยมสากลเป็นระบบจัดหมู่ที่ใช้วิธีจำแนกเนื้อหาที่มีอยู่ในข้อมูลเรื่องต่างๆ ออกเป็นส่วนๆ แล้วจึงนำเอาเนื้อหาแต่ละส่วนเหล่านั้นมาสังเคราะห์เข้าเป็นเลขหมู่ที่ประกอบด้วยสัญลักษณ์หลายประเภท ได้แก่ เลขอารบิกและเครื่องหมายวรรคตอน จึงเรียกการจัดหมู่ระบบนิยมสากลว่า ระบบการจัดหมู่แบบแยกสังเคราะห์หรือระบบฟาเซ็ท (Facet)

4) ระบบหอสมุดแพทย์แห่งชาติอเมริกัน (U.S. National of Medicine Classification) หรือที่เรียกว่า ระบบ NLM เป็นระบบการจัดหมู่ทางการแพทย์และวิทยาศาสตร์ ระบบจัดหมู่นี้มีหลักเกณฑ์ส่วนใหญ่สอดคล้องกับระบบหอสมุดรัฐสภาอเมริกัน ใช้สัญลักษณ์แบบผสมประกอบด้วยอักษรโรมันและอารบิก แต่อักษรที่ใช้แทนเนื้อหาหมวดหมู่เป็นอักษรที่ไม่ใช้ในระบบหอสมุดอเมริกัน ได้แก่ QS-QZ, W และ WA-WZ การแบ่งหมวดหมู่ภายในหมวดหมู่ใหญ่และหมวดหมู่ย่อยมีความสอดคล้องกันทั้งทางทฤษฎีและปฏิบัติ คือ การแบ่งหมวดหมู่ใหญ่ตามหลักกายวิภาคศาสตร์และมาตรฐานการกำหนดโรค ส่วนแบ่งย่อยนั้นจะแบ่งตามวิธีเขียน การเรียนการสอน สาเหตุแห่งการเกิดโรค อวัยวะต่างๆ ของร่างกายและมีการจัดหมวดหมู่ที่พิมพ์ในศตวรรษที่ 20 การจัดหมู่ระบบหอสมุดแห่งชาติอเมริกัน นิยมใช้จัดหมู่ร่วมกับระบบหอสมุดรัฐสภาอเมริกัน ระบบหอสมุดแพทย์แห่งชาติอเมริกันแบ่งหมวดหมู่ใหญ่ซึ่งเป็นการแบ่งเนื้อหาวิชาการแพทยศาสตร์ออกเป็น 2 ส่วน เช่น การแพทย์พื้นฐาน ใช้สัญลักษณ์ QS-QZ และการแพทย์และวิชาที่เกี่ยวข้อง ใช้สัญลักษณ์ W, WA-WZ

1.2 การจัดหมวดหมู่ตามคำศัพท์ควบคุม (Controlled Vocabulary) เป็นวิธีการจัดกลุ่มข้อมูลตามเนื้อหาเพื่อการเข้าถึงด้วยคำศัพท์ควบคุม ซึ่งคำศัพท์ควบคุมเป็นบัญชีหรือฐานข้อมูลที่บรรจุคำศัพท์หรือวลีที่กำหนดใช้แทนเนื้อหาหรือแนวคิดหนึ่งๆ คำที่กำหนดนี้ใช้แทนคำหรือวลีที่มีความหมายเดียวกัน วิธีการกำหนดคำศัพท์แทนเนื้อหาของข้อมูลทำโดยการวิเคราะห์เนื้อหา สรุปแนวคิดหลักและกำหนดคำขึ้นใช้แทนเนื้อหานั้น โดยใช้คำที่มาจากบัญชีคำศัพท์ควบคุม ซึ่งแบ่งได้เป็น 3 กลุ่ม คือ บัญชีคำหัวเรื่อง (Subject Headings List) คือ คำ กลุ่มคำ หรือวลี ธิซอรัส (Thesaurus) หรือศัพท์สัมพันธ์ และออนโทโลยี (Ontology) หรือไฟล์ของบัญชีคำศัพท์ควบคุม

2. การจัดหมวดหมู่ตามชื่อผู้แต่ง (Creator) เป็นการจัดกลุ่มข้อมูลตามอักษรชื่อผู้แต่ง และอาจมีตัวขยาย เช่น เลขลำดับที่ ตัวอย่าง MILLER09 เลขสองตัวหลังของปีที่พิมพ์ เช่น วิจิตร48

3. การจัดหมวดหมู่ตามลำดับเหตุการณ์ (Chronological-by Date, Accession Date, or Running No.) เช่น จัดตามวันเดือนปีของเหตุการณ์/กิจกรรม หรือตามลำดับวันที่รับข้อมูลนั้นเข้ามาในองค์กร ตัวอย่าง 10/02/99 คือ วันเดือนปีของเหตุการณ์/กิจกรรม (10 กุมภาพันธ์ 1999)

4. การจัดกลุ่มตามประเภทข้อมูล (Physical Form) จัดโดยใช้คำระบุประเภทของข้อมูลแทนชื่อกลุ่มข้อมูลหนึ่ง เช่น จุลสาร ภาพถ่าย หนังสือหายาก แผ่นพับ ฯลฯ แล้วตามด้วยหมวดหมู่ความรู้/เนื้อหา ตัวอย่าง ภาพถ่าย-300 วิทยุทัศน์-370

5. การจัดหมวดหมู่ตามลำดับหมายเลข (Running Number) เช่น จัดตามลำดับที่รับข้อมูลนั้นเข้ามาในองค์กร ตัวอย่าง 059/2553

6. การจัดกลุ่มตามแหล่งที่มา (Source) มักเป็นกลุ่มเอกสารส่วนบุคคลหรือของหน่วยงาน/องค์กรที่ได้รับมอบมาคราวละมากๆ หรือทั้งคอลเล็กชัน การจัดกลุ่มอาจจัดตามชื่อแหล่งดั้งเดิมที่จัดเก็บข้อมูลนั้นตามด้วยหมวดหมู่เนื้อหาหรือประเภทของข้อมูล หรือตามปีที่ผลิตเอกสาร

โดยสรุป การจัดหมวดหมู่ข้อมูลท้องถิ่น หมายถึง การพิจารณาแยกแยะเนื้อหาสาระของข้อมูล เพื่อให้ได้แนวคิดหลักของเนื้อหาและนำมาแปลความให้อยู่ในรูปลักษณะ ซึ่งการจัดหมวดหมู่ที่นิยมจะจัดหมวดหมู่ตามเนื้อหา เนื่องจากต้องการให้ข้อมูลที่มีเนื้อหาเหมือนกันและมีความใกล้เคียงกันให้อยู่ด้วยกัน

2.2.3 การบริการและเผยแพร่

การบริการและเผยแพร่ข้อมูลท้องถิ่น ได้มีความหมายที่แยกแยะระหว่างการบริการและ เผยแพร่ (นภัสกรณ์ สารักษ์ และคณะ, 2549ค, น. 88-93; เบนจรัตน์ ศุภอุดมฤกษ์ และสมปอง มิสลิตะ, 2549, น. 111-113; เจียมจิต บวชไชสง, 2556, น. 28-30; วรารักษ์ พัฒนเกียรติพงศ์, 2556ก, น. 5-6, 30; อารีย์ ชื่นวัฒนา, 2556, น. 47-56; นวิลักษณ์ บุญยะกาญจน, 2557, น. 80-82; วนิตา นเรชนัน, 2558, น. 106-111) ดังนี้

1. การบริการข้อมูลท้องถิ่น เป็นการจัดบริการหรือเป็นการบริการที่จัดทำขึ้น เพื่อให้ความรู้ รายละเอียด และข้อเท็จจริงในด้านต่างๆ ในการอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ใช้ได้เข้าถึงและใช้ข้อมูลท้องถิ่นตามความต้องการเพื่อความรู้ การศึกษาค้นคว้าวิจัย การประกอบอาชีพ และการพัฒนาสังคม เช่น องค์กรท้องถิ่น จัดให้มีบริการตอบคำถามช่วยการค้นคว้า บริการสืบค้นจากฐานข้อมูล บริการยืม-คืน บริการส่งเสริมการใช้ข้อมูล ฯลฯ สำหรับแหล่งข้อมูลท้องถิ่นอื่นๆ เช่น พิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น หอศิลป์วัฒนธรรม จัดกิจกรรมและบริการนำชมข้อมูลท้องถิ่นที่จัดแสดง โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ผู้ใช้ได้รับความรู้ ความจริง โลงใจ รวมถึงข้อมูลที่ถูกต้อง สมบูรณ์ และตรงกับความต้องการ ซึ่งความสำคัญของการบริการข้อมูลท้องถิ่น เป็นกิจกรรมสำคัญที่ถือว่าเป็นหัวใจ

สำคัญของการดำเนินงานด้านข้อมูลท้องถิ่น เนื่องด้วยเป็นกิจกรรมที่ช่วยให้ผู้ใช้ในการเข้าถึงและใช้ข้อมูลท้องถิ่น เพื่อประกอบการศึกษาค้นคว้าและวิจัย ช่วยให้เกิดการถ่ายทอดและอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม ความเป็นอยู่ของท้องถิ่น ภูมิปัญญาท้องถิ่น และประวัติศาสตร์ท้องถิ่นจากคนกลุ่มหนึ่งไปสู่คนอีกกลุ่มหนึ่ง หรือจากคนรุ่นหนึ่งไปสู่คนรุ่นหนึ่ง ช่วยให้เกิดการถ่ายทอดความรู้เพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่น เพื่อใช้ในการวางแผนเพื่อการพัฒนาประเทศโดยผ่านกิจกรรมหรือการกระทำ หรือผลประโยชน์องค์การ เช่น ห้องสมุด และแหล่งข้อมูลท้องถิ่นอื่นๆ จากความสำคัญดังกล่าวบริการข้อมูลท้องถิ่นจึงมีความสำคัญต่อผู้ใช้ ผู้ให้บริการ และองค์การ ดังนี้

1.1 ความสำคัญต่อผู้ใช้ โดยองค์การสารสนเทศต้องมุ่งเน้นผู้ใช้เป็นหลัก และจัดบริการให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ขององค์การและความต้องการของผู้ใช้ ได้แก่

1.1.1 ช่วยอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ได้เข้าถึงและใช้ข้อมูลเพื่อประกอบการศึกษาค้นคว้า วิจัย และการศึกษาตลอดชีวิต เช่น ผู้ใช้สามารถใช้บริการยืม-คืนข้อมูล บริการสืบค้นข้อมูลท้องถิ่นจากฐานข้อมูล ใช้บริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้าเพื่อสอบถามขอคำแนะนำ คำปรึกษา และขอความช่วยเหลือในการค้นหาข้อมูลที่ต้องการ เป็นต้น

1.1.2 ช่วยให้ผู้สามารถใช้สามารถเรียนรู้และศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เช่น การใช้บริการส่งเสริมการใช้ข้อมูล ทำให้สามารถค้นหาข้อมูลท้องถิ่นที่ต้องการด้วยตนเองได้ เป็นต้น

1.1.3 ช่วยผู้ใช้ในการนำความรู้ที่ได้จากข้อมูลท้องถิ่นมาพัฒนาความรู้ และพัฒนาอาชีพ และมาใช้ปรับปรุงและพัฒนาการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพ

1.1.4 ช่วยให้มี การถ่ายทอดข้อมูลท้องถิ่นไปยังบุคคลอื่น ผู้ใช้เป็นผู้กระจายถ่ายทอดข้อมูลท้องถิ่นที่ได้จากการรับบริการในองค์การและแหล่งข้อมูลท้องถิ่นออกไปยังบุคคลอื่น เช่น ผู้ใช้ที่เป็นนักเขียนนำข้อมูลท้องถิ่นมาเรียบเรียงและสื่อสารผ่านสื่อสิ่งพิมพ์หรือสื่ออื่นๆ ต่อไปยังผู้อ่าน บุคคลในท้องถิ่น เช่น ผู้นำท้องถิ่น ผู้ที่ทำงานเกี่ยวข้องกับท้องถิ่น ครูนำข่าวสาร ข้อมูลที่ได้ไปถ่ายทอดบอกเล่าต่อไป

1.1.5 ทำให้ผู้ใช้ได้รับความรู้ที่ก่อให้เกิดความเข้าใจท้องถิ่น ที่ส่งผลต่อความรัก ความหวงแหน และความภาคภูมิใจในความเป็นท้องถิ่นของตนเอง ได้แก่ ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น

1.2 ความสำคัญต่อผู้ให้บริการ เป็นผู้นำส่งบริการข้อมูลขององค์การสารสนเทศและแหล่งข้อมูลท้องถิ่นให้แก่ผู้ใช้เป็นผู้ให้ข้อมูลให้ความรู้ ชี้แนะและคำปรึกษาแก่ผู้ใช้ จึงเป็นตัวกลางที่ทำให้ผู้ใช้ได้เข้าถึงข้อมูลที่ตรงกับความต้องการได้ ผู้ให้บริการต้องมีความรู้ความสามารถและทักษะในการให้บริการในงานที่รับผิดชอบ ทักษะในการใช้เทคโนโลยีประเภทต่างๆ ในการจัดการและให้บริการข้อมูลโดยเฉพาะเทคโนโลยีสารสนเทศ ทักษะในการสื่อสารกับ

ผู้ใช้ เนื่องจากในช่วงเวลาให้บริการจะต้องมีปฏิสัมพันธ์กับผู้ใช้ตลอดเวลา จึงต้องมีบุคลิกภาพที่ดี เพื่อสร้างความประทับใจแก่ผู้ใช้

1.3 ความสำคัญต่อองค์กร มีให้บริการในองค์การสารสนเทศและแหล่งข้อมูลท้องถิ่นเป็นบันทึกภูมิปัญญาของคนในท้องถิ่น และเป็นข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับท้องถิ่นที่กลุ่มผู้ใช้ในองค์การสารสนเทศและประชาชนทั่วไปสามารถนำข้อมูลไปใช้ในการศึกษาค้นคว้าวิจัย และใช้เป็นแหล่งเรียนรู้ตลอดชีวิต รวมถึงหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนสามารถนำมาใช้ในการวางแผนพัฒนาท้องถิ่นและประเทศโดยผ่านการให้บริการข้อมูลท้องถิ่นขององค์การสารสนเทศ เพื่อให้มีคุณภาพ

2. การเผยแพร่ข้อมูลท้องถิ่น เป็นกิจกรรมหรือกระบวนการหรือช่องทางสำคัญในเผยแพร่ข้อมูลท้องถิ่นเพื่อส่งให้กลุ่มเป้าหมายได้รับรู้ข้อมูลของผู้เผยแพร่ โดยองค์การสารสนเทศ หรือผู้เขียน หรือโดยผู้ผลิต จัดหรือผลิตขึ้นเพื่อเผยแพร่ข้อมูล ข่าวสาร เกี่ยวกับท้องถิ่น และองค์ความรู้ของท้องถิ่นรูปแบบต่างๆ ได้แก่ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อโสตทัศน์ สื่อดิจิทัล และสื่อบุคคล ทำให้เกิดการเผยแพร่ข้อมูลท้องถิ่นจากแหล่งหนึ่ง ไปสู่อีกแหล่งหนึ่ง เช่น จากผู้เขียน ไปยังผู้อ่าน ผู้ผลิต ไปยังผู้ใช้ จากผู้พูด ไปยังผู้ฟัง จากผู้จัด ไปยังผู้อ่าน หรือผู้เข้าร่วมกิจกรรม เป็นต้น การเผยแพร่ข้อมูลท้องถิ่นโดยทั่วไปมีการเผยแพร่อย่างไม่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ การเผยแพร่ข้อมูลท้องถิ่นอย่างไม่เป็นทางการมีลักษณะของการพูดคุยระหว่างการประชุม สัมมนา การติดต่อทางโทรศัพท์ การติดต่อทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ การร่วมกลุ่มสนทนาอิเล็กทรอนิกส์ในหัวข้อต่างๆ เป็นต้น ส่วนการเผยแพร่ข้อมูลท้องถิ่นอย่างเป็นทางการมีลักษณะจะบันทึกข้อมูลท้องถิ่นไว้เป็นหลักฐานในรูปแบบต่างๆ เช่น เอกสารการบรรยายทางวิชาการ หนังสือ ตำรา รายงานการประชุมทางประชุมวิชาการ เอกสารทางวิชาการ วารสาร เป็นต้น ซึ่งนิยมเรียกสิ่งพิมพ์เหล่านี้อย่างกว้างๆ ว่า สิ่งพิมพ์วิชาการถือเป็นสื่อที่สำคัญยิ่งในการเผยแพร่ความรู้และข้อมูลใหม่และเป็นประโยชน์ต่อสาธารณะยิ่งกว่านั้น สิ่งพิมพ์ทางวิชาการที่มีคุณภาพจะมีกระบวนการพิจารณาคุณภาพโดยผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งเป็นผู้ร่วมวิชาชีพหรือนักวิชาการแขนงเดียวกัน ในการจัดการเผยแพร่นั้นมุ่งเน้นข้อความที่ได้รับการบันทึกไว้เป็นหลักฐาน ดังนั้นการเผยแพร่ข้อมูลท้องถิ่นจึงเป็นไปตามรูปแบบของการสื่อสารเพื่อให้ข้อมูลข่าวสารแพร่กระจายไปยังกลุ่มเป้าหมาย รูปแบบของการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารจึงทำได้หลายวิธีตามสภาพของสังคม โดยให้ความสำคัญของการเผยแพร่ข้อมูลท้องถิ่น ข้อมูลท้องถิ่นเป็นบันทึกเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาวิถีชีวิตของท้องถิ่นเป็นข้อมูล ข่าวสาร ที่เกี่ยวกับท้องถิ่นในด้านต่างๆ ที่เผยแพร่ออกมาในรูปสื่อต่างๆ เช่น สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อโสตทัศน์ สื่อดิจิทัล และสื่อบุคคล ทำให้เกิดการเผยแพร่ข้อมูลท้องถิ่นที่เป็นประโยชน์ต่อการถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่น ภูมิปัญญาท้องถิ่นจากรุ่นหนึ่ง ไปสู่อีกรุ่นหนึ่งให้คงอยู่กับท้องถิ่นเป็น

ประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพและการดำรงชีพของคนในท้องถิ่น การศึกษา การค้นคว้า และการวิจัย ทั้งนี้มีความสำคัญของการเผยแพร่ข้อมูลท้องถิ่น ดังนี้

2.1 ด้านการศึกษา ค้นคว้า และวิจัย เป็นตัวกลางในการนำข้อมูลท้องถิ่น ออกเผยแพร่แก่ผู้สนใจและผู้ที่เกี่ยวข้องที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษา ค้นคว้า และวิจัย เพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่และการต่อยอดองค์ความรู้เพื่อการพัฒนาท้องถิ่นและพัฒนาประเทศ

2.2 ด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม เป็นตัวกลางในการนำข้อมูลท้องถิ่นออกเผยแพร่สู่ท้องถิ่นทำให้เกิดการถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น ภูมิปัญญาท้องถิ่นจากรุ่นหนึ่งไปสู่อีกรุ่นหนึ่งให้คงอยู่คู่กับท้องถิ่น

2.3 ด้านการสื่อสาร เป็นตัวกลางในการนำข้อมูลข่าวสารและเผยแพร่สู่ประชาชน ทำให้เกิดการสื่อสารทั้งในสังคมเมืองและสังคมท้องถิ่นเพื่อเกิดเป็นประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพและการดำรงชีพ

2.4 ด้านความรู้ความเข้าใจ ช่วยสร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่กลุ่มเป้าหมายอย่างถูกต้องจากการเผยแพร่ข้อมูลนโยบาย การดำเนินงาน และกิจกรรมต่างๆ ขององค์การ

2.5 ด้านภาพลักษณ์ขององค์การ เพื่อให้มีทัศนคติและภาพลักษณ์ที่ดีแก่ท้องถิ่น

โดยสรุป การบริการและเผยแพร่ข้อมูลท้องถิ่น หมายถึง การจัดกิจกรรมเพื่อช่วยให้ผู้ใช้เข้าถึงและใช้ข้อมูลท้องถิ่นที่เผยแพร่ออกมาในรูปแบบสื่อต่างๆ เช่น สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อโสตทัศน สื่อดิจิทัล และสื่อบุคคล เพื่อให้เกิดการถ่ายทอดและอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมจากคนกลุ่มหนึ่งไปสู่คนอีกกลุ่มหนึ่ง และเป็นประโยชน์ต่อการศึกษา ค้นคว้า และการวิจัย

2.2.4 การสงวนรักษาและการอนุรักษ์

“การสงวนรักษา” และ “การอนุรักษ์” ซึ่งเป็นคำที่มีความหมายใกล้เคียงกัน หากนิยามใช้คำว่า การอนุรักษ์ หมายถึง การปฏิบัติด้วยการดูแลรักษาหรือบูรณะหรือการซ่อมข้อมูลท้องถิ่นชนิดใดชนิดหนึ่งที่ชำรุดเสียหาย จากคำนิยามศัพท์การอนุรักษ์ข้อมูลท้องถิ่นเป็นการบริหารจัดการและการปฏิบัติด้วยวิธีการที่เหมาะสมเพื่อป้องกันข้อมูลท้องถิ่นมิให้ชำรุดเสียหายและซ่อมข้อมูลท้องถิ่นที่ชำรุดเสียหายให้อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้ (ดาวนภา สุยะนนท์ และคณะ, 2549, น. 133-174; เขียมจิต บวชโรตอง, 2556, น. 28-30; สมสรวง พฤติกุล, 2556, น. 5-12; นววิทย์ บุญชะกาญจน, 2557, น. 94-99; วณิดา นเรชรัตน์, 2558, น. 150-154) ดังนี้

1. ความสำคัญของการสงวนรักษาและการอนุรักษ์ข้อมูลท้องถิ่น

1.1 ทำให้มีการปกป้องให้ข้อมูลท้องถิ่นต้นฉบับอันเป็นภูมิปัญญาของมนุษย์ที่แสดงถึงอารยธรรม ความเจริญรุ่งเรืองของสังคมและประเทศชาติยังคงอยู่ ไม่ชำรุดเสียหาย

1.2 ทำให้ข้อมูลท้องถิ่นต้นฉบับที่ชำรุดและ/หรือเสียหายกลับคืนอยู่ในสภาพที่ใช้งานได้หรืออยู่ในสภาพคงเดิม และ/หรือไม่ชำรุดหรือเสียหายเพิ่มมากขึ้นหรืออยู่ในสภาพที่ดี

1.3 ทำให้การบริการข้อมูลท้องถิ่นสะดวก โดยเฉพาะข้อมูลท้องถิ่นมีอัตราการใช้งานสูงหรือมีผู้ต้องการใช้มากหรือใช้บ่อย และต้องการใช้งานในคราวเดียวกัน หากสงวนรักษาด้วยการทำสำเนาหรือแปลงรูปเป็นดิจิทัลและใช้ข้อมูลอย่างคุ้มค่า

1.4 ทำให้ข้อมูล เนื้อหา เรื่องราวหรือองค์ความรู้ที่สำคัญของท้องถิ่นที่ไม่สามารถเข้าถึงได้เนื่องจากสภาพกายภาพไม่เอื้ออำนวยให้ใช้ เช่น มีขนาดเล็กมาก หรือขนาดใหญ่มาก หรือบางเพราะไม่สามารถหยิบจับได้ หรือต้องใช้อุปกรณ์ในการเข้าถึงแต่มีข้อจำกัด

2. การสงวนรักษาและการอนุรักษ์ข้อมูลท้องถิ่นมีหลักการ 3 หลักการ คือ การสงวนรักษาด้วยการป้องกัน การสงวนรักษาด้วยการซ่อมแซมหรือเสริมสร้างสภาพกายภาพ และการสงวนรักษาสาระภูมิปัญญาหรือการสงวนรักษาเนื้อหาหรือสาระ โดยการย้ายหรือถ่ายถอดเนื้อหาจากวัสดุเดิมไปบันทึกบนวัสดุใหม่ ดังนี้

2.1 การสงวนรักษาและการอนุรักษ์ข้อมูลท้องถิ่นด้วยการป้องกัน เป็นสงวนรักษาข้อมูลด้วยการดำเนินการหรือใช้เทคนิคต่างๆ ในการจัดทำ การใช้ และการจัดเก็บข้อมูลท้องถิ่น การจัดทำต้องเลือกและ/หรือเตรียมวัสดุแต่ละชนิดให้เหมาะสมก่อนนำมาเป็นข้อมูลท้องถิ่น ในการใช้งานต้องรู้จักหยิบจับอย่างถูกวิธี หากจำเป็นต้องเคลื่อนย้ายข้อมูลท้องถิ่นต้องระมัดระวังและเคลื่อนย้ายให้ถูกวิธีเมื่อสปรกให้ทำความสะอาดอย่างถูกวิธี การจัดเก็บข้อมูลท้องถิ่นต้องเก็บด้วยวัสดุอุปกรณ์และที่เหมาะสมและได้มาตรฐาน พื้นที่จัดเก็บต้องมีสภาพแวดล้อมที่ดี มีอุณหภูมิ และความชื้นสัมพัทธ์ที่เหมาะสมและมีการกำจัดแมลงพื้นที่ที่เก็บอย่างสม่ำเสมอ เพื่อป้องกันหรือชะลอความชำรุดเสียหายข้อมูลท้องถิ่น

2.2 การสงวนรักษาและการอนุรักษ์ข้อมูลท้องถิ่นด้วยการซ่อมแซมหรือการเสริมสร้างสภาพกายภาพ ได้แก่

2.2.1 การซ่อมแซมข้อมูลท้องถิ่นที่ชำรุดเสียหายให้อยู่กลับอยู่ในสภาพเดิมหรือใกล้เคียงสภาพเดิม เทคนิคและวิธีการซ่อมแซมหรือเสริมสร้างสภาพกายภาพข้อมูลท้องถิ่นมีตั้งแต่วิธีการพื้นฐานเบื้องต้นที่ไม่ต้องใช้อุปกรณ์และเครื่องมือที่ซับซ้อน เช่น การทำความสะอาดกระดาษที่เปื้อนฝุ่น การแกะเทปใสออกจากกระดาษ การคลายกระดาษที่ม้วนไว้นาน จนถึง การซ่อมที่ต้องอาศัยความชำนาญเฉพาะจากผู้เชี่ยวชาญที่ได้รับการฝึกฝนโดยตรง เช่น การลดกรด

กระดาษเป็นการใช้สารเคมีที่เหมาะสมในการลดกรดที่มีอยู่ในกระดาษ การเข้าเล่มเป็นการทำให้เอกสารกระดาษแต่ละแผ่นรวมกันเป็นปึกหรือเล่ม การเคลือบเป็นการนำวัสดุโสมาฟีนิกกระดาษ โดยใช้ความร้อนทำให้แผ่นใสติดกับกระดาษเพื่อเสริมความแข็งแรง เป็นต้น

2.2.2 บุคลากรรับผิดชอบการซ่อมข้อมูลท้องถิ่น การซ่อมข้อมูลท้องถิ่นบางชนิดต้องอาศัยความชำนาญเฉพาะจากผู้เชี่ยวชาญที่ได้รับการฝึกฝนโดยตรง ในประเทศไทยบุคลากรที่มีความชำนาญหรือได้รับการฝึกฝนโดยตรงในการซ่อมข้อมูลท้องถิ่นแต่ละประเภทมีจำกัดมาก กรณีการซ่อมเอกสารประเภทกระดาษมีหอจดหมายเหตุแห่งชาติเป็นหน่วยงานที่มีบุคลากรที่ได้รับการฝึกอบรมและปฏิบัติการซ่อมเอกสารประเภทกระดาษที่ถือว่ามีความชำนาญและให้ซ่อมเอกสารจากส่วนราชการที่อนุเคราะห์ให้บริการ

2.2.3 การจ้างหน่วยงานภายนอกดำเนินการซ่อมข้อมูลท้องถิ่น ในกรณีที่มีข้อมูลท้องถิ่นชำรุดเสียหายมากและหน่วยงานไม่มีบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญอาจใช้วิธีการจัดจ้างหน่วยงานภายนอกดำเนินการ สำหรับประเทศไทยอาจมีข้อจำกัดในการหาหน่วยงานหรือบริษัทที่รับจ้างในการซ่อมข้อมูลและค่าใช้จ่ายในการซ่อมข้อมูลท้องถิ่นแต่ละประเภทค่อนข้างสูง เนื่องจากต้องใช้ทักษะและเวลาในการซ่อม และอุปกรณ์สำหรับการซ่อมข้อมูลที่ได้มาตรฐานจะมีราคาสูงต้องนำเข้าจากต่างประเทศ

2.3 การสงวนรักษาและการอนุรักษ์สาระภูมิปัญญาหรือการสงวนรักษาเนื้อหาหรือสาระข้อมูลท้องถิ่น เป็นวิธีการรักษาเนื้อหาหรือสาระที่บันทึกอยู่บนข้อมูลท้องถิ่นให้อยู่ได้นานที่สุด หรือให้สามารถนำเนื้อหาหรือสาระที่บันทึกไว้ออกมาเพื่อนำมาใช้ได้ ซึ่งเทคนิคและวิธีการสงวนรักษาสาระภูมิปัญญาหรือการสงวนเนื้อหาหรือสาระที่นิยมใช้ คือ การย้ายหรือถ่ายถอดเนื้อหาสาระที่มีอยู่มาบันทึกอยู่บนวัสดุชนิด ได้แก่

2.3.1 การถ่ายสำเนาเอกสาร โดยใช้เครื่องถ่ายเอกสารคือการนำเอกสารต้นฉบับประเภทกระดาษมาทำสำเนาด้วยการใช้เครื่องถ่ายเอกสาร

2.3.2 การถ่ายสำเนาเป็นวัสดุย่อส่วน เป็นไมโครฟิล์มเป็นการถ่ายภาพย่อส่วนจากของจริงหรือเอกสารต้นฉบับให้บันทึกลงบนแผ่นฟิล์มและเมื่อต้องการอ่านต้องนำมาเข้าเครื่องอ่านวัสดุย่อส่วน และสามารถทำสำเนาเป็นกระดาษได้เมื่อต้องการ

2.3.3 การแปลงรูปวัสดุข้อมูลอนาล็อกเป็นดิจิทัล โดยใช้เครื่องสแกนหรือกล้องถ่ายดิจิทัลหรือเครื่องมืออื่นๆ เพื่อแปลงข้อมูลเป็นดิจิทัลแล้วบันทึกข้อมูลดิจิทัลลงบนสื่อบันทึกข้อมูลเป็นซีดี ดีวีดี หรือสื่อเก็บข้อมูลแบบอื่นที่มีการพัฒนาเป็นสื่อเก็บข้อมูลใหม่ๆ

2.3.4 การจัดพิมพ์ใหม่ เป็นการนำหนังสือเก่าที่เนื้อหายังมีคุณค่ามาจัดพิมพ์ใหม่

โดยสรุป การสงวนรักษาและการอนุรักษ์ข้อมูลท้องถิ่น หมายถึง การบริหารจัดการและการปฏิบัติด้วยวิธีการที่เหมาะสมเพื่อป้องกันข้อมูลท้องถิ่นมิให้ชำรุดเสียหายและซ่อมข้อมูลท้องถิ่นที่ชำรุดเสียหายให้อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้ ซึ่งมีเทคนิคและวิธีการสงวนรักษาข้อมูลท้องถิ่นที่สำคัญ 3 หลักการ คือ การสงวนรักษาด้วยการป้องกัน การสงวนรักษาด้วยการซ่อมแซมหรือเสริมสร้างสภาพกายภาพ และการสงวนรักษาสาระภูมิปัญญาหรือการสงวนรักษาเนื้อหาหรือสาระ

2.2.5 ความร่วมมือและเครือข่าย

เครือข่ายและความร่วมมือหรือการพัฒนาข้อมูลการจัดการข้อมูลท้องถิ่นร่วมกัน ซึ่งมีความหมายคล้ายกัน (ชุตินา สัจจนันท์, 2554ข, น. 6-27; วราภักษ์ พัฒนเกียรติพงศ์, 2556ข, น. 5-24) ดังนี้

1. ความร่วมมือข้อมูลท้องถิ่น คำว่า ความร่วมมือ (Cooperation) มีความหมายคล้ายคลึงกับคำว่า การทำงานร่วมกัน (Collaboration) เครือข่าย (Network) และภาค (Consortium, Consortia) ความร่วมมือ (Cooperation) เป็นการที่บุคคลหรือหน่วยงานที่มีส่วนได้ส่วนเสียตั้งแต่สองคนขึ้นไป หรือสองแห่งขึ้นไปร่วมกันดำเนินกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่ง โดยมีวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนร่วมกัน เพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมายที่ร่วมกันกำหนดขึ้นเป็นทางการ ดังนั้น ความร่วมมือในการจัดการข้อมูลท้องถิ่น เป็นองค์การสารสนเทศได้ร่วมกันกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายในการดำเนินการเกี่ยวกับการจัดการข้อมูลท้องถิ่นซึ่งมีกิจกรรมที่ดำเนินร่วมกัน เช่น การจัดหา การจัดเก็บและการสืบค้น การจัดระบบสารสนเทศโดยการสร้างฐานข้อมูลการให้บริการข้อมูลท้องถิ่น เป็นต้น ความร่วมมือจึงเป็นความเต็มใจของแต่ละคนในการช่วยเหลือซึ่งกันและกันเพื่อไปสู่เป้าหมายใดเป้าหมายหนึ่งตามเป้าหมายขององค์การสารสนเทศหรือหน่วยงาน ความร่วมมือจะเป็นการฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเป็นเจ้าภาพหรือเจ้าของ ซึ่งความสำคัญของความร่วมมือในการจัดการข้อมูลท้องถิ่น เป็นการจัดการข้อมูลท้องถิ่นประเภทหนึ่งที่องค์การสารสนเทศดำเนินการจัดหา จัดเก็บ จัดระบบและให้บริการเพื่อการศึกษาและวิจัยเกี่ยวกับท้องถิ่นและเพื่อให้ประชาชนใช้เป็นแหล่งเรียนรู้ตลอดชีวิตเกี่ยวกับท้องถิ่น ซึ่งร่วมมือกับองค์การสารสนเทศอื่นๆ เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลท้องถิ่นที่ทันสมัย ทันเวลาและตรงกับความต้องการของผู้ใช้ ซึ่งความสำคัญของความร่วมมือในการจัดการข้อมูลท้องถิ่น ดังนี้

1.1 ด้านการใช้ข้อมูลท้องถิ่นร่วมกัน เพื่ออำนวยความสะดวกด้านการบริการข้อมูลท้องถิ่น

1.2 ด้านการประหยัดงบประมาณในการจัดซื้อ โดยไม่จัดซื้อข้อมูลซ้ำซ้อนกันและลดความซ้ำซ้อนในการทำงานวิเคราะห์หมวดหมู่และทำรายการทำให้ช่วยประหยัดเวลา ค่าใช้จ่าย และบุคลากรในการทำงาน

1.3 ด้านการพัฒนาบุคลากรที่ปฏิบัติงานในแหล่งข้อมูลท้องถิ่น เช่น ร่วมมือกันในการแลกเปลี่ยนรู้ประสบการณ์วิชาชีพ การประชุมร่วมกัน การศึกษาดูงาน เป็นต้น ทำให้เกิดการปรับปรุง ขยายความรู้ เรียนรู้ซึ่งกันและกัน และมีความสัมพันธ์เชิงวิชาชีพระหว่างบุคลากร

1.4 ด้านการจัดหาข้อมูล เพื่อช่วยให้ได้ใช้ข้อมูลอย่างกว้างขวางและตรงกับความต้องการเป็นการเผยแพร่ข้อมูลให้แก่ผู้ใช้ได้มากยิ่งขึ้น และใช้ข้อมูลอย่างคุ้มค่า

2. เครือข่ายข้อมูลท้องถิ่น คำว่า เครือข่าย (Network) และภาคี (Consortium, Consortia) เป็นคำที่มีความหมายใกล้เคียงกันคือ กิจกรรมรูปแบบหนึ่งของความร่วมมือ การสร้างเครือข่ายที่เกิดจากความสัมพันธ์กันระหว่างบุคคล กลุ่ม องค์กรหรือหน่วยงานที่มีลักษณะเป็นพันธมิตรมีวัตถุประสงค์และส่วนได้ส่วนเสียในกิจกรรมหรืองานที่คล้ายคลึงกันเข้ามาร่วมมือกันทำงาน ดังนั้นการจัดการเครือข่ายข้อมูลท้องถิ่น เป็นการบริหารจัดการกลุ่มคนหรือองค์กรสารสนเทศทั้งปัจจัยด้านกำลังคนที่ปฏิบัติงานให้มีความรู้ความเข้าใจในกิจกรรมที่ดำเนินการร่วมกัน รวมถึงปัจจัยด้านการประสานงานความร่วมมือในกลุ่มและระหว่างกลุ่มการบริหารงบประมาณ และแหล่งทุนที่ใช้ในการดำเนินการตามนโยบาย ระเบียบ กฎเกณฑ์ต่างๆ ที่กำหนดไว้ การดำเนินการด้านความร่วมมือในการจัดเก็บและให้บริการ โดยคำนึงถึงมาตรฐานสากล เพื่อการใช้ข้อมูลร่วมกันและแลกเปลี่ยนข้อมูลกันได้ จึงจะสามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพตามวิสัยทัศน์ พันธกิจ วัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ เช่น ภาคีห้องสมุด (Library Consortium) โครงการพัฒนาเครือข่ายระบบห้องสมุดในประเทศไทยในการจัดซื้อฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ให้สมาชิกใช้ร่วมกัน ภาคีเครือข่ายการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชันของชาติ เครือข่ายความร่วมมือระหว่างห้องสมุดสถาบันการศึกษา ห้องสมุดเฉพาะ และศูนย์บริการ เป็นต้น โดยความสำคัญของการจัด การเครือข่ายข้อมูลท้องถิ่น ดังนี้

2.1 ด้านการพัฒนาข้อมูลท้องถิ่น ทั้งในการจัดหา แลกเปลี่ยน และการจัดระบบสารสนเทศทำให้การพัฒนาสามารถดำเนินไปได้ก้าวหน้า รวดเร็ว และส่งผลต่อสังคมในวงกว้าง

2.2 ด้านการบริการข้อมูลท้องถิ่นให้แพร่หลาย การประชาสัมพันธ์ และการให้ความร่วมมือกันในการดำเนินโครงการ การแบ่งปันทักษะและประสบการณ์ให้แก่กัน เป็นการเสริมความสมบูรณ์ให้กับสมาชิกเครือข่ายทั้งหมดไม่ว่าจะเป็นบุคคลหรือองค์กร

2.3 ด้านการสนับสนุนของแหล่งทุน ให้การทำงานขยายวงกว้างมากขึ้น เครือข่ายช่วยเชื่อมหน่วยงานวิชาการและแหล่งทุนกับผู้ที่ต้องการความช่วยเหลือ เครือข่ายทำให้คนและองค์กรได้รับความช่วยเหลือจากเพื่อนได้รับกำลังใจ การจูงใจ และการยอมรับ

2.4 ด้านการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร ทักษะ ความรู้ ประสบการณ์ เครื่องมือ และสื่อ ผ่านการประชุม การทดลองปฏิบัติการ

2.5 ด้านการใช้ข้อมูลท้องถิ่นร่วมกัน ซึ่งเครือข่ายทำให้คนและองค์กรที่ไม่มีความสัมพันธ์กันได้ทราบว่ายังมีบุคคลหรือหน่วยงานอื่นอีกมากที่สนใจทำงานในเรื่องเดียวกัน และเผชิญปัญหาเหมือนกัน

รูปแบบและแนวทางการสร้างเครือข่ายในข้อมูลท้องถิ่น เป็นการสร้างเครือข่ายข้อมูลท้องถิ่นโดยทั่วไปตามเกณฑ์ 4 ด้าน ดังนี้

1) ด้านคุณลักษณะของสมาชิก เป็นการจำแนกตามประเภทสมาชิกโดยการรวมคนที่ทำงานในระดับเดียวกันหรือเน้นเครือข่ายแบบแนวราบ เช่น นักสารสนเทศ ชาวนา นักวิจัย หรือวิศวกร เป็นต้น หรือเป็นการรวมคนที่ทำงานสาขาเดียวกันแต่ต่างระดับกันเข้าด้วยกันหรือเน้นเครือข่ายแนวตั้ง เช่น ชาวนา นักวิจัยด้านเกษตร เป็นต้น

2) ด้านพื้นที่ภูมิศาสตร์ เป็นการจำแนกเป็นเครือข่ายที่ดำเนินงานในพื้นที่หนึ่ง บางแห่งกันเป็นเครือข่ายระดับประเทศ บางแห่งเป็นเครือข่ายระดับภูมิภาค บางเครือข่ายก็เป็นเครือข่ายระดับท้องถิ่น เช่น เครือข่ายข้อมูลภาคใต้ เป็นต้น

3) ด้านวัตถุประสงค์ของเครือข่าย เป็นการตั้งขึ้นเพื่อปรับปรุงแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารระหว่างสมาชิก และการแบ่งปันข้อมูลข่าวสารที่เป็นวัตถุประสงค์หลักของเครือข่าย โดยบางเครือข่ายตั้งขึ้นเพื่อความร่วมมือในการวิจัยศึกษา ฝึกอบรม หรือตลาด เป็นต้น

4) ด้านการจัดการเครือข่าย เป็นการจัดการเครือข่ายที่มีทั้งแบบเป็นการและแบบไม่เป็นการ บางเครือข่ายมีรูปแบบเป็นการและรวบอำนาจโดยมีการส่งข่าวถึงกันผ่านองค์กรสารสนเทศที่เป็นศูนย์กลาง เครือข่ายที่มีความเข้มแข็ง แต่บางแห่งก็รวมเป็นเครือข่ายไม่เป็นการและกระจายอำนาจโดยเน้นการติดต่อกันโดยตรงระหว่างสมาชิก

โดยสรุป เครือข่ายและความร่วมมือข้อมูลท้องถิ่นกล่าวอีกนัยหนึ่งว่า เป็นการจัดการข้อมูลท้องถิ่น เพื่อการจัดการสร้างความสัมพันธ์ร่วมกันเป็นเครือข่ายด้วยการเชื่อมโยงระหว่างกันที่มีรูปแบบอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการ ช่วยกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายในการดำเนินการเกี่ยวกับการจัดการข้อมูลท้องถิ่นให้มองเห็นเป็นรูปธรรม เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและสามารถใช้ข้อมูลท้องถิ่นร่วมกันได้ ซึ่งมีการจัดการข้อมูลท้องถิ่นจนเป็นการพัฒนาฐานข้อมูลท้องถิ่น

2.2.6 เทคโนโลยีกับการพัฒนาระบบ

เทคโนโลยีการพัฒนาระบบข้อมูลท้องถิ่นหรือการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นเทคโนโลยีเดียวที่มีบทบาทที่สำคัญในทุกศาสตร์ ทุกวงการที่มีก่อให้เกิดผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง ได้อย่างมาก ปัจจุบันสามารถรับรู้ข่าวสารได้ทันทีถ้าใช้เครือข่ายอินเทอร์เน็ตในการสื่อสารระหว่างกัน และติดต่อกันได้ทั่วโลก ซึ่งเป็นที่แน่ชัดว่าแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรม เศรษฐกิจ สังคม และการเมือง โดยสังคมโลกมีการเปลี่ยนแปลงมากยิ่งขึ้นก็เพราะความก้าวหน้าเทคโนโลยี ซึ่งเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาาระบบสารสนเทศได้กลายเป็นสิ่งจำเป็นในการพัฒนาและปรับใช้ระบบสารสนเทศในโลกแห่งเทคโนโลยีสารสนเทศและมีการปรับเปลี่ยนอย่างรวดเร็วอยู่ตลอดเวลาจนทำให้ต้องมีการพัฒนารูปแบบ วิธีการ เครื่องมือ และเทคนิคต่างๆ ออกมาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้มีขีดความสามารถในการพัฒนาระบบสารสนเทศได้ภายในเวลาอันรวดเร็ว มีคุณภาพและช่วยอำนวยความสะดวก ดังนั้นขอบเขตหรือลักษณะของการใช้งาน จึงจำเป็นต้องมีวิธีการ เครื่องมือ และเทคนิคเฉพาะ โดยเครื่องมือหลายชนิดต้องใช้งบประมาณในการลงทุน และใช้เวลาในการเรียนรู้ ยิ่งเป็นระบบที่มีรูปแบบการใช้งานอย่างกว้างขวาง มีขนาดใหญ่หรือมีความซับซ้อนของการพัฒนาระบบมากยิ่งขึ้นก็ยิ่งมีความจำเป็นที่จะต้องพิถีพิถันในการคัดเลือกให้มากขึ้น โดยเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร เป็นการนำระบบสารสนเทศมาช่วยในการประมวลผลเชิงรายการมาเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานจนทำให้เกิดเป็นฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน โดยข้อมูลที่เกิดขึ้นจากระบบจะมีความถูกต้องและเชื่อถือได้ และสามารถนำมาสร้างข้อมูลที่ต้องการในหลายรูปแบบเพื่อการบริหารเป็นการสร้างมูลค่าเพิ่มให้ฐานข้อมูล ซึ่งเทคโนโลยีการพัฒนาระบบมีหลายประเภท (สมพร พุทธาพิทักษ์ผล, 2554, น. 5-7; ภรณ์ ศรีสุทธิ, 2556, น. 9-11, 62; ราชบัณฑิตยสถาน, 2556, น. 865; ปริญญา ฉายะลักษณ์, 2556, น. 4-12; สุนี รักษาเกียรติศักดิ์ และสิรินุช เทียนรุ่งโรจน์, 2556, น. 7-10; วนิดา นเรศวรณ, 2558, น. 119-130) ดังนี้

ประเภทที่หนึ่งเทคโนโลยีการจัดการทำคลังข้อมูล เป็นการนำระบบสารสนเทศมาช่วยในการประมวลผลเชิงรายการในการปฏิบัติงานของแต่ละหน่วยงานย่อยจะเริ่มดำเนินการในช่วงเวลาที่ต่างกันขึ้นอยู่กับความพร้อมและความต้องการของหน่วยงานย่อยและขององค์กร จึงทำให้ในทางปฏิบัติมักมีการประมวลผลเชิงรายการในหลายระบบจากฐานข้อมูลจำเป็นต้องสร้างฐานข้อมูลขึ้นใหม่เรียกว่า คลังข้อมูล (Data Warehouse) หรืออาจเรียกว่าฐานข้อมูลทฤษฎีก็ได้ คลังข้อมูลเป็นฐานข้อมูลใหม่ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้สำหรับการวิเคราะห์เพื่อการบริหารหรือ การวางแผนเชิงกลยุทธ์โดยมีการจัดเก็บข้อมูลตามเรื่องที่ต้องการวิเคราะห์ เช่น การขาย การเงิน บุคลากร เป็นต้น

ประเภทที่สองเทคโนโลยีการวิเคราะห์ข้อมูล เป็นระบบประมวลผลเชิงรายการหรือทีพีเอสเป็นระบบสารสนเทศที่ใช้ในระดับปฏิบัติการขององค์กร มีการจัดเก็บข้อมูลไว้เป็นจำนวนมาก จึงควรนำข้อมูลเหล่านี้มาวิเคราะห์และนำเสนออย่างง่ายให้แก่ผู้บริหารระดับสูงเพื่อใช้ในการวางแผนและการพยากรณ์เพื่อการตัดสินใจ จึงมีการพัฒนาระบบสนับสนุนการตัดสินใจขึ้นในปัจจุบันมีซอฟต์แวร์ที่ช่วยในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการตัดสินใจ เช่น ซอฟต์แวร์เพื่อการประมวลผลเชิงวิเคราะห์แบบออนไลน์หรือโอแลป ซอฟต์แวร์ที่วิเคราะห์และนำเสนอข้อมูลแบบหลายมิติและทันทีทันใด เป็นต้น

ประเภทที่สามเทคโนโลยีบิสซิเนสอินเทลลิเจนซ์ เป็นเทคโนโลยีและชุดซอฟต์แวร์หรือซอฟต์แวร์สวีทที่รวมซอฟต์แวร์ในการดำเนินการเพื่อสร้างระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารเรียกว่า ซอฟต์แวร์บิสซิเนสอินเทลลิเจนซ์เป็นโปรแกรมที่ผู้ใช้ไม่ต้องเขียนเพื่อการใช้งาน หากพัฒนาระบบสารสนเทศโดยมีเครื่องมือ หลักการในการดำเนินงาน ได้แก่ การรวบรวมข้อมูลสำหรับคลังข้อมูลผ่านกระบวนการอีทีแอล การออกรายงาน การประมวลผลเชิงวิเคราะห์แบบออนไลน์หรือโอแลป เป็นต้น ซึ่งซอฟต์แวร์เชิงพาณิชย์และซอฟต์แวร์โอเพนซอร์สเป็นซอฟต์แวร์ที่ผู้ใช้สามารถใช้ได้

ประเภทที่สี่เทคโนโลยีเว็บ เป็นมาตรฐานที่จำเป็นในการนำเสนอข้อมูลในปัจจุบัน เนื่องจากผู้ใช้สามารถเข้าถึงข้อมูลได้ง่ายผ่านเบราว์เซอร์ โดยเทคโนโลยีเว็บยังเป็นช่องทางทำให้เกิดการบริการในรูปแบบใหม่ๆ เช่น พาณิชย์เชิงอิเล็กทรอนิกส์การให้บริการผ่านเว็บหรือการให้บริการซอฟต์แวร์ผ่านเว็บหรือแอส ซึ่งจะทำให้องค์กรมีทางเลือกในการใช้ซอฟต์แวร์ที่ประหยัดค่าใช้จ่าย การจัดหา และบำรุงรักษา เป็นต้น

โดยเทคโนโลยีสารสนเทศที่ใช้ในการจัดการข้อมูลสามารถจำแนกตามลักษณะ ดังนี้

1) ตามประเภทของเทคโนโลยี ได้แบ่ง 4 ประเภท ได้แก่

1.1) เทคโนโลยีที่ใช้ในการจัดเก็บและบันทึกข้อมูล เป็นสื่อบันทึกข้อมูลต่างๆ เช่น ฮาร์ดดิสก์ จานแม่เหล็ก จานแสงหรือจานเลเซอร์ เป็นต้น

1.2) เทคโนโลยีที่ใช้ในการประมวลผลและแสดงผลข้อมูล เป็นส่วนที่เชื่อมความสัมพันธ์และโต้ตอบระหว่างผู้ใช้กับคอมพิวเตอร์ เช่น จอคอมพิวเตอร์ ฮาร์ดคีย์บอร์ด เป็นต้น

1.3) เทคโนโลยีที่ใช้ในการทำสำเนาภาพและเอกสาร เป็นกระบวนการทำสำเนาเอกสารต่างๆ ที่จะสามารถแจกจ่ายเอกสารให้กับผู้ใช้ เช่น เครื่องถ่ายเอกสาร เครื่องสำเนาแบบดิจิทัล เป็นต้น

1.4) เทคโนโลยีที่ใช้ในการสื่อสารข้อมูล เป็นการถ่ายทอดหรือการติดต่อสื่อสารข้อมูลผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เช่น จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ ข้อความเสียง เป็นต้น

2) ตามประเภทของเทคโนโลยีกระบวนการจัดการความรู้ได้แบ่ง 4 ประเภท ได้แก่

2.1) เทคโนโลยีการจัดเก็บความรู้และสร้างองค์ความรู้ เป็นเทคโนโลยีที่ใช้การจัด ทำระบบฐานข้อมูลและคลังความรู้เพื่อจัดระบบการเข้าถึงที่ง่ายต่อการใช้งาน

2.2) เทคโนโลยีที่ใช้การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เป็นเทคโนโลยีที่ใช้เชื่อมโยงบุคคลที่อยู่ต่างสถานที่ให้มีการติดต่อสื่อสารและเรียนรู้จากกันและกันได้สะดวก

2.3) เทคโนโลยีที่ใช้ในการเข้าถึงความรู้และการเรียนรู้ เป็นเทคโนโลยีที่ใช้สื่อสารความรู้ต่างๆ ทำให้เข้าถึงข้อมูลได้ง่าย ช่วยในการตัดสินใจและแก้ปัญหาต่างๆ ได้

โดยสรุปคำว่า เทคโนโลยีกับการพัฒนาระบบข้อมูลท้องถิ่น เทคโนโลยีสารสนเทศกับการพัฒนาข้อมูล และเทคโนโลยีสารสนเทศที่ใช้การจัดการข้อมูลมีความสัมพันธ์กัน เนื่องจากได้นำเทคโนโลยีมาร่วมกันจัดเก็บในรูปแบบของฐานข้อมูล การรายงานผลข้อมูล และการเข้าถึงข้อมูลด้วยเครือข่ายได้ง่าย พร้อมกันทำให้ผู้ใช้เข้าถึงข้อมูลได้อย่างสะดวกขึ้น

2.3 การศึกษาผู้ใช้

การศึกษาผู้ใช้ เป็นการศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการศึกษาผู้ใช้และการใช้ข้อมูลเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาค้นคว้าและวิจัย โดยแสดงถึงพฤติกรรมผู้ใช้และการใช้ข้อมูล (มาลี ล้ำสกุล, 2554, น. 17; อนงค์ อนันตริยเวช, 2556, น. 6) ดังนี้

2.3.1 การศึกษาผู้ใช้

การศึกษาผู้ใช้ เป็นการศึกษาความสัมพันธ์ของการออกแบบพัฒนาระบบและผลผลิตให้ตรงกับความต้องการของผู้ที่ออกแบบระบบ การศึกษาผู้ใช้เหมือนกับการวิจัยตลาดแต่มีความต่างกันตรงที่การวิจัยตลาดมุ่งศึกษาเพื่อการค้า การศึกษาผู้ใช้เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ใช้และระบบสารสนเทศที่ให้บริการอาจมีข้อมูลใช้วิธีการและที่ใช้ในการศึกษาแตกต่างกันแต่มีเป้าหมายที่สำคัญ คือเพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับพฤติกรรมข้อมูลของผู้ใช้อันจะนำไปสู่การปรับปรุง พัฒนาระบบสารสนเทศให้สามารถตอบสนองความต้องการของผู้ใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ (มาลี ล้ำสกุล, 2554, น. 17-22; อารีย์ ชื่นวัฒนา, 2555ก, น. 7-12; อนงค์ อนันตริยเวช, 2556, น. 6-10) ดังนี้

1. ความสำคัญของการศึกษาผู้ใช้ เป็นการศึกษาความต้องการข้อมูล พฤติกรรมการแสวงหาข้อมูล แหล่งข้อมูล การใช้ข้อมูล เป็นต้น ซึ่งผู้ใช้ข้อมูลจึงมีความสำคัญต่อสถาบันบริการ ได้แก่

- 1.1 ช่วยให้ผู้เข้าใจลักษณะของผู้ใช้ กลุ่มผู้ใช้ และระดับการใช้ข้อมูล
 - 1.2 ทำให้ทราบลักษณะและความต้องการข้อมูลของผู้ใช้
 - 1.3 ทำให้ทราบปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการข้อมูล รวมทั้งปัญหาที่เกิดขึ้นเพื่อการจัดหาและจัดบริการให้ตรงกับความต้องการข้อมูลท้องถิ่นของผู้ใช้
 - 1.4 ช่วยพัฒนาระบบงานสารสนเทศให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น
 - 1.5 ทำให้ทราบว่าผู้ใช้แต่ละกลุ่ม จะยอมรับวิธีถ่ายทอดข้อมูลที่เหมาะสมกับนิสัยและสไตล์การทำงานส่วนตนเองเท่านั้น
 - 1.6 ทำให้ทราบข้อกำหนดในการแสวงหาข้อมูลของผู้ใช้
2. องค์ประกอบในการศึกษาผู้ใช้ เป็นการศึกษาผู้ใช้และความต้องการใช้ข้อมูลที่เป็นต้องเข้าใจถึงองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับตัวผู้ใช้เพราะจะช่วยให้สามารถจัดการข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพ ได้แก่
- 2.1 ความต้องการพื้นฐาน โดยปกติแล้วย่อมมีความชอบหรือความสนใจที่แตกต่างกันแต่ความต้องการพื้นฐานของมนุษย์นั้นไม่แตกต่างกัน
 - 2.2 ลักษณะอาชีพ ผู้ที่ปฏิบัติงานย่อมมีความต้องการข้อมูลที่แตกต่างกันมักจะขึ้นอยู่กับลักษณะของงานหรือภารกิจที่บุคคลนั้นรับผิดชอบ
 - 2.3 ลักษณะเฉพาะของบุคคลและสังคม เป็นตัวแปรที่แสดงลักษณะของบุคคลนั้น ลักษณะเหล่านี้มีผู้สนใจนำมาศึกษากันแพร่หลาย
 - 2.4 ลักษณะอื่นๆ ลักษณะที่เป็นรูปธรรมและนามธรรม
3. จุดมุ่งหมายในการศึกษาผู้ใช้ข้อมูล เป็นกิจกรรมที่องค์การสารสนเทศต่างๆ มีการจัดบริการข้อมูลท้องถิ่นเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ ได้แก่
- 3.1 การสร้างองค์ความรู้ เพื่อสร้างตัวแบบหรือกรอบแนวคิดทฤษฎีต่างๆ ที่อธิบายความสัมพันธ์ของมนุษย์ เช่น ความปลอดภัย การเดินทาง เป็นต้น
 - 3.2 การประเมินประสิทธิภาพขององค์การสารสนเทศ เพื่อนำไปวางแผนแก้ไข ปรับปรุง และพัฒนาบริการ เช่น ประเภทข้อมูลท้องถิ่น การจัดหมวดหมู่ เป็นต้น
 - 3.3 การออกแบบและปรับปรุงระบบสารสนเทศ เพื่อพัฒนาเทคโนโลยีให้เป็นระบบสารสนเทศที่ทวีความก้าวหน้า เช่น การพัฒนาฐานข้อมูล ระบบฐานข้อมูล เป็นต้น
 - 3.4 การบริหารงานขององค์การสารสนเทศ เพื่อช่วยให้ได้ข้อมูลเชิงประจักษ์นำไปใช้ในการตัดสินใจเพื่อการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพและตอบสนองความต้องการของผู้ใช้ เช่น อาคารสถานที่ บุคลากร งบประมาณ เป็นต้น

3.5 การประชาสัมพันธ์องค์การสารสนเทศ เพื่อส่งเสริมความรู้และความเข้าใจกับผู้ใช้ เช่น บรรณารักษ์ การส่งเสริมการใช้บริการ เป็นต้น

โดยสรุป การศึกษาผู้ใช้ข้อมูลท้องถิ่น เป็นการทำให้ทราบถึงความต้องการและการใช้ข้อมูลท้องถิ่น เพื่อการจัดการและจัดบริการให้ตรงกับความต้องการและช่วยพัฒนาระบบสารสนเทศให้มีประสิทธิภาพขึ้น

2.3.2 ผู้ใช้

ผู้ใช้ เป็นบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่มีความต้องการข้อมูลท้องถิ่นหรือแสวงหาหรือค้นหาข้อมูลท้องถิ่นหรือใช้บริการขององค์การสารสนเทศเป็นเป้าหมายหลักของการจัดการข้อมูลท้องถิ่น (จิรวรรณ ภักดีบุตร และสมพร พุทธาพิทักษ์ผล, 2553, น. 173, 198-200; อารีย์ ชื่นวัฒนา, 2555ข, น. 6-13; อนงค์ อนันตริยเวช, 2556, น. 6-13, 16-20) ดังนี้

1. กลุ่มผู้ใช้ ลักษณะของกลุ่มประชากรที่เป็นตัวกำหนดความต้องการหรือค้นหาข้อมูลท้องถิ่นจึงจะทำให้องค์การสารสนเทศจัดบริการให้สอดคล้องของแต่ละกลุ่มได้ ได้แก่

1.1 กลุ่มผู้ใช้ตามประเภทขององค์การสารสนเทศ เป็นผู้ใช้ห้องสมุดประเภทต่างๆ เช่น ห้องสมุดมหาวิทยาลัย ห้องสมุดโรงเรียน ห้องสมุดเฉพาะ ห้องสมุดประชาชน เป็นต้น

1.2 กลุ่มผู้ใช้ตามการวิเคราะห์เพื่อจัดบริการ เป็นกลุ่มผู้ใช้บริการที่จัดไว้ได้แก่ ผู้ใช้ทั่วไป ผู้ใช้เฉพาะสาขาวิชา ผู้ใช้ลักษณะพิเศษ ผู้ที่ไม่ใช้บริการ เป็นต้น

1.3 กลุ่มผู้ใช้ตามลักษณะทางประชากร เป็นผู้ใช้ที่ยึดตามแนวสังคมศาสตร์ เช่น อายุ เพศ กลุ่มทางสังคมวิทยา สถานะทางเศรษฐกิจและสังคม และที่อยู่อาศัย เป็นต้น

1.4 กลุ่มผู้ใช้ตามทักษะการใช้ข้อมูลและระบบสารสนเทศ เป็นผู้ใช้ระบบสารสนเทศ เช่น บรรณารักษ์ แพทย์ อาจารย์ นักวิจัย นักธุรกิจ นักเรียน นักศึกษา เป็นต้น

1.5 กลุ่มผู้ใช้ตามลักษณะการใช้บริการ เป็นผู้ใช้บริการต่างๆ ในองค์การสารสนเทศ เช่น อ่านหนังสือ ห้องศึกษาค้นคว้า ใช้บริการอินเทอร์เน็ต เป็นต้น

โดยกลุ่มผู้ใช้ที่กล่าวมายังสามารถแบ่งเป็น 2 ประเภท ได้แก่

ประเภทที่หนึ่งกลุ่มผู้ใช้แบ่งตามลักษณะหน้าที่การงาน เป็นผู้ใช้ตามอาชีพและหน้าที่การงาน เช่น นักบริหาร นักธุรกิจและประชาชน นักวิชาการ นักเรียนและนักศึกษา

ประเภทที่สองกลุ่มผู้ใช้แบ่งตามลักษณะการใช้บริการสารสนเทศ เป็นผู้ใช้ที่มีความต้องการใช้บริการสารสนเทศ เช่น ผู้ใช้เป็นประจำ ผู้ใช้เป็นครั้งคราว ผู้ใช้ไม่เคยใช้บริการ

2. ผู้ใช้กับความต้องการ เป็นภาวะที่บุคคลหรือกลุ่มบุคคลจำเป็นต้องแสวงหาหรือค้นหาข้อมูลมาตอบสนองหรือแก้ปัญหา โดยมีความสัมพันธ์ความต้องการ ได้แก่

2.1 ระดับความต้องการของผู้ใช้ เป็นความต้องการของบุคคลหรือกลุ่มบุคคลเพื่อตอบสนองความต้องการพื้นฐานของมนุษย์

2.2 ความต้องการที่หลากหลาย เป็นความต้องการของบุคคลหรือกลุ่มบุคคลเพื่อสะท้อนที่หลากหลายในการศึกษาของผู้ใช้

2.3 ความต้องการที่เป็นพลวัต เป็นความต้องการของบุคคลหรือกลุ่มบุคคลไม่คงที่ แปรปรวนไปตามความเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อม

โดยสรุป ผู้ใช้ข้อมูลท้องถิ่น เป็นบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่มีความต้องการข้อมูลท้องถิ่นหรือแสวงหาหรือค้นหาข้อมูลท้องถิ่นหรือใช้บริการ

2.3.3 การใช้ข้อมูล

การใช้ข้อมูล เป็นการศึกษาข้อมูลที่ครอบคลุมเนื้อหาเกี่ยวกับการใช้ข้อมูลท้องถิ่นและองค์การสารสนเทศ โดยจะเน้นที่ตัวผู้ใช้ (อารีย์ ชื่นวัฒนา, 2555ก, น. 13-20; อนงค์ อนันตริยเวช, 2556, น. 16) ดังนี้

1. การศึกษาการใช้ข้อมูล เป็นการศึกษาผู้ใช้กลุ่มต่างๆ เช่น การเข้าข้อมูลท้องถิ่น รูปแบบการใช้ เป็นต้น

2. การศึกษาการใช้องค์การสารสนเทศ เป็นการศึกษาการใช้ข้อมูลท้องถิ่นบริการขององค์การสารสนเทศ อาคารขององค์การสารสนเทศ เป็นต้น

โดยสรุป การใช้ข้อมูลท้องถิ่น เป็นการศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการใช้ข้อมูลท้องถิ่นและองค์การสารสนเทศโดยจะเน้นที่ตัวผู้ใช้

3. นโยบายและแผนงานในการจัดการข้อมูลท้องถิ่นของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยี สารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ

โดยมีรายละเอียดมาพอสังเขปดังนี้

มหาวิทยาลัย ราชภัฏ	วิสัยทัศน์	พันธกิจ	นโยบายและแผนงาน ในการจัดการข้อมูล ท้องถิ่น
มหาวิทยาลัย ราชภัฏเชียงราย	บริการทรัพยากร การเรียนรู้ เทคโนโลยี สารสนเทศที่ ทันสมัย เพื่อ สนับสนุนพันธ กิจของ มหาวิทยาลัย	1) สรรหา รวบรวม จัดเก็บ และ ให้บริการทรัพยากรการเรียนรู้ที่ ทันสมัย มีคุณภาพได้มาตรฐาน สอดคล้องกับภารกิจของมหาวิทยาลัย 2) จัดหาและให้บริการระบบ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ที่ทันสมัยสำหรับนักศึกษาและ บุคลากรของมหาวิทยาลัย 3) พัฒนานักศึกษาและบุคลากรของ มหาวิทยาลัยให้มีทักษะด้านเทคโนโลยี สารสนเทศที่สอดคล้องกับกระแสโลก 4) สนับสนุนการเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ที่ หลากหลายเพื่อส่งเสริมการพัฒนาของ ท้องถิ่นและภูมิภาค	ไม่พบข้อมูล
มหาวิทยาลัย ราชภัฏ เชียงใหม่	เป็นศูนย์กลาง การเรียนรู้ตลอด ชีวิต ที่ทันสมัย มุ่งสู่ความเป็น สากล	1) แสวงหาและพัฒนาทรัพยากรการ เรียนรู้ที่หลากหลายและทันสมัย ตรง ตามความต้องการของผู้ใช้ 2) พัฒนาสำนักหอสมุดให้เป็น ห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ ด้วย เทคโนโลยีที่ทันสมัย	ไม่พบข้อมูล

มหาวิทยาลัย ราชภัฏ	วิสัยทัศน์	พันธกิจ	นโยบายและแผนงาน ในการจัดการข้อมูล ท้องถิ่น
		3) พัฒนาคุณภาพงานบริการ สารสนเทศมุ่งสู่ความเป็นสากล 4) ส่งเสริมและพัฒนาให้ผู้ใช้บริการมี ทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต 5) พัฒนาระบบบริหารจัดการของ สำนักหอสมุดให้มีประสิทธิภาพโดย ยึดหลักธรรมาภิบาลและเป็นมิตรต่อ สิ่งแวดล้อม	
มหาวิทยาลัย ราชภัฏลำปาง	แหล่งศูนย์รวม ทรัพยากร สารสนเทศชั้น นำ สนับสนุน การเรียนการ สอน การวิจัย และ การ บริการชุมชน รวมทั้งสนับสนุน ข้อมูลเพื่อการ บริหารจัดการ ด้วยเทคโนโลยี สารสนเทศที่ ทันสมัย เพื่อขับเคลื่อนสู่ มหาวิทยาลัย 4.0	1) สนับสนุนให้มีการผลิตบัณฑิตที่มี คุณภาพ มีทักษะทางวิชาการ วิชาชีพ และเทคโนโลยีสารสนเทศ 2) สนับสนุนให้เกิดผลงานวิจัยและ นวัตกรรม อันจะนำไปพัฒนาและ แก้ไขปัญหาของท้องถิ่นอย่างยั่งยืน 3) สนับสนุนการบริการวิชาการเพื่อ พัฒนาศักยภาพของชุมชนท้องถิ่น เพื่อ ประโยชน์ของส่วนรวม และยกระดับ คุณภาพชีวิตของประชาชน 4) สนับสนุนและช่วยทำนุบำรุง ศิลปวัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่น เสริมสร้างค่านิยมที่พึงประสงค์โดย คงไว้ซึ่งภูมิปัญญาท้องถิ่นและความ เป็นไทย 5) สนับสนุนและพัฒนาระบบการ บริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผลด้วยเทคโนโลยีอันทันสมัย	ไม่พบข้อมูล

มหาวิทยาลัย ราชภัฏ	วิสัยทัศน์	พันธกิจ	นโยบายและแผนงาน ในการจัดการข้อมูลท้องถิ่น
มหาวิทยาลัย ราชภัฏ อุดรดิตถ์	สำนักวิทยบริการ และเทคโนโลยี สารสนเทศเป็น องค์การแห่ง ความเป็นเลิศ ด้านบริการ และ ส่งเสริมการ เรียนรู้ บูรณาการ เพื่อสังคมด้วย เทคโนโลยี สารสนเทศ	<p>1) แสวงหาและพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศที่ทันสมัยตรงกับความ ต้องการของผู้ใช้บริการ</p> <p>2) บริการทรัพยากรสารสนเทศ ด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยีที่ ทันสมัย</p> <p>3) สนับสนุนให้นักศึกษาและ บุคลากรของมหาวิทยาลัยมีความ ใฝ่เรียนรู้ได้ด้วยตนเอง เพื่อการ เรียนรู้ตลอดชีวิต จากสภาพ แวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้</p> <p>4) บริการวิชาการหรือวิชาชีพด้าน การจัดห้องสมุดและเทคโนโลยี สารสนเทศแก่ชุมชน สังคม และ เครือข่าย ตามยุทธศาสตร์การบูร ณาการพันธกิจสัมพันธ์เพื่อสังคม ของมหาวิทยาลัย</p>	<p>ยุทธศาสตร์ที่ 4 คลังความรู้ ท้องถิ่น และหอประวัติ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์ เป้าประสงค์ สำนัก วิทยบริการและเทคโนโลยี สารสนเทศเป็นที่พึ่งด้าน วิชาการ และวิชาชีพต่อ สังคมและชุมชน เป็นแหล่ง รวบรวม จัดเก็บ และ ให้บริการเอกสารที่มีคุณค่า ทางประวัติศาสตร์ของ มหาวิทยาลัย</p> <p>กลยุทธ์ 4.1 สร้างคลังความรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น มีแผน หรือมาตรการ</p> <p>1) ดำเนินการจัดหา จัดเก็บ อนุรักษ์ เผยแพร่ และ ให้บริการสารสนเทศหรือ ข้อมูลท้องถิ่นหรือภูมิปัญญา จังหวัดอุดรดิตถ์</p> <p>2) จัดทำฐานข้อมูลท้องถิ่น เพื่อให้บริการอย่างรวดเร็ว ในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ ภายใต้ฐานข้อมูลคลังความรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัด อุดรดิตถ์</p>

มหาวิทยาลัย ราชภัฏ	วิสัยทัศน์	พันธกิจ	นโยบายและแผนงาน ในการจัดการข้อมูลท้องถิ่น
มหาวิทยาลัย ราชภัฏอุดรดิตถ์ (ต่อ)		<p>5) พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของมหาวิทยาลัยในทุกๆ ด้าน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการองค์กรขั้นสูง</p> <p>6) สืบสานเผยแพร่และพัฒนาคลังความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นและเอกสารประวัติศาสตร์เพื่อสร้างสังคมการเรียนรู้ตลอดชีวิต</p>	<p>กลยุทธ์ 4.2 จัดตั้งหอประวัติมหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์ มีแผนหรือมาตรการ</p> <p>1) การสำรวจ การทำประชาวิจรณ์ การวางแผน และพัฒนาระบบบริหารจัดการหอประวัติมหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์เพื่อเป็นแหล่งที่มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์</p> <p>2) การจัดหา การรวบรวม การจัดเก็บ การอนุรักษ์ และการเผยแพร่เอกสารที่มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์</p> <p>3) ให้บริการ และเผยแพร่สารสนเทศที่มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์ของมหาวิทยาลัยสู่สังคมภายนอกโดยฐานข้อมูลคลังความรู้</p>

มหาวิทยาลัย ราชภัฏ	วิสัยทัศน์	พันธกิจ	นโยบายและแผนงาน ในการจัดการข้อมูลท้องถิ่น
มหาวิทยาลัย ราชภัฏ เพชรบูรณ์	ศูนย์กลาง ทรัพยากรการ เรียนรู้ และ บริการที่มี คุณภาพ มุ่งสู่ ความเป็น มาตรฐานสากล	<p>1) สนับสนุนทรัพยากร สารสนเทศและเทคโนโลยี สารสนเทศเพื่อพัฒนาบัณฑิตให้มี คุณภาพและรองรับ พันธกิจของ มหาวิทยาลัย</p> <p>2) พัฒนาการให้บริการที่มี คุณภาพได้มาตรฐานสากล</p> <p>3) สืบสานโครงการอัน เนื่องมาจากพระราชดำริ ถ่ายทอด เทคโนโลยี เสริมสร้างความ เข้มแข็งทางวิชาชีพ</p> <p>4) บริหารจัดการองค์การด้วย เทคโนโลยีสารสนเทศให้มีความ คล่องตัว ยืดหยุ่น โปร่งใสตาม หลักธรรมาภิบาล</p>	ไม่พบข้อมูล

มหาวิทยาลัย ราชภัฏ	วิสัยทัศน์	พันธกิจ	นโยบายและแผนงาน ในการจัดการข้อมูลท้องถิ่น
มหาวิทยาลัย ราชภัฏ พิบูลสงคราม	เป็น SMARTS e-Library สร้าง สังคมการเรียนรู้ ด้วยเทคโนโลยี ดิจิทัล และเป็น แหล่งเรียนรู้ สรรพวิชา ท้องถิ่น	<ol style="list-style-type: none"> 1) พัฒนาประสิทธิภาพการทำงานและการให้บริการของบุคคลในองค์กร 2) แสวงหาทรัพยากรสารสนเทศที่ตรงตามความต้องการของผู้ใช้ทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย 3) ให้บริการทรัพยากรขององค์กร เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมการบริการวิชาการแก่สังคมกับทุกหน่วยงาน 4) สร้างแหล่งเรียนรู้สรรพวิชาท้องถิ่น เพื่อเป็นคลังความรู้และแหล่งศึกษาทางภูมิปัญญาท้องถิ่น 5) ขับเคลื่อนองค์กรด้วยหลักธรรมาภิบาล เป็นหน่วยงานที่ประหยัดพลังงานและรักษาสิ่งแวดล้อม 	ไม่พบข้อมูล

มหาวิทยาลัย ราชภัฏ	วิสัยทัศน์	พันธกิจ	นโยบายและแผนงาน ในการจัดการข้อมูลท้องถิ่น
มหาวิทยาลัย ราชภัฏ นครสวรรค์	ส่งเสริมการเป็น e-University โดย มุ่งสู่ความเป็น เลิศในการ ให้บริการอย่าง เป็นระบบตาม แบบ มาตรฐานสากล	<ol style="list-style-type: none"> 1) พัฒนาศักยภาพด้านงานบริการ ทรัพยากรสารสนเทศและ เทคโนโลยีสารสนเทศแก่นักศึกษา บุคลากร และชุมชน 2) พัฒนาระบบสารสนเทศ เพื่อ ดำเนินงานตามพันธกิจของ มหาวิทยาลัยฯ 3) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้าน เทคโนโลยีสารสนเทศและการ สื่อสารให้ครอบคลุมทุกหน่วยงาน ในมหาวิทยาลัยฯ 4) ให้บริการวิชาการด้านทรัพยากร สารสนเทศและเทคโนโลยี สารสนเทศแก่สังคม 5) ให้บริการระบบคอมพิวเตอร์และ เครือข่ายแก่หน่วยงานและ ผู้ใช้บริการของมหาวิทยาลัยฯ 6) ส่งเสริมสนับสนุนการใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศในการผลิต สื่อการเรียนการสอนออนไลน์ 7) ส่งเสริมสนับสนุนการประกัน คุณภาพของนักศึกษาด้านความรู้ ความสามารถเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ 	ไม่พบข้อมูล

มหาวิทยาลัย ราชภัฏ	วิสัยทัศน์	พันธกิจ	นโยบายและแผนงาน ในการจัดการข้อมูลท้องถิ่น
มหาวิทยาลัย ราชภัฏ กำแพงเพชร	เป็นแหล่ง ทรัพยากรการ เรียนรู้ที่มี คุณภาพ	<p>1) สนับสนุนทรัพยากร การเรียนรู้</p> <p>2) ส่งเสริมทักษะด้าน บรรณารักษศาสตร์และ สารสนเทศศาสตร์ด้าน ภาษาต่างประเทศ และด้าน เทคโนโลยีสารสนเทศและ การสื่อสาร</p> <p>3) การเสริมสร้างโอกาส การศึกษาค้นคว้า การวิจัย และ บริการวิชาการให้กับชุมชนและ ประชาคมอาเซียน</p>	<p>ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนา แหล่งทรัพยากรการเรียนรู้ให้มี ความพร้อมต่อการให้บริการ เป้าประสงค์ สำนักวิทยบริการ และเทคโนโลยีสารสนเทศเป็น แหล่งทรัพยากรการเรียนรู้ที่มี ประสิทธิภาพในการสนับสนุน การเรียนรู้และการให้บริการ กลยุทธ์ที่ 1.1 พัฒนาทรัพยากร สารสนเทศรูปแบบต่างๆ เพื่อ สนับสนุนพันธกิจของ มหาวิทยาลัย</p> <p>1) จัดหาทรัพยากรสารสนเทศ รูปแบบต่างๆ</p> <p>กลยุทธ์ที่ 1.2 พัฒนาแหล่ง เรียนรู้ด้านภาษาต่างประเทศ เทคโนโลยีสารสนเทศและ การสื่อสาร</p> <p>1) จัดหาวัสดุ ครุภัณฑ์ สนับสนุนแหล่งเรียนรู้ด้าน ภาษาต่างประเทศ เทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสาร</p> <p>2) จัดหา ปรับปรุง ระบบ เครือข่ายและการสื่อสาร</p>

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการคอลเล็กชันข้อมูลท้องถิ่นของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือทั้งในและต่างประเทศ โดยสรุปได้ดังนี้

4.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องการจัดการคอลเล็กชันข้อมูลท้องถิ่นในประเทศไทย

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการคอลเล็กชันข้อมูลท้องถิ่นของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ พบว่า มีงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ เข็มจิต บวชโรตอง (2556) ศึกษาเรื่อง การดำเนินงานสารสนเทศภูมิปัญญาท้องถิ่นของห้องสมุดมหาวิทยาลัยราชภัฏในประเทศไทย พบว่า ด้านการบริหารจัดการห้องสมุดมหาวิทยาลัยราชภัฏ มีการมอบหมายงานให้แก่บุคลากรรับผิดชอบโครงการการอนุรักษ์และให้บริการสารสนเทศภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านการจัดหาการจัดหมวดหมู่และทำรายการ มีการจัดหาโดยการขอ รัับบริจาค มีการจัดหมวดหมู่แบบทศนิยมของดิวอี้ (D.C.) และมีการลงรายการตามมาตรฐาน MARC 21 ด้านการจัดเก็บ มีลักษณะการจัดเก็บอยู่ในห้องหรือมุมสารสนเทศท้องถิ่นมีการให้บริการสารสนเทศภูมิปัญญาท้องถิ่น มีการให้บริการสืบค้นสารสนเทศภูมิปัญญาท้องถิ่นจากฐานข้อมูลห้องสมุดดิจิทัลผ่านเว็บไซต์ มีการดำเนินงานในด้านการจัดการฐานข้อมูลห้องสมุดดิจิทัลสารสนเทศภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยใช้โปรแกรม Joomla รูปแบบหรือลักษณะของสารสนเทศเป็นแบบข้อความ รูปภาพ วิดีทัศน์ เสียง และมีการจัดการฐานข้อมูลหรือห้องสมุดดิจิทัลแยกออกจากระบบห้องสมุดอัตโนมัติชัดเจน ปัญหาของห้องสมุดมหาวิทยาลัยราชภัฏในการดำเนินงานเกี่ยวกับสารสนเทศภูมิปัญญาท้องถิ่นมากที่สุด พบว่า ด้านการให้บริการ รองลงมาคือด้านการจัดหา ด้านการจัดหมวดหมู่และการทำรายการ ด้านการจัดเก็บ และด้านการบริหารจัดการ ขวัญชฎิล พิศาลพงศ์ (2554) ศึกษาเรื่อง กลยุทธ์การจัดการสารสนเทศภูมิปัญญาท้องถิ่น: การกิจของห้องสมุดมหาวิทยาลัยต่อสังคมไทย พบว่า การนำเสนอรูปแบบการจัดการสารสนเทศภูมิปัญญาท้องถิ่นของห้องสมุดมหาวิทยาลัย การสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะและขอบเขตของสารสนเทศภูมิปัญญาท้องถิ่นเปรียบเทียบกับองค์ความรู้ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การบริหารจัดการสารสนเทศภูมิปัญญาท้องถิ่นของห้องสมุดมหาวิทยาลัยรวมทั้งนำเสนอแนวคิดเชิงการบริหารองค์การสมัยใหม่ในเชิงกลยุทธ์ด้านการจัดการสารสนเทศภูมิปัญญาท้องถิ่น และการบริการเชิงรุกโดยเน้นวิธีการประชาสัมพันธ์เพื่อขยายช่องทางในการเข้าถึงสารสนเทศภูมิปัญญาท้องถิ่น อริณุชชัย หามณี และคณะ (2560) ศึกษาเรื่อง ยุทธศาสตร์การส่งเสริมการบริการสารสนเทศทางการศึกษาเพื่อบริการท้องถิ่นของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย พบว่า กรอบประเด็นสารสนเทศทางการศึกษาทางภูมิปัญญาท้องถิ่น การบริการและ

พัฒนาสารสนเทศทางการศึกษาให้เป็นแหล่งเรียนรู้ผู้ท้องถิ่น ได้แก่ การค้นหาสารสนเทศทางภูมิปัญญาท้องถิ่น การพัฒนาระบบสารสนเทศทางการศึกษาท้องถิ่น การถ่ายทอดสารสนเทศทางการศึกษาของท้องถิ่น การบริการสารสนเทศทางการศึกษาของท้องถิ่นให้มีประสิทธิภาพ และการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของยุทธศาสตร์ในภาพรวมเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด การจัดการนิทรรศการสารสนเทศทางการศึกษาทางภูมิปัญญาท้องถิ่นในภาพรวมเฉลี่ยอยู่ในระดับดีมาก การประเมินความพึงพอใจผู้ใช้บริการเว็บไซต์สารสนเทศทางการศึกษาภูมิปัญญาท้องถิ่นในภาพรวมเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และผู้ใช้บริการมีความพึงพอใจการให้บริการสารสนเทศทางการศึกษาเพื่อบริการท้องถิ่นในภาพรวมเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และฉวีลักษณ์ บุญยะกาญจน (2554) ศึกษาเรื่อง การจัดการสารสนเทศท้องถิ่น พบว่า ประเด็นแรกสารสนเทศเกิดจากภูมิปัญญาวิถีชีวิตสืบทอดกันมา ประเด็นที่สองการจัดการสารสนเทศท้องถิ่นในแหล่งบริการสารสนเทศในประเทศไทยใช้แนวทางการจัดการสารสนเทศ ประกอบด้วย การพัฒนาสารสนเทศ การจัดเก็บและการวิเคราะห์สารสนเทศท้องถิ่น การอนุรักษ์และสงวนรักษาสารสนเทศท้องถิ่น การนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ในการจัด การสารสนเทศท้องถิ่นและพัฒนาฐานข้อมูล การบริการและการเผยแพร่สารสนเทศท้องถิ่น ประเด็นที่สามรูปแบบการจัดการสารสนเทศท้องถิ่นเหมาะสมสำหรับแหล่งบริการสารสนเทศในประเทศไทย ประกอบด้วย การกำหนดเป็นนโยบาย แผนแม่บทและยุทธศาสตร์การจัดการสารสนเทศท้องถิ่นระดับชาติโดยรัฐจัดตั้งศูนย์การจัดการสารสนเทศท้องถิ่นแห่งชาติ กำหนดหน่วยงานรับผิดชอบ การจัดการสารสนเทศท้องถิ่นและวางแผนปฏิบัติในการจัดการสารสนเทศท้องถิ่นให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน

งานวิจัยอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องเน้นการจัดการข้อมูลท้องถิ่น มีดังนี้

ปัญญา สุขแสน, สมพิศ สุขแสน และพิสุทธิ ศรีจันทร์ (2547) ศึกษาเรื่อง การพัฒนาห้องสมุดมีชีวิตในบริบทของสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์: การบริหารจัดการสารสนเทศทางวิชาการและท้องถิ่นบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต พบว่า ด้านการจัดสร้างโปรแกรมการบริหารจัดการสารสนเทศทางวิชาการและท้องถิ่นบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเป็น โปรแกรมสามารถสร้างชุดคำสั่งที่ใช้เก็บรายละเอียดของฐานข้อมูลในรูปของการสรุปเนื้อหาจากเครือข่ายอินเทอร์เน็ต สามารถใช้ระบบเลขทศนิยมคิวอี้และหรือระบบหอสมุดรัฐสภาอเมริกันเป็นตัวกำหนดหรือเนื้อหาหลักของเรื่องได้ทำให้เกิดความสะดวก และด้านการทดสอบความเป็นไปได้ของโปรแกรมบริหารจัดการสารสนเทศทางวิชาการและท้องถิ่นบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ได้แก่ ระบบสารสนเทศทางวิชาการและท้องถิ่นบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเป็นระบบที่สนองต่อความร่วมมือทางวิชาการระหว่างหน่วยงานภายในมหาวิทยาลัยและท้องถิ่นได้จริง มีคุณค่าทางวิชาการมาก เป็นระบบที่ช่วยให้เกิดความสะดวก รวดเร็ว

ภกวัต ศรีสำราญ (2547) ศึกษาเรื่อง บทบาทของห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาในการอนุรักษ์และให้บริการสารสนเทศทางภูมิปัญญาไทย พบว่า ด้านการบริหารจัดการห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเป็นส่วนน้อยที่มีนโยบายชัดเจนเกี่ยวกับการจัดทำแผนหรือโครงการและการปฏิบัติงานตามแผน ตลอดจนการมอบหมายงานให้แก่บุคลากรที่รับผิดชอบตามแผนงานหรือโครงการการอนุรักษ์และให้บริการสารสนเทศทางภูมิปัญญาไทย ด้านการจัดหา มีการใช้งบประมาณในการจัดซื้อ ขอรับบริจาค ผลิตเอง แลกเปลี่ยน ขอยืม จัดทำสำเนาสื่อสารสนเทศทางภูมิปัญญาไทย และทำลิงค์ (Link คือการเชื่อมโยงกับข้อมูลอื่นบนเว็บ) ด้านการจัดเก็บ จัดเก็บรวมกับสารสนเทศอื่นๆ ในชั้นเปิด หรือคัดแยกเป็นคอลเลกชันพิเศษ การรวบรวมสารสนเทศทางภูมิปัญญาไทยเพื่อให้บริการ มีการรวบรวมหนังสือ บทความวารสาร จุลสาร กฤตภาค งานวิจัย สารานุกรมวัฒนธรรมท้องถิ่น สิ่งพิมพ์รัฐบาล พจนานุกรมภาษาถิ่น เทปวีดิทัศน์ และรูปภาพ การให้บริการสารสนเทศทางภูมิปัญญาไทยมีการให้บริการสืบค้นสารสนเทศด้วยระบบออนไลน์ผ่านเว็บไซต์และจากฐานข้อมูลซีดีรอม ปัญหาในการอนุรักษ์และให้บริการสารสนเทศทางภูมิปัญญาไทยของห้องสมุด ได้แก่ ขาดการประสานงานกับหน่วยงานหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องกับแผนงานหรือโครงการการอนุรักษ์และให้บริการสารสนเทศทางภูมิปัญญาไทย ขาดความชัดเจนในการบริหารงบประมาณ ขาดการประสานงานจากผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้รู้/ผู้ชำนาญการในการบริจาคมสารสนเทศทางภูมิปัญญาไทย พื้นที่ในการการจัดเก็บไม่เพียงพอ/ไม่เหมาะสม ครุภัณฑ์ที่ใช้การจัดเก็บไม่เพียงพอ/ไม่เหมาะสม ขาดการสร้างสรรค์งานบริการที่น่าสนใจ/ใหม่/ดึงดูดใจ มีผู้สนใจในการบริการน้อย และขาดบุคลากรที่มีความรู้ทางภูมิปัญญาไทยในการให้บริการตอบคำถามเพื่อการค้นคว้า

นายิกา เดิดขุนทด (2548ก) ศึกษาเรื่อง รายงานการสำรวจเบื้องต้นขอบเขตความรับผิดชอบและอัตราค่าสิ่งที่ปฏิบัติงานด้านข้อมูลท้องถิ่นของห้องสมุดสมาชิกคณะทำงานข้อมูลท้องถิ่น ข่ายงานห้องสมุดมหาวิทยาลัยส่วนภูมิภาค พบว่า ห้องสมุดมีอัตราค่าสิ่งที่ปฏิบัติงานข้อมูลท้องถิ่น คิดเป็นร้อยละ 48.40 มีบรรณารักษ์ คิดเป็นร้อยละ 23.40 มีพนักงานห้องสมุดและเจ้าหน้าที่ห้องสมุดปฏิบัติงานข้อมูลท้องถิ่น คิดเป็นร้อยละ 15.00 และมีลูกจ้างประจำ ลูกจ้างชั่วคราว คิดเป็นร้อยละ 4.00 ที่ทำหน้าที่ทั้งบริการแบบเบ็ดเสร็จ (One Stop Service) และจัดการสารสนเทศท้องถิ่นทางด้านเทคนิคแบบเบ็ดเสร็จ (One Stop Process) ห้องสมุดต้องการบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ และคุณลักษณะที่เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่

นายิกา เดิดขุนทด (2548ข) ศึกษาเรื่อง บุคลากรและการพัฒนากุณลักษณ์งานข้อมูลท้องถิ่นในห้องสมุดมหาวิทยาลัย พบว่า ห้องสมุดมหาวิทยาลัยส่วนใหญ่เป็นบรรณารักษ์และนักเอกสารสนเทศมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด มีความรู้ในเรื่องแหล่งสารสนเทศท้องถิ่น มี

ความสนใจในข้อมูลท้องถิ่นและมีจิตสำนึกที่จะให้บริการแก่ชุมชนหรือผู้รับบริการให้ได้เข้าถึงสารสนเทศท้องถิ่นที่สะดวก รวดเร็ว สามารถใช้สารสนเทศได้ทุกที่ ทุกเวลา และทุกรูปแบบ

ผจงจิตต์ ประทุมชาติ (2549) ศึกษาเรื่อง การพัฒนาฐานข้อมูลกฤตภาคสารสนเทศท้องถิ่นของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร พบว่า ฐานข้อมูล กฤตภาคสารสนเทศท้องถิ่นที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสมดี สามารถใช้งานได้จริง และเป็นທີ່พอใจของผู้ปฏิบัติงานและผู้ให้บริการ

เพชรสุดา ภูมิพันธุ์ (2549) ศึกษาเรื่อง รูปแบบการบริหารสถาบันเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นของมหาวิทยาลัย พบว่า ด้านการสอนจุดมุ่งหมายคือเน้นให้ผู้เรียนแก้ปัญหาและพัฒนาชีวิตได้ สร้างหลักสูตรให้สัมพันธ์กับปัญหาท้องถิ่น วางแผนการสอนโดยใช้ทฤษฎีควบคู่กับการปฏิบัติ กำหนดเนื้อหาเป็นความรู้สากลผสานภูมิปัญญาท้องถิ่น ประสานงานผลิตผลงานที่สนองปัญหาท้องถิ่น ด้านการวิจัยควรกำหนดทิศทางวิจัยเน้นพึ่งพาตนเอง จัดตั้งองค์การวิจัย ประสานงานให้มีการวิจัยเฉพาะท้องถิ่น ขอความร่วมมือกับชุมชนวิจัยร่วมกับอาจารย์และนักศึกษาและประเมินผลการแก้ปัญหาพัฒนาชีวิตและสังคมโดยใช้งานวิจัย ด้านการบริการวิชาการแก่สังคมควรกำหนดการบริการที่เน้นรูปแบบการแก้ปัญหาพัฒนาชีวิตจากภูมิปัญญาท้องถิ่น จัดตั้งองค์การบริการ กำหนดหน่วยงานประสานงาน ขอความร่วมมือกับท้องถิ่นหาแนวทางแก้ปัญหาและประเมินผลที่แก้ปัญหา พัฒนาชีวิตและสังคม ด้านปรับปรุงถ่ายทอดและพัฒนาเทคโนโลยีควรกำหนดเป้าหมายเพื่อให้รู้เท่าทันและใช้เทคโนโลยี วางแผนพัฒนาเทคโนโลยีของหน่วยงาน จัดสร้างระบบเครือข่ายข้อมูลท้องถิ่น ประสานงานการผลิตผลงานสำเร็จรูปทางเทคโนโลยี ประเมินผลการพัฒนาและใช้เทคโนโลยี ด้านการทะนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรมอื่นที่ไม่ทำลายวัฒนธรรมท้องถิ่น ประกอบด้วย ผู้รู้ในท้องถิ่น ขอความร่วมมือท้องถิ่นสร้างระบบเครือข่าย ประสานท้องถิ่นนำภูมิปัญญามาใช้ในการเรียนและมหาวิทยาลัยกับท้องถิ่นประเมินผลงานร่วมกัน

สมพร พุทธิพิทักษ์ผล และคณะ (2549) ศึกษาเรื่อง การพัฒนาเครือข่ายบริการองค์ความรู้และสารสนเทศดิจิทัลสู่ชุมชน พบว่า การรวบรวม จัดเก็บและอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นและสารสนเทศที่เกี่ยวกับจังหวัดนนทบุรีอย่างเป็นระบบและได้มาตรฐาน การรวบรวมสารสนเทศโดยการเสาะแสวงหาสารสนเทศที่กระจายที่มีการบันทึกที่นำมาเสนอ 4 ลักษณะ ได้แก่ ข้อมูลที่เป็นตัวอักษร เสียง ภาพ และกราฟิก โดยใช้มาตรฐานการลงรายการเมทาตาตามแบบแผนของห้องสมุดรัฐสภาอเมริกันใน 3 มาตรฐาน ได้แก่ Metadata Encoding and Transmission Standard (METS), Metadata Object Description Schema (MODS) and Metadata Authority Description Schema (MADS) และใช้โปรแกรม Greenstone Digital Library Software (GSDL) ในการค้นและให้บริการบนระบบอินเทอร์เน็ต มีสามารถเข้าถึงและค้นข้อมูลได้มากกว่า 500 รายการ ครอบคลุม

เรื่องราวต่างๆ ที่เกี่ยวกับเครื่องปั้นดินเผาในทวารวดี วัดในอำเภอปากเกร็ด ศาสนา วัฒนธรรม และ ประเพณีต่างๆ ได้ตลอด 24 ชั่วโมง

อภิญา สงเคราะห์สุข (2549) ศึกษาเรื่อง รูปแบบเว็บไซต์ฐานข้อมูลท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏ พบว่า ลักษณะของข้อมูลท้องถิ่น โดยรวมเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่น องค์ความรู้ ของชาวบ้านที่สั่งสมกันมาตั้งแต่อดีตและพัฒนาสืบทอดจนถึงปัจจุบันที่มีความสำคัญต่อการดำเนิน ชีวิตและผู้คนในท้องถิ่น ความเหมาะสมของเนื้อหาเว็บไซต์ฐานข้อมูลท้องถิ่นในมหาวิทยาลัยราช ภัฏ โดยรวมด้านสถานที่สำคัญ ด้านบุคคลสำคัญและปราชญ์ชาวบ้าน ด้านวิถีชีวิตทางภูมิปัญญา ด้านของดีท้องถิ่น ด้านเอกสารสำคัญ ด้านธรรมชาติวิทยา ด้านข้อมูลจังหวัด ด้านฐานข้อมูล และ ด้านเว็บไซต์แนะนำควรมีในเว็บไซต์ฐานข้อมูลท้องถิ่นมหาวิทยาลัยราชภัฏในระดับมากและมาก ที่สุด โดยรูปแบบเว็บไซต์ข้อมูลท้องถิ่นมหาวิทยาลัยราชภัฏในด้านรูปแบบที่พึงประสงค์ ได้แก่ ด้านเนื้อหา ประกอบด้วย เนื้อหาที่มีความชัดเจน เนื้อหาครบถ้วนสมบูรณ์ เนื้อหาเข้าใจง่าย เนื้อหา มี ความน่าสนใจ เนื้อหาตรงตามวัตถุประสงค์ ด้านรูปแบบการนำเสนอ ประกอบด้วย รูปแบบของ เครื่องมือช่วยค้น ความเหมาะสมของฉากหลัง และประกอบของโฮมเพจ (Homepage) ด้าน ระบบสื่อสาร ประกอบด้วย ความรวดเร็วในการเข้าถึงเว็บไซต์ ความต่อเนื่องและชัดเจน

จินดา นัยพองศรี (2550) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกประกอบอาชีพที่ใช้ ภูมิปัญญาในครัวเรือนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา พบว่า โดยภาพรวม ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการประกอบอาชีพทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ด้านลักษณะและ ยุทธศาสตร์จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านหลักสูตรการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยราชภัฏ พระนครศรีอยุธยาและนโยบายที่เกี่ยวข้อง ด้านสภาพครอบครัวของชาวจังหวัดพระนครศรีอยุธยา และด้านนโยบายภาครัฐและเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้อง

สมพร พุทธาพิทักษ์ผล และคณะ (2550) ศึกษาเรื่อง การจัดการสารสนเทศจากภูมิ ปัญญาท้องถิ่นด้านนันทบุรีศึกษาเพื่อส่งเสริมบริการห้องสมุดสู่ชุมชน พบว่า การจัดการสารสนเทศ ภูมิปัญญาชาวบ้านและผู้นำท้องถิ่น นำมาคัดเลือก เรียบเรียง และพัฒนาให้เป็นสารสนเทศใน รูปลักษณะที่เหมาะสม เป็นหนังสือชุดนันทบุรีศึกษาในลักษณะของหนังสือและหนังสือ อิเล็กทรอนิกส์ จำนวน 6 ชื่อเรื่อง ได้แก่ ภูมินามอำเภอปากเกร็ด ท้องถิ่นปากเกร็ด วัดในอำเภอไทร น้อย ภูมินามอำเภอไทรน้อย วัดในอำเภอบางบัวทอง และภาพเก่าเล่าเรื่องบางบัวทอง รวมถึง การพัฒนาระบบห้องสมุดดิจิทัลทางภูมิปัญญาท้องถิ่นนันทบุรีศึกษา วัตถุประสงค์ในการรวบรวม และจัดเก็บสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ที่เป็นตัวอักษร เสียง ภาพ และกราฟิกในรูปแบบห้องสมุด ดิจิทัล โดยใช้มาตรฐานการลงรายการเมทาตาตามแบบแผนของห้องสมุดรัฐสภาอเมริกันใน 3 มาตรฐาน ได้แก่ Metadata Encoding and Transmission Standard (METS), Metadata Object

Description Schema (MODS) and Metadata Authority Description Schema (MADS) และ ใช้โปรแกรม Greenstone Digital Library Software (GSDL) ในการค้นและให้บริการบนระบบอินเทอร์เน็ต มีสามารถเข้าถึงและค้นข้อมูลสารสนเทศในระบบห้องสมุดดิจิทัลได้ตลอด 24 ชั่วโมง มีกิจกรรมประชาสัมพันธ์และเผยแพร่

ศักดิ์ศิริ นันตะสุข (2551) ศึกษาเรื่อง โครงการการศึกษาภูมิปัญญาชาวบ้านเพื่อพัฒนาการศึกษาในระดับอุดมศึกษา: กรณีศึกษาจังหวัดชัยภูมิ พบว่า ภูมิปัญญาชาวบ้านในจังหวัดชัยภูมิ จำแนกได้หลายประเภท ได้แก่ ประเภทอาหารและเครื่องคั้น ประเภททอผ้า ประเภทของใช้ในครัวเรือน ประเภทของประดับตกแต่งบ้าน ประเภทเครื่องใช้จับสัตว์และการจับสัตว์ ประเภทสมุนไพร ประเภทศิลปวัฒนธรรม ประเภทการเกษตร ประเภทไสยศาสตร์ และอื่นๆ ซึ่งภูมิปัญญาแต่ละประเภทกระจายอยู่ในทุกอำเภอในจังหวัดชัยภูมิ ลักษณะของภูมิปัญญาชาวบ้านแต่ละประเภทได้รับการสั่งสมมาเป็นเวลานานจากรุ่นสู่อีกรุ่นหนึ่ง ส่วนใหญ่จะเป็นคนในครอบครัวหรือระบบครอบครัวผ่านกระบวนการเรียนรู้โดยวิธีการสอนด้วยวาจา การสาธิต และการลงมือปฏิบัติจริง กระบวนการถ่ายทอดของภูมิปัญญาชาวบ้านจะใช้วิธีการเรียนรู้ที่ได้รับมา การนำภูมิปัญญาชาวบ้านมาพัฒนาการจัดการศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาได้นำมาใช้แล้วคือในการจัดการศึกษาของโครงการมหาวิทยาลัยชีวิตก็ได้นำมาใช้แล้วถึงแม้จะยังไม่เป็นรูปธรรม ทั้งยังได้นำภูมิปัญญาชาวบ้านมาพัฒนาการจัดการศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาทำได้หลายลักษณะ ได้แก่ การจัดตั้งศูนย์ศึกษาหรือวิจัยเฉพาะภูมิปัญญาชาวบ้านที่สถานการศึกษาและชุมชนมีความพร้อม การส่งเสริมให้มีการศึกษาหรือวิจัยทางภูมิปัญญาชาวบ้านเพื่อการใช้ประโยชน์อย่างแท้จริง

ไชยวัฒน์ วลี (2558) ศึกษา การพัฒนาบทเรียนออนไลน์ เรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่นราชภัฏสวนสุนันทา มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาบทเรียนออนไลน์เกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นราชภัฏสวนสุนันทา และเพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียน โดยใช้บทเรียนออนไลน์ของภูมิปัญญาท้องถิ่นราชภัฏสวนสุนันทา การทดสอบหลังเรียนบทเรียนออนไลน์จากแบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการใช้บทเรียนออนไลน์ โดยการวิเคราะห์ข้อมูลหาประสิทธิภาพในบทเรียนออนไลน์ตามเกณฑ์ 86.00/87.50 และระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการใช้บทเรียนออนไลน์ของนักเรียน จำนวน 40 คน มีค่าเฉลี่ย 4.46 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.68 พบว่า ประสิทธิภาพการเรียนรู้แบบออนไลน์ของภูมิปัญญาท้องถิ่นราชภัฏสวนสุนันทา มีค่า 86.00/87.50 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ที่ 80/80 ระดับความพึงพอใจโดยภาพรวมของนักเรียนต่อการใช้บทเรียนออนไลน์อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.46 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.68 ซึ่งนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของหลักสูตรอื่นๆ ได้

ขันธมาลี ชัยนวงษ์, สุจิน บุตรดีสุวรรณ และฉันทนา เวชโอสถศักดิ์ (2559) ศึกษาเรื่อง การจัดการสารสนเทศภูมิปัญญาท้องถิ่นในนครหลวงเวียงจันทน์ สาธารณรัฐประชาธิปไตย ประชาชนลาว พบว่า สารสนเทศภูมิปัญญาท้องถิ่นของลาวในนครหลวงเวียงจันทน์มี 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการทอผ้า จำนวน 44 คน ด้านการจักสาน จำนวน 6 คน ด้านการถนอมอาหาร จำนวน 5 คน ด้านสมุนไพร จำนวน 8 คน และด้านเครื่องดนตรี จำนวน 4 คน ฐานข้อมูลที่สร้างขึ้นเพื่อจัดเก็บ และบริการสารสนเทศภูมิปัญญาท้องถิ่นโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป Arc GIS ที่สามารถเชื่อมโยง แหล่งสารสนเทศภูมิปัญญาผ่านแอปพลิเคชันกูเกิลสตรีทแมป (Google Street Map) และความพึงพอใจ คือ ด้านประสิทธิภาพของฐานข้อมูลอยู่ระดับมาก ด้านการแสดงผลของฐานข้อมูลอยู่ระดับ มาก การเข้าถึงข้อมูลและการให้บริการอยู่ระดับมาก

เดชคนัย ชัยชุม และดิชิตชัย เมตตาริกานนท์ (2560) ศึกษาเรื่อง การพัฒนาฐานข้อมูล เกี่ยวกับภูมิปัญญา ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ พบว่า มี 13 รายงาน ที่ได้ ผ่าน การพิจารณารายงานที่มีคะแนนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 สามารถนำมาพัฒนาฐานข้อมูลภูมิปัญญา ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ประเมินความเหมาะสมของฐานข้อมูล เกี่ยวกับภูมิปัญญา ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก และประเมินความพึงพอใจผู้ใช้ฐานข้อมูลเกี่ยวกับภูมิปัญญา ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นในสามจังหวัด ชายแดนภาคใต้ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

4.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการข้อมูลท้องถิ่นในต่างประเทศ

เซเนวีราชเน (Seneviratne, 2004) ศึกษาเรื่อง กลยุทธ์การอัปโหลดข้อมูลท้องถิ่น ในการสร้างข้อมูลบนอินเทอร์เน็ต: แนวทางในการเข้าถึงข้อมูลท้องถิ่นที่จำเป็นในชนบทของ ประเทศศรีลังกา พบว่า ประชากรประเทศศรีลังกา คิดเป็นร้อยละ 78.50 ของประชากรทั้งหมดถือว่าเป็น ส่วนสำคัญของ GDP ที่อาศัยอยู่ในสถานะด้อยโอกาสทางสังคม-เศรษฐกิจ หากท้องถิ่นใน ชนบทที่มีความกระตือรือร้นในการรับข้อมูลข่าวสารชีวิตประจำวันเช่นเดียวกับพวกที่อาศัยอยู่ใน เมืองที่ต้องเผชิญกับความท้าทายในโลกปัจจุบัน สภาพแวดล้อมของข้อมูลเพื่อการเข้าถึงความ เป็นไปได้ในการเปิด ตัวโครงการ การตอบสนองความต้องการทางข้อมูล โดยการสร้างข้อมูล ท้องถิ่นและการใช้โครงสร้างการบริหารที่มีอยู่แล้ว การอัปโหลดข้อมูลที่สร้างขึ้นจากระดับท้องถิ่น นั้นเป็นสิ่งที่สำคัญ ได้ถูกนำเสนอในการรวบรวมข้อมูลท้องถิ่น จึงมีกลยุทธ์การอัปโหลดข้อมูลได้ ถูกจัดตั้งขึ้นในระบบบริหารระดับเขต จังหวัด และใช้เป็นส่วนการเก็บข้อมูลท้องถิ่นที่ถูกสร้างขึ้น และข้อมูลเฉพาะ

มาร์ตินและ โอลสัน (Martin & Olson, 2005) ศึกษาเรื่อง การจัดเก็บต้นฉบับโบราณ นของห้องสมุดมหาวิทยาลัยในรัฐอินเดียนา พบว่า การอนุรักษ์ต้นฉบับเจ้าหน้าที่ได้พัฒนาวิธีการ

หลายวิธีการในการอนุรักษ์ต้นฉบับไม่ให้เสื่อมสภาพไปตามวันเวลา ปัญหาของโบราณ คือ ความเปราะบาง จึงมีการใช้ผลิตภัณฑ์ต่างๆ ในการดูแลรักษา โดยใช้การบูรหรือป้องกันโดยการเคลือบโพลีไวนิล อะซิเตตในบางสถาบันได้มีการอนุรักษ์ต้นฉบับโบราณในรูปแบบดิจิทัล ห้องสมุดจึงได้กำหนดนโยบายในการรักษาและอนุรักษ์ต้นฉบับโบราณ โดยการแปลงข้อมูลให้อยู่ในรูปแบบดิจิทัล ซึ่งจะทำให้สามารถค้นหาได้จากฐานข้อมูล

ยูนีส (Younis, 2005) ศึกษาเรื่อง ระบบสารสนเทศออนไลน์ท้องถิ่นภายในของห้องสมุดมหาวิทยาลัยในประเทศจอร์แดน มีวัตถุประสงค์เพื่อการรวบรวมข้อมูลของการใช้ระบบสารสนเทศออนไลน์ ระบบอัตโนมัติ การเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต การใช้ระบบโอเพ็ก (OPAC) และระบบ CD-ROM จากห้องสมุด จำนวน 19 แห่ง ในมหาวิทยาลัยของประเทศจอร์แดน พบว่าห้องสมุด มีจำนวน 18 แห่ง (คิดเป็นร้อยละ 94.70) ใช้ MINISIS หรือ CDS/ISIS จำนวน 9 แห่ง (คิดเป็นร้อยละ 50.00) รองลงมา คือ จำนวน 6 แห่ง (คิดเป็นร้อยละ 33.30) ใช้ระบบ M2L หรือไม่มีระบบ ORACLE และใช้ระบบที่ออกแบบเอง ระบบงานเทคนิคของห้องสมุดใช้การสืบค้นข้อมูล บริการยืม-คืน บริการอ้างอิง และระบบงานวารสารใช้เป็นระบบการทำงานหลักห้องสมุด โดยห้องสมุด จำนวน 18 แห่ง มีจำนวน 15 แห่ง (คิดเป็นร้อยละ 83.30) ได้ใช้ข้อมูลพื้นฐานระบบ CD-ROMs รองลงมา คือ จำนวน 11 แห่ง (คิดเป็นร้อยละ 73.30) ใช้ระบบ SINGLE-ACCESS และจำนวน 4 แห่ง (คิดเป็นร้อยละ 26.70) ใช้ระบบ MULTI-USER ซึ่งการบริการออนไลน์ส่วนใหญ่ที่ให้บริการแบบเดิม คือ ไม่มีเจ้าหน้าที่ที่มีทักษะ งบประมาณไม่เพียงพอ ขาดแคลนอุปกรณ์เครื่องมืออุปสรรคที่สำคัญในการใช้ประโยชน์อย่างมีประสิทธิภาพ คือ ข้อมูลพื้นฐานที่ล้าสมัย การมีค่าใช้จ่าย และผู้ใช้ที่ขาดความ สามารถเป็นปัญหาที่จำกัดการใช้งานระบบออนไลน์อย่างมีประสิทธิภาพ การพัฒนาอินเทอร์เน็ต การระดมทุน การพัฒนาฝึกอบรมทั้งผู้ให้บริการและผู้รับบริการ การช่วยกันจากค่าสมาชิกในฐานข้อมูลข้อความอิเล็กทรอนิกส์ ส่งเสริมความร่วมมือในการแลกเปลี่ยนบันทึก OPACs ผ่านระบบอินเทอร์เน็ตเพื่อเป็นแนวทางในการแก้ปัญหา ห้องสมุดในประเทศจอร์แดนกำลังเปลี่ยนรูปแบบจากแหล่งข้อมูลในสื่อสิ่งพิมพ์มาเป็นการเข้าถึงข้อมูลแบบออนไลน์หรือระบบเครือข่ายท้องถิ่นบนพื้นฐานของ CD-ROMs เพื่อเชื่อมต่อกับอินเทอร์เน็ตส่งให้เข้าถึงแหล่งข้อมูล

ซู และคณะ (Zhou & et al, 2006) ศึกษาเรื่อง การปรับปรุง LDA เพื่อให้จำ Page ค่าข้อมูลในระดับโลกและท้องถิ่น มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการจัดหมวดหมู่ภายใต้เงื่อนไขเป็นการจำ Page ค่าข้อมูลท้องถิ่น พบว่า คุณสมบัติฟังก์ชันฟิชเซอร์รวมกัน (CF²C) โดยวิธีการให้จำ Page ค่าข้อมูลมีประสิทธิภาพอยู่ในระดับปานกลาง การปรับความสว่างการจัดแสง ความคมชัด และการแสดงออก ซึ่งมีวิธีการคือ 1) คุณลักษณะการรวมหน้าที่ใช้สำหรับการแสดงจากข้อมูล

ระดับโลกและท้องถิ่น โดย DCT และ 2) การพัฒนาตัวจำแนกฟังก์ชันพีชเชอร์ ปัญหาที่พบอยู่ในระดับมาก คือ การทดลองใช้ในฐานข้อมูล ORL และ Yale แสดงให้เห็นว่านั่นดีกว่าการใช้วิธีเดิม เช่น Search Engine Page และ Fisher Page

ออกฟอร์ดและวิลเลียม (Oakford & Williams, 2011) ศึกษาเรื่อง การใช้งานและประโยชน์ของระบบสารสนเทศในท้องถิ่น: กรณีศึกษา Milton Keynes Intelligence (MKi) มีวัตถุประสงค์เพื่อแสดงถึงการพัฒนาของระบบข้อมูลท้องถิ่น พบว่า MKi จะมีประโยชน์อย่างมากแก่ผู้ใช้งาน แต่ก็พบกับปัญหาในการหาข้อมูลข่าวสาร การใช้งานและการแปลความหมายข้อมูลทางสถิติและการจัด ทำแผนที่ข้อมูล มีการไม่รู้ถึงความสำคัญและการใช้งานของเมทาดาตา (Metadata) ที่เกี่ยวข้องกับสารสนเทศในระบบ สำหรับการพัฒนาระบบที่คล้ายคลึงกันอื่นๆ การศึกษาได้บ่งชี้ถึงการที่ระบบข้อมูลท้องถิ่น MKi อาจจะช่วยในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารถึงผู้ใช้งานได้ดีกว่า มีความสำคัญอย่างยิ่ง มีระบบศักยภาพสูงสุดจะถูกตระหนักถึงและบ่งชี้ถึงแนวทางในการนำไปใช้เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของผู้ใช้งานได้ดี ผลกระทบต่อระบบที่มีความคล้ายคลึงกันก็ถูกนำมาใช้เพื่อคุณค่า และสามารถนำมาใช้ได้ในระบบข้อมูลท้องถิ่นอื่นๆ

ซง และคณะ (Zong & et al, 2011) ศึกษาเรื่อง การจัดกลุ่มของข้อมูลท้องถิ่นผ่านอัลกอริทึมด้วยระบบแท็ก ซึ่งปัจจุบัน Web 2.0 ที่อยู่ภายใต้แอปพลิเคชันระบบแท็ก ผู้ใช้ทั่วไปจะระบุแหล่งข้อมูลดิจิทัลที่ใช้แท็กเป็นคำอธิบายแบบข้อความเลือกได้อย่างอิสระ แท็กที่พบจะถูกใช้เพื่อทำดัชนี จัดบันทึกย่อ และดึงข้อมูลริชอร์สเป็นข้อมูลเมตาแต่การดึงข้อมูลไม่มีประสิทธิภาพ จึงเป็นปัญหาสำคัญของระบบ Tag เนื่องจากส่วนใหญ่มีความยากลำบาก ความกำกวม ความซ้ำซ้อน และความหมายของข้อมูลน้อยลง พบว่า วิธีการจัดกลุ่มเป็นเครื่องมือที่มีประโยชน์เพื่อเพิ่มความสามารถในการดึงข้อมูลของเขตข้อมูล จึงค้นคว้าการจัดกลุ่มอัลกอริทึมแบบใหม่ชื่อ LIPC (Local Information Passing Clustering algorithm) โดยมีขั้นตอนของ LIPC คือ 1) KNN จะกำหนด G ให้ใกล้เคียงของแต่ละแท็กเพื่อคำนวณความหมายของ Kernel 2) สร้างข้อมูลท้องถิ่นของแต่ละแท็กให้การรายงานและเคอร์เนล (Kernel) ภายในเครื่องให้ครอบคลุม 3) ส่งข้อมูลท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับการดำเนิน G ไปยัง I และ O จนกว่าจะมีการเปลี่ยนสภาพและสร้างแท็กไพร์ม (Tag Priory) และ 4) ใช้แท็กไพร์ม (Tag Priory) เพื่อค้นหากลุ่มของแท็ก จากผลการทดลองในชุดข้อมูลจริงสองชุด ได้แก่ MedWorm และ MovieLens แสดงให้เห็นถึงประสิทธิภาพและความเหนือกว่า

ลอร์ด (Lloyd, 2014) ศึกษาเรื่อง การติดตามหัวข้อเรดในข้อมูลการวิจัยสารสนเทศ: การค้นความรู้ในท้องถิ่นผ่าน Interview To The Double (ITTD) มีวัตถุประสงค์เพื่อทำความเข้าใจในการปฏิบัติทางสังคมที่ซับซ้อน และเพื่อทำความเข้าใจในท้องถิ่นที่เฉพาะเจาะจง ซึ่งเจาะจงกับประสิทธิภาพในการตั้งค่าเครื่องมือเพิ่มเข้าไปในกล่องเครื่องมือเชิงวิพากษ์ของนักวิจัยใน

การรู้สารสนเทศจากการคืนความรู้ในท้องถิ่นผ่าน ITTD โดยการสำรวจการศึกษาที่มุ่งเน้นการทำ ความเข้าใจผู้ดูแลที่เกี่ยวกับวิธีการพัฒนาความเข้าใจ พบว่า ความปลอดภัยในที่ทำงานที่ต้องการคืน ความรู้ในท้องถิ่นผ่าน ITTD ต้องมีเทคนิคการคืนภายในประเทศผ่าน ITTD เป็นความรู้ที่มีอยู่ใน กิจวัตรประจำวันของคณงานหรือใช้ได้เฉพาะในขณะปฏิบัติ การคืนความรู้ในท้องถิ่นผ่าน ITTD ได้ อธิบายถึงศักยภาพและข้อจำกัดความรู้ของการวิจัยสารสนเทศ

ถิว, ลี และเรา (Liu, Lee, & Rao, 2014) ศึกษา เรื่อง การใช้ข้อมูลท้องถิ่นเพื่อเพิ่ม ประสิทธิภาพในการจำแนกประเภทอย่างมีนัยสำคัญ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) หากคุณลักษณะใหม่ๆ บนพื้นฐานของข้อมูลท้องถิ่นของตัวอย่างข้อมูล และ 2) ปรับปรุงประสิทธิภาพของอัลกอริทึมการ เรียนรู้ที่ดูแลทั่วไป พบว่า สร้างคุณลักษณะใหม่จากการวัดความแม่นยำ โดยเฉลี่ยเป็นที่รู้จักว่าเป็น ตัววัดมีประสิทธิภาพและแยกตัวอย่างข้อมูลที่ ไม่สำคัญต่อจำนวนรายการที่เรียกคืนในการดึงข้อมูล โดยข้อมูลที่บันทึกในคุณสมบัติใหม่ช่วยให้ผู้จัดจำแนกประเภททั่วไปสามารถเรียนรู้เกี่ยวกับ อุปกรณ์ต่อพ่วงที่เป็นประโยชน์เพิ่มเติม ซึ่งเป็นประโยชน์ในการสร้างแบบจำลองการจำแนก ประเภทที่มีประสิทธิภาพ โดยการประเมินวิธีการอย่างครบถ้วนเกี่ยวกับชุดข้อมูลจริงและผลลัพธ์ที่ ได้แสดงถึงการปรับปรุงประสิทธิภาพของตัวแบ่งประเภทรวมทั้ง SVM, เครือข่าย Bayesian, Random forest และ C4.5

คลิตันและคาสตาโน-มูโนซ (Klyton & Castaño-muñoz, 2016) ศึกษาเรื่อง บริการ ข้อมูลท้องถิ่นในเมืองเมเดยิน: เทคโนโลยี สถาบัน และอำนาจ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงวิธีการ ของเทคโนโลยีและข้อมูล พบว่า การสำรวจกรณีศึกษาการจัดสร้างศูนย์ข้อมูลท้องถิ่นในเมืองเมเด ยิน ประเทศโคลัมเบีย โดยศูนย์ข้อมูลท้องถิ่น (LIS) หมายถึง ศูนย์ท้องถิ่นที่รวบรวม จัดเก็บ จัดการ และเผยแพร่เรื่องราวที่เกี่ยวข้องของท้องถิ่นในรูปแบบของสิ่งพิมพ์และสื่อดิจิทัล มีการใช้โครงสร้างทาง สังคมของการเข้าถึงเทคโนโลยีโดยพยายามแยกแยะให้เห็นถึงการนำไปใช้และการนำส่งของศูนย์ ข้อมูล พร้อมวิเคราะห์หลากหลายให้เห็นถึงรูปแบบการมอบและคืนอำนาจผ่านความสัมพันธ์ต่างๆ ระหว่างองค์กรและภาคประชาชนด้วยความไม่เท่าเทียมกันทางเศรษฐกิจและสังคม โดยวิเคราะห์ พัฒนาการและการขยายตัวด้านสถานภาพเก่าแก่ของศูนย์ในฐานะที่เป็นระบบทางเทคนิคทางสังคม ที่ฝังแน่นไปด้วยค่านิยมทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง จึงได้งผลที่ไม่คาดคิดของการขยาย ผ่านมุมมองหลายระดับของศูนย์หลัก และได้รับการสนับสนุนจากองค์กร

แอล ดับเบิลยู (L.W., 2016) ศึกษาเรื่อง การสื่อสารที่เป็นรากฐานตามแนวคิดในภูมิ ปัญญาท้องถิ่น: กรณีศึกษาของมหาวิทยาลัยระดับโลก มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ภูมิปัญญาท้องถิ่นของ Binus University คืออะไร และ 2) บทบาทผู้นำในการสื่อสารกับภูมิปัญญาท้องถิ่นคืออะไร ซึ่ง Binus University ได้มีการสื่อสารด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศจนก่อให้เกิดปัญหา เช่น การสื่อ สาร

ด้วยวาจาที่ไม่สามารถอ่านได้ ลดความเป็นระเบียบความเคารพในหมู่ผู้ได้บังคับบัญชาและผู้บังคับบัญชา พบว่า Binus University มีการไหลเวียนการใช้ข้อมูลแบบแนวตั้งภายในมหาวิทยาลัยอย่างการเปิดกว้างและมีความเท่าเทียมกันในหมู่เพื่อนร่วมงาน และความเป็นผู้นำ Binus University ต้องมีความสม่ำเสมอในการปลูกฝังวัฒนธรรมให้กลายเป็นแอปพลิเคชัน Binusian จำเป็นต้องสร้างกลไกในการจัดส่งข้อความอย่างมีประสิทธิภาพในด้านการมีส่วนร่วมของสังคมท้องถิ่นจะช่วยให้เกิดประสิทธิภาพในการติดต่อสื่อสารแบบสองทาง

โฮและบุชเลอ (Oh & Butler, 2016) ศึกษาเรื่อง ผู้มาใหม่จากอีกด้านหนึ่งของโลก: ข้อมูลท้องถิ่นของนักศึกษาต่างชาติที่ต้องการหาข้อมูลในระหว่างการปรับตัว จากการสำรวจและการวิเคราะห์แบบสัมภาษณ์ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความต้องการด้านข้อมูลท้องถิ่นและพฤติกรรมแสวงหาข้อมูลข่าวสารของนักศึกษาต่างชาติใหม่ในการปรับปรุงสภาพแวดล้อมของโฮสต์ และ 2) ตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมข้อมูลในท้องถิ่นของตนกับบริบททางสังคมศาสตร์และด้านประชากรศาสตร์ของนักศึกษาใหม่ ผลการวิจัยพบว่า มีพฤติกรรมแสวงหาข้อมูลข่าวสารของนักศึกษาต่างชาติ การเปลี่ยนแปลงบริบททางสังคมและวัฒนธรรมในฐานะแหล่งข้อมูลท้องถิ่น ซึ่งต้องมียุทธศาสตร์และบริการในการจัดการข้อมูลท้องถิ่นเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติข้อมูลข่าวสารของนักศึกษาต่างชาติในการปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมอย่างรวดเร็ว

เวกาและอราซิล (Vega & Aracil, 2017) ศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์การรับส่งข้อมูล HTTP แบบหลาย Gbps ฮาร์ดแวร์ความรู้ท้องถิ่นของสตรีม TCP พบว่า การใช้เทคนิคใหม่ประเมินประสิทธิภาพการเข้าชมเว็บ เช่น response time, response code, etc. โดยไม่มีส่วนประกอบ การเชื่อมต่อ TCP ใหม่จะจำกัดการรับส่งข้อมูลการรายงานอยู่ในระดับมาก ซอฟต์แวร์ที่นำเสนอ การวิเคราะห์การรับส่งข้อมูล HTTP ทำงานในฮาร์ดแวร์มาตรฐานมีประสิทธิภาพอยู่ในระดับมาก ปัญหาที่พบ คือ การใช้เทคนิคการปรับสมดุลการไหลต่อ sub-TCP จะช่วยเพิ่มปริมาณการส่งผ่านข้อมูลทำให้เสียหาย HTTP มีการประเมินผลการปฏิบัติงานที่ไม่จำแนกแบบเรดของ TCP

คอจาและฮามาต (Doja & Ahmad, 2017) ศึกษาเรื่อง การวัดความเสถียรภาพของศูนย์กลางข้อมูลท้องถิ่นภายใต้การรักษาระดับการคุ้มครองตัวอย่าง ศูนย์กลางเป็นหนึ่งในมาตรการที่สำคัญในการวิเคราะห์เครือข่ายที่มีแอปพลิเคชันหลากหลายตั้งแต่ข้อเสนอแนะทางด้านเศรษฐกิจสังคมไปตลอดจนถึงการปรับเปลี่ยนอื่นๆ พบว่า การวัดความเป็นศูนย์กลางที่มีประสิทธิภาพมีความเสถียรภาพถึงแม้จะสูญหายข้อมูลหรือเสียงรบกวนขณะที่ใช้ในเครือข่ายด้วยเมตริกจากศูนย์กลางท้องถิ่นที่ใช้ข้อมูล 6 แบบ ผลกระทบของการรวมตัวที่แตกต่างกัน โดยยังคงรักษาระดับการกระจายข้อมูลไว้ไม่เปลี่ยนแปลงโดยใช้เครือข่ายที่มีการแจกแจงระดับฟรีและระดับเอ็กซ์พลอเรชัน หาก

แบบจำลองให้ขอบเขตใหม่ความมั่นคงของตัวชี้วัดศูนย์กลางยังสามารถหาข้อมูลเพิ่มเติมในด้านวิทยาศาสตร์ สังคม ชีววิทยา สารสนเทศศาสตร์ และอื่นๆ ได้

ควิวและคานท์เวลล์ (Qiu & Cantwell, 2018) ศึกษาเรื่อง General Purpose Technologies (GPTs) และการสะสมความรู้ในท้องถิ่น โดยได้ดำเนินการศึกษาหน่วยงานย่อย MNC และศูนย์นวัตกรรมท้องถิ่น พบว่า GPTs ช่วยให้สามารถรวบรวมข้อมูลจากโดเมนต่างๆ ได้ในระดับนานาชาติ และความเชี่ยวชาญนวัตกรรมในแต่ละสาขา GPT มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการสร้างสรรค์ และความหลากหลายทางเทคโนโลยีของหน่วยงานย่อยเจาะจงโดยเฉพาะ เนื่องจากต้องการขยายโดเมนต่างๆ ไปตามศูนย์นวัตกรรมท้องถิ่นเพื่อพัฒนาระบบและความเชี่ยวชาญเฉพาะของ GPT

จากสรุปผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการคอลเล็กชันข้อมูลท้องถิ่นของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ จึงสรุปได้ดังนี้

1. ด้านการบริหารจัดการ ได้แก่ การบริหารจัดการสารสนเทศภูมิปัญญาท้องถิ่นเชิง การบริหารองค์การสมัยใหม่ มีนโยบายชัดเจนเกี่ยวกับการจัดทำแผนหรือโครงการ มีการปฏิบัติงานตามแผน การมอบหมายงานให้แก่บุคลากรที่รับผิดชอบตามแผนงาน การจัดทำศูนย์เรียนรู้ การจัด สร้างศูนย์ข้อมูลท้องถิ่น ลักษณะการจัดเก็บอยู่ในห้องหรือมุมสารสนเทศท้องถิ่น
2. ด้านการจัดหา ได้แก่ การจัดหาโดยการขอรับบริจาค ชื่อ ขอยืม ผลิตขึ้นเองจากตัวบุคคลและหน่วยงานอื่นๆ เช่น หนังสือ บทความ วารสาร จุลสาร กฤตภาค
3. ด้านการจัดหมวดหมู่และทำรายการ ได้แก่ การจัดหมวดหมู่แบบทศนิยมของควิวอี้ การลงรายการตามมาตรฐาน MARC 21 มีกรอบประเด็นการจัดสารสนเทศท้องถิ่น
4. ด้านการบริการและเผยแพร่ ได้แก่ การบริการเชิงรุกโดยเน้น วิธีการประชาสัมพันธ์ขยายช่องทางในการเข้าถึงข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น การบริการสารสนเทศให้เป็นแหล่งเรียนรู้สู่ท้องถิ่น การจัดนิทรรศการ
5. ด้านการพัฒนาระบบ ได้แก่ การสร้างหรือพัฒนาระบบฐานข้อมูลท้องถิ่นเพื่อการค้นหา การรวบรวมและการจัดการในระบบการทำงานแบบเครือข่าย วิธีการจัดการเพื่อการเข้าถึงสารสนเทศท้องถิ่นบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต นำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้และพัฒนาระบบข้อมูลควมมีเสถียรภาพขณะที่ใช้ในเครือข่าย ประสิทธิภาพในการรับส่งข้อมูลมีมาตรฐาน ควมมีความปลอดภัยที่ต้องมีการคืนความรู้ในท้องถิ่น ควรการจัดกลุ่มของสารสนเทศท้องถิ่นผ่านอัลกอริทึมด้วยระบบแท็ก

6. ด้านการอนุรักษ์และการสงวนรักษา ได้แก่ การดูแลรักษาและวิธีการในการอนุรักษ์ต้นฉบับไม่ให้เสื่อมสภาพไปตามวันเวลา โดยใช้การบูรหรือป้องกัน การเคลือบ

7. ด้านบุคลากร ได้แก่ มีความรู้ในแหล่งข้อมูลท้องถิ่น มีจิตสำนึกในการให้บริการแก่ผู้รับบริการ มีความสามารถและคุณลักษณะที่เหมาะสม

ส่วนปัญหาและอุปสรรคการจัดการคอลเล็กชันข้อมูลท้องถิ่นก็สรุปได้ดังนี้

1. การอนุรักษ์ข้อมูลท้องถิ่น ได้แก่ ขาดการประสานงานกับหน่วยงาน ขาดความชัดเจนในการบริหารงบประมาณ ขาดการประสานงานจากผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้รู้/ผู้ชำนาญการในการบริจาคข้อมูลภูมิปัญญาไทย พื้นที่ในการการจัดเก็บไม่เพียงพอ/ไม่เหมาะสม ครุภัณฑ์ที่ใช้การจัดเก็บไม่เพียงพอ/ไม่เหมาะสม

2. ผู้ให้บริการข้อมูลท้องถิ่น ได้แก่ ขาดการสร้างสรรคงานบริการที่น่าสนใจ/ใหม่/ดึงดูดใจ ขาดบุคลากรที่มีความรู้ภูมิปัญญาไทยในการให้บริการตอบคำถามเพื่อการค้นคว้า

3. การบริการออนไลน์ ได้แก่ งบประมาณไม่เพียงพอ ขาดแคลนอุปกรณ์เครื่องมือข้อมูลพื้นฐานที่ล้ำสมัย การมีค่าใช้จ่าย ขาดประสิทธิภาพการใช้งานระบบออนไลน์

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ เรื่อง การจัดการคอลเล็กชันข้อมูลท้องถิ่นของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้แบ่งเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่

1.1 ประชากรที่ศึกษา คือ ผู้อำนวยการ และบรรณารักษ์ที่เป็นรับผิดชอบข้อมูลท้องถิ่นของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ จำนวน 8 แห่งๆ ละ 2 คน จำนวน 16 คน

ตารางที่ 3.1 ประชากร

มหาวิทยาลัยราชภัฏ กลุ่มภาคเหนือ	หน่วย/งาน/ฝ่าย	ผู้อำนวยการ (คน)	บรรณารักษ์ (คน)
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย	งานบริการยืม-คืน สำนักวิทยบริการและ เทคโนโลยีสารสนเทศ	1	1
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่	งานพัฒนาและจัดระบบทรัพยากร สารสนเทศ สำนักหอสมุด	1	1
มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง	หน่วยสำนักหอสมุด สำนักวิทยบริการ และเทคโนโลยีสารสนเทศ	1	1
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์	งานจดหมายเหตุสารสนเทศท้องถิ่นและ สารสนเทศอาเซียน สำนักวิทยบริการ และเทคโนโลยีสารสนเทศ	1	1

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

มหาวิทยาลัยราชภัฏ กลุ่มภาคเหนือ	หน่วย/งาน/ฝ่าย	ผู้อำนวยการ (คน)	บรรณารักษ์ (คน)
มหาวิทยาลัยราชภัฏ เพชรบูรณ์	งานหอสมุดกลาง สำนักวิทยบริการและ เทคโนโลยีสารสนเทศ	1	1
มหาวิทยาลัยราชภัฏ พิบูลสงคราม	งานเทคโนโลยีสารสนเทศ สำนักวิทย บริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ	1	1
มหาวิทยาลัยราชภัฏ นครสวรรค์	งานวิเคราะห์ทรัพยากรสารสนเทศ สำนัก วิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ	1	1
มหาวิทยาลัยราชภัฏ กำแพงเพชร	งานบริการสารสนเทศ สำนักวิทยบริการ และเทคโนโลยีสารสนเทศ	1	1
	รวม	8	8
	รวมทั้งหมด		16

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา คือ ตัวแทนผู้ใช้ผู้ใช้บริการแบบเฉพาะเจาะจงของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ จำนวน 8 แห่งๆ ละ 5 คน จำนวน 40 คน ได้แก่ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ และมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

2. เครื่องที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือในการวิจัยนี้เป็นแบบสัมภาษณ์มีขั้นตอนการสร้างเครื่องมือในที่ใช้ในการวิจัย (ไพบูรณ์ คะเชนทรพรรค, 2258, น. 20, 39; วรรณดี แสงประทีปทอง, 2558, น. 34-40, 47-54) ดังนี้

2.1 ศึกษาหลักการ ทฤษฎี แนวคิด งานวิจัย และเว็บไซต์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการคอลเล็กชันข้อมูลท้องถิ่นของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ จากเอกสารทางวิชาการและงานวิจัย เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างกำหนดกรอบแนวคิดในแบบสัมภาษณ์

2.2 กำหนดนิยามศัพท์ตามขอบเขตของเนื้อหา และศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับการจัดการคอลเล็กชันข้อมูลท้องถิ่นของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ

2.3 ดำเนินการสร้างแบบสัมภาษณ์ให้ครอบคลุมในการจัดการคอลเล็กชันข้อมูลท้องถิ่นของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ โดยแบบสัมภาษณ์ ประกอบด้วย ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ และข้อคำถาม

2.4 นำแบบสัมภาษณ์ไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบและดำเนินการแก้ไขปรับปรุง

2.5 นำแบบสัมภาษณ์เสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบคุณภาพเนื้อหาเพื่อหาค่าความเที่ยงตรง (Content validity index: CVI) คูณในภาพรวมด้านเนื้อหา ภาษาและความครอบคลุมมีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 0.80 ทั้งนี้ขอเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญมาแก้ไขปรับปรุงแบบบันทึกและหาค่าความเที่ยงตรงซึ่งมีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 0.92 โดยรายนามดังนี้

2.5.1 รองศาสตราจารย์ ดร. สุวิทย์ วงษ์บุญมาก มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

2.5.2 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรรถนธ์ อิงคินันท์ บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ

พิบูลสงคราม

2.5.3 ผู้ช่วยศาสตราจารย์วัลลภ ทองอ่อน มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

2.6 นำแบบสัมภาษณ์ไปทดลองใช้กับบรรณารักษ์ที่เป็นรับผิดชอบข้อมูลท้องถิ่นของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี และมหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี โดยข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์มีความสอดคล้องและครอบคลุมกับวัตถุประสงค์ครบถ้วน คิดเป็นร้อยละ 95

2.7 จัดพิมพ์แบบสัมภาษณ์ฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่สมบูรณ์ต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการรวบรวมและจัดเก็บข้อมูลจากประชากร โดยดำเนินการตามลำดับขั้นตอนการดำเนินการ มีดังนี้

3.1 ผู้วิจัยติดต่อกับงานประสานกับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช เพื่อขอจัดทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลถึง

3.1.1 ผู้อำนวยการ สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ

3.1.2 ผู้อำนวยการ สำนักหอสมุด

3.2 ผู้วิจัยประสานงานกับหน่วยงานในการขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลส่งแบบ สัมภาษณ์กลับ โดยแนบซองเปล่า ติดแสตมป์ จำหน่ายซองถึงผู้วิจัย เพื่ออำนวยความสะดวกต่อการ ส่งแบบสัมภาษณ์กลับผ่านทางไปรษณีย์ ส่วนมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชรผู้วิจัยประสานกับ หน่วยงานเพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลด้วยตนเอง

3.3 ผู้วิจัยติดตามการรวบรวมแบบสัมภาษณ์ที่ส่งคืนผ่านทางไปรษณีย์ได้ครบตาม จำนวนที่ต้องการและนำมาตรวจสอบความถูกต้อง และมีแบบสัมภาษณ์บางส่วนที่ไม่ได้ตาม ระยะเวลาที่กำหนดผู้วิจัยได้ติดต่อผ่านโทรศัพท์สอบถามและได้แบบสัมภาษณ์กลับมาจนครบ จำนวนที่ต้องการในช่วงเดือนเมษายน-พฤษภาคม พ.ศ. 2561 แล้วนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการวิเคราะห์ เนื้อหาจากแบบสัมภาษณ์ ซึ่งเป็นการแปลความหมายหรือตีความข้อมูลใช้หลักเหตุผลหรือกรอบ แนวคิดทฤษฎีจะบรรยายถึงสภาพ ปัญหา การใช้ และแนวทางการพัฒนาการจัดการคอลเล็กชัน ข้อมูลท้องถิ่นของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ เพื่อศึกษาสภาพ ปัญหา การใช้ และแนวทางการพัฒนาการจัดการคอลเล็กชันข้อมูลท้องถิ่น โดย นำเสนอข้อมูลเชิงพรรณนา

5. การนำเสนอข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการนำเสนอข้อมูล 4 ประเด็น มีดังนี้

5.1 สภาพการจัดการคอลเล็กชันข้อมูลท้องถิ่นของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยี สารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ

5.2 ปัญหาการจัดการคอลเล็กชันข้อมูลท้องถิ่นของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยี สารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ

5.3 การใช้ข้อมูลท้องถิ่นของผู้ใช้บริการของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยี สารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ

5.4 แนวทางการพัฒนาการจัดการคอลเล็กชันข้อมูลท้องถิ่นของสำนักวิทยบริการและ เทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง การจัดการคอลเล็กชันข้อมูลท้องถิ่นของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพโดยผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูล 4 ขั้นตอน และนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 สภาพการจัดการคอลเล็กชันข้อมูลท้องถิ่นของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ

ตอนที่ 2 ปัญหาการจัดการคอลเล็กชันข้อมูลท้องถิ่นของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ

ตอนที่ 3 การใช้ข้อมูลท้องถิ่นของผู้ใช้บริการสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ

ตอนที่ 4 แนวทางการพัฒนาการจัดการคอลเล็กชันข้อมูลท้องถิ่นของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ

ตอนที่ 1 สภาพการจัดการคอลเล็กชันข้อมูลท้องถิ่นของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ

จากการวิเคราะห์สภาพการจัดการคอลเล็กชันข้อมูลท้องถิ่นของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ จำนวน 8 แห่ง จำแนกได้เป็น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านจำนวนและกลุ่มเนื้อหาข้อมูลท้องถิ่น ด้านการบริหารข้อมูลท้องถิ่น และด้านกระบวนการจัดการข้อมูลท้องถิ่น ดังนี้

1.1 ด้านจำนวนและกลุ่มเนื้อหาข้อมูลท้องถิ่นของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ พบว่า

1.1.1 จำนวนข้อมูลท้องถิ่นของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ มีดังนี้

ตารางที่ 4.1 จำนวนข้อมูลท้องถิ่นของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ

มหาวิทยาลัยราชภัฏ กลุ่มภาคเหนือ	มหาวิทยาลัย ราชภัฏ เชียงราย	มหาวิทยาลัย ราชภัฏ เชียงใหม่	มหาวิทยาลัย ราชภัฏ ลำปาง	มหาวิทยาลัย ราชภัฏ อุตรดิตถ์	มหาวิทยาลัย ราชภัฏ เพชรบูรณ์	มหาวิทยาลัย ราชภัฏ พินุดสงคราม	มหาวิทยาลัย ราชภัฏ นครสวรรค์	มหาวิทยาลัย ราชภัฏ กำแพงเพชร	รวม
หนังสือ (ชื่อเรื่อง)	-	1,161	-	135	989	-	100	1,005	3,390
วารสาร (ชื่อเรื่อง)	-	-	-	-	27	-	-	3	30
หนังสือพิมพ์ (ชื่อเรื่อง)	-	1	-	-	-	-	-	1	2
กฤตภาค (ชื่อเรื่อง)	-	578	4,000	-	15	-	-	-	4,593
จดหมายข่าว (ชื่อเรื่อง)	-	-	-	-	-	-	-	1	1
วิทยานิพนธ์ (ชื่อเรื่อง)	-	9	-	-	19	-	-	100	128
ซีดี (ชื่อเรื่อง)	-	19	-	-	-	-	-	-	19
วีดีทัศน์ (ชื่อเรื่อง)	-	4	-	-	-	-	-	-	4
ไฟล์อิเล็กทรอนิกส์ (ไฟล์)	-	-	-	-	31	-	-	-	31
ฐานข้อมูล (ฐาน)	-	1	1	1	-	-	-	1	4

ตารางที่ 4.1 ผลการวิเคราะห์สภาพการจัดการคอลเล็กชันข้อมูลท้องถิ่นของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ ด้านจำนวนข้อมูลท้องถิ่น พบว่า มีข้อมูลท้องถิ่นอยู่ในรูปหนังสือ จำนวน 5 แห่ง (คิดเป็นร้อยละ 62.50) รองลงมาคือ ข้อมูลท้องถิ่นอยู่ในรูปฐานข้อมูล จำนวน 4 แห่ง (คิดเป็นร้อยละ 50.00) และข้อมูลท้องถิ่นอยู่ในรูปกฤตภาคและวิทยานิพนธ์ จำนวน 3 แห่ง (คิดเป็นร้อยละ 37.50) เมื่อเรียงลำดับจำนวนข้อมูลท้องถิ่น พบว่า กฤตภาค จำนวน 4,593 รายการ รองลงมาคือ หนังสือ จำนวน 3,390 รายชื่อ และวิทยานิพนธ์ จำนวน 128 ชื่อเรื่อง

ตารางที่ 4.2 กลุ่มเนื้อหาข้อมูลท้องถิ่นของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ

มหาวิทยาลัยราชภัฏ กลุ่มภาคเหนือ	มหาวิทยาลัย ราชภัฏ เชียงราย	มหาวิทยาลัย ราชภัฏ เชียงใหม่	มหาวิทยาลัย ราชภัฏ ลำปาง	มหาวิทยาลัย ราชภัฏ อุตรดิตถ์	มหาวิทยาลัย ราชภัฏ เพชรบูรณ์	มหาวิทยาลัย ราชภัฏ พิจิตรสงคราม	มหาวิทยาลัย ราชภัฏ นครสวรรค์	มหาวิทยาลัย ราชภัฏ กำแพงเพชร	รวม
ข้อมูลท้องถิ่น									
สาขาเกษตรกรรม (ชื่อเรื่อง)	-	-	-	-	37	-	-	101	138
สาขาอุตสาหกรรมและ หัตถกรรม (ชื่อเรื่อง)	-	10	-	-	59	-	-	135	204
สาขาแพทย์แผนไทย (ชื่อเรื่อง)	-	9	-	-	79	-	-	116	204

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

ข้อมูลท้องถิ่น	มหาวิทยาลัยราชภัฏ	มหาวิทยาลัย	มหาวิทยาลัย	มหาวิทยาลัย	มหาวิทยาลัย	มหาวิทยาลัย	มหาวิทยาลัย	มหาวิทยาลัย	รวม
	กลุ่มภาคเหนือ	ราชภัฏ เชียงราย	ราชภัฏ เชียงใหม่	ราชภัฏ ลำปาง	ราชภัฏ อุตรดิตถ์	ราชภัฏ เพชรบูรณ์	ราชภัฏ พินุลสงคราม	ราชภัฏ นครสวรรค์	ราชภัฏ กำแพงเพชร
สาขาการจัดการ	-	4	-	-	10	-	-	44	58
ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม (ชื่อเรื่อง)									
สาขากองทุนและธุรกิจ ชุมชน (ชื่อเรื่อง)	-	14	-	-	2	-	-	100	116
สาขาสวัสดิการ (ชื่อเรื่อง)	-	-	-	-	-	-	-	97	97
สาขาศิลปกรรม (ชื่อเรื่อง)	-	39	-	-	139	-	-	-	178
สาขาภาษาและวรรณกรรม (ชื่อเรื่อง)	-	120	-	-	204	-	-	53	377
สาขาอาหารและ โภชนาการ (ชื่อเรื่อง)	-	13	-	-	124	-	-	-	137
สาขาปรัชญา ศาสนาและ ประเพณี (ชื่อเรื่อง)	-	200	-	-	240	-	-	-	440

ตารางที่ 4.2 ผลการวิเคราะห์สภาพการจัดการคอลเล็กชันข้อมูลท้องถิ่นของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ ด้านกลุ่มเนื้อหาข้อมูลท้องถิ่นพบว่า มีเนื้อหาสาขาอุตสาหกรรมและหัตถกรรม สาขาแพทย์แผนไทย สาขาการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สาขากองทุนและธุรกิจชุมชน และสาขาภาษาและวรรณกรรม จำนวน 3 แห่ง (คิดเป็นร้อยละ 37.50) รองลงมาคือ เนื้อหาสาขาอาหารและโภชนาการ สาขาเกษตรกรรม และสาขาปรัชญา ศาสนาและประเพณี จำนวน 2 แห่ง (คิดเป็นร้อยละ 25.00) และเนื้อหาสาขาสวัสดิการ จำนวน 1 แห่ง (คิดเป็นร้อยละ 12.50) เมื่อเรียงลำดับจำนวนกลุ่มเนื้อหาข้อมูลท้องถิ่น พบว่า สาขาปรัชญา ศาสนาและประเพณี จำนวน 440 ชื่อเรื่อง รองลงมาคือสาขาภาษาและวรรณกรรม จำนวน 377 ชื่อเรื่อง และสาขาอุตสาหกรรมและหัตถกรรมและสาขาแพทย์แผนไทย จำนวน 204 ชื่อเรื่อง

1.2 ด้านการบริหารข้อมูลท้องถิ่นของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ พบว่า

1.2.1 นโยบายและแผนงาน ผลจากการวิจัย พบว่า มีการจัดคอลเล็กชันและปฏิบัติงานเป็นห้องข้อมูลท้องถิ่น/มุมข้อมูลท้องถิ่นที่จัดเก็บข้อมูลท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับภาคเหนือ จำนวน 6 แห่ง (คิดเป็นร้อยละ 75.00) รองลงมาคือ นโยบายและแผนงานยังไม่เป็นลายลักษณ์อักษรชัดเจน จำนวน 5 แห่ง (คิดเป็นร้อยละ 62.50) และมีนโยบายเป็นลายลักษณ์อักษร จำนวน 1 แห่ง (คิดเป็นร้อยละ 12.50) โดยมีรายละเอียด ดังนี้

- 1) นโยบายและแผนงานยังไม่เป็นลายลักษณ์อักษรชัดเจน
- 2) มีแผนงานการจัดตั้งห้องข้อมูลล้านนาขึ้นเป็นคอลเล็กชันพิเศษ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อแสวงหาและจัดเก็บทรัพยากรสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับภาคเหนือตอนบนทุกๆ ด้าน ได้แก่ ความเป็นอยู่ ศิลปวัฒนธรรม ศาสนา การศึกษา การท่องเที่ยว ภูมิศาสตร์ สังคม การเมือง การปกครอง ประวัติศาสตร์ เป็นต้น
- 3) มีแผนงานการจัดตั้งห้องข้อมูลท้องถิ่น โดยให้บริการหนังสือและสิ่งพิมพ์ที่เกี่ยวข้องกับจังหวัดกำแพงเพชร จังหวัดตาก
- 4) มียุทธศาสตร์ที่ 4 คลังความรู้ท้องถิ่นและหอเกียรติยศมหาวิทยาลัย เป้าประสงค์ สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นที่พึ่งด้านวิชาการ และวิชาชีพต่อสังคมและชุมชน เป็นแหล่งรวบรวม จัดเก็บ และให้บริการเอกสารที่มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์ของมหาวิทยาลัย

1.2.2 โครงสร้างการบริหารจัดการ พบว่า มีการจัดโครงสร้างองค์กรโดยมีอธิการบดี รองอธิการบดี ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ หัวหน้ากลุ่มงาน หัวหน้างาน จำนวน 6

แห่ง (คิดเป็นร้อยละ 75.00) และมีการดำเนินการจัดการข้อมูลท้องถิ่น โดยจัดเก็บหนังสือ ตำรา เอกสารการสอน รายงานการประชุมสัมมนา หนังสืออ้างอิง กฤตภาคออนไลน์ จำนวน 1 แห่ง (คิดเป็นร้อยละ 12.50) โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1) มีการจัดโครงสร้างโดยอธิการบดี รองอธิการบดี ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ หัวหน้ากลุ่มงาน และหัวหน้างาน

2) มีการดำเนินการจัดการ โดยจัดเก็บหนังสือ ตำรา เอกสารการสอน รายงานการประชุมสัมมนา หนังสืออ้างอิง ตลอดจนการจัดทำกฤตภาคออนไลน์ โดยเข้าร่วมเครือข่ายห้องสมุดมนุษย์ซึ่งเก็บองค์ความรู้ของครุภูมิปัญญาอยู่ในรูปแบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ และรูปวิทัศน์

1.2.3 บุคลากร ผลการวิจัย พบว่า เป็นบรรณารักษ์ที่ทำหน้าที่ในงานข้อมูลท้องถิ่น จำนวน 6 แห่ง (คิดเป็นร้อยละ 75.00) และเป็นนักวิชาการวารสารและสิ่งพิมพ์ นักวิชาการคอมพิวเตอร์ เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานห้องสมุด เจ้าหน้าที่ธุรการ คณะทำงานตามโครงการ จำนวน 3 แห่ง (คิดเป็นร้อยละ 37.50) โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1) เป็นเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานห้องสมุด จำนวน 1 คน มีหน้าที่ในการให้บริการ และจัดชั้นหนังสือ

2) เป็นบรรณารักษ์ จำนวน 4 คน มีหน้าที่ร่วมกันจัดทำกฤตภาคข่าว

3) เป็นนักวิชาการวารสารและสิ่งพิมพ์กับเจ้าหน้าที่ธุรการ กลุ่มงานพัฒนา และวิเคราะห์ทรัพยากรสารสนเทศงานหอเกียรติประวัติและสารสนเทศท้องถิ่น จำนวน 2 คน

4) เป็นบรรณารักษ์และนักวิชาการคอมพิวเตอร์ จำนวน 1 คน

5) มีคณะทำงานตามโครงการเท่านั้น

1.2.4 งบประมาณ ผลการวิจัย พบว่า มีการจัดสรรโดยใช้ร่วมกับหนังสือทั่วไป หรือสื่ออื่น จำนวน 6 แห่ง (คิดเป็นร้อยละ 75.00) รองลงมาคือ มีการจัดสรรงบประมาณยังไม่ชัดเจน จำนวน 4 แห่ง (คิดเป็นร้อยละ 50.00) และมีการจัดเป็นค่าตอบแทนในการจ้าง จำนวน 1 แห่ง (คิดเป็นร้อยละ 12.50) โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1) งบประมาณ มีค่าจัดหาข่าวโดยจ้างบุคคลทั่วไปจัดทำกฤตภาคข่าวๆ ละ 30 บาท โดยจัดสรรงบประมาณให้ปีละ 700 ข่าว

2) งบประมาณ มีการจัดสรรจากมหาวิทยาลัย โดยใช้ร่วมกับหนังสือและสื่ออื่น

3) งบประมาณ ยังไม่ชัดเจนในการจัดสรร

4) ได้รับการจัดสรรงบประมาณเฉพาะการจัดหาทรัพยากรสารสนเทศทั่วไป

ด้านการบริหารข้อมูลท้องถิ่น พบว่า มีการจัดคอลเล็กชันและปฏิบัติงานเป็นห้องข้อมูลท้องถิ่น/มุมข้อมูลท้องถิ่นที่จัดเก็บข้อมูลท้องถิ่น มีการจัดโครงสร้างโดยผู้บริหารระดับสูงไปยังระดับต่ำ มีบุคลากรเป็นบรรณารักษ์ มีการจัดสรรงบประมาณโดยใช้ร่วมกับหนังสือทั่วไปหรือสื่ออื่น จำนวน 6 แห่ง (คิดเป็นร้อยละ 75.00) รองลงมาคือ นโยบายและแผนงานยังไม่เป็นลายลักษณ์อักษรชัดเจน จำนวน 5 แห่ง (คิดเป็นร้อยละ 62.50) มีการจัดสรรงบประมาณยังไม่ชัดเจน จำนวน 4 แห่ง (คิดเป็นร้อยละ 50.00) เป็นนักวิชาการวารสารและสิ่งพิมพ์ นักวิชาการคอมพิวเตอร์ เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานห้องสมุด เจ้าหน้าที่ธุรการ คณะทำงานตามโครงการ จำนวน 3 แห่ง (คิดเป็นร้อยละ 37.50) และมีนโยบายเป็นลายลักษณ์อักษร มีการดำเนินการจัดการข้อมูลท้องถิ่นโดยจัดเก็บหนังสือ ตำรา เอกสารการสอน รายงานการประชุมสัมมนา หนังสืออ้างอิง กฤตภาคออนไลน์ มีการจัดเป็นคำตอบแทนในการจ้าง จำนวน 1 แห่ง (คิดเป็นร้อยละ 12.50)

1.3 ด้านกระบวนการจัดการข้อมูลท้องถิ่นของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ พบว่า

1.3.1 การจัดหา ผลการวิจัย พบว่า มีการจัดหาโดยได้รับการบริจาคข้อมูลท้องถิ่นจากหน่วยงานทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย จำนวน 6 แห่ง (คิดเป็นร้อยละ 75.00) และมีการจัดหาโดยการซื้อและจัดทำขึ้นเองโดยส่วนการจัดทำขึ้นเองเป็นการจัดทำกฤตภาคข่าว จำนวน 40 ชื่อเรื่องต่อเดือน จำนวน 1 แห่ง (คิดเป็นร้อยละ 12.50)

1.3.2 การจัดหมวดหมู่ ผลการวิจัย พบว่า มีการจัดหมวดหมู่ระบบทศนิยมดิวอี้จำนวน 6 แห่ง (คิดเป็นร้อยละ 75.00) รองลงมาคือ มีการใช้อักษรหรือเรียงสีหรือเรียงชื่อเรื่องจำนวน 2 แห่ง (คิดเป็นร้อยละ 25.00) และมีการจัดหมวดหมู่ตามพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติและหอจดหมายเหตุแห่งชาติ จำนวน 1 แห่ง (คิดเป็นร้อยละ 12.50) โดยมีรายละเอียด ดังนี้

- 1) จัดหมู่ระบบทศนิยมดิวอี้ และหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ยังไม่ให้บริการสืบค้นมีการจัดเก็บในคลังปัญญาสถาบัน
- 2) จัดตามคอลเล็กชันลำปางที่ใช้อักษรย่อ เช่น ลป. หรือมีอักษรย่อพิเศษกำกับ เช่น ลน 915.95น26ล
- 3) ได้ปฏิบัติตามการจัดหมวดหมู่ตามพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติและหอจดหมายเหตุแห่งชาติ
- 4) จัดหมู่ระบบทศนิยมดิวอี้ และให้บริการหนังสือร่วมกันกับชั้นหนังสือทั่วไป
- 5) จัดกฤตภาคจัดเรียงสีเก็บตามหมายเลขเอกสาร และจัดแบ่งตามชื่อเรื่อง

1.3.3 การบริการและเผยแพร่ ผลการวิจัย พบว่า มีการให้บริการข้อมูลท้องถิ่นแบบ
 ชั้นปิดและชั้นเปิด จำนวน 6 แห่ง (คิดเป็นร้อยละ 75.00) รองลงมาคือ มีห้องข้อมูลท้องถิ่นหรือ
 พิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นหรือมุมข้อมูลท้องถิ่นหรือคอลเล็กชันหนังสือท้องถิ่น จำนวน 5 แห่ง (คิดเป็น
 ร้อยละ 62.50) และมีฐานข้อมูลท้องถิ่น ฐานกฤตภาคข่าว ฐานหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ จำนวน 3 แห่ง
 (คิดเป็นร้อยละ 37.50) โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1) มีข้อมูลล้านนาได้ให้บริการแบบชั้นเปิด กฤตภาคให้บริการแบบออนไลน์
 สามารถดาวน์โหลดฉบับเต็มฟรี และหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ให้บริการผ่านเว็บไซต์ของห้องสมุด
 มนุษย์ไม่สามารถดาวน์โหลดได้แต่เปิดอ่านได้

2) หนังสือจะให้บริการบนชั้นปิดหากสามารถยืมออกไปถ่ายเอกสารได้ ส่วน
 กฤตภาคข่าวให้บริการในรูปแบบของออนไลน์

3) ให้บริการเป็นการจัดแสดงพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นอุตรดิตถ์

4) มีการจัดคอลเล็กชันและจัดเก็บทรัพยากรสารสนเทศท้องถิ่นออกเป็นห้อง
 ข้อมูลท้องถิ่น

5) มีการจัดคอลเล็กชันได้ให้บริการแบบชั้นเปิดโดยเป็นห้องข้อมูลท้องถิ่น
 และมีฐานข้อมูลท้องถิ่นให้บริการแบบออนไลน์

6) ข้อมูลท้องถิ่นที่เป็นหนังสือจะให้บริการบนชั้นเปิดรวมกับหนังสือทั่วไป

1.3.4 การสงวนรักษาและการอนุรักษ์ ผลการวิจัย พบว่า มีการเข้าเล่มหรือเสริมปก
 หรือเสริมวัสดุเพื่อความแข็งแรงของหนังสือ จำนวน 6 แห่ง (คิดเป็นร้อยละ 75.00) และมีหน่วยงาน
 มาช่วยในการควบคุมและการดูแลคอยให้คำปรึกษาเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ จำนวน 1 แห่ง (คิดเป็นร้อย
 ละ 12.50) โดยมีรายละเอียดดังนี้

1) มีการบำรุงรักษาหนังสือโดยการเข้าปกอ่อนแต่ยังไม่มีการซ่อมแบบปกแข็ง

2) มีหน่วยงานจากกรมศิลปากรและหอจดหมายเหตุแห่งชาติโดยมีบุคลากร
 มาช่วยในการควบคุมและการดูแลคอยให้คำปรึกษา

3) มีการบำรุงรักษาและจัดเก็บหนังสือตามสภาพของทรัพยากรสารสนเทศ

1.3.5 เทคโนโลยีกับการพัฒนา ผลการวิจัย พบว่า มีการใช้ระบบห้องสมุด
 อัตโนมัติ จำนวน 6 แห่ง (คิดเป็นร้อยละ 75.00) และมีการพัฒนาฐานข้อมูลท้องถิ่น ฐานข้อมูลกฤต
 ภาคข่าวออนไลน์ ฐานหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ จำนวน 3 แห่ง (คิดเป็นร้อยละ 37.50) โดยมี
 รายละเอียด ดังนี้

1) ข้อมูลล้านนามีฐานข้อมูลกฤตภาคออนไลน์ และฐานหนังสือ
 อิเล็กทรอนิกส์

2) มีการใช้ระบบห้องสมุดอัตโนมัติ

3) มีการนำเอาเทคโนโลยีมาจัดการ โดยการพัฒนาฐานข้อมูลท้องถิ่นเพื่อให้เข้าถึงได้สะดวก

ด้านกระบวนการจัดการข้อมูลท้องถิ่น พบว่า มีการจัดหาโดยได้รับการบริจาคข้อมูลท้องถิ่นจากหน่วยงานทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย มีการจัดหมวดหมู่ระบบทศนิยมดิวอี้ มีการให้บริการข้อมูลท้องถิ่นแบบชั้นปิดและชั้นเปิด มีการเข้าเล่มหรือเสริมปกหรือเสริมวัสดุเพื่อความแข็งแรงของหนังสือ มีการใช้ระบบห้องสมุดอัตโนมัติ รองลงมาคือ จำนวน 6 แห่ง (คิดเป็นร้อยละ 75.00) รองลงมาคือ มีห้องข้อมูลท้องถิ่นหรือพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นหรือมุมข้อมูลท้องถิ่นหรือคอลเล็กชันหนังสือท้องถิ่น จำนวน 5 แห่ง (คิดเป็นร้อยละ 62.50) มีฐานข้อมูลท้องถิ่นฐานกฤตภาคข่าว ฐานหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ จำนวน 3 แห่ง (คิดเป็นร้อยละ 37.50) มีการใช้อักษรหรือเรียงสีหรือเรียงชื่อเรื่อง จำนวน 2 แห่ง (คิดเป็นร้อยละ 25.00) และมีการจัดหาโดยการซื้อและจัดทำขึ้นเอง โดยส่วนการจัดทำขึ้นเองเป็นการจัดทำกฤตภาคข่าว มีการจัดหมวดหมู่ตามพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติและหอจดหมายเหตุแห่งชาติ และมีหน่วยงานมาช่วยในการควบคุมและการดูแลคอยให้คำปรึกษาเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ จำนวน 1 แห่ง (คิดเป็นร้อยละ 12.50)

ตอนที่ 2 ปัญหาการจัดการคอลเล็กชันข้อมูลท้องถิ่นของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยี สารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ

จากการวิเคราะห์ปัญหาการจัดการคอลเล็กชันข้อมูลท้องถิ่นของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ จำนวน 8 แห่ง จำแนกได้เป็น 3 ด้าน ได้แก่ ปัญหาด้านการบริหารข้อมูลท้องถิ่น ปัญหาด้านกระบวนการจัดการข้อมูลท้องถิ่น และปัญหาด้านอื่นๆ ดังนี้

2.1 ปัญหาด้านการบริหารข้อมูลท้องถิ่นของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ มีปัญหาด้านต่างๆ ดังนี้

2.1.1 นโยบายและแผนงาน ผลการวิจัย พบว่า ไม่มีนโยบายและแผนงานเป็นลายลักษณ์อักษร จำนวน 6 แห่ง (คิดเป็นร้อยละ 75.00) รองลงมาคือ ไม่ใช่แผนงานหลักแต่เป็นส่วนหนึ่งของงานห้องสมุดยังไม่มีการจัดตั้งเป็นศูนย์ข้อมูลท้องถิ่น จำนวน 5 แห่ง (คิดเป็นร้อยละ 62.50) และยังไม่มีการปฏิบัติในการดำเนินการข้อมูลท้องถิ่นที่ชัดเจน จำนวน 1 แห่ง (คิดเป็นร้อยละ 12.50) โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1) ไม่มีนโยบายและไม่เป็นลายลักษณ์อักษร

2) ไม่ใช่แผนงานหลักแต่เป็นส่วนหนึ่งของงานห้องสมุด และไม่มีแผนงานการจัด ตั้งเป็นศูนย์ข้อมูลท้องถิ่น

3) ยังไม่มีแผนงานปฏิบัติในการดำเนินการอย่างชัดเจน

2.1.2 โครงสร้างการบริหารจัดการ ผลการวิจัย พบว่า ยังไม่มีโครงสร้างการบริหารจัดการศูนย์ข้อมูลท้องถิ่น จำนวน 6 แห่ง (คิดเป็นร้อยละ 75.00) และข้อมูลท้องถิ่นไม่ใช่ภาระงานหลักของบรรณารักษ์ จำนวน 5 แห่ง (คิดเป็นร้อยละ 62.50) โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1) ยังไม่มีโครงสร้างการบริหารจัดการที่เป็นศูนย์ข้อมูลท้องถิ่น หากแต่มอบหมายบุคลากรคอยจัดเก็บและให้บริการเช่นเดียวกันทรัพยากรสารสนเทศอื่นๆ

2) มีการมอบหมายผู้รับผิดชอบเป็นบรรณารักษ์แต่ยังไม่ชัดเจน

2.1.3 บุคลากร ผลการวิจัย พบว่า มีบุคลากรไม่เพียงพอ จำนวน 6 แห่ง (คิดเป็นร้อยละ 75.00) และไม่มีบุคลากรที่รับผิดชอบโดยตรง จำนวน 5 แห่ง (คิดเป็นร้อยละ 62.50)

2.1.4 งบประมาณ ผลการวิจัย พบว่า ยังไม่มีการจัดสรรงบประมาณในการจัดซื้อข้อมูลท้องถิ่นโดยเฉพาะ จำนวน 6 แห่ง (คิดเป็นร้อยละ 75.00) รองลงมาคือ ยังไม่มีงบประมาณในการจัดตั้งศูนย์ข้อมูลท้องถิ่น จำนวน 4 แห่ง (คิดเป็นร้อยละ 50.00) และยังไม่มีการจัดสรรงบประมาณในการจัดซื้อข้อมูลท้องถิ่น จำนวน 2 แห่ง (คิดเป็นร้อยละ 25.00)

ปัญหาด้านการบริหารข้อมูลท้องถิ่น พบว่า ไม่มีนโยบายและแผนงานเป็นลายลักษณ์อักษร ยังไม่มีโครงสร้างการบริหารจัดการศูนย์ข้อมูลท้องถิ่น ยังไม่มีการจัดสรรงบประมาณในการจัดซื้อข้อมูลท้องถิ่นโดยเฉพาะ จำนวน 6 แห่ง (คิดเป็นร้อยละ 75.00) รองลงมาคือ ไม่ใช่แผนงานหลักแต่เป็นส่วนหนึ่งของงานห้องสมุดยังไม่มีการจัดตั้งเป็นศูนย์ข้อมูลท้องถิ่น ข้อมูลท้องถิ่นไม่ใช่ภาระงานหลักของบรรณารักษ์ จำนวน 5 แห่ง (คิดเป็นร้อยละ 62.50) ยังไม่มีงบประมาณในการจัดตั้งศูนย์ข้อมูลท้องถิ่น จำนวน 4 แห่ง (คิดเป็นร้อยละ 50.00) ยังไม่มีการจัดสรรงบประมาณในการจัดซื้อข้อมูลท้องถิ่น จำนวน 2 แห่ง (คิดเป็นร้อยละ 25.00) และยังไม่มีการวางแผนงานปฏิบัติในการดำเนินการข้อมูลท้องถิ่นที่ชัดเจนจำนวน 1 แห่ง (คิดเป็นร้อยละ 12.50)

2.2 ปัญหาด้านกระบวนการจัดการข้อมูลท้องถิ่นของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ มีปัญหาด้านต่างๆ ดังนี้

2.2.1 การจัดหา ผลการวิจัย พบว่า ทรัพยากรสารสนเทศยังไม่มีความหลากหลาย จำนวน 6 แห่ง (คิดเป็นร้อยละ 75.00) รองลงมาคือ ไม่คัดแยกข้อมูลท้องถิ่นที่ปนกันออกจากทรัพยากรสารสนเทศและยังไม่มีการจัดซื้อทรัพยากรสารสนเทศ จำนวน 2 แห่ง (คิดเป็นร้อยละ 25.00) และทรัพยากรสารสนเทศที่มีอยู่ก็ชำรุดและเก่า จำนวน 1 แห่ง (คิดเป็นร้อยละ 12.50) โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1) ทรัพยากรสารสนเทศยังไม่มีหลากหลาย ทรัพยากรสารสนเทศส่วนมากได้การรับบริจาคเป็นจากหน่วยงานทั่วไป

2) มีการจัดหาทรัพยากรสารสนเทศยังไม่ทั่วถึง และทรัพยากรสารสนเทศที่มีอยู่ที่ชำรุดและเก่า

3) ไม่คัดแยกข้อมูลท้องถิ่นที่ปนกันจากทรัพยากรสารสนเทศทั่วไป

ปัญหาด้านกระบวนการจัดการข้อมูลท้องถิ่น พบว่า ทรัพยากรสารสนเทศยังไม่มีหลากหลาย จำนวน 6 แห่ง (คิดเป็นร้อยละ 75.00) รองลงมาคือ ไม่คัดแยกข้อมูลท้องถิ่นที่ปนกันออกจากทรัพยากรสารสนเทศและยังไม่มีการจัดซื้อทรัพยากรสารสนเทศ จำนวน 2 แห่ง (คิดเป็นร้อยละ 25.00) และทรัพยากรสารสนเทศที่มีเกิดชำรุดและไม่ทันสมัย จำนวน 1 แห่ง (คิดเป็นร้อยละ 12.50)

2.3 ปัญหาด้านอื่นๆ ของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ มีปัญหาด้านต่างๆ ดังนี้

2.3.1 มหาวิทยาลัยราชภัฏบางแห่ง ได้มีการปรับเปลี่ยนโครงสร้างการบริหารจัดการและการดำเนินงานองค์กรจึงทำให้ไม่มีการจัดการคอลเล็กชันข้อมูลท้องถิ่นในสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ หากแต่ได้มอบหมายให้หน่วยงานอื่นๆ ดำเนินการการจัดการคอลเล็กชันข้อมูลท้องถิ่นแทน เช่น กองพัฒนาศึกษา สำนักศิลปะและวัฒนธรรม และให้สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นแหล่งสนับสนุนการเรียนการสอนที่มีหนังสือ ตำรา และวารสารเท่านั้น

2.3.2 การดำเนินงานข้อมูลท้องถิ่นบางแห่ง กำลังอยู่ในช่วงปรับปรุงคาดว่าจะภายใน 1-2 ปี จะมีจำนวนทรัพยากรสารสนเทศเพิ่มขึ้น มีความหลากหลายขึ้น และเปิดให้บริการ

ปัญหาด้านอื่นๆ พบว่า การดำเนินงานข้อมูลท้องถิ่นกำลังอยู่ในช่วงปรับปรุงจำนวน 6 แห่ง (คิดเป็นร้อยละ 75.00) และไม่มีมีการจัดการคอลเล็กชันข้อมูลท้องถิ่นในสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ จำนวน 2 แห่ง (คิดเป็นร้อยละ 25.00)

ตอนที่ 3 การใช้ข้อมูลท้องถิ่นของผู้ใช้บริการสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยี

สารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ

จากการสัมภาษณ์ผู้ใช้บริการเกี่ยวกับการใช้คอลเล็กชันข้อมูลท้องถิ่นของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ ทั้ง 8 แห่ง จากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นตัวแทนผู้ให้ข้อมูล จำนวน 30 คน ประกอบด้วย อาจารย์ จำนวน 2 คน นักศึกษา จำนวน 9 คน และบุคลากร จำนวน 19 คน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏดังนี้

3.1 ด้านประเภทของข้อมูลท้องถิ่นตามสื่อ พบว่า ผู้ใช้คอลเล็กชันข้อมูลท้องถิ่นของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ ส่วนใหญ่มีการใช้ข้อมูลท้องถิ่นตามสื่อที่เป็นสื่อสิ่งพิมพ์ สื่อดิจิทัล สื่อโสตทัศน นอกจากนั้นมีการใช้สื่อบุคคล สื่อพื้นบ้าน และวัสดุจริง

3.2 ด้านเนื้อหาของข้อมูลท้องถิ่น พบว่า ผู้ใช้คอลเล็กชันข้อมูลท้องถิ่นของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ ส่วนใหญ่มีการใช้ข้อมูลท้องถิ่นที่มีเนื้อหาสาขาอาหารและโภชนาการ สาขาปรัชญา ศาสนาและประเพณี สาขาภาษาและวรรณกรรม สาขาแพทย์แผนไทย สาขาศิลปกรรม นอกจากนี้มีการใช้เนื้อหาสาขาการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สาขาเกษตรกรรม สาขากองทุนและธุรกิจชุมชน สาขาอุตสาหกรรมและหัตถกรรม สาขาสวัสดิการ

3.3 ด้านเครื่องมือการสืบค้นข้อมูลท้องถิ่น พบว่า ผู้ใช้คอลเล็กชันข้อมูลท้องถิ่นของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ ส่วนใหญ่มีการใช้เครื่องมือการสืบค้นข้อมูลท้องถิ่น ได้แก่ ฐานข้อมูลห้องสมุด ฐานข้อมูลท้องถิ่น

3.4 ด้านรูปแบบการบริการข้อมูลท้องถิ่น พบว่า ผู้ใช้คอลเล็กชันข้อมูลท้องถิ่นของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ ส่วนใหญ่มีการใช้การบริการข้อมูลท้องถิ่นรูปแบบบริการยืม-คืน บริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้า นอกจากนี้มีการใช้บริการรูปแบบการสืบค้นสารสนเทศจากฐานข้อมูลท้องถิ่น

3.5 ด้านกิจกรรมการเผยแพร่ข้อมูลท้องถิ่น พบว่า ผู้ใช้คอลเล็กชันข้อมูลท้องถิ่นของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ ส่วนใหญ่มีการใช้กิจกรรมการเผยแพร่ข้อมูลท้องถิ่นทางการจัดนิทรรศการ นอกจากนี้มีการใช้กิจกรรมการเผยแพร่ทางการฝึกอบรม/สัมมนา/การประชุม

ตอนที่ 4 แนวทางการพัฒนาการจัดการคอลเล็กชันข้อมูลท้องถิ่นของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ

จากการวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาการจัดการคอลเล็กชันข้อมูลท้องถิ่นของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ จำนวน 8 แห่ง จำแนกได้เป็น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารข้อมูลท้องถิ่น ด้านกระบวนการจัดการข้อมูลท้องถิ่น และด้านอื่นๆ ดังนี้

4.1 ด้านการบริหารข้อมูลท้องถิ่นของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ พบว่า

4.1.1 นโยบายและแผนงาน ผลการวิจัย พบว่า ควรกำหนดนโยบายและแผนงานของข้อมูลท้องถิ่นที่ชัดเจนเป็นลายลักษณ์อักษรให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัยตามพันธกิจเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น การสร้างเครือข่ายหรือร่วมเครือข่ายความร่วมมือกันทางข้อมูลท้องถิ่นของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศกลุ่มภาคเหนือโดยการจัดทำ การตอบ การแลกเปลี่ยนความรู้ การประชุม และการบริการ ควรมีแผนงานนำเทคโนโลยีมาพัฒนาระบบโดยจัดทำฐานข้อมูลท้องถิ่นกลางเพื่อเชื่อมโยงข้อมูลร่วมกัน ควรมีการบริหารจัดการข้อมูลท้องถิ่นที่มีความต่อเนื่องและยั่งยืน ควรกำหนดเป้าหมายและการจัดตั้งคณะกรรมการในการจัดการข้อมูลท้องถิ่นของแต่ละมหาวิทยาลัยราชภัฏร่วมกัน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1) ยังไม่มีการกำหนดนโยบายและแผนงานของข้อมูลท้องถิ่นและไม่เป็นลายลักษณ์อักษร หากแต่มีการจัดเก็บเป็นคอลเล็กชันพิเศษ

2) มีการดำเนินงานนโยบายและแผนงาน โดย

(1) สร้างเครือข่ายความร่วมมือด้านภูมิปัญญาท้องถิ่น

(2) ร่วมเครือข่ายห้องสมุดมนุษยประเทศไทยหรือร่วมเครือข่ายกับสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศกลุ่มภาคเหนือ ในการจัดทำ การตอบ การแลกเปลี่ยนความรู้ในการบริหารจัดการ การบริการ และการแบ่งปันทรัพยากรสารสนเทศ

(3) สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศกลุ่มภาคเหนือ มีการประชุมร่วมกันทุกปี

(4) ศูนย์วิทยบริการให้บริการท้องถิ่นโดยจัดทำโครงการกวดภาคออนไลน์ และฐานข้อมูลออนไลน์จังหวัดลำปาง ซึ่งจะรวบรวมข้อมูลท้องถิ่นและให้บริการแก่ประชาชนทั่วไป

(5) สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศของแต่ละมหาวิทยาลัยราชภัฏยังกำหนดเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ด้านการจัดทำฐานข้อมูลท้องถิ่นร่วมกันและเป็นหน่วยงานสนับสนุนการบริการให้บรรลุเป้าหมาย โดยแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำสารสนเทศ มีฝ่ายงานด้านข้อมูลท้องถิ่นหรือบริการข้อมูลท้องถิ่นให้บริการที่ชัดเจน และ มีความต่อเนื่องและยั่งยืนด้านการบริหารจัดการข้อมูลท้องถิ่นและให้บริการ

(6) พัฒนาฐานข้อมูลกลางเชื่อมโยงข้อมูลท้องถิ่นของแต่ละแห่งเพื่อการสืบค้นร่วมกันหรือพัฒนาฐานข้อมูลออนไลน์เพื่อจัดเก็บองค์ความรู้ภูมิปัญญาในรูปแบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์วิถีทัศน์ และให้บริการผ่านเว็บไซต์

3) กำหนดนโยบายตามพันธกิจว่าด้วยสืบสาน เผยแพร่ และพัฒนาคลังภูมิปัญญาท้องถิ่นและเอกสารทางประวัติศาสตร์ เพื่อสร้างสังคมการเรียนรู้ ยุทธศาสตร์ พ.ศ. 2560-2564 ยุทธศาสตร์ที่ 4 คลังความรู้ท้องถิ่นและจดหมายเหตุของมหาวิทยาลัย กลยุทธ์ 4.1 สร้างความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น แผนงานดำเนินการจัดหา จัดเก็บ อนุรักษ์ เผยแพร่ให้บริการสารสนเทศเกี่ยวกับจังหวัดอุตรดิตถ์ และจัดทำฐานข้อมูลท้องถิ่นในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์

4.1.2 บุคลากรและงบประมาณ ผลการวิจัย พบว่า ควรจัดสรรงบประมาณสำหรับการจัดการกับข้อมูลท้องถิ่น โดยเฉพาะ ควรมอบหมายให้บรรณารักษ์และได้รับส่งเสริมเข้ารับการอบรม การสัมมนาเกี่ยวกับงานท้องถิ่น ควรสนับสนุนด้านการบริหารจัดการและให้บริการอย่างต่อเนื่อง โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1) ไม่ได้กำหนดแผนงบประมาณจัดการคอลเล็กชันข้อมูลท้องถิ่น โดยเฉพาะ แต่กำหนดให้ของงบประมาณเพื่อดำเนินการในโครงการ เช่น โครงการพัฒนาฐานข้อมูลหนังสือมีชีวิต โดยกำหนดบุคลากรของทุกฝ่ายงานร่วมมือกันในการพัฒนาคอลเล็กชัน เป็นเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานห้องสมุด งานบริการสารสนเทศ มีหน้าที่ในการดูแลและให้บริการห้องสมุด จำนวน 1 คน

2) ได้รับงบประมาณ 1.5 ล้านบาท และมีบุคลากร จำนวน 14 คน ซึ่งได้แบ่งงานเป็น 4 ฝ่าย

3) ได้จัดบุคลากรและงบประมาณ โดย

(1) มอบหมายให้บรรณารักษ์เป็นผู้ดูแลการจัดการเกี่ยวกับข้อมูลท้องถิ่น และการจัดตั้งหอประวัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ มีความรู้และมีทักษะต่างๆ ควรส่งเสริมให้บรรณารักษ์เข้ารับการอบรม สัมมนาต่างๆ เกี่ยวกับงานเพื่อให้ได้มีความรู้ ความเข้าใจในการปฏิบัติงาน

(2) จัดสรรงบประมาณสำหรับการจัดการเกี่ยวกับข้อมูลท้องถิ่นพร้อมจัดตั้งหอประวัติตลอดปีงบประมาณและมีความต่อเนื่อง

(3) มีผู้เชี่ยวชาญด้านข้อมูลท้องถิ่นเพื่อตรวจสอบหรือการความน่าเชื่อถือของข้อมูลท้องถิ่น

ด้านการบริหารข้อมูลท้องถิ่น พบว่า ควรกำหนดนโยบายและแผนงานของข้อมูลท้องถิ่นที่ชัดเจนเป็นลายลักษณ์อักษรให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัยตามพันธกิจเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น การสร้างเครือข่ายหรือร่วมเครือข่ายความร่วมมือกันทางข้อมูลท้องถิ่นของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศกลุ่มภาคเหนือ ควรมีแผนงานนำเทคโนโลยีมาพัฒนาระบบโดยจัดทำฐานข้อมูลท้องถิ่นกลางเพื่อเชื่อมโยงข้อมูลร่วมกัน ควรจัดสรร

งบประมาณสำหรับการจัดการกับข้อมูลท้องถิ่น โดยเฉพาะ ความมอบหมายให้บรรณารักษ์และได้รับส่งเสริมเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับงานท้องถิ่น

4.2 ด้านกระบวนการจัดการข้อมูลท้องถิ่นของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ พบว่า

4.2.1 ทรัพยากรสารสนเทศและการให้บริการ ผลการวิจัย พบว่า ควรมีพื้นที่เก็บข้อมูลท้องถิ่นและจัดแยกหนังสือในคอลเล็กชันไว้ ควรมีทรัพยากรสารสนเทศที่เป็นสื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ และฐานข้อมูลท้องถิ่นออนไลน์ให้มีกระบวนการจัดการสื่อให้สอดคล้องกับผู้ใช้บริการ ควรจัดหมวดหมู่ข้อมูลท้องถิ่นในคอลเล็กชันที่ใช้อักษรย่อกำกับพิเศษ ควรมีบริการฐานข้อมูลท้องถิ่นกลางเพื่อการจัดเก็บข้อมูลท้องถิ่นและใช้ทรัพยากรร่วมกันและระบุตำแหน่งของข้อมูลท้องถิ่นเพื่อความคุ้มค่าและใช้ประโยชน์สูงสุดผ่านฐานข้อมูลท้องถิ่น โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1) ทรัพยากรสารสนเทศ ได้แก่

(1) มีทรัพยากรที่เป็นสิ่งพิมพ์และอิเล็กทรอนิกส์ ฐานข้อมูลท้องถิ่นออนไลน์ เช่น หนังสือ บทความวารสาร บทความหนังสือพิมพ์ แผ่นซีดี แผ่นดีวีดี พระพุทธรูป งานถ้วย เครื่องปั้นดินเผา เป็นต้น และให้บริการ โดยหนังสือในคอลเล็กชันจะมีอักษรย่อพิเศษกำกับเลขหมู่หนังสือ ยกตัวอย่าง ลน 915.95 น26ล ซึ่งจะจัดแยกหนังสือในคอลเล็กชันไว้ในห้องสมุดและระบุตำแหน่ง

(2) มีทรัพยากรสารสนเทศให้บริการ โดยมีกระบวนการจัดสื่อให้สอดคล้องกับผู้ใช้บริการซึ่งจะมีการคัดเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดปีละ 2 ครั้ง เพื่อให้บริการ

(3) พัฒนาฐานข้อมูลเพื่อการจัดเก็บข้อมูลท้องถิ่น โดยให้นักวิชาการคอมพิวเตอร์ร่วมพัฒนาฐานข้อมูลกับบรรณารักษ์ที่รับผิดชอบซึ่งกำลังดำเนินการขออนุญาตทางมหาวิทยาลัยฯ เพื่อจัดตั้งหอประวัติมหาวิทยาลัย

(4) หนังสือในคอลเล็กชันจัดหมวดหมู่ที่ใช้อักษรย่อ ยกตัวอย่าง ลป.

2) การให้บริการ ได้แก่

(1) จัดพื้นที่เก็บข้อมูลท้องถิ่น หากมีผู้ใช้บริการจะค้นคว้าข้อมูลต้องแจ้งความประสงค์เคาน์เตอร์บริการยืมคืน แล้วกรอกแบบฟอร์มการเข้าใช้บริการ

(2) การให้บริการเปิดเวลาราชการยังไม่ให้บริการวันเสาร์กับวันอาทิตย์ แต่จะระบุเวลาให้บริการ

(3) มีบริการฐานข้อมูลท้องถิ่นภายในศูนย์ข้อมูลหรือส่วนสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ และบริการภายนอกผ่านเว็บไซต์ ฐานข้อมูลท้องถิ่นและการใช้ทรัพยากรร่วมกันเพื่อความคุ้มค่าและใช้ประโยชน์สูงสุด

4.2.2 ความร่วมมือและเครือข่าย ผลการวิจัย พบว่า ควรสร้างนโยบายหรือมีแผนงานเกี่ยวกับการจัดการข้อมูลท้องถิ่นร่วมกันระหว่างท้องถิ่นและมหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ ร่วมเป็นสมาชิกในเครือข่ายกับสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศกลุ่มภาคเหนือ ควรมีผู้เชี่ยวชาญที่ให้คำปรึกษาและแนะนำความรู้ด้านข้อมูลท้องถิ่น โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1) ร่วมเป็นสมาชิกในเครือข่ายห้องสมุดมนุษย์แห่งประเทศไทยหรือความร่วมมือกับสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศกลุ่มภาคเหนือหรือโรงเรียนในสังกัดกับโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนหรือพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ โดยมีแผนที่จะพัฒนาคอลเล็กชันข้อมูลท้องถิ่น

2) สร้างนโยบายความร่วมมือเครือข่ายกับท้องถิ่นและความร่วมมือเครือข่ายมหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือที่ชัดเจน

3) มีเครือข่ายภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อรวบรวมข้อมูลที่ถูกต้อง

4) มีผู้เชี่ยวชาญที่ปรึกษาและแนะนำต่างๆ ด้านเครือข่ายข้อมูลท้องถิ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ โดยได้รับคำปรึกษาและแนะนำต่างๆ เกี่ยวกับการจัดการข้อมูลท้องถิ่นและคัดเลือกบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถด้านภูมิปัญญาพื้นบ้านในแต่ละแขนง

4.2.3 เทคโนโลยีกับการพัฒนาระบบ ผลการวิจัย พบว่า ควรตรวจสอบความต่อเนื่องของข้อมูลท้องถิ่นเพื่อพัฒนาการบริการสารสนเทศที่ใช้ร่วมกันผ่านฐานข้อมูลท้องถิ่นกลาง ควรพัฒนาฐานข้อมูลท้องถิ่น ใช้จัดเก็บเป็นคลังข้อมูล ควรนำระบบห้องสมุดอัตโนมัติมาใช้ ดำเนินการข้อมูลท้องถิ่น ควรจัดทำฐานข้อมูลหนังสือมีชีวิต ควรจัดทำกฤตภาคออนไลน์เกี่ยวกับข้อมูลภาคเหนือ ควรมีการจัดทำรายการวิทยุเพื่อเผยแพร่ข้อมูลท้องถิ่น โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1) การจัดทำหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ การจัดทำฐานข้อมูลหนังสือมีชีวิต การจัดทำกฤตภาคออนไลน์เกี่ยวกับข้อมูลภาคเหนือ ข่าวเกี่ยวกับมหาวิทยาลัยราชภัฏ จัดทำรายการวิทยุเพื่อเผยแพร่ข้อมูลท้องถิ่น

2) มีการพัฒนาฐานข้อมูลท้องถิ่น ใช้จัดเก็บเป็นคลังข้อมูล เพื่อเป็นฐานข้อมูลกลางในการเชื่อมต่อฐานข้อมูลท้องถิ่นของแต่ละแห่งโดยจะมีการให้บริการในรูปแบบ One Search ซึ่งจะกำหนดให้บุคลากรพัฒนาระบบหรือดูแลควบคุมการบริหารจัดการข้อมูลท้องถิ่นเป็นรูปธรรมและมีแต่งตั้งคณะกรรมการร่วมกันของแต่ละแห่ง

3) มีการตรวจสอบข้อมูลให้เป็นปัจจุบันและต่อเนื่อง โดยใช้เทคโนโลยีมาช่วยในการตรวจสอบ

4) มีระบบค้นหาทรัพยากรของ ARIT ใช้โปรแกรม OPAC ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ซึ่งจะมีเครื่องยืม-คืนอัตโนมัติให้บริการ

ด้านกระบวนการจัดการข้อมูลท้องถิ่น พบว่า ควรมีพื้นที่เก็บข้อมูลท้องถิ่น และจะจัดแยกหนังสือในคอลเล็กชันไว้ ควรมีทรัพยากรสารสนเทศที่เป็นสื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ และฐานข้อมูลท้องถิ่นออนไลน์ให้มีกระบวนการจัดการซื้อให้สอดคล้องกับผู้ใช้บริการ ควรมีร่วมมือกับท้องถิ่นและเครือข่ายมหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนืออย่างชัดเจน ควรสร้างนโยบายหรือมีแผนงานเกี่ยวกับการจัดการข้อมูลท้องถิ่นร่วมกันระหว่างท้องถิ่นและมหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ ควรตรวจสอบความต่อเนื่องของข้อมูลท้องถิ่นเพื่อพัฒนาการบริการสารสนเทศที่ใช้ร่วมกันผ่านฐานข้อมูลท้องถิ่นกลาง ควรพัฒนาฐานข้อมูลท้องถิ่นให้จัดเก็บเป็นคลังข้อมูล

4.3 ด้านอื่นๆ ของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ พบว่า

4.3.1 สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ ยังไม่มีนโยบายและแผนงานในการจัดการคอลเล็กชันข้อมูลท้องถิ่นจึงมีการมอบหมายกันในการปฏิบัติงาน เช่น การวิเคราะห์การจัดเก็บ การจัดการข้อมูลโดยระบบห้องสมุดอัตโนมัติ บริการข้อมูลท้องถิ่น โดยแยกเป็นคอลเล็กชันไว้ในห้องข้อมูลท้องถิ่น

4.3.2 สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ ควรมีประเด็นในการตรวจสอบข้อมูลท้องถิ่น การรวบรวม เผยแพร่ที่ถูกต้องและมีความเชื่อถือ หรือสร้างจุดเด่นของข้อมูลท้องถิ่นภาคเหนือ

ด้านอื่นๆ พบว่า ควรมีการแยกคอลเล็กชันข้อมูลท้องถิ่นไว้ในห้องข้อมูลท้องถิ่น/มุมข้อมูลท้องถิ่น ควรมีการตรวจสอบ การรวบรวม เผยแพร่ข้อมูลท้องถิ่นที่ถูกต้องและน่าเชื่อถือ เพื่อสร้างจุดเด่นของข้อมูลท้องถิ่นภาคเหนือ

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การจัดการคอลเล็กชันข้อมูลท้องถิ่นของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.1 เพื่อศึกษาสภาพการจัดการคอลเล็กชันข้อมูลท้องถิ่นของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ

1.2 เพื่อศึกษาปัญหาการจัดการคอลเล็กชันข้อมูลท้องถิ่นของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ

1.3 เพื่อศึกษาการใช้ข้อมูลท้องถิ่นของผู้ใช้บริการสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ

1.4 เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาคอลเล็กชันข้อมูลท้องถิ่นของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ

2. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้ใช้การวิเคราะห์จากแบบสัมภาษณ์ โดยวิธีการดำเนินการวิจัยมีดังนี้

2.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้แบ่งเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่

กลุ่มที่ 1 ประชากรที่ศึกษา คือ ผู้อำนวยการ และบรรณารักษ์ที่เป็นรับผิดชอบข้อมูลท้องถิ่นของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ จำนวน 8 แห่งๆ ละ 2 คน จำนวน 16 คน ได้แก่ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ และมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

กลุ่มที่ 2 กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา คือ ตัวแทนผู้ใช้บริการคอลเล็กชันข้อมูลท้องถิ่นของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ จำนวน 8 แห่งๆ ละ 5 คน จำนวน 40 คน ได้แก่ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ และมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

2.2 เครื่องที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือในการวิจัยนี้เป็นแบบสัมภาษณ์ ดังนี้

2.2.1 ศึกษาหลักการ ทฤษฎี แนวคิด งานวิจัย และเว็บไซต์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการคอลเล็กชันข้อมูลท้องถิ่นของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ จากเอกสารทางวิชาการและงานวิจัย เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างกำหนดกรอบแนวคิดในแบบสัมภาษณ์

2.2.2 กำหนดนิยามศัพท์ตามขอบเขตของเนื้อหา และศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับการจัดการคอลเล็กชันข้อมูลท้องถิ่นของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ

2.2.3 ดำเนินการสร้างแบบสัมภาษณ์ให้ครอบคลุมในการจัดการคอลเล็กชันข้อมูลท้องถิ่นของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ โดยแบบสัมภาษณ์ ประกอบด้วย ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ และข้อคำถาม

2.2.4 นำแบบสัมภาษณ์ไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบและดำเนินการแก้ไขปรับปรุง

2.2.5 นำแบบสัมภาษณ์เสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบคุณภาพเนื้อหาเพื่อหาค่าความเที่ยงตรง (Content validity index: CVI) คูณในภาพรวมด้านเนื้อหาภาษาและความครอบคลุมมีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 0.80 ทั้งนี้ขอเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญมาแก้ไขปรับปรุงแบบบันทึกและหาค่าความเที่ยงตรงซึ่งมีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 0.92

2.2.6 นำแบบสัมภาษณ์ไปทดลองใช้กับบรรณารักษ์ที่เป็นรับผิดชอบข้อมูลท้องถิ่นของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี และ

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี โดยข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์มีความสอดคล้องและครอบคลุมกับวัตถุประสงค์ครบถ้วน คิดเป็นร้อยละ 95

2.2.7 จัดพิมพ์แบบสัมภาษณ์ฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่สมบูรณ์ต่อไป

2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการรวบรวมและจัดเก็บข้อมูลจากประชากร ดังนี้

2.3.1 ผู้วิจัยติดต่อกับงานประสานกับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัย สุโขทัยธรรมมาธิราช เพื่อขอจัดทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลถึง

2.3.2 ผู้วิจัยประสานงานกับหน่วยงานในการขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลส่งแบบสัมภาษณ์กลับ โดยแนบซองเปล่า ติดแสตมป์ จ่าหน้าของถึงผู้วิจัย เพื่ออำนวยความสะดวกต่อการส่งแบบสัมภาษณ์กลับผ่านทางไปรษณีย์ ส่วนมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชรผู้วิจัยประสานกับหน่วยงานเพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลด้วยตนเอง

2.3.3 ผู้วิจัยติดตามการรวบรวมแบบสัมภาษณ์ที่ส่งคืนผ่านทางไปรษณีย์ได้ครบตามจำนวนที่ต้องการและนำมาตรวจสอบความถูกต้อง และมีแบบสัมภาษณ์บางส่วนที่ไม่ได้ตามระยะเวลาที่กำหนดผู้วิจัยได้ติดต่อผ่าน โทรศัพท์สอบถามและได้แบบสัมภาษณ์กลับมาจนครบจำนวนที่ต้องการในช่วงเดือนเมษายน-พฤษภาคม พ.ศ. 2561 แล้วนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหาจากแบบสัมภาษณ์ ซึ่งเป็นการแปลความหมายหรือตีความข้อมูลใช้หลักเหตุผลหรือกรอบแนวคิดทฤษฎีจะบรรยายถึงสภาพ ปัญหา การใช้ และแนวทางการพัฒนาการจัดการคอลเล็กชันข้อมูลท้องถิ่นของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ เพื่อศึกษาสภาพ ปัญหา การใช้ และแนวทางการพัฒนาการจัดการคอลเล็กชันข้อมูลท้องถิ่นโดยนำเสนอข้อมูลเชิงพรรณนา

2.5 การนำเสนอข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการนำเสนอข้อมูล 4 ประเด็น มีดังนี้

2.5.1 สภาพการจัดการคอลเล็กชันข้อมูลท้องถิ่นของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ

2.5.2 ปัญหาการจัดการคอลเล็กชันข้อมูลท้องถิ่นของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ

2.5.3 การใช้ข้อมูลท้องถิ่นของผู้ใช้บริการของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ

2.5.4 แนวทางการพัฒนาการจัดการคอลเล็กชันข้อมูลท้องถิ่นของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ

3. สรุปการวิจัย

จากผลการวิจัย เรื่อง การจัดการคอลเล็กชันข้อมูลท้องถิ่นของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการตามวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

3.1 สภาพการจัดการคอลเล็กชันข้อมูลท้องถิ่นของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ มี 3 ด้าน พบว่า

3.1.1 ด้านจำนวนและกลุ่มเนื้อหาข้อมูลท้องถิ่น พบว่า มีข้อมูลท้องถิ่นอยู่ในรูปหนังสือ จำนวน 5 แห่ง (คิดเป็นร้อยละ 62.50) รองลงมาคือ ข้อมูลท้องถิ่นอยู่ในรูปฐานข้อมูล จำนวน 4 แห่ง (คิดเป็นร้อยละ 50.00) และข้อมูลท้องถิ่นอยู่ในรูปกฤตภาคและวิทยานิพนธ์ จำนวน 3 แห่ง (คิดเป็นร้อยละ 37.50) เมื่อเรียงลำดับจำนวนข้อมูลท้องถิ่น พบว่า กฤตภาค จำนวน 4,593 รายการ รองลงมาคือ หนังสือ จำนวน 3,390 รายชื่อ และวิทยานิพนธ์ จำนวน 128 ชื่อเรื่อง ส่วนกลุ่มเนื้อหาข้อมูลท้องถิ่น พบว่า มีเนื้อหาสาขาอุตสาหกรรมและหัตถกรรม สาขาแพทย์แผนไทย สาขาการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สาขากองทุนและธุรกิจชุมชน และสาขาภาษาและวรรณกรรม จำนวน 3 แห่ง (คิดเป็นร้อยละ 37.50) รองลงมาคือ เนื้อหาสาขาอาหารและโภชนาการ สาขาเกษตรกรรม และสาขาปรัชญา ศาสนาและประเพณี จำนวน 2 แห่ง (คิดเป็นร้อยละ 25.00) และเนื้อหาสาขาสวัสดิการ จำนวน 1 แห่ง (คิดเป็นร้อยละ 12.50) เมื่อเรียงลำดับจำนวนกลุ่มเนื้อหาข้อมูลท้องถิ่น พบว่า สาขาปรัชญา ศาสนาและประเพณี จำนวน 440 ชื่อเรื่อง รองลงมาคือ สาขาภาษาและวรรณกรรม จำนวน 377 ชื่อเรื่อง และสาขาอุตสาหกรรมและหัตถกรรมและสาขาแพทย์แผนไทย จำนวน 204 ชื่อเรื่อง

3.1.2 ด้านการบริหารข้อมูลท้องถิ่น พบว่า มีการจัดคอลเล็กชันและปฏิบัติงานเป็นห้องข้อมูลท้องถิ่น/มุมข้อมูลท้องถิ่นที่จัดเก็บข้อมูลท้องถิ่น มีการจัดโครงสร้างโดยผู้บริหารระดับสูงไปยังระดับต่ำ มีบุคลากรเป็นบรรณารักษ์ มีการจัดสรรงบประมาณโดยใช้ร่วมกับหนังสือทั่วไปหรือสื่ออื่น จำนวน 6 แห่ง (คิดเป็นร้อยละ 75.00) รองลงมาคือ นโยบายและแผนงานยังไม่

เป็นลายลักษณ์อักษรชัดเจน จำนวน 5 แห่ง (คิดเป็นร้อยละ 62.50) และมีนโยบายเป็นลายลักษณ์อักษร มีการดำเนินการจัดการข้อมูลท้องถิ่น โดยจัดเก็บหนังสือ มีการจัดเป็นค่าตอบแทนในการจ้าง จำนวน 1 แห่ง (คิดเป็นร้อยละ 12.50)

3.1.3 ด้านกระบวนการจัดการข้อมูลท้องถิ่น พบว่า มีการจัดหาโดยได้รับการบริจาคข้อมูลท้องถิ่นจากหน่วยงานทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย มีการจัดหมวดหมู่ระบบเทคนิคอื่น มีการให้บริการข้อมูลท้องถิ่นแบบชั้นปิดและชั้นเปิด มีการเข้าเล่มหรือเสริมปกหรือเสริมวัสดุเพื่อความแข็งแรงของหนังสือ มีการใช้ระบบห้องสมุดอัตโนมัติ จำนวน 6 แห่ง (คิดเป็นร้อยละ 75.00) รองลงมาคือ มีห้องข้อมูลท้องถิ่นหรือพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นหรือมุมข้อมูลท้องถิ่นหรือคอลเล็กชันหนังสือท้องถิ่น จำนวน 5 แห่ง (คิดเป็นร้อยละ 62.50) และมีการจัดหาโดยการซื้อและจัดทำขึ้นเอง โดยส่วนการจัดทำขึ้นเองเป็นการจัดทำกฤตภาคข่าว มีการจัดหมวดหมู่ตามพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติและหอจดหมายเหตุแห่งชาติ มีหน่วยงานมาช่วยในการควบคุมและการดูแลคอยให้คำปรึกษาเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ จำนวน 1 แห่ง (คิดเป็นร้อยละ 12.50)

3.2 ปัญหาการจัดการคอลเล็กชันข้อมูลท้องถิ่นของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ มี 3 ด้าน พบว่า

3.2.1 ปัญหาด้านการบริหารจัดการข้อมูลท้องถิ่น พบว่า ไม่มีนโยบายและแผนงานเป็นลายลักษณ์อักษร ยังไม่มีโครงสร้างการบริหารจัดการศูนย์ข้อมูลท้องถิ่น ยังไม่มีการจัดสรรงบประมาณในการจัดซื้อข้อมูลท้องถิ่น โดยเฉพาะ จำนวน 6 แห่ง (คิดเป็นร้อยละ 75.00) รองลงมาคือ ไม่ใช่แผนงานหลักแต่เป็นส่วนหนึ่งของงานห้องสมุดยังไม่มีการจัดตั้งเป็นศูนย์ข้อมูลท้องถิ่น ข้อมูลท้องถิ่นไม่ใช่ภาระงานหลักของบรรณารักษ์ จำนวน 5 แห่ง (คิดเป็นร้อยละ 62.50) และยังไม่มีการปฏิบัติในการดำเนินการข้อมูลท้องถิ่นที่ชัดเจน จำนวน 1 แห่ง (คิดเป็นร้อยละ 12.50)

3.2.2 ปัญหาด้านกระบวนการจัดการข้อมูลท้องถิ่น พบว่า ทรัพยากรสารสนเทศยังไม่มีความหลากหลาย จำนวน 6 แห่ง (คิดเป็นร้อยละ 75.00) รองลงมาคือ ไม่คัดแยกข้อมูลท้องถิ่นที่ปนกันออกจากทรัพยากรสารสนเทศและยังไม่มีการจัดซื้อทรัพยากรสารสนเทศ จำนวน 2 แห่ง (คิดเป็นร้อยละ 25.00) และทรัพยากรสารสนเทศที่มีเกิดชำรุดและไม่ทันสมัย จำนวน 1 แห่ง (คิดเป็นร้อยละ 12.50)

3.2.3 ปัญหาด้านอื่นๆ พบว่า การดำเนินงานข้อมูลท้องถิ่นกำลังอยู่ในช่วงปรับปรุง จำนวน 6 แห่ง (คิดเป็นร้อยละ 75.00) และไม่มีการจัดการคอลเล็กชันข้อมูลท้องถิ่นในสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ จำนวน 2 แห่ง (คิดเป็นร้อยละ 25.00)

3.3 การใช้ข้อมูลท้องถิ่นของผู้ใช้บริการสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ มี 5 ด้าน พบว่า

3.3.1 ด้านประเภทของข้อมูลท้องถิ่นตามสื่อ ส่วนใหญ่มีการใช้ข้อมูลท้องถิ่นตามสื่อที่เป็นสื่อสิ่งพิมพ์ สื่อดิจิทัล สื่อโสตทัศน นอกจากนั้นมีการใช้สื่อบุคคล สื่อพื้นบ้าน และวัสดุจริง

3.3.2 ด้านเนื้อหาของข้อมูลท้องถิ่น ส่วนใหญ่มีการใช้ข้อมูลท้องถิ่นที่มีเนื้อหาสาขาอาหารและโภชนาการ สาขาปรัชญา ศาสนาและประเพณี สาขาภาษาและวรรณกรรม สาขาแพทย์แผนไทย สาขาศิลปกรรม นอกจากนั้นมีการใช้เนื้อหาสาขาการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สาขาเกษตรกรรม สาขากองทุนและธุรกิจชุมชน สาขาอุตสาหกรรมและหัตถกรรม สาขาสวัสดิการ

3.3.3 ด้านเครื่องมือการสืบค้นข้อมูลท้องถิ่น ส่วนใหญ่มีการใช้เครื่องมือการสืบค้นข้อมูลท้องถิ่น ได้แก่ ฐานข้อมูลห้องสมุด ฐานข้อมูลท้องถิ่น

3.3.4 ด้านรูปแบบการบริการข้อมูลท้องถิ่น ส่วนใหญ่มีการใช้การบริการข้อมูลท้องถิ่นรูปแบบบริการยืม-คืน บริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้า นอกจากนั้นมีการใช้บริการรูปแบบการสืบค้นสารสนเทศจากฐานข้อมูลท้องถิ่น

3.3.5 ด้านกิจกรรมการเผยแพร่ข้อมูลท้องถิ่น ส่วนใหญ่มีการใช้กิจกรรมการเผยแพร่ข้อมูลท้องถิ่นทางการจัดนิทรรศการ นอกจากนั้นมีการใช้กิจกรรมการเผยแพร่ทางการฝึกอบรม/สัมมนา/การประชุม

3.4 แนวทางการพัฒนาการจัดการคอลเล็กชันข้อมูลท้องถิ่นของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ มี 3 ด้าน พบว่า

3.4.1 ด้านการบริหารข้อมูลท้องถิ่น พบว่า ควรกำหนดนโยบายและแผนงานของข้อมูลท้องถิ่นที่ชัดเจนเป็นลายลักษณ์อักษรให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัยตามพันธกิจเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น การสร้างเครือข่ายหรือร่วมเครือข่ายความร่วมมือกันทางข้อมูลท้องถิ่นของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศกลุ่มภาคเหนือ ควรมีแผนงานนำเทคโนโลยีมาพัฒนาระบบโดยจัดทำฐานข้อมูลท้องถิ่นกลางเพื่อเชื่อมโยงข้อมูลร่วมกัน ควรจัดสรรงบประมาณสำหรับการจัดการกับข้อมูลท้องถิ่นโดยเฉพาะ ควรมอบหมายให้บรรณารักษ์และได้รับส่งเสริมเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับงานท้องถิ่น

3.4.2 ด้านกระบวนการจัดการข้อมูลท้องถิ่น พบว่า ควรมีพื้นที่เก็บข้อมูลท้องถิ่นและจะจัดแยกหนังสือในคอลเล็กชันไว้ ควรมีทรัพยากรสารสนเทศที่เป็นสื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ และฐานข้อมูลท้องถิ่นออนไลน์ให้มีกระบวนการจัดการสื่อให้สอดคล้องกับผู้ใช้บริการ ควรมีร่วมมือกับท้องถิ่นและเครือข่ายมหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนืออย่างชัดเจน ควรสร้างนโยบายหรือมีแผนงานเกี่ยวกับการจัดการข้อมูลท้องถิ่นร่วมกันระหว่างท้องถิ่นและมหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ ควรตรวจสอบความต่อเนื่องของข้อมูลท้องถิ่นเพื่อพัฒนา

การบริการสารสนเทศที่ใช้ร่วมกันผ่านฐานข้อมูลท้องถิ่นกลาง ควรพัฒนาฐานข้อมูลท้องถิ่นใช้จัดเก็บเป็นคลังข้อมูล

3.4.3 ด้านอื่นๆ พบว่า ควรมีการแยกคอลเล็กชันข้อมูลท้องถิ่นไว้ในห้องข้อมูลท้องถิ่น/มุมข้อมูลท้องถิ่น ควรมีการตรวจสอบ การรวบรวม เผยแพร่ข้อมูลท้องถิ่นที่ถูกต้องและน่าเชื่อถือเพื่อสร้างจุดเด่นของข้อมูลท้องถิ่นภาคเหนือ

4. อภิปรายผล

จากผลการวิจัย เรื่อง การจัดการคอลเล็กชันข้อมูลท้องถิ่นของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ มีประเด็นในการอภิปรายผลดังนี้

4.1 สภาพการจัดการคอลเล็กชันข้อมูลท้องถิ่นของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ ผลการวิจัย พบว่า มีการจัดการคอลเล็กชันข้อมูลท้องถิ่น 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านจำนวนและกลุ่มเนื้อหาข้อมูลท้องถิ่น เกือบจะทุกแห่งมีข้อมูลท้องถิ่นอยู่ในรูปหนังสือที่มีเนื้อหาสาขาหัตถกรรมและสาขาแพทย์แผนไทย 2) ด้านการบริหารข้อมูลท้องถิ่น เกือบจะทุกแห่งมีการจัดคอลเล็กชันและปฏิบัติงานเป็นห้องข้อมูลท้องถิ่น/มุมข้อมูลท้องถิ่น มีการจัดโครงสร้างโดยผู้บริหารระดับสูงไปยังระดับต่ำ มีบุคลากรเป็นบรรณารักษ์ และมีการจัดสรรงบประมาณโดยใช้ร่วมกับหนังสือทั่วไปหรือสื่ออื่น 3) ด้านกระบวนการจัดการข้อมูลท้องถิ่น เกือบจะทุกแห่งมีการจัดหาโดยรับการบริจาคข้อมูลท้องถิ่นจากหน่วยงานทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย มีการจัดหมวดหมู่ระบบทศนิยมดิวอี้ มีการให้บริการข้อมูลท้องถิ่นแบบชั้นปิดและชั้นเปิด มีการเข้าเล่มหรือเสริมปกหรือเสริมวัสดุเพื่อความแข็งแรงของหนังสือ และมีการใช้ระบบห้องสมุดอัตโนมัติ ที่ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้อาจเนื่องมาจากว่า สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือทุกแห่งมีภารกิจหลักในการเป็นแหล่งทรัพยากรการเรียนรู้และการให้บริการแก่อาจารย์ บุคลากร และนักศึกษา ซึ่งทรัพยากรสารสนเทศส่วนใหญ่เป็นคอลเล็กชันที่ตอบสนองด้านการเรียนการสอนและการวิจัย การจัดการคอลเล็กชันข้อมูลท้องถิ่นที่มีอยู่จึงยังไม่เป็นรูปธรรมมากนัก และมีหลักการในการจัดการเช่นเดียวกับทรัพยากรสารสนเทศทั่วไปที่มีให้บริการ ซึ่งผลการวิจัยที่พบนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ฉวีลักษณ์ บุญยะกาญจน (2554) พบว่า การจัดการสารสนเทศท้องถิ่นในแหล่งบริการสารสนเทศในประเทศไทยใช้แนวทางการจัดการสารสนเทศ ซึ่งประกอบด้วย การพัฒนาสารสนเทศ การจัดเก็บและการวิเคราะห์สารสนเทศท้องถิ่น การอนุรักษ์และสงวนรักษาสารสนเทศท้องถิ่น การนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ในการจัดการสารสนเทศท้องถิ่นและพัฒนาฐานข้อมูล การบริการและการ

เผยแพร่สารสนเทศท้องถิ่น ประเด็นที่สามารถรูปแบบการจัดการสารสนเทศท้องถิ่นเหมาะสมสำหรับ แหล่งบริการสารสนเทศในประเทศไทย ประกอบด้วย การกำหนดเป็นนโยบาย แผนแม่บทและ ยุทธศาสตร์การจัดการสารสนเทศท้องถิ่นระดับชาติโดยรัฐจัดตั้งศูนย์การจัดการสารสนเทศท้องถิ่น แห่งชาติ กำหนดหน่วยงานรับผิดชอบ การจัดการสารสนเทศท้องถิ่นและวางแผนปฏิบัติในการจัดการ สารสนเทศท้องถิ่นให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เจริญจิต บวชไธสง (2556) พบว่า การดำเนินงานด้านการบริหารจัดการห้องสมุดมหาวิทยาลัย ราชภัฏส่วนใหญ่มีการมอบหมายงานให้แก่บุคลากรรับผิดชอบ โครงการด้านการอนุรักษ์และ ให้บริการสารสนเทศภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านการจัดหาการจัดหมวดหมู่และทำรายการส่วนใหญ่ จัดหาโดยการขอรับบริจาค มีการจัดหมวดหมู่แบบทศนิยมของดิวอี้ และมีการลงรายการตาม มาตรฐาน MARC 21 ด้านการจัดเก็บส่วนใหญ่มีลักษณะการจัดเก็บอยู่ในห้องหรือมุมสารสนเทศ ท้องถิ่น ส่วนในด้านการให้บริการสารสนเทศภูมิปัญญาท้องถิ่น มีการให้บริการสืบค้นสารสนเทศภูมิ ปัญญาท้องถิ่นจากฐานข้อมูลห้องสมุดดิจิทัลผ่านเว็บไซต์ มีการดำเนินงานในด้านการจัดการ ฐานข้อมูลห้องสมุดดิจิทัลสารสนเทศภูมิปัญญาท้องถิ่น

4.2 ปัญหาการจัดการคอลเล็กชันข้อมูลท้องถิ่นของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยี สารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ ผลการวิจัย พบว่า มีปัญหาการจัดการคอลเล็กชัน ข้อมูลท้องถิ่น 3 ด้าน ได้แก่ 1) ปัญหาด้านการบริหารข้อมูลท้องถิ่น เกือบจะทุกแห่งไม่มีนโยบาย และแผนงานเป็นลายลักษณ์อักษร ยังไม่มีโครงสร้างการบริหารจัดการศูนย์ข้อมูลท้องถิ่น บุคลากร มีไม่เพียงพอ ยังไม่มีการจัดสรรงบประมาณในการจัดซื้อข้อมูลท้องถิ่น โดยเฉพาะ 2) ปัญหาด้าน กระบวนการจัดการข้อมูลท้องถิ่น เกือบจะทุกแห่งทรัพยากรสารสนเทศยังไม่มีหลากหลาย 3) ปัญหาด้านอื่นๆ เกือบจะทุกแห่งการดำเนินงานข้อมูลท้องถิ่นกำลังอยู่ในช่วงปรับปรุง ที่ ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้อาจเนื่องจากว่า สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัย ราชภัฏกลุ่มภาคเหนือทุกแห่งเป็นองค์การสารสนเทศที่มีทรัพยากรสารสนเทศทั่วไปเป็นคอลเล็กชันหลัก ซึ่งคอลเล็กชันข้อมูลท้องถิ่นส่วนใหญ่ขาดการให้ความสำคัญทำให้ไม่มีนโยบายและ แผนงานที่เป็นลายลักษณ์อักษรการจัดการจึงไม่เป็นรูปธรรม ข้อมูลท้องถิ่นที่มีอยู่ก็ล้าสมัย และยังไม่มีการปรับปรุงการดำเนินงานข้อมูลท้องถิ่นที่เป็นอัตลักษณ์ ซึ่งผลการวิจัยที่พบนี้สอดคล้องกับ ผลการวิจัยของ เจริญจิต บวชไธสง (2556) พบว่า มีปัญหาในการดำเนินงานเกี่ยวกับสารสนเทศภูมิ ปัญญาท้องถิ่นส่วนใหญ่ด้านการให้บริการ ขาดการประสานงานกับหน่วยงานภายในและภายนอก ห้องสมุดเพื่อการอนุรักษ์และให้บริการสารสนเทศภูมิปัญญาท้องถิ่น ขาดความชัดเจนในการ บริหารงบประมาณเกี่ยวกับการดำเนินการด้านสารสนเทศภูมิปัญญาท้องถิ่น ขาดการเผยแพร่ ข่าวสารและประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการให้บริการสารสนเทศภูมิปัญญาท้องถิ่น ขาดนโยบายในการ

ดำเนินการเกี่ยวกับสารสนเทศภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ชัดเจนและต่อเนื่อง ขาดการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานตามแผนงานและโครงการด้านสารสนเทศภูมิปัญญาท้องถิ่น และขาดการปฏิบัติงานตามแผนงานและโครงการในการอนุรักษ์และให้บริการสารสนเทศภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านการจัดหา การจัดหมวดหมู่และการทำรายการ การจัดเก็บ ส่วนใหญ่ขาดการสนับสนุนจากหน่วยงานหรือบุคคลต่างๆ ในการบริจาคหรือให้ข้อมูลสารสนเทศภูมิปัญญาท้องถิ่น ทรัพยากรที่ใช้ในการจัดเก็บสารสนเทศภูมิปัญญาท้องถิ่นไม่เพียงพอและไม่เหมาะสม ขาดงบประมาณในการจัดหาสารสนเทศภูมิปัญญาท้องถิ่น ขาดบุคลากรที่รับผิดชอบในการจัดหาสารสนเทศภูมิปัญญาท้องถิ่น และพื้นที่ในการจัดเก็บสารสนเทศภูมิปัญญาท้องถิ่นไม่เพียงพอ ส่วนในด้านการให้บริการ ขาดบุคลากรที่มีความรู้ในการให้บริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้าเกี่ยวกับสารสนเทศภูมิปัญญาท้องถิ่น ขาดการสร้างสรรคงานบริการสารสนเทศภูมิปัญญาท้องถิ่นที่น่าสนใจใหม่และดึงดูดใจรูปแบบบริการเชิงรุก นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ศักดิ์ศิริ นันตะสุข (2551) ที่พบว่า การศึกษาภูมิปัญญาชาวบ้านเพื่อพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาส่วนใหญ่ที่เป็นปัญหาการจัดการศึกษาของ โครงการมหาวิทยาลัยชีวิตมาใช้แล้วแต่ยังไม่เป็นรูปธรรม ขาดการนำภูมิปัญญาชาวบ้านมาพัฒนาการจัดการศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาที่อาจทำได้หลายลักษณะ ขาดการจัดตั้งศูนย์ศึกษาหรือวิจัยเฉพาะภูมิปัญญาชาวบ้านที่สถาบันการศึกษาและชุมชน และยังขาดการส่งเสริมให้มีการศึกษาหรือวิจัยทางภูมิปัญญาชาวบ้านเพื่อการใช้ประโยชน์แท้จริง

4.3 การใช้ข้อมูลท้องถิ่นของผู้ใช้บริการสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ ผลการวิจัย พบว่า มีการใช้ข้อมูลท้องถิ่นของผู้ใช้บริการ 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านประเภทของข้อมูลท้องถิ่นตามสื่อ ส่วนใหญ่มีการใช้ข้อมูลท้องถิ่นตามสื่อที่เป็นสื่อสิ่งพิมพ์ สื่อดิจิทัล สื่อโสตทัศน์ 2) ด้านเนื้อหาของข้อมูลท้องถิ่น ส่วนใหญ่มีการใช้ข้อมูลท้องถิ่นที่มีเนื้อหาสาขาอาหารและโภชนาการ สาขาปรัชญา ศาสนาและประเพณี สาขาภาษาและวรรณกรรม สาขาแพทย์แผนไทย สาขาศิลปกรรม 3) ด้านเครื่องมือการสืบค้นข้อมูลท้องถิ่น ส่วนใหญ่มีการใช้เครื่องมือการสืบค้นข้อมูลท้องถิ่นเป็นฐานข้อมูลห้องสมุด ฐานข้อมูลท้องถิ่น 4) ด้านรูปแบบการบริการข้อมูลท้องถิ่น ส่วนใหญ่มีการใช้การบริการข้อมูลท้องถิ่นรูปแบบบริการยืม-คืน บริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้า 5) ด้านกิจกรรมการเผยแพร่ข้อมูลท้องถิ่น ส่วนใหญ่มีการใช้กิจกรรมการเผยแพร่ข้อมูลท้องถิ่นทางการจัดนิทรรศการ ที่ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้อาจเนื่องจากว่า ผู้ใช้บริการข้อมูลท้องถิ่นส่วนใหญ่เป็นประชาชนในชุมชน และมีความต้องการใช้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการดำรงชีวิตประจำวันหรือการประกอบอาชีพ ดังนั้นผู้บริการส่วนใหญ่จึงมีการใช้สื่อสิ่งพิมพ์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับอาหาร ศาสนา ประเพณี การแพทย์ ภาษา วรรณกรรม และศิลปะ ค้นหาข้อมูลได้จากฐานข้อมูล และมีการยืมหรือคืนข้อมูลท้องถิ่นได้ ซึ่งผลการวิจัยที่พบนี้สอดคล้องกับ

ผลการวิจัยของ ชันธมาลี ชัยนวงษ์, สุจิน บุตรดีสุวรรณ และฉันทนา เวชโอสถศักดิ์ (2559) พบว่า การจัดการสารสนเทศภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีการใช้ส่วนใหญ่ด้านการทอผ้า ด้านการจักสาน ด้านการถนอมอาหาร ด้านสมุนไพร และด้านเครื่องดนตรี การใช้ฐานข้อมูลที่สร้างขึ้นเพื่อจัดเก็บและบริการสารสนเทศภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป Arc GIS ที่สามารถเชื่อมโยงแหล่งสารสนเทศภูมิปัญญาผ่านแอปพลิเคชันกูเกิลสตรีทแมพ ส่วนใหญ่พึงพอใจด้านประสิทธิภาพของฐานข้อมูล มีความรวดเร็วในการตอบสนอง มีความเหมาะสมในเมนู และภาษาที่ใช้ในฐานข้อมูล เป็นทางการและสื่อความชัดเจน ด้านการแสดงผลของฐานข้อมูล มีการจัดวางรูปแบบในฐานข้อมูล ต่อการอ่านและการใช้งาน มีขนาดตัวอักษรและรูปแบบตัวอักษรอ่านได้ง่าย และความรวดเร็วในการแสดงผลภาพตัวอักษรและข้อมูลต่างๆ ส่วนในการเข้าถึงข้อมูลและการให้บริการ และมีรูปแบบ และวิธีการประมวลผลเข้าใจง่าย มีความเหมาะสมในการใช้งานและได้ข้อมูลตรงตามความต้องการ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เดชคนัย จุ้ยชุม และดิชิตชัย เมตตาริกานนท์ (2560) ที่พบว่า การพัฒนาฐานข้อมูลเกี่ยวกับภูมิปัญญา ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นส่วนใหญ่มีจะพัฒนาสามด้าน ด้านอาหาร ด้านสิ่งของเครื่องใช้พื้นบ้าน ด้านการละเล่น ความเหมาะสมของฐานข้อมูลเกี่ยวกับภูมิปัญญา ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ส่วนใหญ่มีด้านประสิทธิภาพและการใช้งาน มีระบบการใช้งานง่ายไม่ซับซ้อน และมีการดาวน์โหลดข้อมูลรวดเร็ว ส่วนในด้าน การออกแบบ มีการจัดวางข้อมูลไม่ซ้ำซ้อนเรียบง่าย และมีการจัดวางระบบข้อมูลเป็นหมวดหมู่ การใช้ฐานข้อมูลเกี่ยวกับภูมิปัญญา ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ส่วนใหญ่ การประชาสัมพันธ์ให้รู้จักภูมิปัญญา ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นที่มีในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ และการสืบค้นรวดเร็วตรงกับความต้องการ

5. ข้อเสนอแนะ

5.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ผลการศึกษาการจัดการคอลเล็กชันข้อมูลท้องถิ่นของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ แสดงให้เห็นว่าไม่สามารถแก้ไขปัญหาได้ตามลำพังจึงจำเป็นต้องขอความร่วมมือ ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะในเชิงนโยบายและเชิงการปฏิบัติ ดังนี้

5.1.1 ในเชิงนโยบายควรกำหนดนโยบายการและแผนงานในการจัดการคอลเล็กชันข้อมูลท้องถิ่นของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ ที่เป็นลายลักษณ์อักษรชัดเจน โดยสอดคล้องกับแผนกลยุทธ์มหาวิทยาลัยราชภัฏ

ตลอดจนควรมีแผนงานการจัดสรรงบประมาณข้อมูลท้องถิ่นของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ โดยเฉพาะ

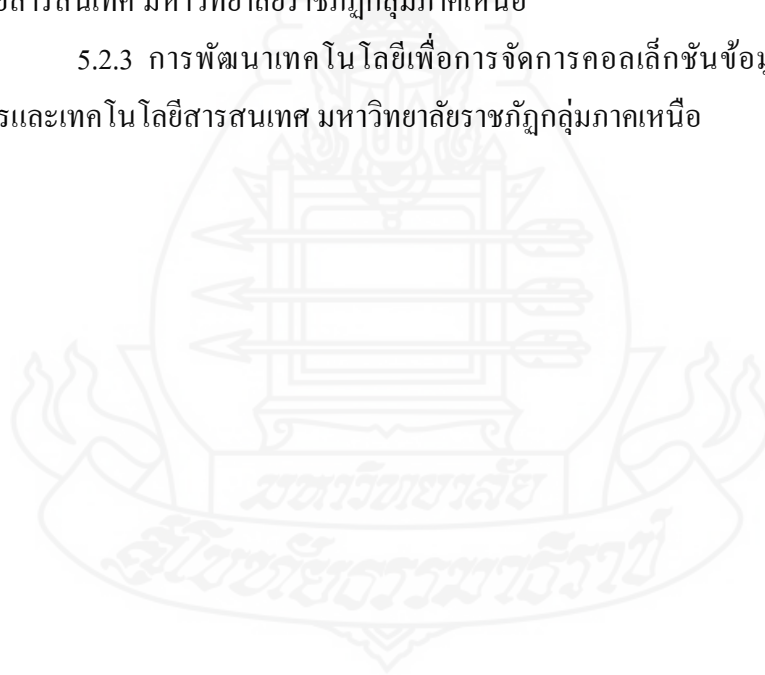
5.1.2 ในเชิงปฏิบัติควรแต่งตั้งบุคลากรผู้รับผิดชอบในการจัดการคอลเล็กชันข้อมูลท้องถิ่นของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ ในโครงสร้างการบริหารจัดการอย่างชัดเจน ตลอดจนควรสร้างเครือข่าย สร้างความร่วมมือ การบริการและเผยแพร่ในการจัดการคอลเล็กชันข้อมูลท้องถิ่นระหว่างสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ อย่างต่อเนื่องเพื่อร่วมมือในการจัดกิจกรรมและสนับสนุนการดำเนินงานร่วมกัน

5.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

5.2.1 การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ข้อมูลท้องถิ่นเฉพาะด้านในสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ

5.2.2 การส่งเสริมการใช้บริการคอลเล็กชันข้อมูลท้องถิ่นในสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ

5.2.3 การพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการจัดการคอลเล็กชันข้อมูลท้องถิ่นในสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กมลลา รุ่งอุทัย. (2555). ระบบหอสมุดรัฐสภาอเมริกัน. ใน *เอกสารการสอนชุดวิชาการวิเคราะห์สารสนเทศ* หน่วยที่ 6 (พิมพ์ครั้งที่ 2). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- กฤษฎา ศรีธรรมมา. (2554). *ภูมิปัญญาท้องถิ่นอีสาน*. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- กาญจนา ใจกว้าง. (2554). การเลือกและการจัดหาโสตทัศนและสื่ออิเล็กทรอนิกส์. ใน *เอกสารการสอนชุดวิชาการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ* หน่วยที่ 9 (พิมพ์ครั้งที่ 2). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- กาญจนา ใจกว้าง, และสุชาวดี ผลาผล. (2554). การจัดการงานพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ. ใน *เอกสารการสอนชุดวิชาการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ* หน่วยที่ 5 (พิมพ์ครั้งที่ 2). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ขวัญชฎิล พิศาลพงศ์. (2554). กลยุทธ์การจัดการสารสนเทศภูมิปัญญาท้องถิ่น: การกิจของห้องสมุดมหาวิทยาลัยต่อสังคมไทย. *อินฟอร์เมชัน*, 18(2), 55-71.
- จันทร์มาลี ชัยนวงส์, สุจิน บุตรดีสุวรรณ, และนันทนา เวชโอสถศักดิ์ดา. (2559). การจัดการสารสนเทศภูมิปัญญาท้องถิ่นในนครหลวงเวียงจันทน์ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว. *วารสารความหลากหลายทางวัฒนธรรม*, 15(35), 80-91.
- จินดา นัยพ่องศรี. (2550). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกประกอบอาชีพที่ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในครัวเรือนของนักศึกษาามมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา (วิทยานิพนธ์คหกรรมศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- จิรวรรณ ภักดีบุตร, และสมพร พุทธาพิทักษ์ผล. (2553). การให้การศึกษาแก่ผู้ใช้. ใน *เอกสารการสอนชุดวิชาการบริการและเผยแพร่สารสนเทศ* หน่วยที่ 12 (พิมพ์ครั้งที่ 8). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- เจียมจิต บวชไชสง. (2556). *การดำเนินงานสารสนเทศภูมิปัญญาท้องถิ่นของห้องสมุดมหาวิทยาลัยราชภัฏในประเทศไทย* (วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.
- ฉวีลักษณ์ บุญยะกาญจน. (2554). การจัดการสารสนเทศท้องถิ่น. *วารสารวิจัยสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยฯ*, 4(1), 1-12.

- ฉวีลักษณ์ บุญยะกาญจน. (2557). *การจัดการสารสนเทศท้องถิ่น*. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ฉวีลักษณ์ บุญยะกาญจน, และน้ำทิพย์ วิภาวิน. (2556). ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับทรัพยากรสารสนเทศท้องถิ่น ใน *เอกสารการสอนชุดวิชาการจัดการทรัพยากรสารสนเทศท้องถิ่น* หน่วยที่ 1 (พิมพ์ครั้งที่ 2). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ชุติมา สัจจานันท์. (2555). การจัดหมวดหมู่ทรัพยากรสารสนเทศ. ใน *เอกสารการสอนชุดวิชาการวิเคราะห์สารสนเทศ* หน่วยที่ 4 (พิมพ์ครั้งที่ 2). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- _____. (2554ก). การเลือกและการจัดหาหนังสือ. ใน *เอกสารการสอนชุดวิชาการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ* หน่วยที่ 7 (พิมพ์ครั้งที่ 2). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- _____. (2554ข). ความร่วมมือในการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ. ใน *เอกสารการสอนชุดวิชาการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ* หน่วยที่ 13 (พิมพ์ครั้งที่ 2). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ชุติมา สัจจานันท์, และสมสรวง พฤติกุล. (2554). การจัดการและการพัฒนาสมรรถนะบุคลากร ใน *ประมวลการสาระชุดวิชาการจัดการชั้นสูงสำหรับองค์การสารสนเทศ* หน่วยที่ 7. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ชุติมา สัจจานันท์, และลีปาน ทรัพย์ทอง. (2554). การเลือกและการจัดหาวารสาร นิตยสารและหนังสือพิมพ์. ใน *เอกสารการสอนชุดวิชาการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ* หน่วยที่ 8 (พิมพ์ครั้งที่ 2). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ไชยวัฒน์ วลี. (2558). การพัฒนาบทเรียนออนไลน์ เรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่นราชภัฏสวนสุนันทา. *International Journal of Education and Information Technologies*, 9, 21-28. สืบค้นจาก http://apps.webofknowledge.com/full_record.do?product=WOS&search_mode=GeneralSearch&qid=2&SID=D1QMhzFIY8TFoOhTCWk&page=23&doc=225&cacheurlFromRightClick=no.
- ดาวนภา สุยะนนท์, และคนอื่นๆ. (2549). การสงวนรักษาข้อมูลท้องถิ่น. ใน *ข้อมูลท้องถิ่น: ทฤษฎีสู่การปฏิบัติ*. นครปฐม: ข่ายงานห้องสมุดมหาวิทยาลัยส่วนภูมิภาค.
- เดชณัย ชัยชุม, และดิชิตชัย เมตตาริกานนท์. (2560). การพัฒนาฐานข้อมูลเกี่ยวกับภูมิปัญญาศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 11(1), 187-201.

- นภัศกรณ์ สารักษ์, และคนอื่นๆ. (2549ก). การจัดการข้อมูลท้องถิ่น. ใน *ข้อมูลท้องถิ่น: ทฤษฎีสู่การปฏิบัติ*. นครปฐม: ข่ายงานห้องสมุดมหาวิทยาลัยส่วนภูมิภาค.
- _____. (2549ข). การจัดระบบข้อมูลท้องถิ่น. ใน *ข้อมูลท้องถิ่น: ทฤษฎีสู่การปฏิบัติ*. นครปฐม: ข่ายงานห้องสมุดมหาวิทยาลัยส่วนภูมิภาค.
- _____. (2549ค). งานบริการข้อมูลท้องถิ่น. ใน *ข้อมูลท้องถิ่น: ทฤษฎีสู่การปฏิบัติ*. นครปฐม: ข่ายงานห้องสมุดมหาวิทยาลัยส่วนภูมิภาค.
- นันทพร ธนะกุลบริรักษ์. (2556). การวิเคราะห์ทรัพยากรสารสนเทศท้องถิ่น. ใน *เอกสารการสอนชุดวิชาการจัดการทรัพยากรสารสนเทศท้องถิ่น* หน่วยที่ 6 (พิมพ์ครั้งที่ 2). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- นิยม เขวกิจงษ์. (2552). *สารสนเทศภูมิปัญญาท้องถิ่น*. ปทุมธานี: คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- นายิกา เดิดขุนทด. (2548ก). บุคลากรและการพัฒนาบุคลากรงานข้อมูลท้องถิ่นในห้องสมุดมหาวิทยาลัย. *อินฟอร์เมชัน*, 12(2), 63-74.
- _____. (2548ข). รายงานการสำรวจเบื้องต้นขอเขตความรับผิดชอบและอัตรากำลังที่ปฏิบัติงานด้านข้อมูลท้องถิ่นของห้องสมุดสมาชิกคณะทำงานข้อมูลท้องถิ่น ข่ายงานห้องสมุดมหาวิทยาลัยส่วนภูมิภาค. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- น้ำทิพย์ วิภาวิน. (2554ก). การจัดการสารสนเทศและการจัดการความรู้. ใน *ประมวลการสาระชุดวิชาการจัดการขั้นสูงสำหรับองค์การสารสนเทศ* หน่วยที่ 4. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- น้ำทิพย์ วิภาวิน. (2554ข). การจัดการองค์การสารสนเทศ. ใน *ประมวลการสาระชุดวิชาการจัดการขั้นสูงสำหรับองค์การสารสนเทศ* หน่วยที่ 3. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- เบญจรัตน์ ศุภอุดมฤกษ์, และสมปอง มิสสิตะ. (2549). การประชาสัมพันธ์งานข้อมูลท้องถิ่น. ใน *ข้อมูลท้องถิ่น: ทฤษฎีสู่การปฏิบัติ*. นครปฐม: ข่ายงานห้องสมุดมหาวิทยาลัยส่วนภูมิภาค.
- ประยงค์ พัฒนากิจจรรย์. (2554). กระบวนการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ. ใน *เอกสารการสอนชุดวิชาการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ* หน่วยที่ 4 (พิมพ์ครั้งที่ 2). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

ปริญญา ฉายะลักษณ์. (2556). เทคโนโลยีสารสนเทศกับการจัดการทรัพยากรสารสนเทศท้องถิ่น.

ใน เอกสารการสอนชุดวิชาการจัดการทรัพยากรสารสนเทศท้องถิ่น หน่วยที่ 7.

นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

ปัญญา สุขแสน, สมพิศ สุขแสน, และพิสุทธิ ศรีจันทร์. (2547). การพัฒนาห้องสมุดมีชีวิตในบริบท

ของสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์: การบริหารจัดการสารสนเทศ

ทางวิชาการและท้องถิ่นบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต. อุตรดิตถ์:

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์.

ปานทิพย์ เปลี่ยน โมพี. (2555). วัฒนธรรมเชิงอุตสาหกรรม. อุตสาหกรรมสาร, (54), 4.

ผจงจิตต์ ประทุมชาติ. (2549). การพัฒนาฐานข้อมูลกฤตภาคสารสนเทศท้องถิ่นของ

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

(วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, มหาสารคาม.

พวา พันธุ์เมฆา. (2555). ระบบทศนิยมดิวอี้. ใน เอกสารการสอนชุดวิชาการวิเคราะห์สารสนเทศ

หน่วยที่ 5 (พิมพ์ครั้งที่ 2). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

เพชรสุดา ภูมิพันธุ์. (2549). รูปแบบการบริหารสถาบันเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นของมหาวิทยาลัย

(วิทยานิพนธ์การศึกษาคุษฎีบัณฑิต) มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.

ไพบูรณ์ คะเชนทรพรรค. (2558). การสร้างและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัยเชิงปริมาณ. ใน

ประมวลสาระชุดวิชาวิทยานิพนธ์ ชั้น 2 หน่วยที่ 6 (พิมพ์ครั้งที่ 2). นนทบุรี:

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

ภควัด ศรีสำราญ. (2547). บทบาทของห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาในการอนุรักษ์และให้บริการ

สารสนเทศเกี่ยวกับภูมิปัญญาไทย (วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต) มหาวิทยาลัย

บูรพา, ชลบุรี.

ภรณ์ ศรีสุทธิ. (2556). การพัฒนาระบบสารสนเทศ. ใน ประมวลสาระชุดวิชาเทคโนโลยีเพื่อ

การจัดการสารสนเทศ หน่วยที่ 6. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

มลิวัดย์ ประดิษฐ์ธีระ. (2556). การจัดองค์การสารสนเทศท้องถิ่น. ใน เอกสารการสอนชุดวิชา

การจัดการทรัพยากรสารสนเทศท้องถิ่น หน่วยที่ 4 (พิมพ์ครั้งที่ 2). นนทบุรี:

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร. (2560). การขับเคลื่อนการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์เพื่อ

การพัฒนาท้องถิ่นมหาวิทยาลัยราชภัฏ [จุลสาร]. กำแพงเพชร: มหาวิทยาลัยราชภัฏ

กำแพงเพชร.

- มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ. (2561). *แผนกลยุทธ์ สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ พ.ศ. 2561-2565*. กำแพงเพชร: สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.
- มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ. (2560). *วิสัยทัศน์/พันธกิจ*. สืบค้นจาก https://arit.kpru.ac.th/?page_id=2.
- มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ สำนักหอสมุด. (2560). *วิสัยทัศน์และพันธกิจ*. สืบค้นจาก http://www.lib.cmru.ac.th/web59/index.php?ge=nav_view&gen_lang=060316101634.
- มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ. (2560). *วิสัยทัศน์*. สืบค้นจาก <http://aritic.crru.ac.th/aritic/index.php/vision>.
- มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ. (2560). *ปรัชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจ*. สืบค้นจาก <http://aritic.nsruc.ac.th/philosophy.php>.
- มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ. (2560). *เป้าหมาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ*. สืบค้นจาก <http://library.psruc.ac.th/weblib/vision.php>.
- มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ. (2560). *ปรัชญา ปณิธาน วิสัยทัศน์ พันธกิจ*. สืบค้นจาก <http://arit.pcruc.ac.th/v2/main.php?page=philosophy>.
- มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ. (2560). *ปรัชญา/วิสัยทัศน์/พันธกิจ*. สืบค้นจาก <http://arit.lpruc.ac.th/vision.php>.
- มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ. (2560). *แผนยุทธศาสตร์ สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์*. อุดรดิตถ์: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์. _____ (2560). *วิสัยทัศน์ พันธกิจหลัก*. สืบค้นจาก <http://library.uruc.ac.th/vision.php>.
- มาลี ล้าสกุล. (2554). ความต้องการสารสนเทศ. ใน *เอกสารการสอนชุดวิชาการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ* หน่วยที่ 6 (พิมพ์ครั้งที่ 2). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2556). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2554* (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่น.
- วนิดา นเรชร์ณ. (2558). *การจัดการสารสนเทศท้องถิ่น*. นครราชสีมา: คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

- วรรณคดี แสงประทีปทอง. (2558). การสร้างและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัยเชิงคุณภาพ. ใน *ประมวลสาระชุดวิชาวิทยานิพนธ์ ชั้น 2* หน่วยที่ 7 (พิมพ์ครั้งที่ 2). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- วรารักษ์ พัฒนเกียรติพงศ์. (2556ก). การบริการและเผยแพร่ทรัพยากรสารสนเทศท้องถิ่น. ใน *เอกสารการสอนชุดวิชาการจัดการทรัพยากรสารสนเทศท้องถิ่น* หน่วยที่ 10 (พิมพ์ครั้งที่ 2). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- _____. (2556ข). ความร่วมมือและเครือข่ายทรัพยากรสารสนเทศท้องถิ่น. ใน *เอกสารการสอนชุดวิชาการจัดการทรัพยากรสารสนเทศท้องถิ่น* หน่วยที่ 12 (พิมพ์ครั้งที่ 2). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ศักดิ์ศิริ นันตะสุข. (2551). *โครงการการศึกษานโยบายชาวบ้านเพื่อพัฒนาการศึกษา ระดับอุดมศึกษา: กรณีศึกษาจังหวัดชัยภูมิ*. ชัยภูมิ: มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ.
- ศิริพร พูลสุวรรณ, และสุรชนี เปี่ยมญาติ. (2554). การรวบรวมและจัดหาทรัพยากรสารสนเทศท้องถิ่น. ใน *เอกสารการสอนชุดวิชาการจัดการทรัพยากรสารสนเทศท้องถิ่น* หน่วยที่ 5. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- _____. (2556). การรวบรวมและจัดหาทรัพยากรสารสนเทศท้องถิ่น. ใน *เอกสารการสอนชุดวิชาการจัดการทรัพยากรสารสนเทศท้องถิ่น* หน่วยที่ 5 (พิมพ์ครั้งที่ 2). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สมพร พุทธาพิทักษ์ผล. (2554). เทคโนโลยีสารสนเทศกับการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ. ใน *เอกสารการสอนชุดวิชาการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ* หน่วยที่ 12 (พิมพ์ครั้งที่ 2). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สมพร พุทธาพิทักษ์ผล, และคนอื่นๆ. (2550). *การจัดการสารสนเทศจากภูมิปัญญาท้องถิ่นด้าน นนทบุรีศึกษาเพื่อส่งเสริมบริการห้องสมุดสู่ชุมชน*. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- _____. (2549). *การพัฒนาเครือข่ายบริการองค์ความรู้และสารสนเทศดิจิทัลสู่ชุมชน*. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สมสรวง พฤติกุล. (2554). การจัดการงานสำนักงานองค์การสารสนเทศ. ใน *ประมวลการสาระชุดวิชาการจัดการขั้นสูงสำหรับองค์การสารสนเทศ* หน่วยที่ 5. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

- สมสรวง พฤตฤกษ์. (2556). การสงวนรักษาทรัพยากรสารสนเทศท้องถิ่น. ใน *เอกสารการสอนชุดวิชาการจัดการทรัพยากรสารสนเทศท้องถิ่น* หน่วยที่ 11 (พิมพ์ครั้งที่ 2). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- สุณี รักษาเกียรติศักดิ์, และศิรินุช เทียนรุ่งโรจน์. (2556). คลังข้อมูลและบิตชีเนสอินเทลลิเจนซ์. ใน *ประมวลสาระชุดวิชาเทคโนโลยีเพื่อการจัดการสารสนเทศ* หน่วยที่ 6. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา. (2547). พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. 2547. *ราชกิจจานุเบกษาฉบับฎีกา*, 121(ตอนที่ 23ก), 1-24.
- สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ. (2560). *รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560*. กรุงเทพฯ: สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ.
- อนงค์ อนันตริยเวช. (2556). การศึกษาผู้ใช้สารสนเทศท้องถิ่น. ใน *เอกสารการสอนชุดวิชาการจัดการทรัพยากรสารสนเทศท้องถิ่น* หน่วยที่ 9 (พิมพ์ครั้งที่ 2). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- อภิญา สกเคราะห์สุข. (2549). *รูปแบบเว็บไซต์ฐานข้อมูลท้องถิ่นมหาวิทยาลัยราชภัฏ* (วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา, กรุงเทพมหานคร.
- อริญชัย หามณี, และคนอื่นๆ. (2560). ยุทธศาสตร์การส่งเสริมการบริการสารสนเทศทางการศึกษาเพื่อบริการท้องถิ่นของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย. *วารสารวิจัยและพัฒนามหาวิทยาลัยราชภัฏเลย*, 12(40), 95-106.
- อร่าม ศิริพันธุ์. (2554). การวางแผนและการวางแผนกลยุทธ์. ใน *ประมวลการสาระชุดวิชาการจัดการขั้นสูงสำหรับองค์การสารสนเทศ* หน่วยที่ 2. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- อัจฉรา รักยุติธรรม. (2550). *องค์ความรู้ท้องถิ่น: พลังและการสืบทอด*. เชียงใหม่: โครงการจัดการลุ่มน้ำแม่ป่าปึงตอนบน.
- อารีย์ ชื่นวัฒนา. (2555ก). การศึกษาผู้ใช้. ใน *ประมวลสาระชุดวิชาผู้ใช้และการบริการสารสนเทศ* หน่วยที่ 7. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- อารีย์ ชื่นวัฒนา. (2555ข). ผู้ใช้บริการสารสนเทศ. ใน *ประมวลสาระชุดวิชาผู้ใช้และการบริการสารสนเทศ* หน่วยที่ 5. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

- อารีย์ ชื่นวัฒนา. (2556). ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการบริการและเผยแพร่สารสนเทศ. ใน *เอกสารการสอนชุดวิชาการบริการและเผยแพร่สารสนเทศ* หน่วยที่ 1 (พิมพ์ครั้งที่ 10).
นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- Chowdhury, G.G. & Chowdhury, Sudatta. (2007). *Organization Information Retrieval*. London: Facet.
- Daft, Richard L. (2006). *Organization Theory and Design* (7th ed). Nashville, Tenn.: South-Western-Thomson Learning, Vanderbilt University.
- Doja, M.N. & Ahmad, Tanyir. (2017). Stability of Local Information-Based Centrality Measurements Under Degree Preserving Randomizations. *Intelligent Computing and Information and Communication*, 673, 395-403. Retrieved from https://doi.org/10.1007/978-981-10-7245-1_39.
- Evans, G. Edward & Ward, Patrisia Layzell. (2007). *Management Basics for Information Professionals* (2nd ed). New York: Neal-Schuman.
- Klyton, Aaron Van and Castaño-Muñoz, Wilson. (2016). Local Information Services in Medellin: Technology, Institutions, Communities and Power. *Technology in Society*, 50, 20-30. Retrieved from <http://dx.doi.org/10.1016/j.techsoc.2017.03.007>.
- Liu, Wei, Lee, Dong, & Rao, Kotagiri. (2014). Using Local Information to Significantly Improve Classification Performance. *CIKM'14 Proceedings*, 1947-1950. Retrieved from <https://dl.acm.org/citation.cfm?id=2662045>.
- Lloyd, Annemaree. (2014). Following the Red Thread of Information in Information Literacy Research: Recovering Local Knowledge Through Interview to The Double. *Library&Information Science Research*, 36, 99-105. Retrieved from <http://dx.doi.org/10.1016/j.lisr.2013.10.006>.
- L.W., Evelina. (2016). Vertical Communication Based on Local Wisdom: A Study of World Class University. *Pertanika Journal of Social Science and Humanities*, 24, 59-70. Retrieved from http://apps.webofknowledge.com/full_record.do?product=WOS&search_mode=GeneralSearch&qid=3&SID=8AgrcTbXTBE3lx31PfS&page=2&doc=12&cacheurlFromRightClick=no.

- Martin, Rebecca A., & Olson, Chalermsee. (2005). *The Collection of Palm-leaf Manuscripts at Northern Illinois University Libraries*. Retrieved from <https://www.cyberdriveillinois.com/publications/pdf.H.W.Wilson/lda104.pdf>
- Oakford, Alefiah, & Williams, Peter. (2011). The use and Value of Local Information Systems: A Case Study of the Milton Keynes Intelligence (MKi) Observatory. *Aslib Proceedings*, 533-548. Retrieved from <https://doi.org/10.1108/00012531111165003>.
- Odgers, Pattie, & Keeling, B. Lewis. (2000). *Administrative Office Management* (12th ed). Cincinnati, Ohio: South-Western Education.
- Oh, Chi Young, & Butler, Brian S. (2016). Newcomers from the Other Side of the Globe: International Students' Local Information Seeking during Adjustment. *ASIST'16 Proceedings of the 79th 14-18 October 2016 ASIS&T Annual Meeting: Creating Knowledge Enhancing Lives through Information & Technology*, unpagued. Retrieved from <https://dl.acm.org/citation.cfm?id=3017565>.
- Polit, Denise F., & Beck, Cheryl Tatano. (2012). *Nursing research: Generating and Assessing Evidence for Nursing Practice* (9th ed). Philadelphia: Wolters Kluwer Health/Lippincott Williams&Wilkins.
- Qiu, Ranfeng, & Cantwell, John. (2018). General Purpose Technologies and Local Knowledge Accumulation-A Study on MNC Subunits and Local Innovation Centers. *International Business Review*, 1-12. Retrieved from <https://doi.org/10.1016/j.ibusrev.2018.01.006>.
- Seneviratne, Wathmanel. (2004). Local information upload strategy in building up rural Community information pages on the Internet: An approach to attending the information needs of rural Sri Lanka. *The International Information & Library Review*, 36(3), 241-252. Retrieved from <https://doi.org/10.1016/j.iilr.2003.10.012>.
- Surithong Srisa-ard. (2002). *Local information collection in a library*. Mahasarakham: Mahasarakham University.
- Vega, Carl, Roquero, Paula, & Aracil, Javier. (2017). Multi-Gbps HTTP Traffic Analysis in Commodity Hardware Based on Local Knowledge of TCP Streams. *Computer Networks*, 113, 258-268. Retrieved from <http://dx.doi.org/10.1016/j.comnet.2017.01.001>.

- Younis, Abdul Razeq Mustafa. (2005). Local Online Information Systems in Jordanian University Libraries. *Online Information Review*, 29(1), 54-74. Retrieved from <https://doi.org/10.1108/14684520510583945>.
- Zhou, Dake, et al. (2006). Improved-LDA Based Face Recognition Using Both Facial Global and Local Information. *Pattern Recognition Letters*, 27, 536-543. Retrieved from <https://doi.org/10.1016/j.patrec.2005.09.015>.
- Zong, Yu, et al. (2011). A Local Information Passing Clustering Algorithm for Tagging Systems. *Paper presented in 16th 22-25 April 2011 Proceedings International Conference DASFAA 2011 International Workshops: GDB SIM3 FlashDB SNSMW DaMEN DQIS*, unpagged. Retrieved from https://doi.org/10.1007/978-3-642-20244-5_32.

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

สภามหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ภาคผนวก ก

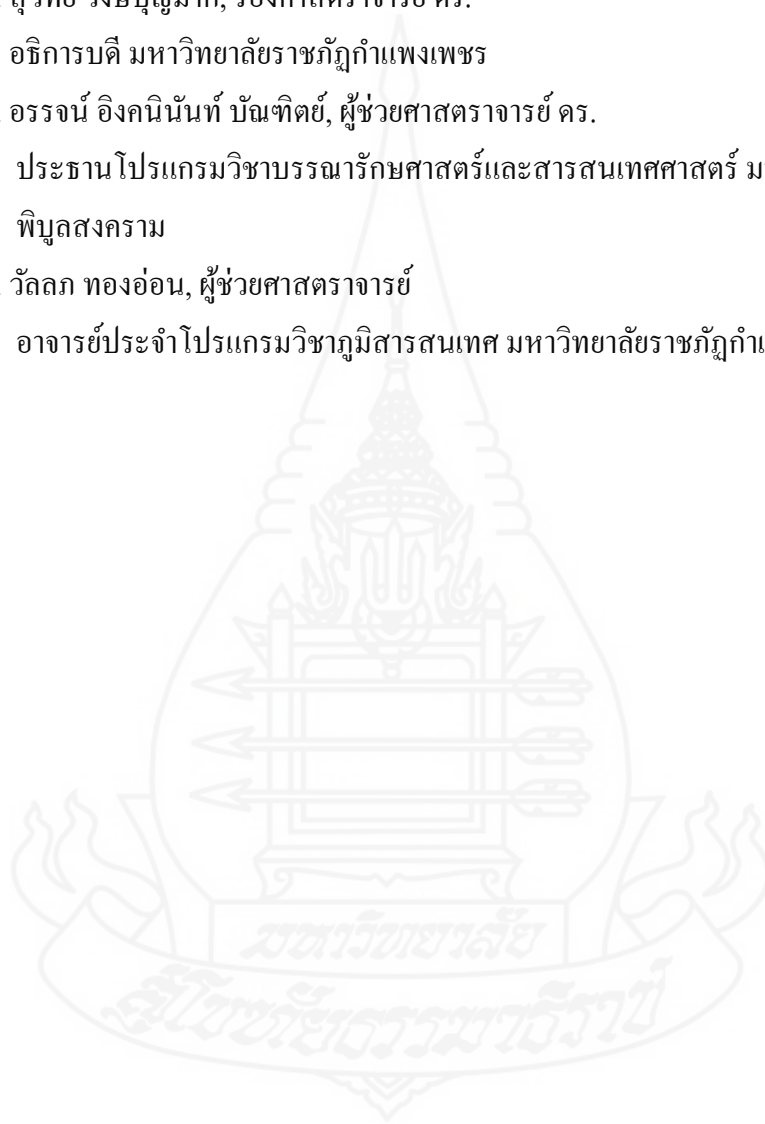
ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือ

ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือ

ผู้ทรงตรวจสอบเครื่องมือมีรายชื่อดังต่อไปนี้

1. สุวิทย์ วงษ์บุญมาก, รองศาสตราจารย์ ดร.
อธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
2. อรรถน ینگนินันท์ บัณฑิตย์, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.
ประธาน โปรแกรมวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ
พิบูลสงคราม
3. วัลลภ ทองอ่อน, ผู้ช่วยศาสตราจารย์
อาจารย์ประจำโปรแกรมวิชาภูมิสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

ภาคผนวก ข

ผู้ทรงคุณวุฒิตอบเครื่องมือ

ผู้ทรงคุณวุฒิตอบเครื่องมือ

ผู้ทรงคุณวุฒิตอบเครื่องมือ โดยแบ่งเป็น 2 กลุ่ม ซึ่งมีดังต่อไปนี้

กลุ่มที่ 1 ผู้อำนวยการ มีรายนามดังนี้

1. นภา มิ่งมัน
รองผู้อำนวยการสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์
2. วาสนา สันติธีรากล, คร.
รองผู้อำนวยการสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
3. ชลาพันธ์ อุปกิจ, อาจารย์
รองผู้อำนวยการสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ สำนักงานบริหารสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
4. ศรีัญญา ตรีทศ, อาจารย์
รองผู้อำนวยการสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ งานหอสมุดกลางสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์
5. กัทราพร วงษ์น้อย
หัวหน้ากลุ่มงานพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
6. เจนต์ คันทะ
หัวหน้าสำนักงาน สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
7. วรลักษณ์ โมสิกรัตน์
รองผู้อำนวยการสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
8. อรุณลักษณ์ รัตนพันธุ์, รองศาสตราจารย์
ผู้อำนวยการสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

กลุ่มที่ 2 บรรณารักษ์ มีรายนามดังนี้

1. ศิริลักษณ์ ขวัญคำ

นักวารสารและสิ่งพิมพ์ กลุ่มงานพัฒนาและวิเคราะห์ทรัพยากรสารสนเทศ
สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์

2. สุณี ไชยวงษ์

หัวหน้างานพัฒนาและจัดระบบทรัพยากรสารสนเทศ สำนักหอสมุด สำนักวิทยบริการ
และเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

3. ธนัญญา วงศ์สมศักดิ์

บรรณารักษ์ งานพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ ศูนย์วิทยบริการ สำนักวิทยบริการและ
เทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

4. ปวีณา ทองเป๊ะ

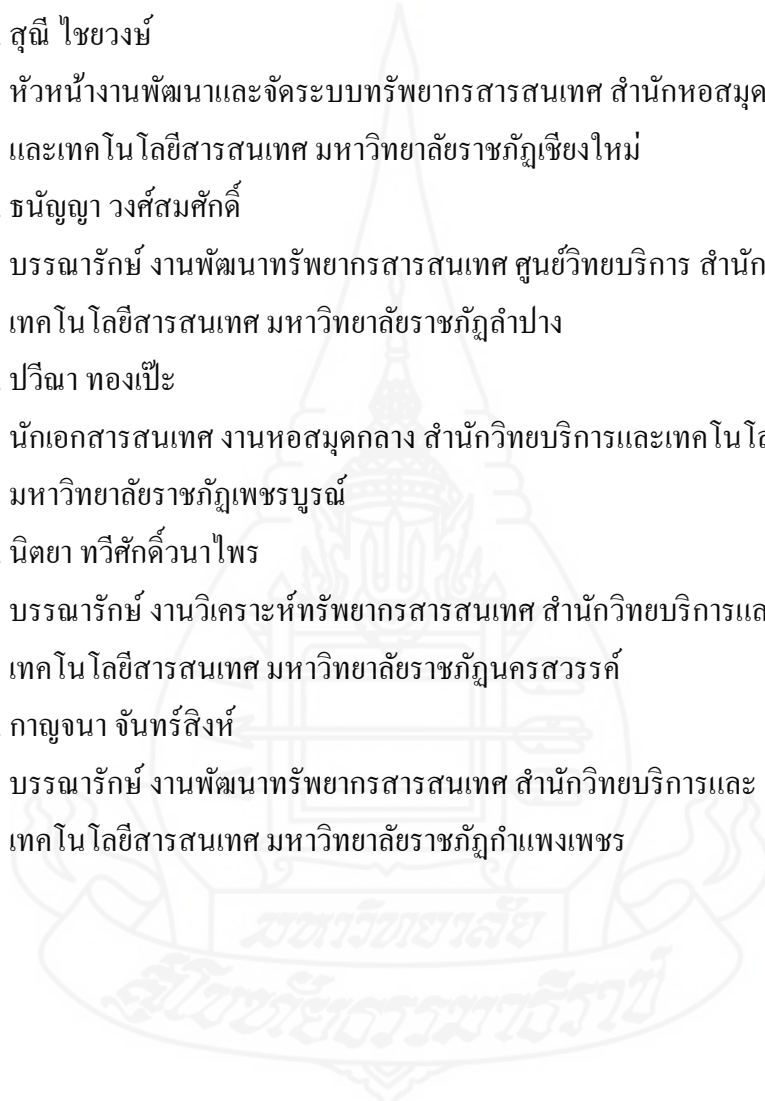
นักเอกสารสนเทศ งานหอสมุดกลาง สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ
มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

5. นิตยา ทวีศักดิ์วนาไพโร

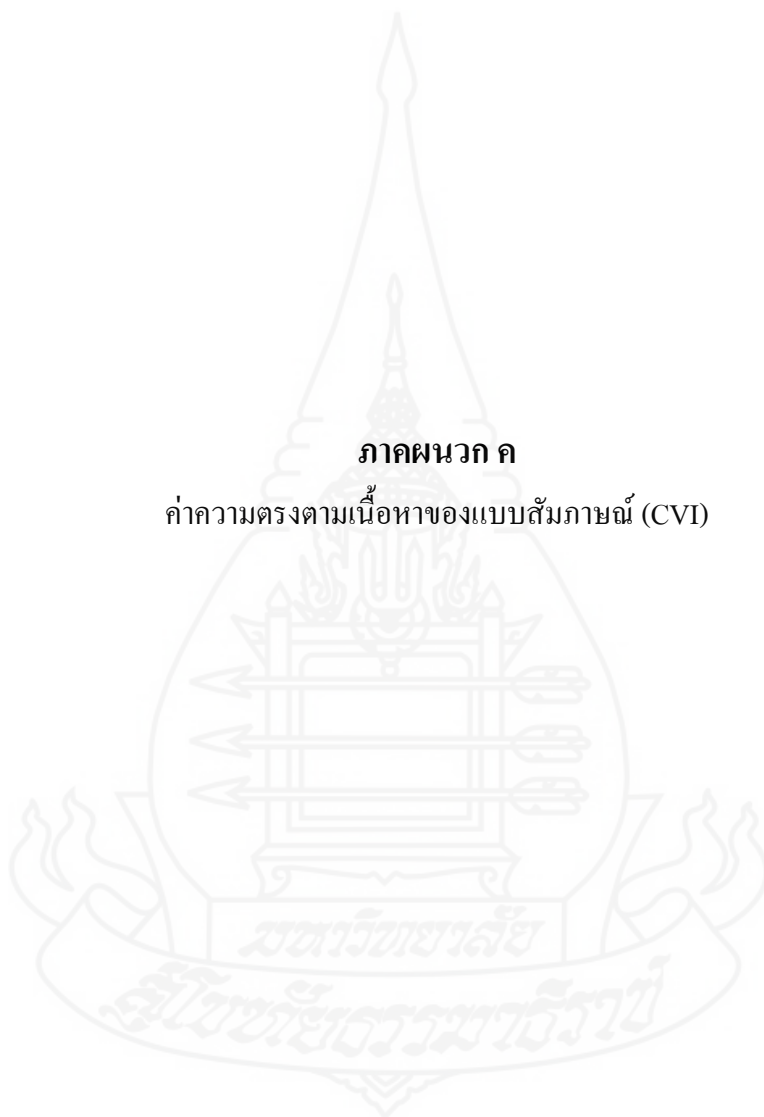
บรรณารักษ์ งานวิเคราะห์ทรัพยากรสารสนเทศ สำนักวิทยบริการและ
เทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

6. กาญจนา จันทร์สิงห์

บรรณารักษ์ งานพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ สำนักวิทยบริการและ
เทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

ภาคผนวก ค
ค่าความตรงตามเนื้อหาของแบบสัมภาษณ์ (CVI)

ค่าความตรงตามเนื้อหา CVI

แบบสัมภาษณ์สภาพและปัญหาการจัดการคอลเล็กชันข้อมูลท้องถิ่น
ของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ

ข้อที่	ผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)			จำนวนผู้เชี่ยวชาญ ที่เห็นสอดคล้อง	I-CVI (รายชื่อ)
	1	2	3		
1	x	x	-	2	0.67
2	x	x	-	2	0.67
3	x	x	-	2	0.67
4	x	x	x	3	1.00
5	x	x	x	3	1.00
6	x	x	x	3	1.00
7	x	x	x	3	1.00
8	x	x	x	3	1.00
9	x	x	x	3	1.00
10	x	x	x	3	1.00
11	x	x	x	3	1.00
12	x	x	x	3	1.00
S-CVI					0.92

ความตรงเชิงเนื้อหาทั้งหมด (S-CVI) เท่ากับ 0.92

ภาคผนวก ง

ผลการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

ผลการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

ตอนที่ 1 ผลการสัมภาษณ์สภาพการจัดการคอลเล็กชันข้อมูลท้องถิ่นของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ

ผลจากการสัมภาษณ์สภาพการจัดการคอลเล็กชันข้อมูลท้องถิ่นของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ จำนวน 8 แห่ง จำแนกได้เป็น 3 ด้าน ดังนี้

1. ด้านจำนวนข้อมูลท้องถิ่น

จากการศึกษาข้อมูลท้องถิ่น ทั้ง 8 แห่ง แต่ละแห่ง พบว่า

1.1 งานจดหมายเหตุสารสนเทศท้องถิ่นและสารสนเทศอาเซียน สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ ได้แก่ หนังสือ จำนวน 135 เล่ม และฐานข้อมูล 1 ฐาน

1.2 งานพัฒนาและจัดระบบทรัพยากรสารสนเทศ สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ได้แก่ หนังสือ จำนวน 1,161 ชื่อเรื่อง, หนังสือพิมพ์ จำนวน 1 ชื่อเรื่อง, กฤตภาค จำนวน 578 ชื่อเรื่อง, วิทยานิพนธ์ จำนวน 9 ชื่อเรื่อง, ซีดี จำนวน 19 ชื่อเรื่อง, วิดีทัศน์ จำนวน 4 ชื่อเรื่อง และฐานข้อมูล 1 ฐาน

1.3 งานพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ หน่วยสำนักหอสมุด สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง ได้แก่ กฤตภาค จำนวน 4,000 ชื่อเรื่อง และฐานข้อมูล 1 ฐาน

1.4 งานวิเคราะห์ทรัพยากรสารสนเทศ สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ได้แก่ หนังสือ จำนวน 100 เล่ม

1.5 งานหอสมุดกลาง สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ได้แก่ หนังสือ จำนวน 989 เล่ม, วารสาร จำนวน 27 เล่ม, กฤตภาค จำนวน 15 ชื่อเรื่อง, วิทยานิพนธ์ จำนวน 19 เล่ม, ไฟล์อิเล็กทรอนิกส์ จำนวน 31 ไฟล์

1.6 งานบริการสารสนเทศ สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ได้แก่ หนังสือ จำนวน 1,005 ชื่อเรื่อง, วารสาร 3 ชื่อเรื่อง, หนังสือพิมพ์ 1 ชื่อเรื่อง, จดหมายข่าว 1 ชื่อเรื่อง, วิทยานิพนธ์ 100 ชื่อเรื่อง และฐานข้อมูล จำนวน 1 ฐาน

2. ด้านเนื้อหาข้อมูลท้องถิ่น

จากการศึกษาข้อมูลท้องถิ่น ทั้ง 8 แห่ง แต่ละแห่ง พบว่า

2.1 งานพัฒนาและจัดระบบทรัพยากรสารสนเทศ สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ได้แก่ สาขาอุตสาหกรรมและหัตถกรรม จำนวน 10 ชื่อเรื่อง, สาขาแพทย์แผนไทย

จำนวน 9 ชื่อเรื่อง, สาขาการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จำนวน 4 ชื่อเรื่อง, สาขากองทุนและธุรกิจชุมชน จำนวน 14 ชื่อเรื่อง, สาขาศิลปกรรม จำนวน 39 ชื่อเรื่อง, สาขาภาษาและวรรณกรรม จำนวน 120 ชื่อเรื่อง, สาขาอาหารและโภชนาการ จำนวน 13 ชื่อเรื่อง, สาขาปรัชญา ศาสนาและประเพณี จำนวน 200 ชื่อเรื่อง

2.2 งานหอสมุดกลาง สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ได้แก่ สาขาเกษตรกรรม จำนวน 37 เล่ม, สาขาอุตสาหกรรมและหัตถกรรม จำนวน 59 เล่ม, สาขาแพทย์แผนไทย จำนวน 79 เล่ม, สาขาการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จำนวน 10 เล่ม, สาขากองทุนและธุรกิจชุมชน จำนวน 6 เล่ม, สาขาศิลปกรรม จำนวน 139 เล่ม, สาขาภาษาและวรรณกรรม จำนวน 204 เล่ม, สาขาอาหารและโภชนาการ จำนวน 124 เล่ม, สาขาปรัชญา ศาสนาและประเพณี จำนวน 240 เล่ม

2.3 งานบริการสารสนเทศ สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ได้แก่ สาขาเกษตรกรรม จำนวน 101 เล่ม, สาขาอุตสาหกรรมและหัตถกรรม จำนวน 135 เล่ม, สาขาแพทย์แผนไทย จำนวน 116 เล่ม, สาขาการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จำนวน 44 เล่ม, สาขากองทุนและธุรกิจชุมชน จำนวน 100 เล่ม, สาขาสวัสดิการ จำนวน 97 เล่ม, สาขาภาษาและวรรณกรรม จำนวน 53 เล่ม

3. ด้านกระบวนการจัดการข้อมูลท้องถิ่น

จากการศึกษาข้อมูลท้องถิ่น ทั้ง 8 แห่ง แต่ละ พบว่า

3.1 งานจดหมายเหตุสารสนเทศท้องถิ่นและสารสนเทศอาเซียน สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์ คือ

1) นโยบายและแผนงาน มียุทธศาสตร์ที่ 4 คลังความรู้ท้องถิ่นและหอเกียรติยศมหาวิทยาลัย เป้าประสงค์ สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นที่พึ่งด้านวิชาการ และวิชาชีพต่อสังคมและชุมชน เป็นแหล่งรวบรวม จัดเก็บ และให้บริการเอกสารที่มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์ของมหาวิทยาลัย

2) โครงสร้างการบริหารจัดการ มีการจัดโครงสร้างโดยอธิการบดี รองอธิการบดี ผู้อำนวยการสำนักฯ รองผู้อำนวยการสำนักฯ หัวหน้ากลุ่มงาน และหัวหน้างาน

3) บุคลากร มีกลุ่มงานพัฒนาและวิเคราะห์ทรัพยากรสารสนเทศงานหอเกียรติประวัติและสารสนเทศท้องถิ่น จำนวน 2 คน เป็นนักวารสารและสิ่งพิมพ์กับเจ้าหน้าที่ธุรการ

4) การจัดหา โดยได้รับการบริจาคจากหน่วยงานต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย

5) การจัดหมวดหมู่ โดยได้ปฏิบัติการจัดหมวดหมู่ตามพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ และหอจดหมายเหตุแห่งชาติ

6) การบริการและเผยแพร่ โดยให้บริการเป็นการจัดแสดงพิพิธภัณฑท์ท้องถิ่น อุดมคติ

7) การสงวนรักษาและการอนุรักษ์ มีหน่วยงานจากกรมศิลปากรและหอจดหมายเหตุแห่งชาติโดยมีบุคลากรมาช่วยในการควบคุมและการดูแลคอบให้คำปรึกษา

3.2 งานพัฒนาและจัดระบบทรัพยากรสารสนเทศ สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยราชภัฏ เชียงใหม่ คือ

1) นโยบายและแผน มีการจัดตั้งห้องข้อมูลล้านนาขึ้นเป็นคอลเล็กชันพิเศษโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อแสวงหาและจัดเก็บทรัพยากรสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับภาคเหนือตอนบนทุกๆ ด้าน ได้แก่ ความเป็นอยู่ ศิลปวัฒนธรรม ศาสนา การศึกษา การท่องเที่ยว ภูมิศาสตร์ สังคม การเมือง การปกครอง ประวัติศาสตร์ เป็นต้น

2) โครงสร้างการบริหารจัดการ มีการดำเนินการ โดยจัดเก็บหนังสือ ตำรา เอกสาร การสอน รายงานการประชุมสัมมนา หนังสืออ้างอิง ตลอดจนการจัดทำกฤตภาคออนไลน์ โดยเข้าร่วมเครือข่ายห้องสมุดมนุษยซึ่งเก็บองค์ความรู้ของครุภูมิปัญญาล้านนาอยู่ในรูปแบบหนังสือ อิเล็กทรอนิกส์และรูปวิทัศน์

3) บุคลากร เป็นเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานห้องสมุด จำนวน 1 คน มีหน้าที่ในการให้บริการ จัดชั้นหนังสือ ซึ่งไม่ได้จัดบุคลากรดูแลโดยตรง

4) งบประมาณ มีการจัดสรรจากมหาวิทยาลัยโดยใช้ร่วมกับหนังสือและสื่ออื่นๆ

5) การจัดหา โดยการจัดซื้อและการได้รับบริจาคจากบุคคลและหน่วยงานอื่นๆ ทั้งภายในและภายนอก

6) การจัดหมวดหมู่ โดยหนังสือจัดหมู่ระบบทศนิยมดิวอี้ ส่วนกฤตภาคจัดเรียงสี เก็บตามหมายเลขเอกสาร และหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ยังไม่มีให้บริการสืบค้นหากอนาคตจะมีการจัดเก็บในคลังปัญญาสถาบัน (CMRU IR)

7) การบริการและเผยแพร่ โดยข้อมูลล้านนาได้ให้บริการแบบชั้นเปิด กฤตภาคให้บริการแบบออนไลน์สามารถดาวน์โหลดฉบับเต็มฟรี และหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ให้บริการผ่านเว็บไซต์ของห้องสมุดมนุษยไม่สามารถดาวน์โหลดได้แต่เปิดอ่านได้

8) การสงวนรักษาและการอนุรักษ์ มีการบำรุง รักษาหนังสือโดยการเข้าปกก่อน แต่ยังไม่มีการซ่อมแบบปกแข็ง

9) เทคโนโลยีกับการพัฒนา ข้อมูลสำเนา มีฐานข้อมูลกฤตภาคออนไลน์ และฐานหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (เพชรราชกัญ)

3.3 งานพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ หน่วยสำนักหอสมุด สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง คือ

- 1) บุคลากร เป็นบรรณารักษ์ จำนวน 4 คน มีหน้าที่ร่วมกันจัดทำกฤตภาคข่าว
- 2) งบประมาณ เป็นค่าจัดหาข่าวโดยจ้างบุคคลทั่วไปจัดทำกฤตภาคข่าวๆ ละ 30 บาท โดยจัดสรรงบประมาณให้ปีละ 700 ข่าว
- 3) การจัดหา เป็นการจัดทำขึ้นเองโดยจัดหา กฤตภาคข่าว จำนวน 40 ชื่อเรื่องต่อเดือน
- 4) การจัดหมวดหมู่ โดยหนังสือจัดตามคอลเลกชันลำปางที่ใช้อักษรย่อ ลป. ส่วนกฤตภาคข่าวจัดแบ่งตามชื่อเรื่อง
- 5) การบริการและเผยแพร่ โดยหนังสือจะให้บริการบนชั้นปิดหากสามารถยืมออกไปถ่ายเอกสารได้ ส่วนกฤตภาคข่าวให้บริการในรูปแบบของออนไลน์
- 6) ข้อมูลท้องถิ่นของลำปางมีการจัดให้บริการเป็นมุม

3.4 งานหอสมุดกลาง สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ คือ

- 1) การจัดหา โดยการจัดซื้อและการขอรับบริจาคจากหน่วยงานต่างๆ จากภายนอก
- 2) การจัดหมวดหมู่ โดยหนังสือจัดหมู่ระบบทศนิยมดิวอี้ และมีหนังสือท้องถิ่นในชั้นร่วมกับหนังสือทั่วไป
- 3) การบริการและเผยแพร่ โดยมีการจัดหนังสือท้องถิ่นในชั้นเปิดร่วมกับหนังสือทั่วไป
- 4) การสงวนรักษาและการอนุรักษ์ โดยจะมีการเข้าเล่มเสริมปกเพื่อความแข็งแรงของหนังสือก่อนออกให้บริการ

3.5 งานวิเคราะห์ทรัพยากรสารสนเทศ สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ คือ

- 1) นโยบายและแผนงาน ยังกำหนดไม่ชัดเจนและไม่มีเป็นลายลักษณ์อักษร
- 2) เทคโนโลยีกับการพัฒนาระบบ มีการใช้ระบบห้องสมุดอัตโนมัติ ALIST
- 3) การบริการและเผยแพร่ มีการจัดคอลเล็กชันและจัดเก็บทรัพยากรสารสนเทศท้องถิ่นออกเป็นห้องข้อมูลท้องถิ่น

3.6 งานบริการสารสนเทศ สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร คือ

- 1) นโยบายและแผน มีการจัดตั้งห้องข้อมูลท้องถิ่น โดยให้บริการหนังสือและสิ่งพิมพ์ที่เกี่ยวข้องกับจังหวัดกำแพงเพชร จังหวัดตาก
- 2) บุคลากร เป็นบรรณารักษ์ จำนวน 1 คน นักวิชาการคอมพิวเตอร์ จำนวน 1 คน
- 3) งบประมาณ ยังไม่ชัดเจนในการจัดสรร
- 4) การจัดหา โดยการได้รับบริจาคทั้งภายในและภายนอก
- 5) การจัดหมวดหมู่ โดยหนังสือจัดหมู่ระบบทศนิยมดิวอี้
- 6) การบริการและเผยแพร่ มีการจัดคอลเลกชันได้ให้บริการแบบชั้นเปิดโดยเป็นห้องข้อมูลท้องถิ่น และมีฐานข้อมูลท้องถิ่นให้บริการแบบออนไลน์
- 7) การสงวนรักษาและการอนุรักษ์ มีการบำรุงรักษาและจัดเก็บหนังสือตามสภาพของทรัพยากรสารสนเทศ
- 8) เทคโนโลยีกับการพัฒนา มีการนำเอาเทคโนโลยีมาจัดการ โดยการพัฒนาฐานข้อมูลท้องถิ่นเพื่อให้เข้าถึงได้สะดวกและรวดเร็ว

3.7 งานเทคโนโลยีสารสนเทศ สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม พบว่า ได้ทราบข้อมูลมาว่ามหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงครามได้มีการปรับเปลี่ยนโครงสร้างการบริหารจัดการและการดำเนินงานในองค์กร เมื่อปี พ.ศ. 2561 จึงทำให้ไม่มีการจัดการคอลเล็กชันข้อมูลท้องถิ่นในสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ แต่มีเพียงจัดนิทรรศการเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ของจังหวัดเขตติดต่อกับจังหวัดพิษณุโลก เช่น ผ้าทอ เครื่องสังคโลกของจังหวัดสุโขทัย ทั้งนี้ทรัพยากรสารสนเทศท้องถิ่นหรือข้อมูลท้องถิ่นที่มีอยู่ได้ถูกเคลื่อนย้ายให้กองพัฒนานักศึกษาดำเนินการแทนโดยมหาวิทยาลัยราชภัฏฯ เป็นผู้มอบหมาย

3.8 งานบริการยืม-คืน สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ พบว่า ได้ทราบข้อมูลมาว่ามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ได้มีการปรับเปลี่ยนโครงสร้างการบริหารจัดการและการดำเนินงานในองค์กร เมื่อปลายปี พ.ศ. 2560 ที่ผ่านมาจึงทำให้ไม่มีการจัดการคอลเล็กชันข้อมูลท้องถิ่นในสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ

ตอนที่ 2 ผลการสัมภาษณ์ปัญหาการจัดการคอลเล็กชันข้อมูลท้องถิ่นของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ

ผลจากการสัมภาษณ์ปัญหาการจัดการคอลเล็กชันข้อมูลท้องถิ่นของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ จำนวน 8 แห่ง โดยนำเสนอข้อมูลดังนี้

1. งานจดหมายเหตุสารสนเทศท้องถิ่นและสารสนเทศอาเซียน สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ พบว่า นโยบายและแผนงาน ยังไม่มีแผนงานการดำเนินการอย่างชัดเจนเท่าที่ควร หากแต่มีแผนของสำนักฯ ไว้รองรับตามยุทธศาสตร์

2. งานพัฒนาและจัดระบบทรัพยากรสารสนเทศ สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ พบว่า

1) นโยบายและแผนงาน ไม่เป็นลายลักษณ์อักษรหากเป็นส่วนหนึ่งของงานห้องสมุด และไม่มีการจัดตั้งเป็นศูนย์ข้อมูลท้องถิ่น

2) โครงสร้างการบริหารจัดการ ยังไม่มีโครงสร้างการบริหารจัดการที่เป็นศูนย์ข้อมูลท้องถิ่น หากแต่มอบหมายบุคลากรคอยจัดเก็บและให้บริการเช่นเดียวกันทรัพยากรสารสนเทศอื่นๆ

3) บุคลากร ไม่มีบุคลากรที่รับผิดชอบโดยตรงแต่มีบุคลากรรับผิดชอบดูแลให้บริการและจัดชั้น ส่วนหนังสืออิเล็กทรอนิกส์มีคณะทำงานตาม โครงการเท่านั้น

4) งบประมาณ ได้รับการจัดสรรงบประมาณเฉพาะการจัดการทรัพยากรสารสนเทศทั่วไป และยังไม่มียกงบประมาณในการจัดตั้งศูนย์ข้อมูลท้องถิ่น

5) การจัดหา ทรัพยากรสารสนเทศยังไม่มี ความหลากหลาย ส่วนมากได้รับบริจาคเป็นทรัพยากรสารสนเทศทั่วไป

3. งานหอสมุดกลาง สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ พบว่า มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ได้มีการปรับเปลี่ยน โครงสร้างการบริหารจัดการ และการดำเนินงานองค์กรจึงทำให้ ไม่มีการจัดการคอลเล็กชันข้อมูลท้องถิ่นในสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ หากแต่ได้มอบหมายให้สำนักศิลปะและวัฒนธรรมเป็นหน่วยงานในการจัดการคอลเล็กชันข้อมูลท้องถิ่นแทน และให้สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นแหล่งสนับสนุนการเรียนการสอนที่มีหนังสือ ตำรา และวารสารเท่านั้น

4. งานวิเคราะห์ทรัพยากรสารสนเทศ สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ พบว่า นโยบายและแผนงาน ยังกำหนดไม่ชัดเจนและไม่มีเป็นลายลักษณ์อักษร

5. งานบริการสารสนเทศ สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร พบว่า

1) นโยบายและแผนงาน ยังไม่ระบุอย่างชัดเจน

2) โครงสร้างการบริหารจัดการ ได้มีการมอบหมายผู้รับผิดชอบเป็นบรรณารักษ์ แต่ยังไม่ชัดเจน

- 3) บุคลากร มีไม่เพียงพอ
- 4) งบประมาณ ไม่มีการจัดสรรเพื่อนำมาจัดหาและตกแต่งห้องข้อมูลท้องถิ่น
- 5) การจัดหา มีการจัดหาทรัพยากรสารสนเทศยังไม่ทั่วถึง และทรัพยากรสารสนเทศที่มีอยู่ก็ชำรุดและเก่า
- 6) การดำเนินงานข้อมูลท้องถิ่นกำลังอยู่ในช่วงปรับปรุงคาดว่าจะภายใน 1-2 ปี จะมีจำนวนทรัพยากรสารสนเทศเพิ่มขึ้นและมีความหลากหลายขึ้น

ตอนที่ 3 ผลการสัมมนาแผนทางการพัฒนาการจัดการคอลเล็กชันข้อมูลท้องถิ่นของ สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ

ผลจากการสัมมนาแผนทางการพัฒนาการจัดการคอลเล็กชันข้อมูลท้องถิ่นของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ จำนวน 8 แห่ง โดยนำเสนอข้อมูลดังนี้

1. งานจดหมายเหตุสารสนเทศท้องถิ่นและสารสนเทศอาเซียน สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ พบว่า

1.1 นโยบายและแผนงาน กำหนดนโยบายตามพันธกิจว่าด้วยสืบสาน เผยแพร่ และพัฒนาคัลกภูมิปัญญาท้องถิ่นและเอกสารทางประวัติศาสตร์ เพื่อสร้างสังคมการเรียนรู้ ยุทธศาสตร์ พ.ศ. 2560-2564 ยุทธศาสตร์ที่ 4 คลังความรู้ท้องถิ่นและจดหมายเหตุของมหาวิทยาลัย กลยุทธ์ 4.1 สร้างความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น แผนงานดำเนินการจัดหา จัดเก็บ อนุรักษ์ เผยแพร่ ให้บริการสารสนเทศเกี่ยวกับจังหวัดอุตรดิตถ์ และจัดทำฐานข้อมูลท้องถิ่นในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์

1.2 ทรัพยากรสารสนเทศและการให้บริการ มีข้อมูลท้องถิ่น เช่น หนังสือ บทความวารสาร บทความหนังสือพิมพ์ แผ่นซีดี แผ่นดีวีดี พระพุทธรูป เครื่องปั้นดินเผา จาน ถ้วย เป็นต้น และให้บริการ โดย

1) จัดพื้นที่เก็บข้อมูลท้องถิ่น ณ ชั้น 5 อาคารบรรณาราชนครินทร์ หากมีผู้ใช้บริการจะค้นคว้าข้อมูลต้องแจ้งความประสงค์เคาน์เตอร์บริการยืมคืน ชั้น 1 แล้วกรอกแบบฟอร์มการเข้าใช้บริการ

2) พัฒนารฐานข้อมูลเพื่อการจัดเก็บข้อมูลท้องถิ่น โดยให้นักวิชาการคอมพิวเตอร์ร่วมพัฒนารฐานข้อมูลกับบรรณารักษ์ที่รับผิดชอบซึ่งกำลังดำเนินการขออนุญาตทางมหาวิทยาลัยฯ เพื่อจัดตั้งหอประวัติมหาวิทยาลัย

1.3 บุคลากรและงบประมาณ โดย

- 1) มอบหมายให้บรรณารักษ์เป็นผู้ดูแลการจัดการเกี่ยวกับข้อมูลท้องถิ่นและการจัดตั้งหอประวัตินมหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์
- 2) จัดสรรงบประมาณสำหรับการจัดการเกี่ยวกับข้อมูลท้องถิ่นพร้อมจัดตั้งหอประวัติ
- 3) ส่งเสริมให้บรรณารักษ์เข้ารับการอบรม สัมมนาต่างๆ เกี่ยวกับงานเพื่อให้ได้มีความรู้ ความเข้าใจในการปฏิบัติงาน

1.4 ความร่วมมือและเครือข่าย ได้รับความร่วมมือที่มบุคลากรจากพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติสวรรคนายก จังหวัดสุโขทัย โดยได้รับคำปรึกษาและแนะนำต่างๆ เกี่ยวกับการจัดการข้อมูลท้องถิ่นและการจัดตั้งหอประวัตินมหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์

1.5 เทคโนโลยีกับการพัฒนาระบบ กำลังพัฒนารฐานข้อมูลท้องถิ่นมีการจัดเก็บข้อมูล โดยให้นักวิชาการคอมพิวเตอร์ร่วมพัฒนารฐานข้อมูลกับบรรณารักษ์ที่รับผิดชอบ

2. งานพัฒนาและจัดระบบทรัพยากรสารสนเทศ สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ พบว่า

2.1 นโยบายและแผนงาน ยังไม่มีการกำหนดนโยบายและแผนงานของข้อมูลท้องถิ่นแต่ไม่เป็นลายลักษณ์อักษร หากมีการจัดเก็บเป็นคอลเล็กชันพิเศษ โดยปี พ.ศ. 2558 ได้เข้าร่วมเครือข่ายห้องสมุดมนุษยประเทศไทย ในปี พ.ศ. 2560 ได้พัฒนารฐานข้อมูลออนไลน์เพื่อจัดเก็บองค์ความรู้ภูมิปัญญาล้านนาในรูปแบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ วัสดุทัศน และให้บริการผ่านเว็บไซต์ www.humanlibrary.cmru.ac.th โดยจะมีการกำหนดนโยบายเพื่อพัฒนาเป็นคอลเล็กชันหนังสือมีชีวิต Cliving books

2.2 ทรัพยากรสารสนเทศและการให้บริการ ให้บริการข้อมูลท้องถิ่นเป็นข้อมูลล้านนา เช่น หนังสือทั่วไป หนังสืออ้างอิง ซึ่งจะจัดแยกหนังสือในคอลเล็กชันไว้ในห้องสมุดล้านนาและระบุตำแหน่งของหนังสือเป็นข้อมูลล้านนา ชั้น 5 โดยหนังสือในคอลเล็กชันจะมีอักษรย่อพิเศษกำกับเลขหมู่หนังสือ ยกตัวอย่าง ลน 915.95 น26ล

2.3 บุคลากรและงบประมาณ ไม่ได้กำหนดแผนงบประมาณจัดการคอลเล็กชันข้อมูลท้องถิ่น โดยเฉพาะ แต่กำหนดให้ของงบประมาณเพื่อดำเนินการในโครงการ เช่น โครงการพัฒนารฐานข้อมูลหนังสือมีชีวิต โดยกำหนดบุคลากรของทุกฝ่ายงานร่วมมือกันในการพัฒนาคอลเล็กชัน จำนวน 1 คน เป็นเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานห้องสมุด งานบริการสารสนเทศ มีหน้าที่ในการดูแลและให้บริการห้องสมุดล้านนา

2.4 ความร่วมมือและเครือข่าย ร่วมเป็นสมาชิกในเครือข่ายห้องสมุดมนุษย์แห่งประเทศไทย โดยมีแผนที่จะพัฒนาคอลเล็กชันหนังสือมีชีวิต ซึ่งคัดเลือกบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถด้านภูมิปัญญาพื้นบ้านในแต่ละแขนงเพื่อจัดทำ e-books

2.5 เทคโนโลยีกับการพัฒนาระบบ นำเทคโนโลยีเข้ามาใช้การจัดการ โดย

- 1) การจัดทำ e-books และจัดทำฐานข้อมูลหนังสือมีชีวิต
- 2) การจัดทำกฤตภาคออนไลน์ที่เกี่ยวกับข้อมูลภาคเหนือตอนบนและข่าวเกี่ยวกับมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
- 3) จัดทำรายการวิทยุเพื่อเผยแพร่ข้อมูลและหนังสือในห้องข้อมูลล้านนา

3. งานพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ หน่วยสำนักหอสมุด สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง พบว่า

3.1 นโยบายและแผนงาน โดย

- 1) ร่วมเครือข่ายกับ สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศกลุ่มภาคเหนือ ในการจัดทำ การตอบ การแลกเปลี่ยนความรู้ในการบริหารจัดการ การบริการ และการแบ่งปันทรัพยากรสารสนเทศ
- 2) สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศกลุ่มภาคเหนือ มีการประชุมร่วมกันทุกปี
- 3) ศูนย์วิทยบริการให้บริการท้องถิ่น โดยจัดทำโครงการกฤตภาคออนไลน์ และฐานข้อมูลออนไลน์จังหวัดลำปาง ซึ่งจะรวบรวมข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดลำปางและให้บริการแก่ประชาชนทั่วไป
- 4) สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศของแต่ละมหาวิทยาลัยราชภัฏยังเป็นหน่วยงานสนับสนุนการบริการให้บรรลุเป้าหมาย

3.2 ทรัพยากรสารสนเทศและการให้บริการ โดย

- 1) มีทรัพยากรให้บริการ มีกระบวนการจัดซื้อให้สอดคล้องกับผู้ใช้บริการโดยจะมีการคัดเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดปีละ 2 ครั้ง และยังให้บริการ e-book จากสองแหล่ง
- 2) การให้บริการเปิดเวลาราชการยังไม่ให้บริการวันเสาร์กับวันอาทิตย์ แต่จะระบุเวลาให้บริการ
- 3) มีบริการยืม-คืนเครื่องอัดโน้ต

3.3 บุคลากรและงบประมาณ โดยมีบุคลากร จำนวน 14 คน แบ่งงานเป็น 4 ฝ่าย และได้รับงบประมาณ 1.5 ล้านบาท

3.4 ความร่วมมือและเครือข่าย โดยมีความร่วมมือกับสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศกลุ่มภาคเหนือ และ โรงเรียนในสังกัดกับ โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 4 แห่ง

3.5 เทคโนโลยีกับการพัฒนาระบบ โดยมีระบบค้นหาทรัพยากรของ ARIT ใช้โปรแกรม OPAC ของมหาวิทยาลัยสงขลามีเครื่องยืม-คืนอัตโนมัติ

4. งานวิเคราะห์ทรัพยากรสารสนเทศ สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ พบว่า

4.1 นโยบายและแผนงาน ควรมีการกำหนดนโยบายและแผนงานที่ชัดเจนโดยเป็นลายลักษณ์อักษร

4.2 เทคโนโลยีกับการพัฒนาระบบ มีการใช้ระบบห้องสมุดอัตโนมัติ ALIST เพื่อจัดทำรายการบรรณานุกรม โดยแยกคอลเล็กชันข้อมูลท้องถิ่นและจัดเก็บไว้ในห้องข้อมูลท้องถิ่น

4.3 สำนักฯ ยังไม่มีนโยบายและแผนงานในการจัดการคอลเล็กชันข้อมูลท้องถิ่น จึงมีการมอบหมายกันในการปฏิบัติงาน เช่น การวิเคราะห์ การจัดเก็บ การจัดการข้อมูลโดยระบบห้องสมุดอัตโนมัติ บริการข้อมูลท้องถิ่นโดยแยกเป็นคอลเล็กชันไว้ในห้องข้อมูลท้องถิ่น

5. งานหอสมุดกลาง สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ พบว่า งานหอสมุดกลางอยู่ระหว่างการรวบรวมข้อมูลในการจัดทำห้องข้อมูลท้องถิ่น เพื่อให้บริการข้อมูลท้องถิ่น ปัจจุบันมีการจัดให้บริการอยู่รวมกันกับหนังสือทั่วไปบนชั้นเปิดโดยแบ่งตามหมวดหมู่ระบบทศนิยมดิวอี้ หากแต่มีหน่วยงานหลักของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อกำกับดูแลข้อมูลท้องถิ่นคือ สำนักศิลปะและวัฒนธรรม

6. งานบริการสารสนเทศ สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร พบว่า

6.1 นโยบายและแผนงาน โดย

- 1) สร้างเครือข่ายความร่วมมือด้านภูมิปัญญาท้องถิ่น
- 2) กำหนดเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ด้านการจัดทำฐานข้อมูลท้องถิ่นร่วมกันในสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ
- 3) ตั้งคณะกรรมการการจัดทำสารสนเทศและการแบ่งปันข้อมูลท้องถิ่น
- 4) พัฒนาฐานข้อมูลกลางเชื่อมโยงข้อมูลท้องถิ่นของแต่ละแห่งเพื่อการสืบค้นร่วมกัน
- 5) มีฝ่ายงานด้านข้อมูลท้องถิ่นหรือบริการข้อมูลท้องถิ่นให้บริการที่ชัดเจน

6) มีความต่อเนื่องและยั่งยืนด้านการบริหารจัดการข้อมูลท้องถิ่นและให้บริการ

6.2 ทรัพยากรสารสนเทศและการให้บริการ โดย

1) มีทรัพยากรที่เป็นสิ่งพิมพ์และอิเล็กทรอนิกส์ ฐานข้อมูลท้องถิ่นออนไลน์
2) บริการภายในศูนย์ข้อมูลท้องถิ่นหรือส่วนสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ และบริการภายนอกผ่านเว็บไซต์ ฐานข้อมูลท้องถิ่นและการใช้ทรัพยากรร่วมกันเพื่อความคุ้มค่าและใช้ประโยชน์สูงสุด

6.3 บุคลากรและงบประมาณ โดย

1) มีงบประมาณสนับสนุนด้านการบริหารจัดการและให้บริการตลอดปีงบประมาณและมีความต่อเนื่อง
2) มีบุคลากรประจำงานที่มีความรู้และมีทักษะต่างๆ ในการบริหารจัดการข้อมูลท้องถิ่น
3) มีผู้เชี่ยวชาญด้านข้อมูลท้องถิ่นเพื่อตรวจสอบหรือการความน่าเชื่อถือของข้อมูลท้องถิ่น

6.4 ความร่วมมือและเครือข่าย

1) สร้างนโยบาย เครือข่ายความร่วมมือกับท้องถิ่นและเครือข่ายมหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือที่ชัดเจน
2) มีเครือข่ายภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อรวบรวมข้อมูลที่ถูกต้อง
3) มีผู้เชี่ยวชาญที่ปรึกษาและแนะนำต่างๆ ด้านเครือข่ายข้อมูลท้องถิ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ

6.5 เทคโนโลยีกับการพัฒนาระบบ โดย

1) มีฐานข้อมูลกลางเพื่อเชื่อมต่อฐานข้อมูลท้องถิ่นของแต่ละแห่งเพื่อให้บริการในรูปแบบ One Search
2) มีการตรวจสอบข้อมูลให้เป็นปัจจุบันและต่อเนื่อง โดยใช้เทคโนโลยีมาช่วยในการตรวจสอบ
3) มีบุคลากรพัฒนาระบบหรือดูแลควบคุมการบริหารจัดการข้อมูลท้องถิ่นเป็นรูปธรรม โดยแต่งตั้งคณะกรรมการร่วมกันของแต่ละแห่ง

6.6 ควรมีประเด็นในการตรวจสอบข้อมูลท้องถิ่น การรวบรวม เผยแพร่ที่ถูกต้อง และมีความเชื่อถือ หรือสร้างจุดเด่นของข้อมูลท้องถิ่นภาคเหนือ

ภาคผนวก จ

ภาพประกอบการจัดการคอลเล็กชันข้อมูลท้องถิ่น

การจัดการคอลเล็กชันข้อมูลท้องถิ่นของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ จำนวน 8 แห่ง โดยพิจารณาจากภาพประกอบของแต่ละแห่ง พบว่า

ห้องข้อมูลล้านนา สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

มุมข้อมูลลำปาง สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

พิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นจังหวัดอุตรดิตถ์ สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์

มุมข้อมูลท้องถิ่น สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

ห้องข้อมูลท้องถิ่น กำแพงเพชร-ตาก สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ
มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

การจัดหมวดหมู่ทรัพยากรสารสนเทศ ห้องข้อมูลล้านนา สำนักหอสมุด
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

การจัดหมวดหมู่ทรัพยากรสารสนเทศ มุมข้อมูลอ้างอิง
สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

การจัดทรัพยากรสารสนเทศ พิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นจังหวัดอุตรดิตถ์
สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์

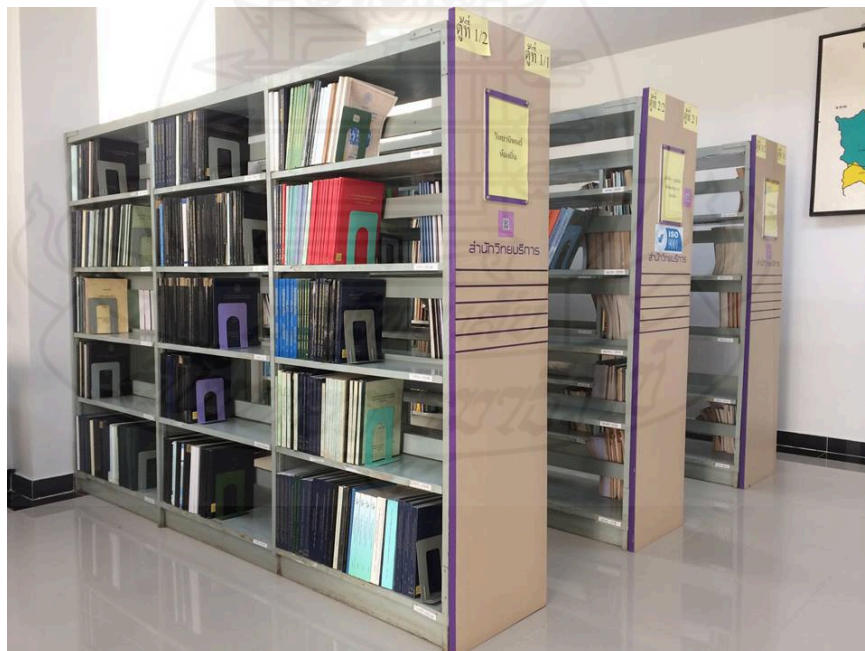
การจัดหมวดหมู่ทรัพยากรสารสนเทศ ห้องข้อมูลท้องถิ่น กำแพงเพชร-ตาก
สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

การจัดเรียงคอลเล็กชันบนชั้นให้บริการ ห้องข้อมูลล้านนา สำนักหอสมุด
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

การจัดเรียงคอลเล็กชันบนชั้นให้บริการ มุมข้อมูลลำปาง
สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

การจัดเรียงคอลเล็กชันบนชั้นให้บริการ ห้องข้อมูลท้องถิ่น กำแพงเพชร-ตาก
สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

ภาคผนวก ฉ
แบบสัมภาษณ์

แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย
เรื่อง การจัดการคอลเล็กชันข้อมูลท้องถิ่นของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ
มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ

คำชี้แจง

แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้สร้างขึ้นตามวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการคอลเล็กชันข้อมูลท้องถิ่นของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ และสอบถามความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ โดยแบบสัมภาษณ์แบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

ตอนที่ 2 สภาพการจัดการคอลเล็กชันข้อมูลท้องถิ่นของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ

ตอนที่ 3 ปัญหาการจัดการคอลเล็กชันข้อมูลท้องถิ่นของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ

แบบสัมภาษณ์สร้างขึ้นจากการอ้างอิงในเอกสารการสอนชุดวิชา การจัดการทรัพยากรสารสนเทศท้องถิ่น สาขาวิชาศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ดังนั้นการบันทึกในแบบสัมภาษณ์ฉบับนี้เป็นการศึกษาเพื่อมุ่งเน้นการนำไป ใช้ประโยชน์ในการวิจัยเท่านั้น โดยผลการวิจัยจะนำเสนอในภาพรวมซึ่งจะไม่ก่อให้เกิดความเสียหายใดๆ แก่ผู้ตอบทั้งสิ้น ซึ่งผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านในการให้คำตอบในครั้งนี้

ขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบเป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัย : นางสาวสรลชญา น้าเงินสกุลณี

นักศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาศิลปศาสตร์

แขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

ผู้ให้ข้อมูล.....
 ตำแหน่ง.....
 ประสบการณ์การทำงานข้อมูลท้องถิ่น.....ปี
 วัน/เดือน/ปีที่ให้ข้อมูล.....
 หน่วย/งาน/ฝ่าย.....
 ศูนย์/สำนัก.....
 มหาวิทยาลัย.....

ตอนที่ 2 สภาพการจัดการคอลเลกชันข้อมูลท้องถิ่นของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ

1. ด้านจำนวนและกลุ่มเนื้อหาข้อมูลท้องถิ่น

1.1 ด้านจำนวนข้อมูลท้องถิ่น

1) หนังสือ จำนวน.....	14) รูปภาพ จำนวน.....
2) วารสาร จำนวน.....	15) โปสเตอร์ จำนวน.....
3) หนังสือพิมพ์ จำนวน.....	16) เทป จำนวน.....
4) จุลสาร จำนวน.....	17) ซีดี จำนวน.....
5) กฤตภาค จำนวน.....	18) ซีดี-รอม จำนวน.....
6) นิตยสาร จำนวน.....	19) วิดีทัศน์ จำนวน.....
7) จดหมายข่าว จำนวน.....	20) ไฟล์อิเล็กทรอนิกส์ จำนวน.....
8) วิทยานิพนธ์ จำนวน.....	21) เว็บไซต์ จำนวน.....
9) สำเนาเอกสาร จำนวน.....	22) ฐานข้อมูล จำนวน.....
10) สมุดภาพ จำนวน.....	23) หุ่นจำลอง จำนวน.....
11) ภาพนิ่ง จำนวน.....	24) วัสดุจริง จำนวน.....
12) แผนภูมิ จำนวน.....	25) อื่นๆ (โปรดระบุ)..... จำนวน.....
13) สไลด์ จำนวน.....	

1.2 กลุ่มเนื้อหาข้อมูลท้องถิ่น

1) สาขาเกษตรกรรม	จำนวน.....
2) สาขาอุตสาหกรรมและหัตถกรรม	จำนวน.....
3) สาขาแพทย์แผนไทย	จำนวน.....

4) สาขาการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	จำนวน.....
5) สาขากองทุนและธุรกิจชุมชน	จำนวน.....
6) สาขาสวัสดิการ	จำนวน.....
7) สาขาศิลปกรรม	จำนวน.....
8) สาขาภาษาและวรรณกรรม	จำนวน.....
9) สาขาอาหารและโภชนาการ	จำนวน.....
10) สาขาปรัชญา ศาสนาและประเพณี	จำนวน.....
11) อื่นๆ (โปรดระบุ).....	จำนวน.....

2. ด้านการบริหารข้อมูลท้องถิ่น

1) นโยบายและแผนงาน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2) โครงสร้างการบริหารจัดการ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3) บุคลากร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4) งบประมาณ

.....

.....

.....

.....

.....

3. ด้านกระบวนการจัดการข้อมูลท้องถิ่น

1) การจัดหา

.....

.....

.....

.....

.....

2) การจัดหมวดหมู่

.....

.....

.....

.....

.....

3) การบริการและเผยแพร่

.....

.....

.....

.....

.....

4) การสงวนรักษาและการอนุรักษ์

.....

.....

.....

.....

5) เทคโนโลยีกับการพัฒนา

.....

.....

.....

.....

.....

.....

**ตอนที่ 3 ปัญหาการจัดการคอลเล็กชันข้อมูลท้องถิ่นของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ
มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ**

1. ปัญหาด้านการบริหารข้อมูลท้องถิ่น

1) นโยบายและแผนงาน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2) โครงสร้างการบริหารจัดการ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3) บุคลากร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4) งบประมาณ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. ปัญหาด้านกระบวนการจัดการข้อมูลท้องถิ่น

1) การจัดหา

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2) การจัดหมวดหมู่

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3) การบริการและเผยแพร่

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4) การสงวนรักษาและการอนุรักษ์

.....

.....

.....

.....

.....

5) เทคโนโลยีกับการพัฒนา

.....

.....

.....

.....

.....

3. ปัญหาด้านอื่นๆ (โปรดระบุ)

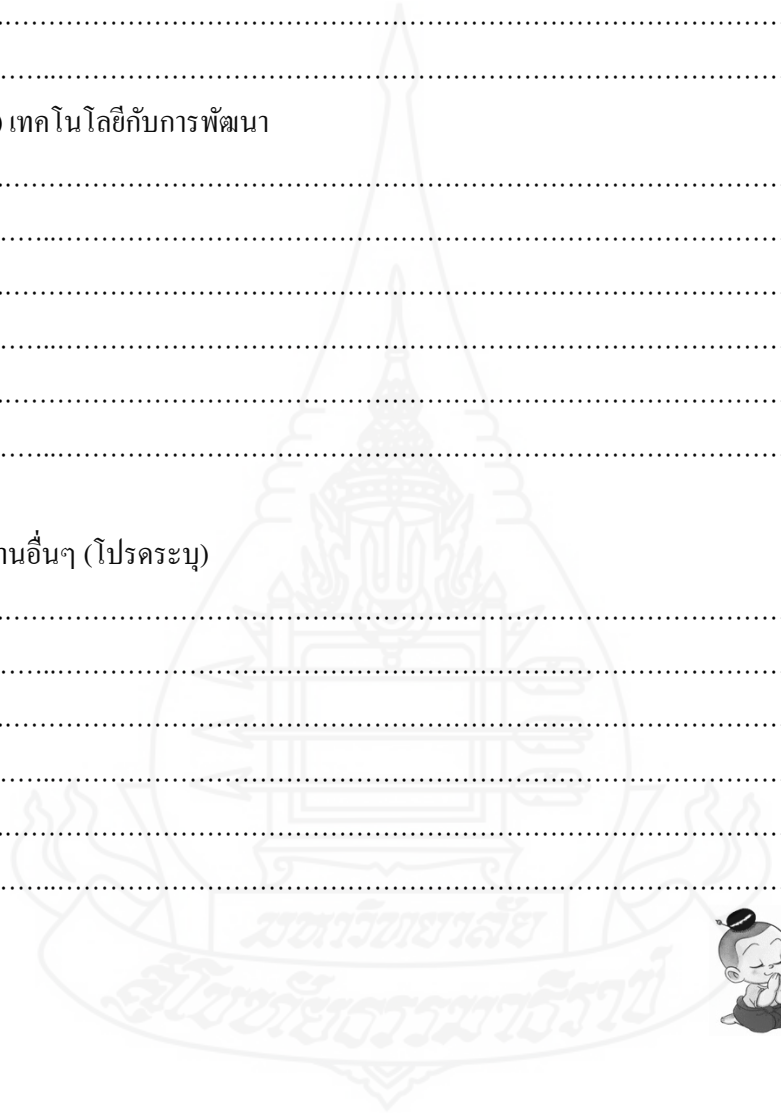
.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณ

แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย
เรื่อง การใช้คอลเล็กชันข้อมูลท้องถิ่นของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ
มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ

คำชี้แจง

แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการวิจัยเรื่องการจัดการคอลเล็กชันข้อมูลท้องถิ่นของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ เพื่อศึกษาการใช้คอลเล็กชันข้อมูลท้องถิ่นของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ และสอบถามความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ โดยแบบสัมภาษณ์แบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

ตอนที่ 2 การใช้คอลเล็กชันข้อมูลท้องถิ่นของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้เป็นการศึกษาเพื่อมุ่งเน้นการนำไปใช้ประโยชน์ในการวิจัยเท่านั้น โดยผลการวิจัยจะนำเสนอในภาพรวมซึ่งจะไม่ก่อให้เกิดความเสียหายใดๆ แก่ผู้ตอบทั้งสิ้น ซึ่งผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านในการให้คำตอบในครั้งนี้

ขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบเป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัย : นางสาวสรัดชนา น้ำเงินสุกณี

นักศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาศิลปศาสตร์

แขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

1. เพศ

 1) ชาย

 2) หญิง

2. สถานภาพ

 1) อาจารย์

 3) บุคลากร

 2) นักศึกษา

 4) อื่นๆ (โปรดระบุ).....

3. คณะ/หน่วยงาน

 1) คณะครุศาสตร์

 4) คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

 2) คณะวิทยาการจัดการ

 5) คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

 3) คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม

 6) อื่นๆ (โปรดระบุ).....

4. มหาวิทยาลัยราชภัฏ

 1) เชียงราย

 5) เพชรบูรณ์

 2) เชียงใหม่

 6) พิบูลสงคราม

 3) ลำปาง

 7) นครสวรรค์

 4) อุตรดิตถ์

 8) กำแพงเพชร

ตอนที่ 2 การใช้คอลเล็กชันข้อมูลท้องถิ่นของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ

1. ประเภทของข้อมูลท้องถิ่นตามสื่อที่ใช้

 1) สื่อสิ่งพิมพ์

 5) สื่อพื้นบ้าน

 2) สื่อโสตทัศน์

 6) วัสดุจริง

 3) สื่อดิจิทัล

 7) อื่นๆ (โปรดระบุ).....

 4) สื่อบุคคล

2. เนื้อหาของข้อมูลท้องถิ่นที่ใช้

 1) เกษตรกรรม

 7) ศิลปกรรม

 2) อุตสาหกรรมและหัตถกรรม

 8) ภาษาและวรรณกรรม

 3) แพทย์แผนไทย

 9) อาหารและโภชนาการ

 4) การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

 5) กองทุนและธุรกิจชุมชน

 10) ปรัชญา ศาสนาและประเพณี

 6) สวัสดิการ

 11) อื่นๆ (โปรดระบุ).....

3. เครื่องมือการสืบค้นข้อมูลท้องถิ่นที่ใช้

- 1) ฐานข้อมูลท้องถิ่น
- 2) ฐานข้อมูลห้องสมุด
- 3) อื่นๆ (โปรดระบุ).....

4. รูปแบบการบริการข้อมูลท้องถิ่นที่ใช้

- 1) บริการยืม-คืน
- 2) บริการตอบคำถามช่วยการค้นคว้า
- 3) บริการสืบค้นสารสนเทศจากฐานข้อมูลท้องถิ่น
- 4) อื่นๆ (โปรดระบุ).....

5. กิจกรรมการเผยแพร่ข้อมูลท้องถิ่นที่ใช้

- 1) การจัดนิทรรศการ
- 2) การฝึกอบรม/สัมมนา/การประชุม
- 3) บริการเผยแพร่ผ่านเว็ลด์ไวด์เว็บของหน่วยงาน
- 4) อื่นๆ (โปรดระบุ).....

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

.....

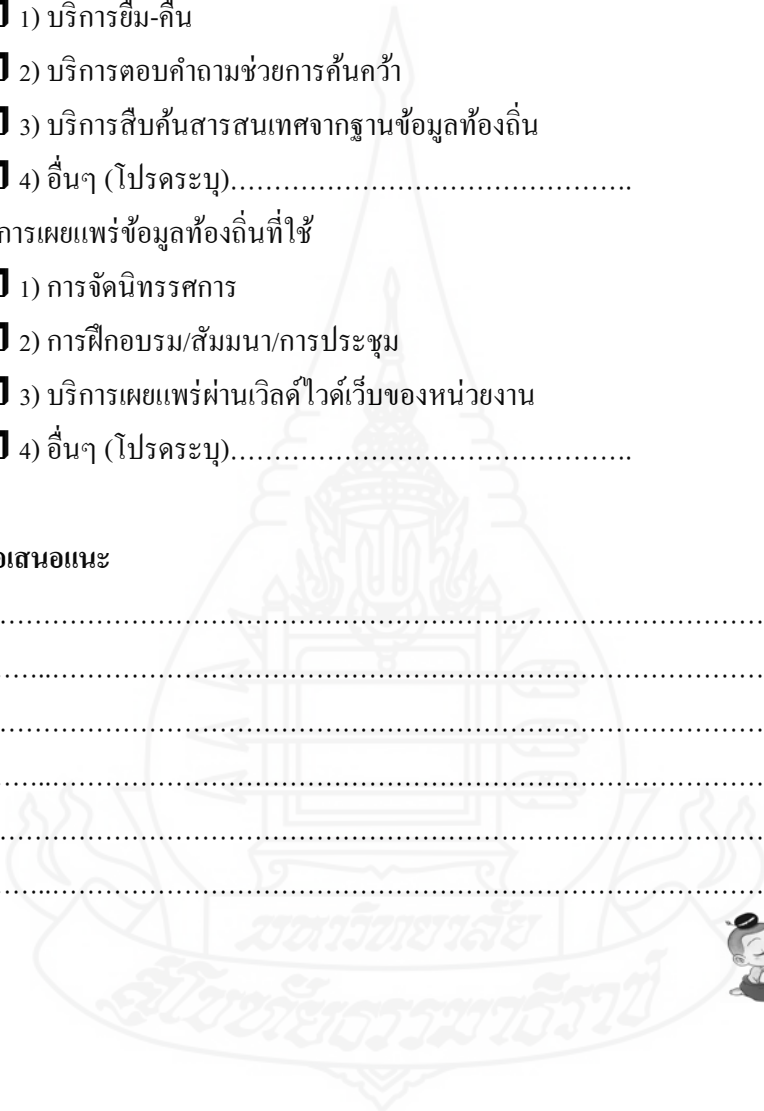
.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณ

แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย
เรื่อง การจัดการคอลเล็กชันข้อมูลท้องถิ่นของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ
มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ

คำชี้แจง

แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้สร้างขึ้นตามวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาคอลเล็กชันข้อมูลท้องถิ่นของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ และสอบถามความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ โดยแบบสัมภาษณ์แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

ตอนที่ 2 แนวทางการพัฒนาคอลเล็กชันข้อมูลท้องถิ่นของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ

แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้เป็นการศึกษาเพื่อมุ่งเน้นนำไปใช้ประโยชน์ในการวิจัยเท่านั้น โดยผลการวิจัยจะนำเสนอในภาพรวมซึ่งจะไม่ก่อให้เกิดความเสียหายใดๆ แก่ผู้ตอบทั้งสิ้น ซึ่งผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านในการให้คำตอบในครั้งนี้

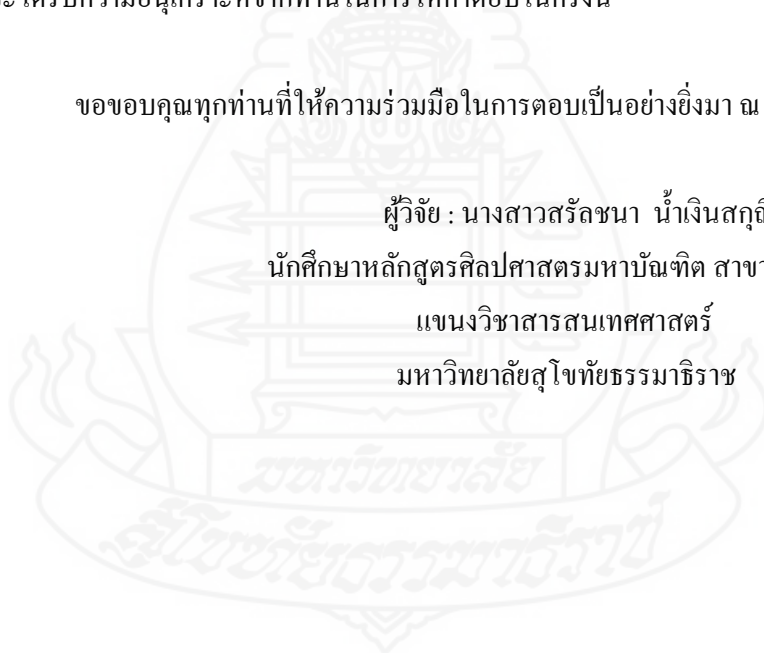
ขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบเป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัย : นางสาวสรัดชนา น้ำเงินสฤณี

นักศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาศิลปศาสตร์

แขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

ผู้ให้ข้อมูล.....

ตำแหน่ง.....

วุฒิการศึกษา.....

ประสบการณ์การทำงานห้องสมุด.....ปี

วัน/เดือน/ปีที่ให้ข้อมูล.....

หน่วย/งาน/ฝ่าย.....

ศูนย์/สำนัก.....

มหาวิทยาลัย.....

**ตอนที่ 2 แนวทางการพัฒนาคลังข้อมูลท้องถิ่นของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ
มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ**

1. ด้านการบริหารข้อมูลท้องถิ่น

1) นโยบายและแผนงาน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. ด้านกระบวนการจัดการข้อมูลท้องถิ่น

1) ทรัพยากรสารสนเทศและการให้บริการ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2) ความร่วมมือและเครือข่าย

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3) เทคโนโลยีกับการพัฒนาระบบ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. ด้านอื่นๆ (โปรดระบุ)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก ข
หนังสือขอความอนุเคราะห์

ที่ ศธ 0522.15(1)/

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

กุมภาพันธ์ 2561

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือการวิจัย
เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย - โครงการวิทยานิพนธ์	จำนวน 1 ชุด
- เครื่องมือการวิจัย	จำนวน 1 ชุด
- แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย	จำนวน 1 ชุด

เนื่องด้วย นางสาวสรลชนา น้ำเงินสกุณี นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชา
ศิลปศาสตร์ แขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำ
วิทยานิพนธ์ เรื่อง การจัดการคอลเล็กชันข้อมูลท้องถิ่นของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยี
สารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ ตามโครงการวิทยานิพนธ์ที่แนบมา โดยมี
รองศาสตราจารย์ ดร.น้ำทิพย์ วิภาวิน เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก และรองศาสตราจารย์
อรุณลักษณ์ รัตนพันธุ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

การจัดทำวิทยานิพนธ์เรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวม
ข้อมูล และได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่
จัดทำนั้นมีการตรวจสอบคุณภาพในด้านความครอบคลุมเนื้อหา การใช้ภาษา และสอดคล้องกับ
กระบวนการวิจัย สาขาวิชาศิลปศาสตร์ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านผู้ที่มีความรู้ ความ
เชี่ยวชาญ ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบคุณภาพและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือ
การวิจัยของนักศึกษาดังกล่าวด้วย สำหรับรายละเอียดอื่นๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง และหวัง
เป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อ โปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมเกียรติ วัฒนาพงษากุล)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศิลปศาสตร์

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

ที่ ศธ 0522.15(1)/

เมษายน 2561

เรื่อง ขอกความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย
เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย - โครงการวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ชุด
- เครื่องมือการวิจัย จำนวน 10 ชุด

ด้วย นางสาวสรลชนา น้ำเงินสกุณี นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชา
ศิลปศาสตร์ แขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำ
วิทยานิพนธ์ เรื่อง การจัดการคอลเล็กชันข้อมูลท้องถิ่นของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยี
สารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ ตามโครงการวิทยานิพนธ์ที่แนบมา โดยมี
รองศาสตราจารย์ ดร.น้ำทิพย์ วิภาวิน เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก และรองศาสตราจารย์
อรุณลักษณ์ รัตนพันธุ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

ในการนี้นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยโดยการแจกเครื่องมือการ
วิจัยจากผู้อำนวยการ บรรณารักษ์ และผู้ให้บริการ จึงขอกความอนุเคราะห์จากท่านในการอนุญาต
ให้ นางสาวสรลชนา น้ำเงินสกุณี ได้ดำเนินการเก็บข้อมูลเพื่อใช้ในการวิจัย หวังเป็นอย่างยิ่งจะ
ได้รับความกรุณาจากท่าน และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมเกียรติ วัฒนาพงษากุล)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศิลปศาสตร์

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	นางสาวสรัดชนา น้ำเงินสกุณี
วัน เดือน ปีเกิด	27 กุมภาพันธ์ 2522
สถานที่เกิด	54 หมู่ที่ 5 ตำบลนิคมทุ่งโพธิ์ทะเล อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร
ประวัติการศึกษา	ศศ.บ. โปรแกรมวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ สถาบันราชภัฏกำแพงเพชร พ.ศ. 2545 มัธยมตอนต้นและตอนปลาย โรงเรียนทุ่งโพธิ์ทะเลพิทยา ประถมศึกษาโรงเรียนนิคมฯ 2(บ่อทอง)
สถานที่ทำงาน	มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร เลขที่ 69 หมู่ที่ 1 ตำบลนครชุม อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร
ตำแหน่ง	บรรณารักษ์ งานบริการสารสนเทศ สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยี สารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

